

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΛΟΓΟΙ
ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

από

ΕΥΑΓ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ»
1888

1888.
461

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΛΟΓΟΙ

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΥΠΟ

ΕΥΑΓ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ»

1888

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ

α.) Πολλοὺς ὑμῶν οἴμαι θαυμάζειν, ἦν τινά ποτε γνώμην ἔχων περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐπόιησάμην, ὥσπερ τῆς πόλεως ἐν κινδύνοις οὔσης, ἢ σφαλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστώτων, ἀλλ' οὐ πλείους μὲν τριήρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης, εἰρήνην δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν ἀγούσης, καὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἀρχού-^{πατριαρχεῖας} σης, ἔτι δὲ συμμάχους ἔχουσης πολλοὺς μὲν τοὺς ἑτοίμως ἡμῖν, ἦν τι δέη, βοηθήσοντας, πολὺ δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑπότελοῦντας καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας· ὡς ὑπαρχόντων ἡμᾶς μὲν ἐν τις φήσειεν εἰκός, εἶναι θαρρεῖν ὡς πόρρω τῶν κινδύνων ὄντας, τοῖς δ' ἔχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προσήκειν δεδιέναι: καὶ βουλεύεσθαι περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ. Ὁ λόγος οὗτος τοῦ Ἰσοχράτους εἴηται προτρεπτικός. Προτρέπει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπ' ἀριτήν τὰ καταλύσωσι τὴν τῷ διεφθαρμένην δημοκρατίαν καὶ τὰραλάβωσι τὴν προτέραν πολιτείαν τοῦ Σόλωρος, δι' ἣς ή πατρὶς ἐδοκάσθη. Ἀπέβαλον δ' οἱ Ἀθηναῖοι αὐτήν, διότι Ἐγιάλης τις καὶ θεμιστοκλῆς χρεωστοῦντες τῇ πόλει χρήματα καὶ ἡξενροτεεῖστι, ἐὰν δικάσωσιν οἱ Ἀρεοπαγῖται, ἐξάπατος θέλοντις ἀποδοθῇ ταῦτα, ἔπεισαν τὸν δῆμον τὰ καταλύσωσιν αὐτούς, διπερ καὶ ἐγένετο.

(α'.) 1) Θαυμάζω] περὶ τῆς συντάξεως αὐτοῦ ἴδε Πανηγ. § 1. — Πρόσοδον ἐπ.] (3, 15, 8, 4)=προσῆλθον, ἐπαρουσιάσθην πρὸς ὑμᾶς (τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον): ἐν § 1 ἡ τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην, λέγει. Ἀμφότερα δὲ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ἰσοδυναμοῦσι τῷ ἡ μέραν τάττειν, ἐν ἣ ἔκαστος τῶν ῥήτόρων, πολλῶν ὄντων, νὰ διμιήνῃ ἔμελλε πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον. Οἱ τὴν προσοδ. ποιούμενοι λέγονται ἐνίοτε οἱ παριόντες. Πρόσοδος 1) προσέλευσις, παρουσίασις. 2) "Οφελος, κέρδος. — Ἐν κινδυνούσης] =κινδυνεύοντας. — Σφαλερῶς—καὶ οὐ] εἰς ἐπισφαλῆ κατάστασιν εὑρισκομένων. — 'Αλλ' οὐ... ποιοῦντας] συνδέονται τὰ τέσσαρα μέρη διὰ τοῦ μὲν—δέ, μὲν—δέ. — Διακοσίας] ἐπὶ Δημοσθένους 300 ἡδύναντο νὰ παρακευάσωσιν, δι' Βοίκυιος λέγει 290.

2) Τὰ περὶ τ. χ.] εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰ πέριξ, τὰ κατὰ ἔηράν. — Τῶν κ. ο. ἀρχ.] =θαλασσοκρατούσης. — Συμμάχους] τριπλοῦν τὸ γένος τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων. Παρόλ. Θουκ. 5' 85 καὶ 5' 57. — Συντάξεις] λέγει κατ' εὐφημισμὸν Ἀττικὸν τοὺς φόρους, ἐπειδή, ὡς φησιν Ἀρποκρατίων, γαλεπῶς ἔφερον οἱ "Ἐλληνες τὸ τῶν φόρων ὅνομα. Κορ. Παρ. Ηλιουτ. 6'. Σόλ. 86. — Θαρρος] =εξειν θάρρος. — 'Ως... ὄντας] περὶ τοῦ ὡς παρθ. 'Ασ. Εἰσ. 'Ελ. Συν. σελ. 617 καὶ Συντ. σελ. 476.

- 3 Β'.) Ύμεις μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ καὶ τῆς ἐμῆς προσόδου καταφρονεῖτε καὶ πᾶσαν ἐλπίζετε τὴν Ἑλλάδα ταῦτη τῇ δυνάμει κατασχήσειν ἐγὼ δὲ δι' αὐτὰ ταῦτα τυγχάνω δεδιώς. Ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἀριστὰ πράττειν οἰομένας κακιστα βουλευομένας καὶ τὰς μάλιστα θαρρούσας εἰς πλείστους κινδύνους καθισταμένας. Αἴτιον δὲ τούτων ἔστιν, ὅτι τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν πλούτοις καὶ ταῖς δυγαστείαις ἄνοιᾳ καὶ μετὰ ταῦτης ἀκολασίᾳ, ταῖς δὲ ἐνδείαις καὶ 4 ταῖς ταπεινότησι σωφροσύνῃ καὶ πολλὴ μετριότης, ὥστε χαλεπὸν εἶναι διαγνῶναι, ποτέραν ἢν τις δέξαιτο τῶν μερίδων τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπεῖν. Ἰδοιμεν γὰρ ἂν ἐκ μὲν τῆς φυλοτέρας εἶναι δοκούσης ἐπὶ τὸ βέλτιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πράξεις ἐπιδιδούσας, ἐκ δὲ τῆς κρείττονος φαινομένης ἐπὶ τὸ χειρὸν εἰθι-

6.) 3) Ἡ μεῖς ... οἶδ' δτι] οἶδα ὅτι ἡμεῖς χρ. . . . καταφρονεῖτε. 'Ασ Εἰσ. 'Ελ. Συντ. καὶ Συν. σελ. 778—794.—Χρώμενοι] μετοχὴ τροπικῆ — Χρ. λογισμῷ] περίφρασις=λογιζόμενοι. Δεν ἔξηγεται δὲ πάντοτε διὰ τοῦ μεταχειρίζομαι τὸ χρῆσθαι μετὰ δοτ. ἀποτελεῖ περίφραστιν ἴσοδυναμοῦσαν ὥριματι ἀπὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ, μεθ' οὐ συντάσσεται ἐκφερόμενον χρῶμαι ὄργη=ὄργιζομαι. Τὸ χρῆσθαι συντάσ. 1) δοτ. ἀπλῆ. 2) δοτ. καὶ αἰτ. 3) διπλῆ δοτ., ἐξ ὧν ἡ μὲν τοῦ πράγματος, ἡ δὲ τῆς χρήσεως.—Τὴν Ἐλλάδα=α=τὴν ἄλλην Ἐλλάδα —Δε δει ως] κατηγ. μετοχὴ ἐκ τοῦ τυγχάνω. 'Ασ. συν. Α'. ΙΗ'. 6 καὶ Συντ. σελ. 192, 2—9.—Αρ. πράττειν] ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ οἰομένας. Τὸ πράττειν κεῖται εἰς ἀμετάθ. διάθεσιν οὐ μόνον μετ' ἐπιρ. εὗ, καλώς, ἐπιεικῶς, ταπεινῶς, εὐδαιμόνως, ἀλλὰ καὶ μετὰ οὐδετέρου ἐπιθ. καλά, καταδεέστερον, ἀμεινον κτλ. καὶ σημαίνει κατάστασιν εύτυχῆ ἢ δυστυχῆ.

4) Αὐτὸ καθ' αὐτὸ] =μόνον, οὐχὶ δηλ. μετ' ἄλλων ἀκολούθων. Λέγεται καὶ μόνος καὶ καθ' αὐτόν, Παναθ. 102 καὶ Πλάτ. Πολ. σελ. 604, 4 μόνος αὐτὸς καθ' αὐτόν. 'Ασ. συν. Α'. Δ'. 13. — Παραγίγνεται] =προσέρχεται. — Τοῖς πλούτοις] ὁ πληθ. πλοῦτοι κτλ. ἀπαντᾷ καὶ ἄλλαχοῦ οὕτω καὶ πενταὶ, ἔνδειαι. 'Ο' Ισ. θέτει τὸν πληθ. τῶν ὀφρηρημένων, δταν προσέγγιεις τὸ πλῆθος τῶν καθ' ἔκκστον, δι' ὧν τὸ ἀφρηρημένον ἐμφανίζεται οὕτω λέγει ισότητες, ἀργίαις κτλ. Αἱ λέξεις ἐνταῦθα ἀντιτίθενται οὕτω πλοῦτοι—ἔνδειαι, δυναστεῖαι, ταπεινότητες· θθεν = ἔλλειψις δυνάμεως; Παν. 68 καὶ 95, ἀνοια—σωφροσύνη, ἀκολασία.

5) "Αν δέ ξα: το] = ἔλλοιτο· ζῆθελέ τις εὐχηθῆ, ἐπιθυμήσῃ, προτιμήσῃ λέγεται καὶ μᾶλλον δέχεσθαι. Νικ. 16, Εὔγ. 35. — Μερὶδων] τῶν δυογενῶν, τῶν δυοφύλων. — Δοκούσης] = νομιζούσης. — Ως ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ὡς ἐνταῦθα, ὡς συγχάκις ἐπὶ ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ὡς ἔγγιστα, οὐχὶ κατ' ἀκρίβειαν. — 'Επιδούσας] τὸ ἐπιδιδόναι=ἐπιδοσιν λαμβάνειν,

σμενας μεταπίπτειν. Και τούτων ἐνεγκεῖν ἔχω παραδείγματα πλει- 6
στα μὲν ἐκ τῶν ιδίων πραγμάτων, πυκνοτάτας γάρ ταῦτα λαμ-
βάνει τὰς μεταθολίας, οὐ μὴν ἀλλὰ μείζω γε καὶ φανερώτερα τοῖς
ἀκούουσιν ἐκ τῶν ἡμῖν καὶ Λακεδαιμονίοις συμβάντων.

γ'.) Ἡμεῖς τε γάρ ἀναστάτου μὲν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν βαρβά-
ρων γεγενημένης διὰ τὸ δεδιέναι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγ-
μασιν ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ δ' ἀνυπέρβλητον φή-
θημεν τὴν δύναμιν ἔχειν, παρὰ μικρὸν ἥλθομεν ἐξανδραποδισθῆ-
ναι· Λακεδαιμόνιοι τε τὸ μὲν παλαιὸν ἐκ φαύλων καὶ ταπεινῶν 7
πόλεων δρμηθέντες διὰ τὸ σωφρόνως ζῆν καὶ στρατιωτικῶς κατέ-

δ Ἰσ. ἀντὶ αὐξάνεσθαι λέγει. Πανηγ. 103. 189. Τὸ ἐπειδιδόναι: σημαίνει καὶ
τὸ ἐκ προαιρέσεως διδόναι:=χαρίζειν.

6) Ἐνεγκεῖν παραδείγματα φέροντες: τοιαῦται φράσεις καὶ ἐν Πολὺθ. 17, 13 παραδείγματα φέρωμεν. Δεῖ-
ναρ. 1, 106 παραδείγματα ἔχοιστε. Πλούτ. Νοιμ. 20 ἐναργές ἔξήνεγκε παρά-
δείγμα καὶ τεκμήριον. Οὕτω καὶ σημεῖον ἐκφέρειν. Ἰσ. Ἐπ. 7 δεῖγμα ἐκφέ-
ρει, ἀπόδειξιν φέρειν κτλ. "Ωστε οὐχὶ ὅρθῶς νομίζεται διὰ ἐν τοιαύταις περι-
στάσεσι τὸ παρασχέσθαι εἴναι εὐχρηστότερον τοῦ φέρειν. — Ἰδίων] =τῶν
ἰδιωτικῶν: ἵδια πρ.=τὰ ἴδιωτικά, ἀντιτίθεται τῷ κοινῷ πρ.=τὰ δημόσια (§ 9).
— Λαμβάνει μ.] =μεταβάλλεται: λήψεται μετάστασιν=μεταστήσεται,
μεταβληθήσεται — Οὐ μὴν ἀλλὰ] =ἀλλ' ὅμως, ἀντιτίθεται εἰς τὸ πλεῖ-
στα μέν. Ἀσ. Συντ. σελ. 578. 80.

(γ'.) Ἄναστάτα τούς τῆς π. γ.] =ἀναστατωθείσης, ἦτοι καταστραφείσης
τῆς πόλεως: τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῶν Μηδικῶν πολέμων ὑπὸ τοῦ Ξέρξου (480 π.
Χ.). — Ἐπρωτεύσαμεν τ. Ἐλ.] παρθ. π. Εἰρ. 113. Πανηγ. 72. καὶ
Λυκ. κ. Λεωχρ. 156 καὶ 162 — Παρὰ μικρὸν] τ. ἔ. ὃστε σχεδὸν
ἐξανδραποδισθῆναι. Ἡ λέξις μικρὸν λαμβάνεται εἰς διαφόρους φράσεις ἐπιρ.
ἀντὶ τοῦ σχεδὸν ἢ μεθ' ὅριστ. ἢ μετ' ἀπαρεμφ. καὶ μετὰ γεν. εννοούμενου ἢ
λεγομένου τοῦ δεῖν ὃστε παρ' ἄλλοις εἰς μικρόν, ἐπὶ μικρόν, κατὰ μικρόν, παρ'
ὅλιγον, παρ' ἐλάχιστον ἐλθεῖν ἢ ἡγκειν μετ' ἀπαρ. οὐγὶ οὐσιωδῶς διάφορα τοῦ
μικρὸν πολείπεν μετ' ἀπαρεμφ. Περὶ τοῦ πράγματος παθλ. Ξεν. Ἐλλ. 2, 2, 29
(404 π.Χ.). Ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν
Ἑλλήνων μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναῖσι, ἀλλ' ἔξαιρειν. Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφα-
σαν Ἑλλήνιδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην τῇ Ἑλλάδι: παρθ. καὶ
Ἰσ. περὶ Εἰρ. 78. 105. Πλατ. 31. 32. Ἀντιδ. 319. — Ἐξανδραποδι-
σθῆναι] ἐννοεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων μετὰ τὴν ἐν Αἰγαίῳ ποταμοῖς
καταστροφὴν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ στόλου καὶ τὴν κατάληψιν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ
Λυσάνδρου Παρθ. π. Εἰρ. 78.

7) Λακ. . . δρμηθὲν τες] ἐκ τῆς δωρικῆς τετραπόλεως, ἢ ην Ἐρινέος,
Βοιόν, Πίνδος, Κυτίνιον, ἢς ὁ Ἰσ. εἰς Παναθ. 253 πόλεις ἀδόξους καὶ μικρὰς
καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὀνομάζει. — Διὰ τὸ σ. ζῆν] ὀνοματ. ἀπαρ.=Διὰ τὴν
σώφρονα καὶ στρατιωτικὴν ζωήν.

σχὸν Πελοπόννησον, μετὰ δὲ ταῦτα μεῖζον φρονήσαντες τοῦ δέοντος καὶ λαθόντες καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν, εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους κατέστησαν ἡμῖν.

8 "Οστις οὖν εἰδὼς τοσαύτας μεταβολὰς γεγενημένας καὶ τηλικαύτας δυνάμεις οὕτω ταχέως ἀναιρεθείσας πιστεύει τοῖς παροῦσι, λιαν ἀνόητός ἐστιν, ἄλλως τε καὶ τῆς μὲν πόλεως ἡμῶν πολὺ καταδεέστερον νῦν πραττούσης ἢ κατ' ἔκεινον τὸν χρόνον, τοῦ δὲ μίσους τοῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς βασιλέα πάλιν ἀνακεκαινισμένης, ἢ τότε κατεπολέμησεν ὥμᾶς.

9 δ'.) Ἀπορῶ δέ, πότερον ὑπολάβω μηδὲν μέλλειν ὑμῖν τῶν κοινῶν προγμάτων, ἢ φροντίζειν μὲν αὐτῶν, εἰς τοῦτο δ' ἀναισθησίας ἦκειν ὅστε λανθάνειν ὥμᾶς, εἰς δὲν ταραχὴν ἢ πόλις καθέστηκεν. Εοίκατε γάρ οὕτω διακειμένοις ἀνθρώποις, οἵτινες ἀπάστας μὲν τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ Θράκης ἀπολωλεκότες, πλείω δ' ἢ χίλια τά-

Τοῦ δέοντος] = ἢ ὅτι ἔδει. — Εἰς τ. ἀ. κινδύνους] μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην, καθ' ἣν στρατηγοὶ τῶν Θρησίων ἤσχαν δ' Ἐπαυμεινώδας καὶ δ' Πελοπίδας, ἔνθα μόνον διὰ τῶν Ἀθηναίων ἐσώθη ἡ Σπάρτη ἀπὸ τῆς καταστροφῆς· π. Φιλ. 44 καὶ Ηαναθ. 57.

8) Τοῖς παροῦσι τὴν παροῦσαν κατάστασιν ὡς στέργειν τὰ παρόντα. — Πραττούσῃς] ἀμετάθασον παρβ. 3. — Ἄν οὐ τοις] ἐνεργ. = ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐνυσήσῃ, παθ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ νοηθῇ. — "Ἄλλως τε καὶ τὸ διὰ τοῦ καὶ προστιθέμενον θεωρεῖται ὡς τι σπουδαῖον = καὶ μάλιστα ἐπεται: δὲ ἢ αἰτιολ. μετχ. ἢ ὑποθ. χρον. πρότασις ἐν φιδιὰ τοῦ ἄλλως τε μόνον προστιθεταὶ τι: ἀνευ σπουδαιότητος = ἐκτὸς δὲ τούτου — Τοῦ μίσους τ. Ἐλ.] ἐπὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου. — Πρὸς βασιλέα] = ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως τούτου τῶν στρατῶν προσέβαλεν ὁ Χάρης ἐπὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου ἐνώθεις μετὰ τοῦ Ἀρταβάζου παρβ. Διόδ. 16, 22. — Πάλιν ἡ νακ. πλεονασμός.

(δ'.) 9) Μέλλειν ἀπροσώπως = εἶναι τινι μέλησιν, φροντίζειν περὶ τίνος, προσωπικῶς = εἶναι τινα ἀντικείμενον φραντίδος, διὰ φροντίδος εἶναι. — Φροντίζω] συντάσσεται 1) ὡς ἀμετεθ. γενικῇ μετὰ ἢ ἀνευ προθέσεως περὶ, ὑπέρ· 2) ὡς μετεθ. αἰτιατικῇ. — "Ηξειν]" = ἐλληνοθέναι: ἐνεστ. μετὰ σημ. παρχ. — Ταραχὴν] φόδον, τρόμον, σύγχυσιν. — Εοίκατε] ἐοίκαμεν, ὥφειλεν εἰπεῖν, πρωτοπροσώπως κάνταῦθα, διὰ τὰ προσεχῆ τεθύκαμεν, ἐκκλησιάζομεν ἀλλ' εἰκὸς αὐτόν, δι' οὐδὲν ἔτερον ἀπὸ τοῦ δευτέρου, ἐπὶ τὸ πρῶτον μεταβῆναι πρόσωπον ἢ τὸ μὴ δοκεῖν κατακόρως χρῆσθαι κατὰ τῶν πολιτῶν τοῖς ὄνειδεσι. Κορ. — Οὔτω διακειμένοις] τ. ἔτ. τοῖς τεταργμένως τὴν ψυχὴν δισκειμένοις, καὶ π. Ἀντιδ. 245. — Οἵτινες] = οἱ, ὡς ἀναφερόμενον εἰς ὡσιμένον, ἐκτὸς ἐὰν νοηθῇ, ὑπάρχουσιν ἐκ τοῦ γένους τούτων, οἵτινες Παρβ. Ἀσ. Συντ. σελ. 115, 67. — Τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ Θρ.] δηλ. τὰς πόλεις ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου καὶ εἰς τὰ πέριξ, ἔνθα Φίλιππος ὁ

λαντα μάτην εἰς τοὺς ξένους ἀνηλωκότες, πρὸς δὲ τοὺς "Ελληνας¹⁰ διαβεβλημένοι καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες, ἔτι δὲ τοὺς μὲν Θηθαίων φίλους σώζειν ἡ ναγκασμένοι, τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους ἀπολωλεκότες, ἐπὶ τοιαύταις πράξεσιν εὐαγγέλια μὲν διεῖς ἦδη τεθύκαμεν, ὁφθυμότερον δὲ περὶ αὐτῶν ἐκκλησιάζομεν τῶν πάντα τὰ δέοντα πραττόντων.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ ποιοῦμεν καὶ πάσχομεν οὐδὲν γὰρ οἶόν¹¹ τε γίγνεσθαι κατὰ τρόπον τοῖς μὴ καλῶς περὶ ὅλης τῆς διοικήσεως βελουλευμένοις, ἀλλ᾽ ἂν καὶ κατορθώσωσι περὶ τινας τῶν πράξεων ἢ διὰ τύχην ἢ δι᾽ ἀνδρὸς ἀρετῆν, μικρὸν διαλιπόντες πάλιν εἰς

Μακεδών ἀπὸ τοῦ 357 ἀπατῶν τοὺς Ἀθηναίους ἐκυρίευσε τὴν Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν καὶ κατεκτήσατο τὴν Ὀλυμπίαν μετὰ τῶν 32 συμμαχικῶν πόλεων, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι ἀπώλεσαν τὰς ἑκεῖ κτήσεις καὶ τὴν ἐπιρροήν των. Παρβ. Δημ. π. παρὰ πρεσβ. λόγον. — Εἰς τὸν ξένοντας παρ' Ἀττικοῖς ἐσήμασιν ἢ λέξις τὸν μισθωτὸν στρατιώτην, μισθωτὸν στρ., τὸ ξενικὸν στράτευμα: ἐνταῦθα ἔννοεῖ ἐν τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ. — Χίλια] Δημ. δὲ Ὁλ. 3, 28 καὶ Αἰσχ. κατὰ Κτητ. 70 πλειόνη γίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα, λέγει, αὐτὰ ταῦτα ὄνειδίζων τοὺς Ἀθηναίους.

10) Διαβεβλημένοι] διὰ τῆς πρὸς τοὺς συμμάχους τραγύτητος. — Τῷ βαρβάρῳ] τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν § 8. — Τοὺς θ. φίλους] ἐννοεῖ τὴν Χίον, Βυζαντίου καὶ Ρόδου παρβ. Διόδ. 15, 79. — Τοὺς δὲ συμμ. ἀπόλ.] ὁ Αἰσχίνης λέγει: «Συνέβαινε δὲ... ἐβδομήκοντα μὲν καὶ πέντε πόλεις συμμαχίδαις ἀποβεβλημένοι, ὃς ἐκτήσατο Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ κατέστησεν εἰς τὸ συνέδριον. — Διεῖ] ὅπαξ ἐνεκεν τῆς νίκης, ἣν ἤρατο ὁ Χάρης μετὰ τοῦ Ἀρταβάζου πολεμῶν κατὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ μεγάλου βασιλέως: δις δὲ ὁ Χάρης προσέβαλε τὸν ύποστράτηγον τοῦ Φιλίππου Ἀδαίον παρὰ τὰ Κύψελα: εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιστάσεις πανηγυρίζων τὴν νίκην ὁ Χάρης προσήνεγκεν εἰς τοὺς πολίτας μετὰ τὴν θυσίαν δεῖπνον παρβ. Διόδ. 16, 22. — Τεθύκειν] τὸ θύειν ἐνταῦθα=διὰ θυσίας πανηγυρίζειν· ὡς εὐαγγέλιοι θύειν καὶ Ἀριστ. Ἰπ. 656, Ξεν. Ἐλ. 1, 6, 37 καὶ ἄλ. (παρβ. εὐαγγέλια στεφανοῦντινα Ἀριστ. Ἰπ. 847, Εὐαγ. ἀναδεῖν τινὰ Πλούτ. 765) κατ' ἀναλογίαν τοῦ θύειν σῶστρα Ἡρδ., θύειν γάμους, ἐστιῶν γάμους, δαιέιν γάμους, τάφον, ἐστιῶν γενέθλια κτλ. ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι πρὸς τούτοις ὅτι δὲ Ἰσ. ἀπὸ τοῦ 6'. προσ. μεταβαίνει εἰς τὸ α'. συμπεριλαμβάνων καὶ ἐαυτόν.

11) Οὐδὲν... γίγνεσθαι καὶ τὰ τρόπον]=οὐδὲν μέρος τῶν δημοσίων πραγμάτων δύναται ὄρθως χωρεῖν, εὖ χωρεῖν, ὥστε ἢ λέξις τρόπος εἶναι περιεκτικὴ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν 79, πρὸς Νικ. 6 καὶ ἄλ. τρόπος=ἢ καλὴ συνήθεια, κατὰ τρόπον=πρεπόντως, ἀρμοδίως, καλῶς. — "Ἄν καὶ κατορθώσω σει] ἢ ὑπότ. ἐνταῦθη παρωχημένου ἡγουμένου (κατέστησαν), διότι ὁ ἄρρ. εἶναι ἡγεμονικός, περιλαμβάνων καὶ τὸ παρόν. — "Ἄν δρὸς] =ένδος μόνον ἀνδρός, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς σύμπαντας τοὺς πολίτας ὡς τὸν Κόνωνα καὶ Τιμόθεον. — Μικρὸν διαλιπόντες]. μετὰ μικρὸν διάλειμμα. Ἀλλαχοῦ λέγει «οὐ πολὺν χρόνον διαλιπόντες».

τὰς αὐτὰς ἀπορίας κατέστησαν. Καὶ ταῦτα γνοίν τις ὃν ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς γεγενημένων.

- ε'.) Απάσοις γάρ της Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πόλιν ἥμῶν ὑποπεσου-
σης καὶ μετὰ τὴν Κόνωνος ναυμαχίαν καὶ μετὰ τὴν Τυμοθέου
στρατηγίαν, οὐδένα χρόνον τὰς εὐτυχίας κατασχεῖν ἡδύνηθημεν,
ἀλλὰ ταχέως διεσκαριφησάμεθα καὶ διελύσαμεν αὐτάς. Πολιτείαν
γάρ τὴν ὄρθως ἀν τοῖς πράγμασι χρησαμένην οὕτ' ἔχομεν οὔτε κα-
λῶς ζητοῦμεν. Καίτοι τὰς εὐπραγίας ἀπαντες ἵσμεν καὶ παραγ-
γνομένας καὶ παραμενούσας οὐ τοῖς τὰ τείχη κάλλιστα καὶ μέ-
γιστα περιβεβλημένοις, οὐδὲ τοῖς μετὰ πλείστων ἀνθρώπων εἰς τὸν
αὐτὸν τόπον συνηθροισμένοις, ἀλλὰ τοῖς ἀριστα καὶ σωφρονέστατα
τὴν αὐτῶν πόλιν διοικοῦσιν. "Εστι γάρ ψυχὴ πόλεως οὐδὲν ἔτερον
ἢ πολιτεία, τοσαύτην ἔχουσα δύναμιν, δόσην περ ἐν σώματι φρόνη-

(ε'). 12) Ὅποι περιεστούσης δῆλοι. ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἀθηνῶν. — Ναυμαχίαν μετὰ τὴν νίκην τοῦ Κόρωνος παρὰ τὴν Κνίδον (394), διστις κατέρριψε τὴν ὑπεροχὴν τῶν Σπαρτιατῶν, προσεγγώρησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἡ Χίος, Τένεδος καὶ Μιτιλήνη, ἀλλὰ τοὺς πολυαριθμους συμμάχους ἐκέρδισεν ὁ Τιμόθεος κατὰ τὴν στρατηγίαν του (373). — Διεσκαρπησμένοις = διεσκεδάσαμεν = διεσκορπίσαμεν ὡς κάρφη (ὡς ἄγχυρα), ἔχασαμεν. Οἱ Γραμματικοὶ ἀλλοὶ ἀλλως ἔμηνεύουσι. Παρβ. Ἀρποκρατίωνα, σκάριφον γάρ ἔστι τὸ κάρφος καὶ φρύγανον ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐδιάλυτα καὶ εὐφυσητα. Ἡσύχιον, δὲ λέγει διασκαριφῆσαι ἐπὶ ὄρνεων τῶν τοῖς ὅνυξι σκαλευόντων τὴν γῆν κυρίως λέγεται. Τὸ διελύσαμεν καὶ διεσκαρπησμένοις εἶναι συνώνυμα, ἢ συνήθως συνάπτει ὁ Ἰσ. ὡς αὐτόχειρας καὶ φονέας, συναρμόσαι καὶ συναγαγεῖν, θυμαζόντες καὶ ζηλοῦντες, ἀθροίστεις καὶ σκέψαιτο. — Ὁρθῶς ἂν γρησ. = ἦ δρῦῶς ἃν χρήσαιτο § 16. Ἐκφράζει τὴν δυστυχίαν τοῦ παρελθόντος. Ὁ Ἰσ. ὡς καὶ ὅλοι οἱ φρόνιμοι ἀπηρέσκοντο εἰς τὴν τότε κατάστασιν τῆς δημοκρατίας. — Πράγματα = τὰ συμβεβηκότα.

13) Εὐπραγίας = εύτυχίας. — Τείχη — περιβέλλοντα ἔκστοι. — Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον] ὡς ἐν Ἀθήναις. — Μετὰ — συνθροισμένοις] πλεονασμός. Παρό § 9. Συχνά συνάπτονται ῥῆμα, διὰ τῆς σύνθετα τῇ μετά καὶ γεν. π. Νικ. 26 μεθ' ὧν συνδιατρίψεις. Παν. 146 μεθ' οὐ συνηχολούθησαν. Φιλ. 90 τῶν μετὰ Κύρου συστρατευταμένων καὶ παρὰ Θουκ. σ'. 106.

Κύρου συστρατευταμένων· καὶ πάρα θούκ. τ. 100.
14) Ψυχὴ πόλις εως] τὰ αὐτά ἀπορρίνεται καὶ ἐν τῷ Παναθ. 138. Παρβ.
καὶ Στοβ. Ἀνθ. Δημοσθένης ἔφη· πόλεως εἰναι τὴν ψυχὴν τοὺς νόμους. Καὶ
ὅτι Ἀριστοτ. μετήνεγκεν εἰς τὰ Πολ. δ'. 11, 3, εἰπὼν ἡ πολιτεία βίος τις ἐστὶ
πόλεως. — Πολιτεία] πρὸ πάντων λέγεται τάξις καὶ κατάστασις πόλεως
διοικοῦσα τὰς πράξεις κατωτέρω § 28 λέγει σύνταγμα τῆς πολιτείας. Ἀρι-
στ. Πολ. 4. 11, 3 ἡ γὰρ πολιτεία βίος ἐστι τῆς πόλεως λέγει· κεῖται δὲ ἐν-

σις. Αὕτη γάρ ἔστιν ἡ βουλευομένη περὶ ἀπάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα. Ταῦτη καὶ τοὺς νόμους καὶ τοὺς φήτορας καὶ τοὺς ιδιώτας ἀναγκαῖον ἔστιν δημοιοῦσθαι καὶ πράττειν οὕτως ἐκάστους, οἷαν περ ἂν ταύτην ἔχωσιν. Ἡς ἡμεῖς διεφθαρμένης οὐδὲν φροντίζομεν, οὐδὲ σκοποῦμεν, 15 ὅπως ἐπανορθώσομεν αὐτήν· ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τῶν ἐργαστηρίων καθίζοντες κατηγοροῦμεν τῶν καθεστώτων καὶ λέγομεν, ως οὐδέποτε ἐν δημοκρατίᾳ κάκιον ἐπολιτεύθημεν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς διανοίαις αἱς ἔχομεν μᾶλλον αὐτὴν ἀγαπῶμεν τῆς ὑπὸ τῶν προγόνων καταλειφθείσης. Τπέρ ης ἐγὼ καὶ τοὺς λόγους μέλλω ποιεῖσθαι καὶ τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην.

(σ') Εὐρίσκω γάρ ταύτην μόνην ἀν γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγήν, ἣν ἔθελήσωμεν ἔκεινην τὴν δημοκρατίαν ἀναλαβεῖν, ἥν Σόλων μὲν ὁ δημοτικώτατος γενόμενος ἐνομοθέτησε, Κλεισθένης δὲ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν δῆμον καταγαγὼν πάλιν εξ ἀρχῆς κατέστησεν. Ἡς οὐκ ἂν εὑροιμεν οὔτε δημοτικωτέραν οὔτε τῇ πόλει 17 μᾶλλον συμφέρουσαν. Τεκμήριον δὲ μέγιστον οἱ μὲν γάρ ἔκεινη

ταῦθα προσωπεποιημένη, διότι λέγει αὕτη γάρ καὶ ταύτη.—[Ρήτορας] = δημαγοροῦντας, δημαγωγούς, ἀντιτίθεται οἱ ίδιωται = οἱ μὴ πολιτευόμενοι, ὁ ἀπειρος καὶ ἀμαθης ὅγλος. Ἡ ἀντίθεσις ἐνταῦθι οὐ μόνον μεταξὺ ῥητόφων καὶ ίδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀρχότων καὶ ἀρχομένων

15) Ἐργαστηρὶ ων] ἐνταῦθα ἐννοεῖ τὰ τῶν κουρέων καὶ μυροπωλῶν, ἐν οἷς συνηθροίζοντο οἱ πολῖται καὶ ὄμιλοιν περὶ πολιτικῶν. Παρ. π. Καλλ. 9 ἐφιστάμενος εἰς τοὺς ὅγλους καὶ καθίζων ἐπὶ τοῖς ἐργαστηρίοις λόγους ἐποιεῖτο ὡς δεινὰ πεπονθώς ὑπ' ἐμοῦ. — Καθεδετῶν] τῆς καταστάσεως τῆς πολιτείσες. — Επολιτεύθημεν εἰς τοὺς ἐργαστηρίους φλυχίας. — Αὐτὴν τ. ἔ. τὴν δημοκρατίαν ἐν ἥν νῦν πολιτευόμεθα. — Ή πέρ ης τῆς τελευταίας ταύτης. τῆς παλαιᾶς. — Απεγράψαμεν εἰς τὸν λαόν.

(σ') 16) "Αγενομένην] = γένοιστο ἀν ἡ γενησομένην παρ. 12. — Γεν. ἀποτροπὴν — ἀπαλλ.] εἶναι κατηγορούμενα, ὑποκείμενον εἶναι τὸ ταύτην = ἀποτρέψουσαν — ἀπαλλάξουσαν. — Τοὺς τυράννους] τὸν Πειστοτατίδην Ἰππιάν καὶ τοὺς υἱούς του ἀδελφοῦ τοῦ Ἰππάρχου. — Κλεισθένην εἰς τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν, υἱὸς τοῦ Μεγαχλέους. — Δῆμον] τὴν δημοκρατίαν.

17) Δημοτικωτέραν] εἰς τὸν λαὸν εὔνοϊκωτέραν. — Τεκμήριον δ. μ.] ἐλλειπτική φράσις = τούτου δὲ τεκμήριον μέγιστον ἔστι τοῦτο· τὸ δὲ

- γρώμενοι, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενοι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμήσαντες, παρ' ἔκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαθον, οἱ δὲ τῆς νῦν παρούσης ἐπιθυμήσαντες, ὑπὸ πάντων μισηθέντες καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντες, μικρὸν ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς 18 ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν. Καίτοι πῶς χρὴ ταύτην τὴν πολιτείαν ἐπαινεῖν ἢ στέργειν τὴν τοσούτων μὲν κακῶν αἰτίαν πρότερον γενομένην, νῦν δὲ καθ' ἕκαστον μὲν τὸν ἐνιαυτὸν ἐπὶ τὸ χεῖρον φερομένην; πῶς δ' οὐ χρὴ δεδιέναι μὴ τοιαύτης ἐπιδόσεως γιγνομένης τελευτῶντες εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων ἔξοειλωμεν;
19. (ζ'.) "Ινα δὲ μὴ συλλήθδην μόνον ἀκηκόστες ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδότες ποιῆσθε καὶ τὴν αἰρεσεν καὶ τὴν κρίσιν αὐτῶν, ὑμέτερον μὲν ἔργον ἔστι παρασχεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς προσέγοντας τὸν νοῦν τοῖς ὑπ'
-

γχρ=δτι. — 'Εκόντων] κατηγορ. εἰς τὸ τῶν Ἑλλ. — Μικρὸν ἀπέλιπον—τοῦ μὴ π.] σημειοῦ τὴν πλεονάζουσαν ἀπαγόρευσιν τῶν Ἀττικῶν οὖσαν καὶ ταύτην. 'Η συνήθεια δὲ ὑπεριδούσα τοῦτο, τὰ λοιπὰ παραπλησίως ἐχράζει, δλίγον ἔλειψεν νὰ πέσωσιν εἰς τὰς ἐσχάτας συμφοράς, λέγουσα, καὶ κατὰ πλείονα γρῆσιν δλίγον ἔλειψε νὰ πέσωσι κτλ. Κορ. — Τοῦ μὴ πεσοῦτοῦ μὴ ἔξανδρα ποδισθῆναι (§ 7). 'Ἐξαρτᾶται δὲ ἡ γεν. ἐκ τοῦ μικρὸν ἀπέλιπον. 'Ἐνταῦθα δ' Ισ. νοεῖ τὴν τελευτὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου

18) Καίτοι πῶς] τὸ καίτοι ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ τοι, ὡς καὶ γάρ ἀντὶ τοῦ γάρ θθεν οὐχὶ εἰς ἐναντιωματικὴν σημασίαν. 'Ἐν ταύτῃ τῇ σημασίᾳ τὸ καίτοι εὑρηται μετὰ τοῦ ἔρωτητ. πῶς συγχνὰ παρ' Ισ. Εὐαγ. 65, Νικ. 25 καὶ ἄλ. — 'Ἐπὶ τὸ γ φερομένην] ἔνεκα τῆς ἀντιθέσεως κακῶν αἰτίαν, προσεδόκα τις ἐπὶ τὸ χεῖρον φέρουσαν, ἀπέδωκε δὲ τὴν μετοχὴν εἰς τὸ πολιτείαν διαγραφεύς, διότι ἡ χειροτέρευσις ταύτης συνεπιφέρει καὶ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν τῆς θέσεως τῶν Ἀθηνῶν, διὸ τούτου δὲ ἐποίησε καὶ συμμέτρους τὰς προτάσεις (γενομένην—φερομένην). — 'Ἐπιδόσεως] ἐὰν πρὸς τὰ πρόσω παιίνῃ. "Αλλως τε δὲ ἐπίδοσις καὶ ἐπιδίδοναι παρ' Ισ. κείται ἐπὶ τοῦ χωρεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον. — Τῶν τότε] πόδες τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου § 17. — Μὴ ἔξοειλωμεν] ἐκ τοῦ φόβου σημαντικοῦ ḥ. δεδιέναι. 'Ἐξοέλλωμ=βίπτω ἔξω, ἔξορμῶ, ἐκπίτω· λέγεται κυρίως ἐπὶ νηῶν, ἂς ή δύναμις τῶν ἀνέμων εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλει· εἴτα διαφθείρω, ἀποπλανῶ τινά· ἀμετθ. ἔξεργομαι τοῦ δρόμου, ἀποπλανῶμαι· Ήρόδ. 7, 182 φεύγουσα ἔξεκλειε εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηγειοῦ. Μεταφορικῶς ἔκελινω εἰς κακόν, καταντῶ εἰς πλάνην, ὀλισθαίνω· π. Ἀντιδ. 268 τὴν φύσιν ἔξοειλασαν εἰς τοὺς λόγους τοὺς τῶν παλαιῶν σοφιστῶν, καὶ Ἐπιστ. 2, 13 ἔλαθον ἐμαυτὸν εἰς λόγου μῆκος ἔξοειλας.

(ζ'.) 19) Συλλήθδην]=κεφαλαιωδῶς, ἐν κεφαλαιῷ, καθόλου, ἡ ἀντίθεσις ἀκριβῶς εἰδότες. — Αὐτῶν] οὐδετ. γένους.

έμου λεγομένοις, ἐγὼ δ' ὡς ἂν δύνωμαι συντομώτατα περὶ ἀμφοτέρων τούτων πειράσμοις διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

(η'.) Οἱ γὰρ κατ' ἔκεινον τὸν χρόνον τὴν πόλιν διοικοῦντες κατε-
στήσαντο πολιτείαν οὐκ ὄνόματι μὲν τῷ κοινοτάτῳ καὶ πραοτάτῳ
προσαγορευομένην, ἐπὶ δὲ τῶν πράξεων οὐ τοιαύτην τοῖς ἐντυγχά-
νουσι φαινομένην, οὐδ' ἡ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπαίδευε τοὺς πολίτας
ῶσθ' ἡγεῖσθαι τὴν μὲν ἀκολασίαν δημοκρατίαν, τὴν δὲ παρανομίαν
ἔλευθερίαν, τὴν δὲ παρρησίαν ισονομίαν, τὴν δ' ἔξουσίαν τοῦ ταῦτα
ποιειν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ μισοῦσα καὶ κολάζουσα τοὺς τοιούτους
βελτίους καὶ σωφρονεστέρους ἀπαντας τοὺς πολίτας ἐποίησεν. Μέ- 21
γιστον δ' αὐτοῖς συνεβάλετο πρὸς τὸ καλῶς οίκειν τὴν πόλιν, ὅτι
δύοιν ισοτήτοιν νομιζομέναιν εἶναι, καὶ τῆς μὲν ταύτην ἀπασιν ἀ-
πονεμούσης, τῆς δὲ τὸ προσῆκον ἐκάστοις, οὐκ ἡγνόουν τὴν χρησι-
μωτέραν, ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστούς καὶ
τοὺς πονηρούς ἀπεδοκίμαζον ὡς οὐ δικαίαν οὔσαν, τὴν δὲ κατὰ τὴν 22
ἀξίαν ἔκαστον τιμῶσαν καὶ κολάζουσαν προηροῦντο, καὶ διὰ ταύ-
της ὕκουν τὴν πόλιν, οὐκ ἐξ ἀπάντων τὰς ἀρχὰς κληροῦντες ἀλλὰ

[Α μφοτ. τούτων] τῆς παλαιᾶς δῆλον δτι καὶ τῆς ἐνεστώσης καταστά-
σεως τοῦ πολιτεύματος. — Διελθεῖν] μεταφρ. = διηγήσασθαι, εἰπεῖν.

(η'. 20) Διοικοῦντες] οἱ διοικηταὶ τῆς πόλεως Σόλων καὶ Κλεισθέ-
νης. — Όν. τῷ κοινοτάτῳ] τὸ τῆς δημοκρατίας δῆλον δτι. — Τοῖς
ἐντυγχάνουσι] οὐχὶ τοῖς χρωμένοις (§ 70), ἀλλὰ τῷ τυχόντι (§ 83). —
Ἀκολασίαν] δ. Ισ. ὑπονοεῖ ἐνταῦθα τὴν νέαν δημοκρατίαν. — Παρρη-
σίαν [ισον.] ἐνταῦθη διὰ τῆς γενικῆς ἐκφράσεως ισονομίαν διδάσκει δτι ἡ
παρρησία δὲν περιορίζεται εἰς τὸ ὄμιλεν παρρησίαν = αὐθάδειαν, ἀψηφισίαν,
ἀναισχυντίαν. — Εξουσία τοῦ ποιεῖν] τὰ οὐσιαστ. ἔξουσία, ὥρα, και-
ρός, ακμὴ συντάσσονται μετ' ἀνάρθρου καὶ μετ' ἐνάρθρ. ἀπαρεμ. καὶ διὰ μὲν
τοῦ ἀνάρθρου σημαίνεται τὸ δι' ἐν μόνον εἰς μίλαν μόνην περιστασιν ἀρμόζον·
διὰ δὲ οὐδεντέρου τὸ διὰ πάντα ἴσχυον ὡς ὥρα καθεύδειν. — Ταῦτα ποι-
εῖν] ἐνν. ἀκολαστάτινεν, παρανομεῖν, κακῶς παρρησιάζεσθαι, ἐκ τοῦ ἀφῆρ.
ἀκολασία] τὸ δὲ τοιούτοις κεῖται ὡς εἰ προηγεῖτο ἡ λέξις ἀκόλαστοι, παράνο-
μοι κτλ. — Αλλὰ ἡ ἀντιτίθεται εἰς τὸ οὐδὲν.

21) Πρὸς τ. κ. οἰκεῖν] = πρὸς τὸ κ. διοικεῖν = πρὸς τὴν καλὴν διοικησιν.
— Τὴν γρησιμωτέραν τὴν τὸ προσῆκον ἐκάστῳ ἀπονέμουσαν.

22) Κατὰ τ. ἀξίαν] δηλ. ἐαυτοῦ. Νικ. 14 τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν. —
Διὰ ταύτης] τῆς πολιτείας διώκουν τ. π. παρβ. Παν. 16 πολιτεῖαι, δι' ὧν
οἰκοῦσι τὰς πόλεις. — Κληροῦντες] ἐγένετο τοῦτο ἀπὸ τοῦ Ἀριστείδου,
ὅστις μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἔδωκε τὸ δικαιώμα εἰς πάντας τοὺς Ἀ-
θηναίους νὰ ἀνέρχωνται εἰς τὸ ἀξίωμα τῶν ἀρχόντων, ἐν ᾧ κατὰ τὸ τοῦ Σό-
λωνος καὶ Κλεισθένους πολίτευμα οὐχὶ ἔκαστος πᾶν ἀξίωμα ἦδυνατο νὰ λάθῃ,
καὶ ἡ τελευταίκ τάξις οἱ Θῆτες ἀπεκλείοντο πάντων. "Οτι δὲ δ 'Αξιστείδης

τοὺς βελτίστους καὶ τοὺς ίκανωτάτους ἐφ' ἔκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες. Τοιούτους γὰρ ἥπιζον ἕσεσθαι καὶ τοὺς ὄλλους, οἵτι περ 23 ἂν ὡσιν οἱ τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες. "Ἐπειτα καὶ δημοτικώτεραν ἐνόμιζον εἶναι ταύτην τὴν κατάστασιν ἢ τὴν διὰ τοῦ λαγχάνειν γυγνομένην· ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν τύχην βραβεύσειν καὶ πολλάκις λήψεσθαι τὰς ἀρχὰς τοὺς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμοῦντας, ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους τὸν δῆμον ἕσεσθαι ποκύριον ἑλέσθαι τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστηκυῖαν πολιτείαν.

24 θ'.) Αὕτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν καὶ μὴ περιμαχήτους εἶναι τὰς ἀρχὰς, ὅτι μεμαθηκότες ὡσαν ἔργαζεσθαι καὶ φείδεσθαι, καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἀλλοτρίοις ἐπιθουλεύειν, μηδ' ἐκ τῶν δημοσίων τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑκάστοις ὑπαρχόντων, εἴ ποτε δεήσειε, τοῖς κοινοῖς ἐπαρ-

εἰσήγαγε τὴν κλήρωσιν, οὐδαμοῦ δηλοῦται, καὶ κατὰ Πλούτ. 'Αριστ. 1 (ἥρξες τῷ κυάμῳ λαχῶν) καὶ δ' Ἀριστείδης αὐτὸς τὸ 489 ἔξελέθη διὰ κλήρου ὡς ἀρχῶν, ὡς καὶ δ' Ἡρόδ. 6, 109 περὶ τοῦ Καλλιμάχου ὡς πολεμάρχου ὅμιλῶν λέγει ὅτι (ἢν ἐδέκατος Ψηφιδοφόρος τῷ κυάμῳ λαχῶν πολεμαρχεῖεν), ἐξ οὐ εἰπεράτησεν ἢ ἴδει, ὅτι δ' Κλεισθένης ἀντὶ τῆς γειροτονίας εἰσήγαγε τὴν κλήρωσιν. 'Αλλ' ἐπειδὴ δ' Ἰσ. τοσοῦτον ωρίσμενως ἀποδίδει τὸ προκρίνειν εἰς τὴν Σόλωνος καὶ Κλεισθένους δημοκρατίαν, πιθανὸν εἶναι ὅτι δ' Πλούτ. κατὰ πρόληψιν, μεταγενεστέραν ἔκφρασιν μετήνεγκεν εἰς προγενεστέρον γρόνον ὑπόθεσιν, ἥτις διὰ τὸν Ἡρόδ. δεῖ εἶναι ἀναγκαῖα, καθ' ὃσον οὗτος ἐν τῷ μηγμονευθέντι γωρίῳ ὅμιλει γενικῶς, ὥστε ἡ κλήρωσις οὐχὶ διὰ τοῦ Κλεισθένους, ἀλλὰ μεταγενέστερον ἵστως διὰ τοῦ Ἀριστείδου εἰσήγηθη. Shneider. — Οἱ ἐπιστατοῦντες εἰσὶ οἱ ἐπιστάται.

23) Ταύτην τ. κατ] τοῦτο τὸ εἶδος τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐγκατατάσσεως. — Λαγχάνειν τ. ἐκληροῦσθαι. — Βραβεύσειν (κυρίαν ἔσεσθαι, ὡς ἐκ τῶν ἐπουμένων δηλοῦται). Ηρόδ. π. Φιλ. 70 μηδεὶς ὀλιγάρχως ἔχει τῶν παρὰ σοὶ βραβευσμένων.

(θ'). 24) Οἰκείων—ἀλλοτρίων εἰς τὸ ἀλλότρια παρ' Ἰσ. ἀντιτίθεται συνήθως τὰ ἴδια ἢ τὰ οἰκεῖα, ὥστε οὐσιώδους διαφορᾶς διότι τὰ ἴδια εἶναι τὸ ἀτομικόν, τὸ δὲ ἐκ τῆς συμπαγοῦς ὅλης τῶν ὁμοιῶδων ἀποκεχωρισμένων, ἐν δὲ εἰς τὸ οἰκεῖον ἐνυπάρχει τις ἔννοια ὅτι τὸ ἀτομικὸν ἔχει ωρίσμενον κύριον· ὥστε τὰ ἴδια ἐμπεριέχει τὴν γενικωτέραν, τὸ δὲ οἰκεῖα τὴν μερικωτέραν ἔννοιαν· εἰς τὰ κοινὰ καὶ τὰ δημόσια ἀντιτίθεται συνήθως τὰ ἴδια. Νικ. 21. τοῖς κοινοῖς οἱ μὲν ὡς ἴδιοις, οἱ δὲ ὡς ἀλλοτρίοις προσέχουσι τὸν νοῦν. — Οἰκείων ἀμ.] διμόιως ἀποφρίνεται εἰς τὸν π. Εἰρ. 127 λόγον δ' Ἰσοκρ. — — 'Εκ τῶν δημοσίων] δηλ. ὅπως μεταγενεστέρως ὑπὸ τῆς πόλεως ἐπληρώνετο εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸ δικαστικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν (διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου) καὶ ἴδιας τὸ θεωρικόν.

κεῖν, μηδ' ἀκριβέστερον εἰδέναι τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων προσόδους ἢ τὰς ἐκ τῶν ιδίων γιγνομένας αὐτοῖς. Οὕτω δ' ἀπείχοντο σφόδρα 25 τῶν τῆς πόλεως, ὡστε χαλεπώτερον ἦν ἐν ἑκείνοις τοῖς χρόνοις εὔρειν τοὺς βουλορένους ἄρχειν ἢ νῦν τοὺς μηδὲν δεομένους· οὐ γὰρ ἔμπορίαν ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν ἐλθόντες, εἴ τι λῆμμα παραλειόπασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἴ τινος πράγματος κατημελήκασι τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. Ὡς δὲ 26 συντόμως εἰπεῖν, ἑκεῖνοι διεγνωκότες ἥσχαν, διτὶ δὲ τὸν μὲν δῆμον ὃσπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχὰς καὶ κολάζειν τοὺς ἔξαμαρτάνοντας καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφισθητουμένων, τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν δυναμένους καὶ βίον ἴκανὸν κεκτημένους ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ὃσπερ οἰκέτας, καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαίνεισθαι καὶ

Ἐπαρκεῖν] διὰ τῶν εἰσφορῶν, δηλ. χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν. — Αρχεῖων] ἀρχεῖα δὲ ἐνταῦθα τοὺς δημοσίους οἰκους λέγει, ἐν οἷς διημερεύουσι καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς πράττουσιν οἱ ἄρχοντες, καθ' ἀκατασίλεια, ἐν οἷς διατίθενται. — Τὰς ἐκ τῶν ἀρχεῖων π.ρ.] δηλ. τὰς δημοσίας προσόδους κατ' ἔξοχὴν τῶν δικαστῶν καὶ τῆς βουλῆς μισθοδοτουμένων.

25) Οὕτω] μετὰ τοῦ σφόδρα συναπτέον. — Μηδὲν δεομένοις] ἐνν. ἄρχειν. — Εμπορίαν] χρηματιστικὸν ἔργον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ λειτουργιαν=τιμητικὸν ύπουργημα, δι' δ' ἀντί κέρδους καὶ ἐκ τῶν ιδίων ἐδαπάνων. Παρθ. Παναθ. 145 τὰς ἀρχὰς ποιήσαντες λειτουργίας ὅμοίας ταῖς ἐνοχλούσαις μέν, τιμὴν δὲ τινα περιτιθείσαις. — Απὸ τῆς π. ἡμ.] δηλ. ἄμα ἡρχοντος εἰς τὰ πράγματα, εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως. — Λῆμμα] πᾶν διτὶ λαμβάνει τις=κέρδος. — Τῶν τέλ. ἔχ. κ.] τῶν ὁποίων ἡ διεκπεραιώσις ἥτο κατεπείγουσα· ως Παναθ. 192 τὰ κατεπείγοντα ρήθηκατ, καὶ π. Φίλ. 25 πραγμάτων κατεπειγόντων ρήτορεύεσθαι· τέλος ἔχειν = τέλος εἰληφέναι.

26) Τύραννον] δηλ. οὐ ἡ γνώμη εἶναι ἀνέκκλητος [ἀπειρότεστος, ἄρχων αὐτοκράτωρ]. Δημ. 23, 209 λέγει· τότε μὲν γὰρ δημοσίης ἥτο δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δὲ ύπηρέτης· καὶ 3, 24, 'Αριστ. Πολ. 6'. 9, 4 ἐπειδότων γε ἔοικε τὴν ἀναγκαιοτάτην ἀποδιδόναι τῷ δῆμῳ δύναμιν, τὸ τὰς ἀρχὰς αἱρεῖσθαι καὶ εὐθύνειν μηδὲ γάρ τούτου κύριος ὅν δῆμος ζωῆλος ἀνείη καὶ πολέμιος· τὰς δ' ἀρχὰς ἐκ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν εὐπόρων κατέστησε πάσας. — Τοὺς δὲ ἔκαμαρτάνοντας δηλ. ἄρχοντας, διότι περὶ τούτων ἐνταῦθα διόγος. — Ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ δημοκρατίᾳ, ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ ἐκάστης πρυτανείας ἥρωτων οἱ ἐν τέλει τὸν δῆμον, ἐκὼν ἥτο εὐχαριστημένος ἐκ τῶν ἀρχῶν ἢ ἔαν τις τούτων ἔνεκα πλημμελήματος ἐπρεπε να ἀποσυρθῆ. — Σχολὴ] ἀνετις ὅπο τῆς ἐργασίας. — Βίον] τὴν περιουσίαν, πλοῦτον, κοινῶς τὸ βίος. — Οἰκέτας] κατ' εὐφημισμὸν ἐλέγοντο οἱ θεράποντες, οἱ ὑπηρέται.

27 στέργειν ταύτη τῇ τιμῇ, κακῶς δὲ διοικήσαντας μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν. Καὶ τοι πῶς ἂν τις εὖροι ταύτης βεβαιοτέραν ἢ δικαιοτέραν δημοκρατίαν, τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τὰς πράξεις καθιστάσης, αὐτῶν δὲ τούτων τὸν δῆμον κύριον ποιούσης;

28 ι.) Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς πολιτείας τοιοῦτον ἦν αὐτοῖς· ράδιον δ' ἐκ τούτων καταμαθεῖν ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην ὄρθως καὶ νομίμως πράττοντες διετέλεσαν. Ἀνάγκη γάρ τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλὰς τὰς ὑποθέσεις πεποιημένοις καὶ τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἔκείνοις.

29 ια.) Καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεούς, ἐντεῦθεν γάρ ἀρχεσθαι δίκαιον, οὐκ ἀνωμάλως οὐδ' ἀτάκτως οὔτ' ἔθεράπευον οὔτ' ὥργιαζον οὐδ' ὅπότε μὲν δόξειν αὐτοῖς, τριακοσίους βοῦς ἔπειρυπον, ὅπότε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας ἔξέλειπον· οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτάς, αἱς ἔστιασίς τις προσείη, μεγαλοπρεπῶς ἥγον, ἐν δὲ

27) Καί τοι πᾶς] παρθ. § 18. — Δικαιοτέραν δημοσι.] εἶναι παλλίλογία, περὶ ής δ' Ἀναξιμενῆς λέγει σελ. 45, 24 κατὰ Spengel, σύντομος ἀνάμυνησις, δεῖ δ' αὐτῇ γρῆσθαι καὶ περὶ τῶν μερῶν καὶ περὶ τῶν ὅλων λόγων τὰς τελευταίας. — Δυνατῶ τά τοὺς] τ. ἔ. ἰκανωτάτους. — Αὐτῶν τούτων] δῆλον, τῶν ἐκλεχθέντων ἀρχόντων.

(ι.) 28) Τὸ σύνταγμα τ. π.] ὄνομάζει οὕτως δῆλην τὴν διοικησιν, δῆλον, αὐτὴν τὴν μορφὴν τῆς πολιτείας. — Τὰ καθ' ἡμ. ἐκ] τὰ ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ. — Πρὸ τοντεσ] κατηγ. μετοχὴ τοῦ διετέλεσαν. — Περὶ δὲ τ. πραγ.] ἀντιτίθεται εἰς τοῦτο τὸ ἐπόμενον. — Καλὰς τ. ύπ.] στερεὰς τὰς βάσεις — Τὰ μέρη] δῆλον, ἡ τῶν ἀτόμων ἐνέργεια. — Ἐκείνοις] ὥσπερ ἔκεινα, δῆλον, τὰ δῆλα, ἡ δὲ δοτ. ἐκ τοῦ τὸν αὐτόν.

(ιβ.) 29) Οὗτε ἔθερον οὕτε ὡργον] ὀδέστι οὕτε ἡ πρὸς τοὺς θεούς λατρεία αὐτῶν οὕτε αἱ θρησκευτικαὶ αὐτῶν τελεταὶ ἦσαν ἀνευ νόμου καὶ τάξεως. — Οργιαζεῖν] ἐκ τοῦ ὄργια: εἴναι ἐν χρήσει ἐπὶ λατρείας μυστικῆς μετὰ τῶν ὄργιαστικῶν συγχράτων καὶ ἐπικλήσεων ίδιως ἐπὶ τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου, ἐνταῦθι κεῖται ἐν γενικωτέρᾳ σημασίᾳ = τελεῖν θρησκευτικὰς τελετὰς, θύειν καὶ τὰ νομιζόμενα δρᾶν — Ήπειρον] ἀντὶ τοῦ πομπῆν ἔπειρυπον, ἐν πομπῇ ἥγον, ἐπόμενον — Όποτε τύχοιεν] ἡ σύνταξις φάνεται προσωπικὴ καὶ ἐκ τοῦ ἐπόμενου νοητέα ἡ μετοχὴ ἐκλείποντες Παρθ. 60 καὶ 71 καὶ περὶ Εἰρ. 12, περὶ δὲ τῆς εὐκτ. Ἀτ. συν. Α'. Ιερ. 13 καὶ Β', Θ', 7. — Επιθέτους εἰς] Ἀρποχ λέγει, ἐπιθέτ. ἑορτάς τὰς μὲν πατρίους, ἄλλως δὲ ἐπιψηφισθεῖσας (ὑπὸ τοῦ λαοῦ) ἐπιθέτους ἐκάλουν καὶ Σουΐδ. ἐν λ. ἑορτῇ. — Αἱς ἔστιασίς τις πρ.] τὰς δημοσιονίας λέγει, περὶ ὧν καὶ Ξεν. (Ἀθ. πολ. Β'. 6.); φησί, θύουσιν οὖν δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ιερεῖα πολλά: ὅστις δὲ ὁ δῆμος ὁ εὐωχούμενος καὶ διαλαγχάνων τὰ ιερεῖα. Καρ. — Εν ταῖς ἀγ. τ. Ι.] δὲ φθὰς πατρίους θυσίας ἐκάλεσεν. Ἡσαν δὲ ταῦτα τὰ ἐν τοῖς κύρεσι γεγραμμένα, ἡ δῆλον

τοῖς ἀγιωτάτοις τῶν ιερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον· ἀλλ' ἐκεῖνο μό-³⁰
νον ἐτήρουν, ὅπως μηδὲν μήτε τῶν πατρίων καταλύσουσι μήτ' ἔξω
τῶν νομιζομένων προσθήσουσιν. Οὐ γάρ ἐν ταῖς πολυτελείαις ἐνόμι-
ζον εἶναι τὴν εὐσέβειαν, ἀλλ' ἐν τῷ μηδὲν κινεῖν ὃν αὐτοῖς οἱ πρό-
γονοι παρέδοσαν. Καὶ γάρ τοι καὶ τὰ παρὰ τῶν θεῶν οὐκ ἐμπλή-
κτως οὐδὲ ταραχωδῶς αὐτοῖς συνέβαινεν ἀλλ' εὐκαίρως καὶ πρὸς
τὴν ἔργασίαν τῆς χώρας καὶ πρὸς τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν.

(β').) Παραπλησίως δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς ³¹
διώκουν. Οὐ γάρ μόνον περὶ τῶν κοινῶν ὀμονόσουν ἀλλὰ καὶ περὶ
τὸν ἴδιον βίον τοσαύτην ἐποιοῦντο πρόνοιαν ἀλλήλων, δισηγ περ χρὴ
τοὺς εὖ φρονοῦντας καὶ πατρίδος κοινωνοῦντας. Οἱ τε γάρ πενέστε-
ροι τῶν πολιτῶν τοσοῦτον ἀπειχόν τοῦ φθονεῖν τοῖς πλείω κεκτη-
μένοις, ὥσθ' ὅμοιοις ἐκήδοντο τῶν οἰκων τῶν μεγαλων ὥσπερ τῶν ³²
σφετέρων αὐτῶν, ἡγούμενοι τὴν ἐκείνων εὐδαιμονίαν αὐτοῖς εὔπο-
ριαν ὑπάρχειν· οἱ τε τὰς οὐσίας ἔχοντες οὐχ ὅπως ὑπερεώφων τοὺς
καταδεέστερον πράττοντας, ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες αἰσχύνην αὐτοῖς
εἶναι τὴν τῶν πολιτῶν ἀπορίαν ἐπήμυνον ταῖς ἐνδείαις, τοῖς μὲν
γεωργίας ἐπὶ μετρίαις μισθωσεσι παραδιδόντες, τοὺς δὲ κατ' ἐμ-

γενήσται τῷ βουλομένῳ παραβαλεῖν τὰ Ἰσοκράτους τοῖς τοῦ Λυσίου κ. Νε-
κομ. Κορ.—'Α πὸ μισθωμάτων] ἔξηγεῖται ὁ Ἀρποκ. ἐκ τῶν τεμενικῶν
προσόδων. 'Ο δὲ Κορκῆς διὰ τοῦ ἀπὸ κοπτικοῦ, ἢ ἀποκοπτικοῦ· ἔστι δὲ τοῦτο
τὸ μισθοῦ ἐκδιδόναι τινὲς, οὐ κατὰ μέρη, ἀλλ' ὀλοκλήρως οὗτως, ὥστε τὸν ἐρ-
γολαβήσαντα ἐπ' ἀδήλωφ σαλεύειν τῷ κέρδει τῷ ἀπὸ τούτου ἢ τῇ ζημίᾳ οὐ-
δὲν ἤτον ἢ τὸν ἐκδόντα· οἷον ἐπὶ τοῦ προσκειμένου.. ἐμίσθουν οἱ τῶν ιερῶν δι-
οικηταὶ τὴν ἕρετὴν καὶ τὴν θυσίαν τῷ ἐξ ἐλαχίστου παιῆσειν αὐτὰς υφιστα-
μένων. "Οθεν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον σῆμ. τὴν θυσίαν ἀνετίθεσαν εἰς τὸν ὀλι-
γώτερα προσφέροντα.

31) "Ο πως . . καταλύσουσι τὸ ὅπως μετὰ μέλ. δοιστ. ἐκ παρτ καὶ §
42.—"Ἐξω τ. νομιζ.] ἐναντίον τῶν νομιζομένων.—Κινεῖν]—μεταβάλ-
λειν.—Καὶ γάρ τοι] σπανιώτερον τοῦ τοιγάρτοι.—Τὰ παρὰ τ. θ.] γε-
νικὴ ἔκφρασις πειριζομένη διὰ τοῦ ἐπομένου πρὸς τὴν ἔργασίαν καὶ συγκο-
μεδήν. —'Εμ πλήκτως] εὐμεταβόλως ὅπερ. "Ομ. ἐμπλήγδην λέγει· Κορ.
οὐχὶ κατὰ παράλογον, ἀπερίσκεπτον τρόπον, ἀπερίσκεπτως.

(β'.) 31) 'Αλλήλων] ἐκ τοῦ πρόνοιαν. — "Ο σην περ χρή] ἐν.
ποιεῖσθαι. — Οἱ τε γάρ πεν.] ἀνταποδίδεται εἰς τὸ οὖτε τὰς οὐσίας ἔ-
χοντες. — Τοσοῦτον ἀπ. τοῦ.. ὥστε] ὅμοιαι φράσεις εἶναι· τοσοῦτου
(μικροῦ, ὀλίγου κτλ.) δέω ἐπομένου ἀπαρεμψ.

32) Τῶν οἰκων] τῶν ἰσχυρῶν ἢ μεγάλων οἰκογενειῶν. — Οὐχ ὅπως]
βαθμολογικὴ σύνδεσις· 'Ασ. συντ. Β'. 14 καὶ ἐξ. — Γεωργίας] ἄγρος πρὸς
καλλιέργειαν. ως καὶ τὸ ἐπικήν ἔργα. 'Ιλ. Β 751 εἰ τ' ἀμφὶ ίμερτὸν Τιταρή-

πορίαν ἐκπέμποντες, τοῖς δ' εἰς τὰς ἄλλας ἔργασίας ἀφοροῦν παρ-
33 ἔχοντες. Οὐ γάρ ἐδεδίεσαν μὴ δυοῖν θάτερον πάθοιεν, ἢ πάντων
στερηθεῖεν, ἢ πολλὰ πράγματα σχόντες μέρος τι κομίσαντο τῶν
προεθέντων ἀλλ' ὅμοιως ἔθάρρουν περὶ τῶν ἔξω δεδομένων ὥσπερ
περὶ τῶν ἔνδον κειμένων. Ἐώρων γάρ τοὺς περὶ τῶν συμβολάιων
κρίνοντας οὐ ταῖς ἐπιεικείαις χρωμένους ἀλλὰ τοῖς νόμοις πειθομέ-
34 νους, οὐδ' ἐν τοῖς τῶν ἄλλων ἀγῶσιν αὐτοῖς ἀδικεῖν ἔξουσίαν πα-
ρασκευάζοντας, ἀλλὰ μᾶλλον ὄργιζομένους τοῖς ἀποστεροῦσιν αὐ-
τῶν τῶν ἀδικουμένων καὶ νομίζοντας διὰ τοὺς ἀπιστα τὰ συμβό-
λαια ποιοῦντας μείζω βλάπτεσθαι τοὺς πένητας τῶν πολλὰ κεκτη-
μένων τοὺς μὲν γάρ, ἢν παύσωνται προτέμενοι, μικρῶν προσόδων
ἀποστερήσεσθαι, τοὺς δ' ἢν ἀπορήσωσι τῶν ἐπαρκούντων, εἰς τὴν
35 ἐσγάτην ἔνδειαν καταστήσεσθαι. Καὶ γάρ τοι διὰ τὴν γνώμην ταύ-
την οὐδεὶς οὔτ' ἀπεκρύπτετο τὴν οὐσίαν οὔτ' ὕκνει συμβάλλειν,
ἀλλ' ἦδιον ἑώρων τοὺς δανειζομένους ἢ τοὺς ἀποδιδόντας. Ἀμφό-
τερα γάρ αὐτοῖς συνέθαινεν, ἀπερ ἀν βουληθεῖεν ἀνθρωποι νοῦν ἐ-

---

σιον ἔργον ἐνέμοντο. — 'Αφορομήν] χορημάτων χορηγία, ἀφ' ἡς ὅρμωμενος
ἐργάζεται τις τέχνην τινὰ ἢ ἐμπόριον ἄλλως λέγεται ἐνθήκη, προσβολή =
κεφάλαιον. — Παρέκχοντες] παρ. 'Ασ. συντ. σελ. 298, 31—32, καὶ σελ.
319, 83 καὶ Εἰσ. Ἐλ. συν. σελ. 221, 28 καὶ σελ. 241. 76.

33) 'Εδεδίεσαν] κατὰ Φρύν. σελ. 180 ἀττικώτερον τοῦ ἐδέδεισαν. —
Δυοῖν θάτερον ἢ—ἢ]=τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο ἢ—ἢ. — Προσθέντων
προϊέναι ἀντὶ ἔξω διδόναι καὶ ἐκδίδοναι — 'Εξω δεδομένων ἢ δηλ. χρη-
μάτων, τῶν δανειζομένων, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ ἔνδον κείμενα, δηλ. τὰ
οἶκοι (κοινῶς εἰς τὴν κάστα). — Συμβόλαιων] τῶν δανεισθέντων χρημά-
των ὡς Παναθ. 243. Ἐπίσης συμβάλλειν=χρήματα δανείζειν. — 'Επιει-
κείαις] κοινῶς συγχαταβάζεσθαι. 'Αριστ. Ρήμ. Α'. γ'. 'Ο γάρ δικιτητής
τὸ ἐπιεικὲς δρᾷ, δὲ δὲ δικαστῆς τὸν νόμον—ἐπιεικὲς δὲ τὸ παρὰ τὸν γεγραμ-
μένον νόμον δίκαιον.

34) Αὐτοῖς] ἐννοεῖ ἐκείνους, οἱ ἡθώουν ἀπατεῶντες ὄφειλέταις ἐπὶ τῇ προσ-
δοκίᾳ διτι καὶ αὐτοὶ ἡθελον τύχῃ ἐπιεικῶν δικαστῶν, ὅταν ποτὲ μεταξὺ τῶν
κ. 000 κληρουμένων ἡλιαστῶν οὐ δῆσαν καὶ οἱ ύπ' αὐτῶν ἀθωούμενοι καὶ περ
ἐσυτῶν ἔπρεπε νὰ δικάσωσι. Παρ. περὶ Αντιδ. 142. Τοῖς μὲν ἀδικοῦσι συν-
αγωνίζονται—σώζοντες τοὺς ὅμοιους σφίσιν αὐτοῖς βοηθεῖν νομίζουσιν. — 'Α
ποστερήσεσθαι] Συνήθης παρ' Αττικοῖς δὲ μέσ. μὲλ. ἀντὶ τοῦ παθ. =
ποστερήσεσθαι, διπερ σπανίως ἀπαντᾶ: οὐτω ἀδικήσεσθαι=ἰδικηθήσεσθαι
ἀπαλλαγήσονται=ἀπαλλαχθήσονται.

35) Καὶ γάρ τοι] ἰδ. 30.—'Απεκρύπτετο τ. οὐσ.] =ἀπέκρυπτε
τὴν ἐσυτοῦ οὐσίαν. Εἰ γάρ ἔλεγεν, 'Απέκρυψε τὴν οὐσίαν, ἀδηλον ἀν ἢν πο-
τέρον τὴν ἐσυτοῦ, ἢ τὴν ἐτέρου οὐσίαν ἡθούλετο λέγειν. Κορ. — Συμβόλ-
αις] ἐνν. συμβόλαια=χρήματα δανείζειν.

χοντες ἄμα γάρ τους τε πολίτας ώφέλουν καὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐνεργὰ καθίστασαν. Κεφάλαιον δὲ τοῦ καλῶς ἀλλήλοις δημιλεῖν· αἱ μὲν γὰρ κτήσεις ἀσφαλεῖς ἦσαν, οἰσπερ κατὰ τὸ δίκαιον ὑπῆρχον, αἱ δὲ χρήσεις κοιναὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν.

(γ'). "Ισως ὃν οὖν τις ἐπιτιμήσει τοῖς εἰρημένοις, ὅτι τὰς μὲν 36 πράξεις ἐπανιὼ τὰς ἐν ἔκείνοις τοῖς χρόνοις γιγνομένας, τὰς δ' αἰτίας οὐ φράζω, δι' ἀς οὔτω καλῶς καὶ τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς εἶχον καὶ τὴν πόλιν διώκουν. Ἐγὼ δ' οἴμαι μὲν εἰρηκέναι τι καὶ τοιοῦτον, οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι πλείω καὶ σαφέστερον πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.

(δ'). Ἐκεῖνοι γάρ οὐκ ἐν μὲν ταῖς παιδείαις πολλοὺς τοὺς ἐπι- 37 στατοῦντας εἶχον, ἐπειδὴ δ' εἰς ἄνδρας δοκιμασθεῖεν, ἐξῆν αὐτοῖς

Πολὶ τας] = συμπολίτας. 'Η λέξις συμπολίτης εἶναι ἡ τον ἀττική, ὡς καὶ τὸ συμφύλετης. 'Ἐν τοιαύτῃ σημασίᾳ ὁ Ἰσ. χρῆται ἡ τῷ πολίτης (καὶ μετὰ κτητ. ἀντ. γεν. ὡς Αἰγιν. 13 οὐτὸν μ') ἐποιήσατο πολίτην αὐτοῦ καὶ φίλον δυτα) ἡ τῷ συμπολιτευόμενος ὡς π. Φιλ. 20. π. Εἰρ. 143 ἐλ. 32. 35, π. Ἀντιδ. 132, 153, 161 καὶ ἄλ. — 'Ἐν εργά] ἐνεργὸς λέγεται ἐπὶ γῆς, χώρας καὶ σημ. καλλιεργημένος καὶ φέρων καρπούς· τὴν νῦν ἀργὸν οὖσαν γῆν ἐνεργὸν γενέσθαι. Ξεν. Οὕτως ἐνεργὰ λέγονται ἀργυρεῖαι ἐνταῦθα δὲ περὶ γηγημάτων ἢ κέρδος φέρουσι, καρποφόρα, κερδαλέα· ἀντιτίθεται τῷ ἀργά. Παρβ. Δημοσθ 27, 7 τὰ τ' ἐνεργὰ τῶν γηγημάτων καὶ σα ἦν ἀργά· καὶ § 10 τὸ ἔργον, δηλ. ὁ τόκος αὐτῶν τῶν γηγημάτων πεντήκοντα μναῖ τοῦ ἐνισχυτοῦ. Ἰσοκ. 11, 42 χρέα ἐπὶ τόκοις ὄφει λόμενα, ὃν τὸ ἔργον ἐπταχόσια καὶ εἰκοσι δραχμαὶ γίγνονται τοῦ ἐνισχυτοῦ. — Κεφάλαιον, ἀποτέλεσμα] λέγεται καὶ ἐν κεφαλασίῳ, ἐν κεφαλαιοῖς. — Κτήσεις—χρήσεις] Παρβ. π. Δημόν. 28. 'Ο Ἰσοκρ. πολὺ ἀγαπᾷ τὰς παρομοιώσεις· οὕτω κτῆμα—γηγημα, κτᾶσθαι—χρῆσθαι, φθονοῦσι—φρονοῦσι καὶ ἄλ.

(ιγ'. 36) Πράξεις] δηλ. ἐν τῷ δημοσίῳ καὶ ιδιωτικῷ βίῳ ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων δηλον δι' ἀς καλῶς καὶ ... καὶ. — Γιγνομένης ας] αἱ ἐγίγνοντο. — Τὰ πρὸς σφ. αὐ. εἰχον] τὸ ὑποκείμενον νοεῖται ἐν τοῦ προηγουμένου ἐν ἔκείνοις τοῖς χρόνοις ἡ συντόμως ἐκεῖνοι. — Εἰρηκέναι] παρβ. 20 — 27. — Οὐ μὴν ἀλλὰ] = οὐ μὴν τοῦτο μόνον εἰρήσθω μοι, ἀλλά. Παρβ π. Δημ. 9.

(ιδ'. 37) 'Ἐκεῖνοι] οἱ Ἀθηναῖοι τῶν ἀρχαίων χρόνων. — Παιδείαις] ἀγωγαῖς τῶν παιδῶν, ἐν τῇ παιδεύσει τῶν νέων, καὶ οὐχὶ ἐν τῇ νεότητι, ὡς ἔνεκα τῆς ἀντιθέσεως; εἰς ἄνδρας δοκιμασίας, προτεδόκα τις. 'Η λέξις παιδεία ἀντὶ τοῦ παιδικὴς ἡλικίας δὲν εἶναι ἀττικὴ καὶ ποιητικὸς παρασχηματισμὸς ἀντὶ παιδίας, διπερ παρ' ἀττικοῖς ἐπίσης σπάνιον. — Πολλὸν δὲ τὸν εἰπειτα] νοοῦνται ἐνταῦθα ἐκτὸς τῶν παιδαγωγῶν, παιδοτριβῶν, γραμματοδιδασκάλων καὶ ἐν γένει οἱ φροντίδα τινὰ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδῶν ἔχοντες ἀρμονικοῖς, ζωγράφοι, γεωμέτραι, κοσμηταῖ, σωφρονισταῖ. — Εἰς ἀνδρὸν δοκιμα] ὡς εἰς ἄνδρας τελεῖν, γράφεσθαι, οὕτω καὶ δοκιμάζεσθαι δηλ. μετὰ προ-

ποιεῖν δέ τι βουληθείεν, ἀλλ' ἐν ταύταις ταῖς ἀκμαῖς πλείονος ἐπιμελείας ἐτύγχανον ἢ παιδεῖς ὄντες. Οὕτω γὰρ ἡμῶν οἱ πρόγονοι σφόδρα περὶ τὴν σωφροσύνην ἐσπούδαζον, ὥστε τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπέστησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐκοσμίας, ἵς οὐχ οἰόν τ' ἦν μετασχεῖν πλὴν τοῖς καλῶς γεγονόσι καὶ πολλὴν ἀρετὴν ἐν τῷ βίῳ καὶ σωφροσύνην ἐνδεδειγμένοις, ὥστ' εἰκότως αὐτὴν διενεγκεῖν τῶν ἐν τοῖς "ΕἼλησι συνεδρίων.

38 ιε'.) Σημείοις δ' ἀν τις χρήσαιτο περὶ τῶν τότε καθεστώτων καὶ τοῖς ἐν τῷ παρόντι γιγνομένοις· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἀπάντων τῶν περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν κατημελημένων ἴδοιμεν ἀν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν οὐκ ἀνεκτούς ὄντας, ἐπειδὴν εἰς "Αρείον πάγον ἀναβῶσιν, ὁκνοῦντας τῇ φύσει χρῆσθαι καὶ μάλλον

ηγουμένην δοκιμασίαν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν περὶ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ περὶ τὴν διοίκησιν τοῦ οἴκου ἐνεγράψαντο εἰς τοὺς ἀνδρας δηλ. καθισταντο ἐνήλικες, τοῦθ' διπερ ἐν 'Αθήναις συνέθαινε κατὰ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας, ὅμινοντες δημοσίᾳ ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀγραύλου τὸν γενομισμένον δρόκον, διὸ ἵδε παρὰ Στοχείῳ. Κατὰ Ἀρποκρ. δοκιμασθεὶς ἀντὶ τοῦ εἰς ἀνδρας ἐγγραφεῖς. Ἡ εὐκτικὴ σημαίνει τὸ κατ' ἐπανάληψιν γιγνόμενον. — 'Α καμαῖς] δηλ. τῆς ἀνδρίας, ἐν τῇ ἀκμαιοτάτῃ ταύτῃ ἡλικίᾳ. — Τὴν ἐξ Ἀ. π. βουλὴν] συνηθεστέρα ἡ ὀνομασία αὗτη τῆς, ἡ ἐν 'Αρείῳ Πάγῳ βουλὴ (ἢ ἡ ἀνω βουλὴ) πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς βουλῆς τῶν 500, συνεδριαζούσης ἐν τῷ ἕστω Κεραμεικῷ διὰ τῆς ἐκ προθέσεως, ὑποσημαίνεται καὶ ἐνέργειά τις, ἡ τοῦ θεᾶσθαι ἐκ τινος σημείου. — 'Η εἰς] δηλ. βουλῆς παρβ. 39. — 'Ἐπιμελεῖσθαι] τελικὸν ἀπαρεμφ. — Τῆς εὐκοσμίας] εὐταξίας, § 39. — Τοῖς καλῶς γεγ.] τὰ μέλη ἐξελέγοντο ἐκ τῶν ἀρχόντων, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἀναγκαῖον ὅτο τὸ μέγιστον τίμημα καὶ ἡ τριτογονία. Ἡ εὐγένεια κατ' ἔθος ἀττικὸν ἐννοεῖται εἰς τοὺς ἐξ ἀστοῦ καὶ ἀστῆς γεγονότας. Τὸ γεγονέναι ἐπὶ τῆς σημ. τοῦ γεννᾶσθαι τίθεται καὶ μετὰ ἐπιρ. εὖ, καλῶς ἡ κακῶς γεγονέναι βέλτιον τῶν ἄλλων=γεννυθῆναι ἐκ γονέων εὐγενεστέρων παρὰ τοὺς λοιπούς. — Τῶν συνεδρίων] περὶ τῆς τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὲρ πάντα τὰλλα δικαστήρια ἀρετῆς, δικαιοσύνης, ἐμβριθείας πλείστα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων χωρία ὑπάρχουσι. Λυσ. κ. Ἀνδ. § 14 καλεῖ σεμιγότατον καὶ δικαιότατον δικαστήριον παρβ. Λυσ. κ. Λεωφ. 12, Ἀριστ. Παναθ. σελ. 15, ε, 91, 94, α. Εεν. Ἀπ. γ'. 5, 20 καὶ Δημ. κ. Ἀριστοκ. 641.

(ιε'.) 38) Σημείοις γάρ] = χρήσαιτο τις ἀν τοῖς ἐν τῷ παρόντι γιγν. ὡς σημείοις περὶ τῶν τ. καθ. — Οὐκ ἀνεκτούς δυντας] ὥρητορικὴ ὑπερβολὴ ἀντὶ μέμφεως ἀξίους. — Εἰς "Αρείον Π. ἀν.] δηλ. γείνωσι μέλη αὐτοῦ, Ἀρεοπαγῖται. Περὶ τῆς ἐννοίας ταύτης παρβ. Παναθ. 154, καὶ Πλούτ. Περικ. 9 αὐταῖς αἱ ἀρχαὶ κληρωταὶ τε ἡσαν καὶ δι' αὐτῶν δοκιμασθέντες ἀνέβαινον εἰς "Αρείον Πάγον ὁ Υπερὶδ. παρ' Ἀθην. 43, σελ. 566 λέγει ἀνιέναι εἰς "Αρείον Πάγον ὁ Κορ. λέγει, διὰ τὸ ἐπὶ πάγου, τ. ἔ. ὅγθου ἡ βουνοῦ ἰδρυθεῖ τὴν βουλὴν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, οὐ καὶ μέγρι δεῦρο καταφανεῖς οἱ βαθ-

τοῖς ἔκει νομίμοις ἢ ταῖς αὐτῶν κακίαις ἐμμένοντας. Τοσοῦτον φό-
βον ἔκεινοι τοῖς πονηροῖς ἐνειργάσαντο καὶ τοιοῦτον μυημεῖον ἐν τῷ
τόπῳ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης ἐγκατέλιπον.

ἰε').) Τὴν δὴ τοιαύτην, ὡσπερ εἶπον, κυρίαν ἐποίησαν ἐπιμελεῖς 39
οἵτις εὐταξίας, ἢ τοὺς μὲν οἰομένους ἐνταῦθα βελτίστους ἄν-
δρας γίγνεσθαι, παρ' οἷς οἱ νόμοι μετὰ πλείστης ἀκριβείας κείμενοι
τυγχάνουσιν, ἀγνοεῖν ἐνόμιζεν οὐδὲν γάρ ἂν κωλύειν ὅμοίους ἀπαν-
τας εἴναι τοὺς "Ἐλληνας ἔνεκά γε τοῦ ῥάβδιον εἴναι τὰ γράμματα
λαβεῖν παρ' ἀλλήλων. 'Αλλὰ γάρ οὐκ ἐκ τούτων τὴν ἐπίδοσιν εἰ- 40
ναι τῆς ἀρετῆς ἀλλ' ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ἐπιτηδευ-
μάτων τοὺς γάρ πολλοὺς ὅμοίους τοῖς ἦθεσιν ἀποδιδίνειν, ἐν οἷς ἂν
ἔκαστοι παιδευθῶσιν. 'Επεὶ τὰ γε πλήθη καὶ τὰς ἀκριβείας τῶν
νόμων σημεῖον εἴναι τοῦ κακῶς οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν ταύτην ἐμ-
φράγματα γάρ αὐτοὺς ποιουμένους τῶν ἀμαρτημάτων πολλοὺς τί-
θεσθαι τοὺς νόμους ἀναγκάζεσθαι. Δεῖν δὲ τοὺς ὄρθως πολιτευομέ- 41
νους οὐ τὰς στοὰς ἐμπιπλάναι γραμμάτων ἀλλ' ἐν ταῖς ψυχαῖς εἴ-
μοι ἐν αὐτῷ τῷ ὅχθῳ πεποιημένοι τὸ ἀντίθετον τούτου εἴναι τὸ καταβαίνειν.—
Ἐκεῖνοι οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, οἱ παλαιοί. — Τοιοῦτον] οὕτω δεινόν.
— 'Εν τούτῳ τ. τόπ.] ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ.

(ἰε').) 39) Τοιαύτῃ] βουλῇ. 'Η ἐπανάληψις διὰ τὴν παρεμπεσοῦσαν
ἐκτενῆ περιγραφήν. — 'Η] ἀναφέρεται εἰς τὸ τοιαύτην (βουλὴν) οὐχὶ εἰς τὸ
προσχές εὐταξίας. — 'Εν ταῦθα] τ. ἐ. ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει, παρ' ἔκεινοις.
— Κεὶ μενοὶ] =τεθειμένοι. — 'Αγνοεῖν] =ἀμετρ. ἐν ἀγνοίᾳ εἴναι, ἀ-
μαρτάνουσιν. "Η τάξις τῶν λέξεων ἔχει οὕτω ἐνόμιζον γάρ ἀγνοεῖν (οὐδὲν νο-
εῖν) τοὺς οἰομένους γίγνεσθαι. — Γάρ δὲ] τὸ ἀπαρ. τοῦτο καὶ τὰ ἔχαλα τὰ
ἐπόμενα ἀπόδος εἰς τὸ ἐνόμιζεν. — Τὰ γράμματα) δηλ. τοὺς γεγραμμέ-
νους νόμους, τοὺς νόμους, ὡς § 41 ἄνδρας βελτίους ἐνταῦθα παρ' οἷς κτλ.

40) 'Αλλὰ γὰρ τ. ἐ. ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἀν εἴη. οὐ γάρ παρθ. καὶ 'Ασ.
Συντ. σελ. 728. 58—61. — 'Επιδοσιν τ. ἀρ.] Διότι ὅπου ἡ χρηστό-
της τῶν ἡθῶν καὶ ἡ τοῦ ὄρθως πράττειν θέλησις, ἔκει οὐδὲν οἱ νόμοι κατορ-
θοῦσιν. Παρβ. 5. — Τοὺς γὰρ δὲ πλάγιος οὔτος λόγος ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐ-
νόμιζον καὶ τὸ εἰς τὴν ἐπομένην πρότασιν εἰναι. — Τοὺς πολλοὺς] =
τὰ πλήθη, ἀντιτίθεται τῷ τοῖς δλίγοις =τοῖς δλιγαρχικοῖς. — "Η θεσι]
ἡθος=χαρακτήρ, δις προσγίνεται μετὰ τὸ ἔθος.—Κατὰ τοὺς χαρακτῆρας, δηλ.
ανθρώπους ἔχοντας χαρακτῆρα. — 'Αποθαίνειν] Παρ. 78.—'Ενοὶς]
ἐν τῷ μέσῳ τῶν δρόμων. — Ποιου μένουσι] 'Αντίτωσι, ἐμφράγματα
ποιουμένων, δηλ. τῶν νομοθετῶν ἢ ἀρχόντων. — 'Εμφράγματα π.] =
έρκη. Μεταφορὰ εἰλημένη ἐκ σωροῦ χώματος, δι προβάλλεται πρὸς τοὺς πο-
ταμοὺς καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ εύρυτερον πλανῶνται. — Αὐτὸν τοὺς] τοὺς
ἐν τῇ πόλει, ἢ τοὺς πολίτας.

41) Στοὰς] Οἱ νόμοι παρ' 'Αθηναίοις δὲν προετίθεντο, ἀλλὰ γραφόμενοι

- χειν τὸ δίκαιον οὐ γὰρ τοῖς ψηφίσμασιν ἀλλὰ τοῖς ἥθεσι καλῶς
οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις, καὶ τοὺς μὲν κακῶς τεθραμμένους καὶ τοὺς
ἀκριβῶς τῶν νόμων ἀναγεγραμμένους τολμήσειν παραβαίνειν, τοὺς
δ' ἀσφαλῶς παιδευομένους καὶ τοῖς ἀπλῶς κειμένοις ἔθελήσειν ἐμ-
42 μένειν. Ταῦτα διανοηθέντες οὐ τοῦτο πρῶτον ἐσκόπουν, δι' ὧν κο-
λάσουσι τοὺς ἀκοσμοῦντας, ἀλλ' ἐξ ὧν παρασκευάσουσι μηδὲν αύ-
τοὺς ἄξιον ζημίας ἔχαμαρτάνειν ἥγοῦντο γὰρ τοῦτο μὲν αὐτῶν ἕρ-
γον εἶναι, τὸ δὲ περὶ τὰς τιμωρίας σπουδάζειν τοῖς ἔχθροῖς προσ-
ήκειν.
- 43) Ιζ.) Ἀπάντων μὲν οὖν ἐφρόντιζον τῶν πολιτῶν, μάλιστα δὲ τῶν
νεωτέρων. Έώρων γὰρ τοὺς τηλικούτους ταραχωδέστατα διακει-
μένους καὶ πλείστων γέμοντας ἐπιθυμιῶν, καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν
μάλιστα δαμασθῆναι δεομένας ἐπιμελείας καλῶν ἐπιτηδευμάτων
καὶ πόνοις ἡδονᾶς ἔχουσιν· ἐν μόνοις γὰρ ἀν τούτοις ἐμμεῖναι τοὺς
44 ἑλευθέρως τεθραμμένους καὶ μεγαλοφρονεῖν εἴθισμένους. "Απαντάς
μὲν οὖν ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἄγειν διατριβὰς οὐχ οἷόν τ' ἦν, ἀνωμάλως

εἰς πίνακας, οὓς ἄξιον αἱ ἐκάλουν, κατετίθεντο ἐν τῷ ἀρχείῳ, ἵνα πάντες
δύνωνται νὰ λαμβάνωσιν αὐτῶν γνῶσιν. 'Ἐν 'Αθήναις ἦσαν δύο στοιχὶ ἡ
Β α σὶ λ ειος σ το ἀ ἔνθα ἦτο τὸ μητρῶν, καὶ ἡ Ποικὶλη λεγομένη.
Παρ. Ἀρπ. τοὺς νόμους ἔθεντο ἀναγράψαντες ἐν τῷ μητρώῳ. — Τοῖς ἀ-
πλῶς κειμ.] δηλ. νόμοις· ὁ δῆμος τοὺς νόμους τίθεται, ἀλλ' οἱ νόμοι κειν-
ται, σπανίως ὁ νόμος τέθειται. 'Ο Ζάλευκος παρὰ Στοθ. 'Ανθ. 42 λέγει· τῶν
κειμένων νόμων ἔαν τις δοκῇ μὴ καλῶς κειται, μετατίθεμεν χρὴ ἐπὶ τὸ
βέλτιον μενόντων δὲ πάντας πειθαρεῖν. — 'Α σ φ α λ ω ει] == ὄρθως. Εὐρ.
'Ηρ. 1004 τρόπος ἐστὶ γρηστὸς ἀσφαλέστερος νόμου. — 'Ε θ ε λ ἡ σ ει ν] ==
ἥθελον ἔχει τὴν σταθερὰν θέλησιν· ἔθελω σημαίνει τὴν ἀπόφασιν τοῦ πνεύ-
ματος, βούλομαι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς.

42) Τοὺς ἀκοσμοῦντας. — Τοῦτο τὸ κωλύειν τὰ ἀμαρτήματα. — Τιμωρίας τ. ἔ. κολάσεις. — Τοῖς ἔχ-
θροις εἰ δηλ. τῶν ἀκοσμούντων.

(Ιζ.) 43) Ταραχεῖμενοις] Διότι ἡ ἡλικία τῆς νεότητος
ώς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐγί τὴν δρμήν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ τὸν λόγον τῇ δρμῇ ὑπα-
κούοντα παρέχει. 'Ομ. 'Ιλ. Γ'. 108 αἰεὶ δ' ὀπλοτέρων (= νεωτέρων) ἀνδρῶν
φρένες ἡρέθονται, λέγει. Παρ. Θεν. π. Λαχ. σελ. 679, α. καὶ π. Εἰρ. 160, 1.
— Γέμοντας ταῖς ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ σωματικῇ θεραπείᾳ γιγνομέ-
νων. — Δαμάσιον αἰτοῦντας ποιητικὴ ἔκφρασις, σπανίως καὶ παρὰ πεζοῖς.
Πινδ. Πιθ. 218 ἐδάμασε πώλους. Σαπ. 'Απ. 91 πόθῳ δαμεῖσα παιδός.
— Εν μόνοις γὰρ εἰ μ.] 'Η ἔμφασις κεῖται εἰς τὸ ἐμμεῖναι, καὶ οὐχὶ
εἰς τὸ τεθραμμένους, διπερ νοεῖται ἐπὶ παντὸς ἑλευθέρου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς
τὸν δοῦλον.

44) Διατριβὰς] οὐ μόνον τὴν σπουδὴν ἀλλὰ καὶ τὴν διάλεξιν, διδα-

τὰ περὶ τὸν βίον ἔχοντας· ως δὲ πρὸς τὴν οὐσίαν ἥρμοττεν, οὕτως ἐκάστοις προσέταττον. Τοὺς μὲν γάρ ὑποδεέστερον πράττοντας ἐπὶ τὰς γεωργίας καὶ τὰς ἐμπορίας ἔτρεπον, εἰδότες τὰς ἀπορίας μὲν διὰ τὰς ἀργίας γιγνομένας, τὰς δὲ κακουργίας διὰ τὰς ἀπορίας· ἀναιροῦντες οὖν τὴν ἀρχὴν τῶν κακῶν ἀπαλλάξειν φοντο καὶ τῶν 45 ἄλλων ἀμαρτημάτων τῶν μετ' ἐκείνην γιγνομένων. Τοὺς δὲ βίον ικανὸν κεκτημένους περὶ τὴν ἱππικὴν καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἡνάγκασαν διατρίβειν, δρῶντες ἐκ τούτων τοὺς μὲν διαφέροντας γιγνομένους, τοὺς δὲ τῶν πλείστων κακῶν ἀπεγχομένους.

(ι').) Καὶ ταῦτα νομοθετήσαντες οὐδὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ὠλιγώ- 46 ρουν, ἀλλὰ διελόμενοι τὴν μὲν πόλιν κατὰ κώμας, τὴν δὲ γώραν κατὰ δῆμους, ἐθεώρουν τὸν βίον τὸν ἐκάστου, καὶ τοὺς ἀκοσμοῦν-

σκαλίον τινὸς σημαίνει· οὕτως ὁ ρήτωρ περὶ τῆς ἴδιας διδασκαλίας μετεχειρίσθη τὴν λέξιν εἰς τὸν περὶ Ἀντιδ. λόγον. — Οὐχ οἱ δὲ τοῦ] = Δὲν ἦτο δυνατόν. — "Εχοντας] αἰτιολ. μετ. — [Ως ἥρμοττεν] = ἀρμοζόντως.

45) Τὴν ἀρχὴν τῶν κακῶν] τ. ἔ. τὴν ἀργίαν, ἵτις ἐνταῦθα λέγεται ἀρχὴ τῶν κακῶν, τ. ἔ. τῶν ἀποριῶν καὶ τῶν κακουργιῶν. — 'Α παλλάξειν] ἐνν. ἀντικ. τοὺς νεωτέρους, ἢ τοὺς πολίτας ἢ κάλλιον ἔστους. — Τὸν β. ί. κ. εκτ.] δηλ. τοὺς πλουσίους. — Περὶ τὴν ἴπ.... φιλοσοφίαν] 'Ο ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς καὶ διὰ τὴν ἀσκησιν τοῦ σώματος εὔρον τὴν ἱππικὴν, τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια, διὰ δὲ τὴν τῆς ψυχῆς τὴν φιλοσοφίαν. Παρ. περὶ Ἀντιδ. 194 Παναθ. 239. Πλάτ. Πρωτ. σ. 316. Πλούτ. 154. α. 6. — Γυμνάσια] εἴτε παλαιστραι, ἐν 'Αθήναις ἦσαν τρία, τὸ Λύκειον, ἡ Ἀκαδημία, τὸ Κυνόσκαργε. — Τὰ κυνηγέσια] 'Ο Ξενοφῶν θεωρεῖ ως ἀρίστην μελέτην τῶν στρατιωτικῶν, καὶ χρήσιμα ἐν πολέμῳ. — Φιλοσοφία] 'Η ἐλευθέριος παιδεία. 'Ο Ισ. οὗτω καλεῖ τὴν τοῦ λέγειν τέχνην, τὴν περὶ τοὺς λόγους σπουδὴν. — 'Ἐκ τούτων] τῶν ἐπιτηδευμάτων — Διαφέροντας γιγ.] τὸ γίνεσθαι μετὰ μετοχῆς ἐνταῦθα δὲν εἴναι ἀπλῇ περιγραφῇ τοῦ ἥρματος, σπῶς συνήθως μετὰ τοῦ είναι Πανηγ. 50. Επ. 9, 13 τὸ μὲν ἐμὸν οὕτως ἔστιν, ἀλλὰ τὸ γιγνομένους ἔχει τὴν σημασίαν του. — Διαφέροντας εἰς ἔξογους, ἀριστους· δηλ. τῶν ἄλλων ως ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ διαφέρειν ἀνευ γενικῆς παρ' Ισ. κεῖται.

(ι'). 46) 'Ωλιγώρουν] δηλ. οἱ πατέρες, εἴτε οἱ παλαιοί. — Κατὰ κώμας] Κώμας λέγει τὰς ἐν τῇ συνθείᾳ γειτονίας, ἃς ἔνιοι καὶ τουρκιστὶ μαχαλάδες, καλούσσιν.... Οἱ δὲ τὴν ἀκρίβειαν ἐκ παντὸς διώκοντες ἰστωσαν ὅτι αἱ παρὰ τοῖς ἀργαῖοις τῶν πόλεων Κώμαι ἀναλογοῦσι μᾶλλον ταῖς παρὸντιν συνοικίαις, ἣντας οἰκίαις μεγίσταις ὑπὸ πολλῶν ἀμα μηδὲν ἀλλήλοις προσηκόντων οἰκουμέναις, ἃς ἡ χυδαία συνήθεια τουρκικώτερον Χάνια καλεῖ. Κορ. — 'Εθεώρουν] ἐσκόπουν δηλ. δι' ἴδιαιτέρων πρὸς τοῦτο ἐκλελεγ-

τας ἀνῆγον εἰς τὴν βουλήν. Ἡ δὲ τοὺς μὲν ἐνουθέτει, τοῖς δ' ἡπει-
λει, τοὺς δ' ὡς προσῆκεν, ἐκόλαζεν. Ἡπίσταντο γὰρ ὅτι δύο τρόποι
τυγχάνουσιν ὄντες οἱ καὶ προτρέποντες ἐπὶ τὰς ἀδικίας καὶ παύον-
47 τες τῶν πονηριῶν παρ' οἵς μὲν γάρ μήτε φυλακὴ μηδεμίᾳ τῶν τοι-
ούτων καθέστηκε μήτ' αἱ κρίσεις ἀκριβεῖς εἰσὶ, παρὰ τούτοις μὲν
διαφθείρεσθαι καὶ τὰς ἐπιεικεῖς τῶν φύσεων, ὅπου δὲ μήτε λαθεῖν
τοῖς ἀδικοῦσιν ράχδιον ἔστι μήτε φυνεροῖς γενομένοις συγγνώμης τυ-
χεῖν, ἐνταῦθα δ' ἐξιτήλους γίγνεσθαι τὰς κακοπθείας. "Ἄπερ ἐκεῖνοι
γιγνώσκοντες ἀμφοτέροις κατεῖχον τοὺς πολίτας, καὶ ταῖς τιμωρίαις
48 καὶ ταῖς ἐπιμελείαις τοσούτου γάρ ἔδεον αὐτοὺς λανθάνειν οἱ κα-
κόν τι δεδρακότες, ὥστε καὶ τοὺς ἐπιδόξους ὀμαρτήσεσθαι τι προ-
γενόντο. Τοιγχροῦν οὐκ ἐν τοῖς σκιραφείοις οἱ νεώτεροι διέτριβον,
οὐδ' ἐν ταῖς αὐλητρίσιν, οὐδὲ ἐν τοῖς τοιούτοις συλλόγοις, ἐν οἷς νῦν

μένων ἀνδρῶν καὶ εἰς τὸν "Ἀρειον Πάγον ὑποκειμένων, ἐν οἷς ἦσαν οἱ σω-
φρονισταὶ, ὑποσωφρονισταὶ, γυναικονόμοι κτλ. — Τρόποι οἱ προ.] εἶναι
ὑποκ., δύο κατηγ.

47) Παρ' οἵς μὲν — τούτοις μὲν — ὅ που δὲ — ἐν ταῦθα δὲ]
Σημείωται διὰ τιθέμενον τὸν μὲν καὶ τοσάκις τὸν ἀποδιδόμενον δὲ διὰ τὸ μα-
κρὸν τῆς περιόδου. Ἐπαινετέα ἡ ἀκρίβεια τοῦ Ἰσ. ὡς πρὸς τὴν γρῆσιν τῶν
μορίων μὲν καὶ δέ, δι' ὧν ἀκριβῶς συνδέονται αἱ προτάσεις. "Οταν εὔρηται
μία πρότασις μετά τίνος ἀποδόσεως καὶ ἀλλη πρότασις μετά τῆς ἀποδόσεως
της, τότε ἡ πρώτη πρότασις καὶ ἡ πρώτη ἀπόδοσις ἔχουσι τὸν μὲν καὶ ἡ ἀ-
κόλουθος πρότασις καὶ ἀπόδοσις τὸν δέ. Παρβ. καὶ περὶ Εἰρ. § 55. — Φυλα-
κή] ἐπιτήρησις. — Φανερὸν οὐτοὺς ἀδικεῖν] δηλ. ἀδικοῦσιν ἀντὶ τῆς ἀπροσώπου
συντάξεως (φανερὸν ἐγένετο αὐτοὺς ἀδικεῖν) ἡ προσωπ. φυνεροὶ ἐγένοντο ἀδι-
κοῦντες, ὡς Πλατ. 9· φανεροὶ γεγόνασιν οὐ τοῦτο διαπράξεσθαι βουληθέντες,
παρ. Εὐαγ. 75. — Εἴ τι τὴν οὐς γιγ.] Σημαίνει διὰ αὐτὰ ταῦτα τὰ πα-
λαιά κατ' ὀλίγον ὀμαρυροῦνται: καὶ ἀφανίζονται, ὡς αἱ ζωγραφίαι: καὶ τὰ
γράμματα. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐξιτήλων χρωμάτων τ. ἔ. τῶν μητέρων,
οἵς ἀντίκειται τὰ δευτοποιά, ἔχουν τὰ παράμονα. — Ταῖς τιμωρίαις καὶ
τ. ἐπ.] τ. ἔ. τῇ ζημιᾷ καὶ ἀκριβεῖ χρίσει καὶ τῇ φυλακῇ, ὡς εἴπεν ἀνωτέρω.

48) "Ἐδεօν] Παρ. 31. "Ἐπιδόξους] ἀττικὸν ἀντὶ τοῦ ἐπισήμους.
(Φούνιχ. σελ. 132) παθ. ἐκληπτέον καὶ συντ. μετ' ἀπαρεμφ. μέλ. ἀλλὰ καὶ
ἀρίστου. — Τοι γαρ οὖν] Δὲν εἶναι οὐσιωδῶς διάφορον τοῦ, καὶ γάρ τοι,
ἢ τοιγχροῦν. — Σκιραφείοις] Κυθευτήρια ἦσαν τὰ σκιραφεῖα, ἔχουν
τόπος οὗτοι καλούμενος, ἐν ᾧ ἐκύθευον, ὡς φησιν Ἀρποχρατίων κυθεῖα, ἔνθα
ἔπικον τυχηρὰ παιγνίδια. — "Ἐν ταῖς αὐλὴ τρισὶ σιν] μεταξὺ τῶν
αὐλητρίδων ἢ ἐν τοῖς τῶν αὐλητρίδων διδασκαλείσις, ὡς περὶ Ἀντιδ. 287.
"Ησαν δὲ αἱ Ἀθήνησιν αὐλητρίδες καὶ δρυγηστρίδες οὐκ ἔξ αστῶν γυναικῶν,
ἀλλ' ἐκ δούλων. Περὶ τούτων Παρ. Ἀθήν. 12 σλ. 532, 1, Ἀριστφ. Βατρ. 510,
Νεφ. 496. "Ἐν τοῖς τοιούθεοις] τ. ἔ. ἐν ἀλλοις τοιούτοις, οὐά ἐστι τὰ

διημερεύουσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον, ἐν οἷς ἐτάχθησαν, θαυμάζοντες καὶ ζηλοῦντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας. Οὕτω δ' ἔφευγον τὴν ἀγορὰν, ὥστ' εἰ καὶ ποτε διελθεῖν ἀναγκασθεῖν, μετὰ πολλῆς αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης ἐφαίνοντο τοῦτο ποιοῦντες. Ἀντειπεῖν δὲ τοῖς πρεσβυτέροις ἢ λοιδορήσασθαι δεινότερον ἐνόμι- 49 Ζον ἢ νῦν περὶ τοὺς γονέας ἔξαμαρτεῖν. Ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδεὶς οὐδ' ἀν οἰκέτης ἐπιεικὴς ἐτόλμησεν· σεμνύνεσθαι γάρ ἐμελέτων ἀλλ' οὐ βωμολογεύεσθαι. Καὶ τοὺς εὐτραπέλους δὲ καὶ τοὺς σκώπτειν δυναμένους, οὓς νῦν εὔφεις προσαγορεύουσιν, ἔκεινοι δυστυχεῖς ἐνόμιζον.

ιθ') Καὶ μηδεὶς οἰσθω με δυσκόλως διακεῖσθαι πρὸς τοὺς ταύ- 50 την ἔχοντας τὴν ἡλικίαν. Οὕτω γάρ ἡγοῦμαι τούτους αἰτίους εἶναι τῶν γιγνομένων, σύνοιδά τε τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἦκιστα χαίρουσι ταύτη τῇ καταστάσει, δι' ἣν ἔζεστιν αὐτοῖς ἐν ταῖς ἀκολασίαις ταύταις διατρίβειν· ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως τούτοις ἐπιτιμώντις ἀλλὰ πολὺ δικαιότερον τοῖς ὅληγρο πρὸ ἡμῶν τὴν πόλιν διαικήσασιν.

σκιραφεῖται κτλ. ἐν οἷς—Διημερεύοντες = τὰς ἡμέρας διάγουσιν, οὕτω διανυκτερεύουσι = τὰς νύκτας διάγουσιν. — Ἐν οἷς ἐτ.] Δηλ. μένειν. — Θαυμάζοντες καὶ ζηλοῦντες] παρβ. 12.

49) "Η νῦν] Δηλ. νομίζεται ἐκ τοῦ ἐνόμιζον. — Εν καπηλείῳ] Καπηλεῖον εἶναι τόπος ἔνθα οἵος ὠνητὸς ἐκτίθεται· διηπερίδ. (ἀπ. 164) λέγετο τοὺς Ἀρεοπαγίτας ἀριστήσαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦσαι ἀνιέναι εἰς Ἀρειον πάγον. — Οἱ κέτη] παρ. π. Ἀντιδ. 286. — Βωμολόγοι οἱ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ὑπὸ τοὺς βωμοὺς καθίζοντες καὶ μετὰ κολακείας προσαιτοῦντες. Φερεκράτης τυραννίδει· — ίνα μὴ πρὸς τοῖς βωμοῖς πανταχοῦ ἀεὶ λογῶντες βωμολόγοι καλλώμεθα — ἐκ μεταφορᾶς δὲ τούτων ἐλέγοντο βωμολόγοι εὔκολοι τινες ἄνθρωποι καὶ ταπεινοί καὶ πᾶν ὅτιον ὑπουμένοντες ἐπὶ κέρδει διὰ τοῦ παιζειν καὶ σκώπτειν. — Εὐφυεῖς] τοὺς σκώπτας λέγει, μετηνέγκηθη δὲ ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν νοῦν δεξιῶν π. Ἀντιδ. 284 τοὺς βωμολογευομένους καὶ σκώπτειν καὶ μιμεῖσθαι δυναμένους εὔφεις καλοῦσι. — Δυστυχεῖς] μωρούς, ἥλιθίους, ἀνοήτους, τοὺς ὑπὸ τύχης δυσμενοῦς ἀδικηθέντας.

(ιθ'). 50) Καὶ μηδεὶς οἴει σθω καὶ γλαφυρὸν παράδειγμα τοῦ πῶς δεῖ νουθετεῖν τοὺς ἀκοσμοῦντας τῶν νέων. Χρὴ γάρ ἀφαιρεῖν ὡς οἴον τε μάλιστα τὸ δριμὺν καὶ δάκνον τῆς παραινέσεως, ἐπαίνῳ τὸν φόγον συγκεραννύντας, καὶ τῶν δι' ἄψεγονται τὰς αἰτίας ἐπ' ἄλλους, δηπειρεῖται, μεταφέροντας. — Σύνοιδα] Τὸ σύνοιδα δέχεται τὴν μετοχὴν ἢ κατ' ὄνομαστικὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸ ὑποκ. ἢ κατὰ δοτ. ἢ κατ' αἰτ. Σύνοιδα ἐμαυτῷ ἔξαμαρτὼν — ἔξαμαρτόντι, — ἔξαμαρτάνοντα τῷ. εἰδότες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἔξελιπον.

51 Ἐκεῖνοι γὰρ ήσαν οἱ προτρέψαντες ἐπὶ ταύτας τὰς ὀλιγωρίας καὶ καταλύσαντες τὴν τῆς βουλῆς δύναμιν.

κ'.) Ἡς ἐπιστατούσης οὐ δικῶν οὐδ' ἐγκλημάτων οὐδ' εἰσφορῶν οὐδὲ πενίας οὐδὲ πολέμων ἡ πόλις ἔγεμεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἡσυχίαν εἶχον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπαντας εἰρήνην ἥγον.

Παρεῖχον γὰρ σφᾶς αὐτοὺς τοῖς μὲν Ἑλλησι πιστούς, τοῖς δὲ βαρ-

52 βάροις φοβερούς: τοὺς μὲν γὰρ σεσωκότες ήσαν, παρὰ δὲ τῶν δίκην τηλικαύτην εἰληφότες ὥστ' ἀγαπᾶν ἔκεινους, εἰ μηδὲν ἔτι κακὸν πάσχοιεν. Τοιγάρτοι διὰ ταῦτα μετὰ τοσαύτης ἀσφαλείας διῆγον

ώστε καλλίους εἶναι καὶ πολυτελεστέρας τὰς οἰκήσεις καὶ τὰς κα-

τασκευὰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἡ τὰς ἐντὸς τείχους, καὶ πολλοὺς τῶν πολιτῶν μηδ' εἰς τὰς ἑορτὰς εἰς ὅστιν καταβαίνειν ἀλλ' αι-

ρεῖσθαι μένειν ἐπὶ τοῖς ἴδιοις ἀγαθοῖς μᾶλλον ἡ τῶν κοινῶν ἀπο-

53 λαύειν. Οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τὰς θεωρίας, ὃν ἔνεκ' ἂν τις ἤλθεν, ἀ-

σελγῶς οὐδ' ὑπερφράνως ἀλλὰ νοῦν ἔχόντως ἐποίουν. Οὐ γὰρ ἐκ τῶν πομπῶν οὐδ' ἐκ τῶν περὶ τὰς χορηγίας φιλονικιῶν οὐδ' ἐκ τῶν τοι-

ούτων ἀλαζονειῶν τὴν εὐδαιμονίαν ἐδοκίμαζον ἀλλ' ἐκ τοῦ σωφρό-

νῶς οἰκεῖν καὶ τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν καὶ τοῦ μηδένα τῶν πο-

λιτῶν ἀπορεῖν τῶν ἐπιτηδείων. Ἔξ ὧν περ χρὴ κρίνειν τοὺς ὡς ἀ-

51) Ἐκεῖνοι: γὰρ β] τὸν Ἐφιάλτην αἰνίττεται, δι' οὐ Περικλῆς ὁ Θευ-

θίπου τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐταπείνωσε. Ολ. 80, 2—459 π. Χ.

Παρ. Πλούτ. Περικ. 155. — Προτρέψαντες τοὺς νεωτέρους. — Τῆς βουλῆς τ. ἔ, τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. — Πεντακιστοὶ τ. ἔ. πενήτων.

"Ἐγειρεν εἰς 43. — Ήσυχοις ανειχον = ἡσύχαζον.

52) Σεσωκότες ησαν. Υπερσ. ἐσεσωκέσαν. Κατὰ τοὺς Μηδίκους πολέμους. Παρ. Πανηγ. 91. — Εἰς πάσχοις οι εν] ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀγα-

παν. — Κατασκευασμένοις τῶν οἰκιῶν, τὰ ἐπίπλα, σκεύη. Περὶ τοῦ πράγματος παρθ. Πανηγ. 46. καὶ Δημοσθ. 4, 26 Θουκ. 2. 65. — "Α-

στυ] Συνήθως καὶ κατ' ἔσοχήν τὰς Ἀθήνας ἐκάλουν. — 'Αγαθοῖς ἐπὶ τοῖς ἴδιοις κτήμασι. Σουέδας δὲ λέγει: ἀγαθὰ ἐπὶ τῶν ποδὸς ἀπόλαυσιν καὶ εὐωχίαν σιτίων καὶ ποτῶν ἔχριστο Θεον. τῇ λέξει. Καὶ παρ' ἡμῖν ἀ-

γαθά, ἔτι δὲ καὶ τὸ συνώνυμον καλλὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων λέγονται.

53) Θεωρίας, καὶ τοιαῦτα, μετὰ ἐστιάσεων. — Νοῦν ἐχόντων] = Νουνεγώς, νουνεγόντως, ὅπερ οὐχ εὑρηται παρὰ τοῖς πολλοῖς οὕτω λέγεται καὶ οἱ νοῦν ἔχοντες = οἱ νουνεγεῖς — Τῶν τοιούτων] τ. ἔ. ἄλλων τοιούτων § 48. — Εκ τοῦ σ. οἱ κεῖται διηγήσεως τῆς πόλεως. — 'Ως ἀληθῆς εὐ πράττονται, ως ἀληθῶς εὖ πράττει τις — Φορτικῶς ἀλαζονειῶς, ως δηλον ἐκ τῶν προηγουμένων ἀλαζονειῶν.

Κορ. ἀφορήτως, βαρέως, ἐπαγθῶς, ἐνοχλητικῶς.

ληθώς εῦ πράττοντας καὶ μὴ φορτικῶς πολιτευομένους· ἐπεὶ νῦν γε 54 τίς οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῶν εῦ φρονούντων ἀλγήσειεν, ὅταν ἕδη πολλοὺς τῶν πολιτῶν αὐτοὺς μὲν περὶ τῶν ἀναγκαίων, εἴθ' ἔ-
ζουσιν εἴτε μῆ, πρὸ τῶν δικαστηρίων κληρουμένους, τῶν δ' Ἐλ-
λήνων τοὺς ἐλαύνειν τὰς ναῦς βουλομένους τρέφειν ἀξιοῦντας, καὶ
χορεύοντας μὲν ἐν χρυσοῖς ἴματίοις, χειριάζοντας δ' ἐν τοιούτοις, ἐν
οἷς οὐ βούλομαι λέγειν, καὶ τοιαύτας ἄλλας ἐναντιώσεις περὶ τὴν
διοίκησιν γιγνομένας, αἱ μεγάλην αἰσχύνην τῇ πόλει περιποιοῦσιν.

κα').) Ὡν οὐδὲν ἦν ἐπ' ἔκεινης τῆς βουλῆς ἀπήλλαξε γάρ τοὺς 55
μὲν πένητας τῶν ἀποριῶν ταῖς ἑργασίαις καὶ ταῖς παρὰ τῶν ἐχόν-
των ὡφελείαις, τοὺς δὲ γεωτέρους τῶν ἀκολασιῶν τοῖς ἐπιτηδεύ-
μασι καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις, τοὺς δὲ πολιτευομένους τῶν πλεο-

54) Ἐ π εὶ νῦν γε] τὸ ἐπεὶ ἐνταῦθα ἰσοῦται τῷ γάρ. — Π ερὶ τῶν ἀναγκαῖων παρ. Ἀριστ. ἄγε νῦν, ὃ πάτερ, ἦν μὴ τὸ δικαστή-
ριον ἀρχῶν καθίση νῦν, πόλεν ἀνησύρει^θ Ἀριστον· καὶ Ἰσο. π. Εἰρ. 130 οἱ
ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντες. — Π ρὸ τῶν δικαστηρίων παρὰ τῶν ἐχόν-
των ἥσαν Ἀθήνησις δικαστήρια: ἔκαστον δὲ τούτων εἶχεν ἐν τι στοιχεῖον πρὸ^τ
τῶν θυρῶν γεγραμμένον πυρρῷ βάμματι, τὸ πρῶτον δῆλον ὅτι τοῦ ὀνόμα-
τος, δὲ ἐκαλεῖτο τὸ δικαστηρίον. Οἱ τοίνυν κληρούμενοι τῶν ἀστῶν εἰς τὸ δι-
κάζειν, ῥάβδον ἔγουσαν τὸ αὐτὸν στοιχεῖον τοῦ δικαστηρίου, ὃ ἐκεκλήρωντο,
λαμβάνοντες ἐβάδιζον ἐκεῖσε, σύμβολον αὐτὴν φέροντες, καὶ μετὰ τὸ κοῖναι,
τὸν δικαστικὸν ἔκοιτοντο μισθόν. Ἡν δ' οὐτος τριώβολον ἐπὶ δ' Ἀριστοφ.
εἰς τῷ πιστὸς δ σχολιάσας αὐτὸν, καὶ μέγρι δραχμῆς ἦν λαβεῖν, τοῦτ' ἔστιν
ἔξ ὄδολῶν. Κορ. παρὰ τοῦ Κωλαχρέτου ἔκοιτοντο τὸν μισθὸν ἐξ οὐ ἐπορί-
ζοντο πολλοὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Παρ. π. Εἰρ. 130 καὶ Παναθ. 152 καὶ Ἀρι-
στοφ. Ἐκκλ. 303. Ἡτο δὲ ἐτησίως ἐπὶ Περικλέους ἡ ἐτησία δαπάνη κατὰ
τὸν Ἀριστοφ. 150 τάλαντα. — Τῶν Ἐλλήνων τ. ἔ. τῶν ἄλλων Ἐλ-
λήνων ἐννόησον τοὺς Χίους, Μιτυληναίους, Κείους, Νισηρίους, Τηγίους, Ἐρυ-
θραίους, Ἐρεσίους. Περὶ δὲ τοῦ πράγματος παρ. π. Εἰρ. 79. Ἡ δὲ ἐννοια
τοῦ χωρίου αὐτῆς αὐτοὶ μὲν οἱ πολῖται κληροῦνται πρὸ τῶν δικαστηρίων,
ῶστε ἡ ἔχειν ἀπὸ τοῦ τριωβόλου τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἡ ἀπολαχόντες λιμώττειν
ἀποιοῦσι δὲ μισθοδοτεῖν ἄλλους Ἐλληνας ὡς ἐρέτας ἴδιων νεῶν, ἔχον, αὐτοὺς
ἐμβάντας, καθὼς ἔλεγε καὶ δημοσθένης, ἀποφέρεσθαι τὴν μισθοφορίαν
ταύτην. — Ἐ λ α ύ ν ε i n t. v.] = κωπηλατεῖν. — Χειμάζοντας]
διάγοντας τὸν γειμῶνα: ὁ Θεν. π. πολ. Ἀθ. 1, 10 ἐσθῆτα οὐδὲν βελτίω ἔχει
ὁ δῆμος αὐτόθι: ἡ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ μέτοικοι καὶ τὰ εἰδῆ οὐδὲν βελτίους εἰσίν.
παρ. σχολ. Ἀριστ. Πλούτ. 535. Ἐν τοιούτοις — ἐν οἷς] Δηλ. οἰα
ἴστε ἐν οἷς χειμάζοντας οὐ βούλομαι λέγειν. Κατ' εὐφημισμόν· ἀντὶ τοῦ εἰ-
πειν· ράκεσιν οὐχ ἴματίοις ἥσαν ἡμψιεσμένοι. — Ἐν αντιώσεις εἰς] Ἀν-
τιφάσεις.

(χλ.) 55) Ἐ π' ἐκεῖνης] Ἡ ἐπὶ γρόνον σημαίνει. — Ἐργασί-
ας] παρ. 32 καὶ 44. — Ταῖς αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι

νεξιών ταῖς τιμωρίαις καὶ τῷ μὴ λανθάνειν τούς ἀδίκουντας, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῶν ἀθυμιῶν ταῖς τιμᾶς ταῖς πολιτικαῖς καὶ ταῖς παρὰ τῶν νεωτέρων θεραπείαις. Καὶ τοι πῶς ἡγένοιτο ταῦτη πλειόνος ἀξία πολιτείᾳ, τῆς οὕτω καλῶς ἀπάντων τῶν πραγμάτων ἐπιμεληθείσης;

56 κβ').) Πεὶ μὲν οὖν τῶν τότε καθεστώτων τὰ μὲν πλεῖστα διεληλύθαμεν, ὅσα δὲ παραλειόπαμεν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι κάκεῖνα τὸν αὐτὸν τρόπον εἴχε τούτοις, ῥήματάν ἔστι καταμαθεῖν.

κγ').) "Ηδη δέ τινες ἀκούσαντές μου ταῦτα διεξιόντος ἐπήνεσαν μὲν ὡς οἶόν τε μάλιστα καὶ τοὺς προγόνους ἐμακάρισαν, ὅτι τὸν 57 τρόπον τοῦτον τὴν πόλιν διέφουν, οὐ μὴν ὑμᾶς γ' φόντο πεισθήσεσθαι χρῆσθαι τούτοις ἀλλ' αἱρήσεσθαι διὰ τὴν συνήθειαν ἐν τοῖς καθεστῶσι πράγματι κακοπαθεῖν μᾶλλον ἢ μετὰ πολιτείκης ἀκριβεστέρας ἄμεινον τὸν θίον διαγειν. Εἰναι δ' ἔφασαν ἐμοὶ καὶ κίνδυνον, μὴ τὰ βέλτιστα συμβουλεύων μισόδημος εἰναι δόξω καὶ τὴν πόλιν ζητεῖν εἰς ὀλυγαρχίαν ἐμβαλεῖν.

58 κδ').) 'Εγὼ δ' εἰ μὲν περὶ πραγμάτων ἀγνοουμένων καὶ μὴ κοινῶν τοὺς λόγους ἐποιούμην καὶ περὶ τούτων ἐκέλευον ὑμᾶς ἐλέσθαι συνέδρους ἢ συγγραφέας, δι' ὃν δὲ δῆμος κατελύθη τὸ πρότερον, εἰκότως ἂν εἴχον ταῦτην τὴν αἵτιαν· νῦν δ' οὐδὲν εἰρηκα τοιοῦτον ἀλλὰ διείλεγμαι περὶ διοικήσεως οὐκ ἀποκερυμμένης ἀλλὰ φα-

αύτῶν ἐπιμελουμένη αὔτῶν. — Τῶν νέοντων] παρ. 83. — Ταῖς τι μαῖς ταῖς πολ.] Δηλ. στεφάνων, ἀτελείας, καὶ ἀπαλλαγῆς λειτουργίῶν, σιτήσεως ἐν τῷ Ηρυτανείῳ κτλ.

(κδ').) 56) Κακεῖνα τοῦτον τὸν τρ. ἢ ἐκεῖνα τὸν αὐτὸν τρ. — Καταμαθεῖνα τοῦτοις τρόπον εἴχε. Πρωθυστέρον. — Διεισιόν τοις] ἐν ἴδιαιτέρῳ διαλέξει, ἵνα ἀκούσῃ καὶ τὴν γνώμην ἄλλων — 'Ἐπήνεσταν] ἐν. με, ἐκ τοῦ μοῦ. 'Αλλ' εὑρηται καὶ απολύτως οἱ ἐπαινοῦντες. Φιλ. 84, 0. Τὸ ἐπαινεῖν καὶ μακαρίζειν διαστέλλει δὲ Ισ. Οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι μὲν πρὸς τὴν τύχην, τοῦτο δέ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀνέφερον. Βένσελερ.

57) Αἱρήσεσθαι στοιχεῖα — μᾶλλον] παρ. Πανηγ. 53.

(κδ').) 58) Κοινῶν γνωστῶν τοις πᾶσι, δηλ. οἱ τινες ἐξελέγησαν (τῷ 411) πρὸς διαρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος, προσβληθέντες ὑπὸ Ηεισάνδρου. Παρ. Θουκ. 8, 67. — 'Ο δῆμος] τ. ε. ἡ δημοκρατία. Εἴχον τὴν αἴτ.] ἐν παθ. σημασίᾳ.

νερᾶς, ἦν πάντες ἔστε καὶ πατρίαν ἡμῖν οὖσαν καὶ πλείστων ἀγα- 59
θῶν καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἐλλησιν αἰτίαν γεγενημένην,
πρὸς δὲ τούτοις ύπὸ τοιούτων ἀνδρῶν νομοθετηθεῖσαν καὶ κατα-
σταθεῖσαν, οὓς οὐδεὶς δυσὶ οὐκ ἀν δημοσιογήσει δημοτικωτάτους
γεγενῆσθαι τῶν πολιτῶν. "Ωστε πάντων ἂν μοι συμβαίνει δεινότα-
τον, εἰ τοιαύτην πολιτείαν εἰσηγούμενος νεωτέρων δόξαιμι πραγ-
μάτων ἐπιθυμεῖν.

"Ἐπειτα κάκειθεν ὁφίδιον γνῶναι τὴν ἐμὴν διάνοιαν ἐν γὰρ τοῖς 60
πλείστοις τῶν λόγων τῶν εἰρημένων ὑπὲρ ἐμοῦ φανήσομαι ταῖς μὲν
ὄλιγαρχίαις καὶ ταῖς πλεονεξίαις ἐπιτιμῶν, τὰς δὲ ἵστητας καὶ
τὰς δημοκρατίας ἐπαινῶν, οὐ πάσας ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστη-
κυίας, οὐδὲ ὡς ἔτυχον ἀλλὰ δικαίως καὶ λόγον ἔχοντως. Οἶδα γὰρ 61
τοὺς τε προγόνους τοὺς ἡμετέρους ἐν ταύτῃ τῇ καταστάσει πολὺ⁶²
τῶν ἄλλων διενεγκόντας καὶ Λακεδαιμονίους διὸ τοῦτο καλλιστα
πολιτευομένους, ὅτι μαλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν. Ἐν γὰρ
τῇ τῶν ἀργῶν αἱρέσει καὶ τῷ βίῳ τῷ καθ' ἡμέραν καὶ τοῖς ἄλλοις
ἐπιτηδεύμασιν ἔδοιμεν ἀν παρ' αὐτοῖς τὰς ἵστητας καὶ τὰς δροιό-
τητας μᾶλλον ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἰσχυούσας· οἵσι αἱ μὲν ὄλιγαρ-
χίαι πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καλῶς δημοκρατούμενοι χρώμενοι διατε-
λοῦσιν.

59) Τοιούτων] δηλ. οἷοι ἦσαν Σόλων καὶ Κλεισθένης (§ 16) παρ. εἰς 48. — Εἴ ση γού μενος εἰστησθαι εἴναι αἰτιόν τινος. Ἡσύχ. εἰση-
γοῦμαι, συμβούλευώ, παρασινώ, διδόσκω, νοοθετῶ.

60) Ὡς ἔτυχον] ἐνν. ἡ μετοχ. ἐπαινῶν. Παρ. § 29. Ἐγὼ δὲ Ἰσ. τ. ἔ. εἰκῆ
καὶ ἀλογίστως καὶ ὅπως ἐπήρχετό μοι. Κορ. ἐν Παναθ. σλ. 218 λέγει εἰκῆ
καὶ φορτικῶς καὶ χύδην ὅτι ἀν ἐπέλθη λέγειν. Όμοίως λέγεται ὡς ἔτυχε.
— Λόγοιον ἔχοντων] παρ. 53

61) Καὶ Λακεδαιμ.—δημοκρατούμενοι] Παρθ. Παναθ. σλ. 270, οἱς ἐναντίᾳ λέγει πρὸς Νικ. σλ. 31, 0. Ὁ Ἰσ. θεωρεῖ διτι η πολιτεία
τῶν Λακεδαιμονίων μεμιγμένη ἐκ δημοκρατίας καὶ ἀριστοκρατίας· παρ.
Παναθ. σλ. 265, παρ. καὶ Ἀριστ. Πολ. δ'. 9. — Τῶν καθ' ἡμέραν] ὑ-
πονοοῦνται τὰ Φειδίτια. Παρ. Πλούτ. Δικ. 45. — Τὰς ἴστητας καὶ
τὰς ὄμοιότητας] ἀμφότεραι αἱ λέξεις ἀνευ οὐσιώδους διαφορᾶς ἐτέ-
θησαν πρὸς δεῖξιν τῆς ἐντελουῆς πολιτικῆς ἴστητος. Ὡς ἐνίστε τὸ ἴσος καὶ
ὅμοιος, καὶ ἀποφτικῶς οὐκ ἔσον κακὸν οὐδὲ ὅμοιον. — Οἱς] οὐδέτερον ἀντὶ⁶³
θηλυκοῦ διότι τὰ θηλ. ἴστητας καὶ ὄμοιότητας ἔθεωρησεν ὡς πράγματα
δι' ὄν (δηλ. πραγμάτων) κτλ. — Δημοκρ. χρώμ.] τὸ ὄμοιόφωνον τῶν
τελευταίων συλλαβῶν τῶν ἔξης ἀλλήλων κειμένων λέξεων δὲν ἀποτελεῖ παρ'
Ἰσ. κακοφωνίαν. Παρ. π. Νικ. 45 π. Φιλ. 45 συμφέροντος πειθοντος (ἀλλὰ
φεύγοντες κατελθόντες § 65).

62 κε').) Τῶν τοίνυν ἄλλων πόλεων ταῖς ἐπιφανεστάταις καὶ μεγίσταις, ἥν ἔξετάζειν βουληθῶμεν, εὐρόσθομεν τὰς δημοκρατίας μᾶλλον ἢ τὰς ὀλιγαρχίας συμφερούσας· ἐπεὶ καὶ τὴν ἡμετέραν πολιτείαν, ἢ πάντες ἐπιτιμῶσιν, ἥν παραβάλωμεν αὐτὴν μὴ πρὸς τὴν ὑπ' ἐμοῦ ῥήθεισαν ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν τριάκοντα καταστάσαν, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἀν θεοποίητον εἶναι νομίσειεν.

63 κε').) Βούλομαι δὲ εἰ καὶ τινές με φήσουσιν ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν, δηλῶσαι καὶ διελθεῖν, ὅσον αὕτη τῆς τότε διήνεγκεν, ἵνα μηδεὶς οἴηται με τὰ μὲν ἀμαρτήματα τοῦ δήμου λίαν ἀκριβῶς ἔξετάζειν, εἰ δέ τι καλὸν ἢ σεμνόν διαπέπρακται, ταῦτα δὲ παραλείπειν. "Εσται δὲ ὁ λόγος οὗτε μακρὸς οὕτ' ἀνωφελῆς τῆς ἀκούσουσιν.

64 κε').) Ἐπειδὴ γάρ τὰς ναῦς τὰς περὶ Ἑλλήσποντον ἀπωλέσαμεν, καὶ ταῖς συμφοραῖς ἐκείναις ἡ πόλις περιέπεσε, τίς οὐκ οἶδε τῶν πρεσβυτέρων τοὺς μὲν δημοτικούς καλουμένους ἑτοίμους ὅντας δ-

(κε.) 62) Τοίνυν σημαίνει ὅτι ἡ ἴδεα εἶναι ἀνάλογος εἰς τὰ πρότερον λεγόμενα ἢ ὑπονοητέα, συνηθέστερον εἶναι συλλογιστικὸν = κατὰ ταῦτα, ἐπομένως = ένιοτε ὅμως σημαίνει μίαν μόνον συνέπειαν καὶ εὐρίσκεται μεταβατικὸν = δέ, πρὸς τούτοις, ἀλλά. Οὐδέποτε τίθεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐν ἀρχῇ. — Ταῦτα εἰ φ.] ἐκ τοῦ συμφερούσας. — "Η ν βούλη θῶμεν—εὑρήσομεν] 'Ασ. συν. Β'. Λ'. 3 — 'Ἐπιτιμῶσιν] 'Αναφέρεται δηλ. εἰς τὰ ἐν § 15 λεγόμενα, ως οὐδέποτ' ἐν δημοκρατίᾳ κάκιον ἐπολιτεύθημεν. — Θεοποίητον] ώς Πίνδ. Πυθ 1, 61 θεόδματος ἐλευθερία. — Καταστᾶσαν] τ. ἐκ κατασταθεῖσαν Λυτ. 12, 43 ἔφορος κατέστησαν ὑπὸ τῶν ἑταίρων

63) "Εξω τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανᾶσθαι ἢ γεγονέναι, λέγειν ἔξω τῆς γραφῆς. — Αὕτη] ἡ νῦν πολιτεία. — Τῆς τότε] τῆς ἐπὶ τῶν τριάκοντα — Εἰ δέ τι] τ. ἐπὶ τὰ καλῶς καὶ σεμνῶς διαπεπραγμένα — Ταῦτα δὲ [τοῦ] πληθ. εἰς τὸ καλόν τι ἢ σεμνόν, διὰ τὴν περιληπτικὴν σημασίαν τοῦ εἰ τι.

(κε') 64) Τὰς ναῦς — ἀπωλέσαμεν εἰς τὴν συμφορὰν τὴν ἐν Αἰγαίῳ ποταμοῖς, καθ' ἣν δὲ Λύσανδρος τὸν στόλον τῶν Ἀθηναίων κατενίκησεν (405 π. Χ.), ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι 200 τριήρεις ἀπώλεσαν. Περὶ τῆς ναυμαχίας ταύτης παρβ. Ξεν. Ἐλλ. 2, 1, 20 καὶ Διόδ. 13, 105 κατὰ μέν τινας δὲ Κόνων ἀνεγώρησε μετὰ 9 τριήρων μετὰ τῆς Παράλου (Ξεν. Ἐλλ. 2, 1, 28 Πλούτ. Λυτ. 11, Ἀλκ. 37) ἢ 10 μόνον (κατὰ Διόδ. 13, 106, Παυσ. 3, 11, 5) ἢ 12 (Λυτ. λ. 21, 14 καὶ Ἰσοχ. Καλλιμ. 59) — Ταῦτα συμφοραῖς εἰ κ.] ἐννοεῖ τὴν ἀλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Λυσανδροῦ καὶ τὰς συνεπείας ταύτης. 'Εκφράζει δέ δὲ ῥήτωρ τὸ τόσω διὰ τὰς Ἀθηναῖς ταπεινωτικὸν συμβεβηκὸς διὰ γενικῆς ἐκφράσεως ως ἡ συμφορά, ἢ

τιοῦν πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, καὶ δεινὸν ἡγουμένους, εἴ τις ὄψεται τὴν πόλιν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἄρξασαν, ταύτην ὑφ' ἔτεροις οὖσαν, τοὺς δὲ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντας ἑτοίμως καὶ τὰ τείχη καθαιροῦντας καὶ τὴν δουλείαν ὑπομένοντας; Καὶ τότε μέν, ὅτε τὸ πλῆθος ἦν κύριον τῶν πραγμάτων, ἡμᾶς τὰς 65 τῶν ἄλλων ἀκροπόλεις φρουροῦντας, ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα παρελαθον τὴν πολιτείαν, τοὺς πολεμίους τὴν ἡμετέραν ἔχοντας; Καὶ κατὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον δεσπότας ἡμῶν ὅντας Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ δ' οἱ φεύγοντες κατελθόντες πολεμεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐτόλμησαν καὶ Κόνων ναυμαχῶν ἐνίκησε, πρέσβεις ἐλθόντας παρ' αὐτῶν καὶ διδόντας τῇ πόλει τὴν ἀρχὴν τὴν θαλάττης; Καὶ μὲν 66 δὴ καὶ τάδε τίς οὐ μνημονεύει τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμῶν, τὴν μὲν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἵεροῖς καὶ τοῖς δσίοις ὥστ' ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀφικνουμένους νομίζειν αὐτὴν ἀξίαν εἰναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν ἄλλα καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, τοὺς δὲ τριάκοντα τῶν μὲν ἀμελήσαντας, τὰ δὲ συλήσαντας, τοὺς

τύχη. — Τὸ προσταττόμενον] τοὺς ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου ὅρους τῆς εἰρήνης. Ξεν. Ἐλλ. 2, 2, 20. — Ο τιοῦν] τ. ἔ. διτιοῦν ἦν — Ταῦτην τῶν Ἑλλ. ἄρξασαν. — Τὴν δούλειαν] τὴν ὑπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους

65. Καὶ τότε... ἔχοντας] περὶ τοῦ πράγματος τὸ αὐτό, ἀλλὰ βραχύτερον λέγει εἰς τὸν π. Κίρ. λόγ. 92. — Τὸ πλῆθος] = ὁ δῆμος. — Ἡμᾶς] ἐκ τοῦ οἴδε § 64. — Τοὺς πολεμίους] ὁ Καλλίδιος. Ξεν. ἐλ. 2, 4, 10. — Ἡμετέραν] δηλ. ἀκρόπολιν. Η τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀκροπόλεων κατοχὴ σημεῖον ὑποδουλώσεως ἐθεωρεῖτο παρ' "Ἐλλησι". — Οἱ φεύγοντες] ἐννοεῖ τοὺς μετὰ Θρασυθούλου διλίγους δημοκρατικοὺς ἔξορίστους — Ἔνικησε] παρὰ τὴν Κνίδον τῆς Καρίας, 394 π. Χ.

66) Τῶν ἡλικιωτῶν] ὅτε ἔγραψε τὸν λόγον τοῦτον ὁ Ἰσ. ητο μεταξὺ τοῦ 60—70 ἔτους τῆς ἡλικίας — Τὴν δούλειαν καὶ τοῖς θεοῖς ἱερὸν εἶναι, διὰ τοῦ δοτικοῦ δι' ἀνθρώπινων νόμων καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἱερὸν ἐντεῦθεν ἱερὰ καὶ δοτικά δὲ μὲν εἶναι ναοὶ καὶ δημόσια ἄλλα οἰκοδομήματα, δὲ δὲ τὰ ἱερά καὶ τὰ δημόσια χρήματα, καὶ ἄλλοτε θεῖον καὶ ἀνθρώπινον δίκαιον — Τοὺς ἀφικνουμένους] ἐννοεῖ ἀπλῶς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὰς Ἀθήνας ξένους, ὡς Παν. 45 παρ. καὶ περὶ Ἀντιδ. 227 καὶ π. Νικοκλέα σλ. 19, 6. — Τῶν μὲν ἀλλαγῶν. — Τὰ δὲ] ἱερά. — Τοὺς δὲ] τοὺς ναούς, κατίπερ οὐδετέρου προηγησαμένου, τοῖς ἱεροῖς... "Εστι δὲ τὸ σχῆμα πρὸς τὸ σημανόμενον, καθά καὶ παρὰ

δὲ νεωσοίκους ἐπὶ καθαιρέσει τριῶν ταλάντων ἀποδομένους, εἰς οὓς
67 ἡ πόλις ἀνήλωσεν οὐκ ἐλάττω χιλίων ταλάντων; Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
τὴν πραότητα δίκαιως ἂν τις ἐπαινέσει τὴν ἐκείνων μᾶλλον ἢ τὴν
τῆς δημοκρατίας. Οἱ μὲν γάρ ψηφίσματι παραλαβόντες τὴν πόλιν
πεντακοσίους μὲν καὶ χιλίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν,
εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ φυγεῖν πλείους ἢ πεντακισχιλίους ἤναγκασαν·
οἱ δὲ κρατήσαντες καὶ μεθ' ὅπλων κατιόντες, αὐτοὺς τοὺς αἰτιω-
τάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, οὕτω τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους καλῶς

τῷ Θουκυδίδῃ 6, 47 νόσον . . . λεγόμενον — Νεωσοίκοις [νεωσοίκοις—οίκος] λέγονται καὶ νεώρια Κατ' ἄλλους τὰ μὲν νεώρια εἶναι ή
δὴ περιβολή, ἔκαστος δὲ τῶν ἐν αὐτῇ νεωσοίκων μιᾶς νεώς εἶναι οίκος
(Ἀρποκρ. Ἡσύχ. ἐν λ. νεωσοίκοι) Νεωσοίκοι καταγγίκα ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης φύκοδομημένα εἰς ύποδοχὴν τῶν νεῶν ὅτε μὴ θαλαττεύοιεν τὰ νεώρια
δὲ ή τῶν ὅλων περιβολή Γράμμη. Βεκκέρου 5, 1, 282. Ἀρχαιότατα δὲ τῶν
Ἀθηναίων τὰ νεώρια πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Ξέρξου ἦσαν ἐν τῷ λιμένι τοῦ
Φαλήρου, κατὰ Ἡρόδ. 6, 116, ἔπειτα παρὰ τοῦ Θεμιστοκλέους μετηνέχθη-
σαν εἰς Πειραιᾶ. Ὁ δὲ τόπος ὅπου τὰ νεώρια ἦσαν ἐλέγετο ἐπίνειον. Σχολ.
Θουκ. 1, 30 2, 81 Παρ. π. Εἰρ. 98 — Ἐπὶ τὸν καὶ αὐτὸν εἴ τι = τοῦ
καθαιρεθῆναι ἔνεκα, πρὸς καθαιρέσιν, ἵνα καθέλωσιν (χαλάσωσιν) αὐτούς.
Ἡ δὲ σύνταξις ἔγειρι οὕτω τοὺς τριάκοντα ἀποδομένους (ἀντὶ τοῦ ἀποδόσθαι)
τοὺς νεωσοίκους τριῶν ταλ. ἐπὶ καθαιρέσει κτλ. Ἔδοσαν τοὺς νεωσ. ἀντὶ 3
ταλ. νὰ κρημνίσωσιν, ἵνα δηλ. τοῖς ἀγορασταῖς ἐπιτραπῆ τὰ ξύλα, τοὺς
λίθους καὶ τὸ ἄλλο ὄλικὸν λάθωσι πρὶς ἴδιαν χρῆσιν. — Αὐτὸν εἴ τι
ἐδαπάνησεν, ἔξωδευσεν.

67) Πραότητα] εἰρωνικῶς καλεῖ τὴν θηριωδίαν τῶν τριάκοντα,
πραότητα — Οἱ μὲν γὰρ οἱ τριάκοντα τύραννοι. — Ψηφίσματι παρ. Εἰρ. 2, 3, 2. Ἐδοξε τῷ δῆμῳ τριάκοντα ἀνδρας ἐλέσθαι κτλ.
καὶ Θουκ. 8, 79. Τὴν πόλιν τὸν τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν. — Πεντακοσίους καὶ Λοχίτου 11 καὶ Πανηγ. 413. Τοσούτους λέγει
καὶ Αἰσχ. π. Παραπρ. σλ 38, καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς π. Ηολ. 2.
Διογένης δὲ ὁ Λαέρτ. ἐν 6. Ζήνωνος, 1400 — Αὐτὸν εἴ τι οὐ] ἀδιακρί-
τους Αρποκρ. — Ἡ νάγκα σαν γε] ἀπὸ φύδον μὴ καὶ αὐτοὶ ἀδίκως πά-
θωσι δηλ. διὰ τῆς σκληρότητος αὐτῶν κατώρθωσαν, ἵνα εἰς Π. καταφύ-
γωσιν κτλ. — Οἱ δὲ] δηλ. οἱ δημοτικοί, οἱ φυγόντες εἰς τὸν Π. καὶ Φυ-
λῆν καταλαβόντες. Οἱ πληθὸι οἱ δὲ διὰ τὴν περιληπτικὴν σημ. τοῦ δή-
μου. — Κατιόντες εἰς τὸν πατρίδα ομοίως καὶ τὸ κάθεδος φυγάδων, καταδέ-
χεσθαι τοὺς φεύγοντας. — Αὐτὸν εἰς τὸν αἰτ.] τὸν Κριτίαν, Ιππό-
μαχον ἐκ τῶν τριάκοντα, τὸν Χαρμίδην ἐκ τῶν 10 ἀρχόντων ἐν Πειραιεῖ.
(Ξενοφ. . . — Τὸ δὲ αὐτὸν εἰς τὸν αἰτ.] = μόνους τοὺς αἰτ. Παν.
αὐτὸν δίκαιον σκοπούντες αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα Δημ. Ἀσ. συν. Α'. Δ'.
11 καὶ 13. — Οὕτω] εἰς τὸ καλῶς. — Τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους] δηλ.
τὰ πρὸς τοὺς μὴ αἰτιωτάτους ἢ τοὺς ἐν ἄστει μείναντας.

καὶ νομίμως διώκησαν ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων.

κη'.) Ὁ δὲ πάντων κάλλιστον καὶ μέγιστον τεκμήριον τῆς ἐ-⁶⁸ πιεικεῖας τοῦ δήμου· δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἐ-
κατὸν τάλαντα παρὰ Λακεδαιμονίων εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν τὸν
Πειραιᾶ κατασχόντων, ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν
χρημάτων, καὶ λεγόντων πολλῶν, ὡς δίκαιον ἐστι διαλύειν τὰ πρὸς
Λακεδαιμονίους μὴ τοὺς πολιορκουμένους ἀλλὰ τοὺς δανεισαμένους,
ἔδοξε τῷ δῆμῳ κοινὴν ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. Καὶ γὰρ τοι διὰ 69
ταύτην τὴν γνώμην εἰς τοιαύτην ἡμᾶς ὅμονοιαν κατέστησαν καὶ
τοσοῦτον ἐπιδοῦναι τὴν πόλιν ἐποίησαν ὥστε Λακεδαιμονίους, τοὺς
ἐπὶ τῆς ὄλιγαρχίκς ὄλιγου δεῖν καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν προστά-
τοντας ἡμῖν, ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ικετεύοντας καὶ δεησομέ-
νους μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς ἀναστάτους γενομένους. Τὸ δ' σύν κεφα-
λαιον τῆς ἑκατέρων διανοίας τοιοῦτον ἦν. Οἱ μὲν γὰρ ἡξίουν τῶν
μὲν πολιτῶν ἄρχειν, τοῖς δὲ πολεμίοις δουλεύειν, οἱ δὲ τῶν μὲν ἀλ-
λων ἄρχειν, τοῖς δὲ πολίταις ἵσον ἔχειν.

κθ'.) Ταῦτα δὲ διῆλθον δυοῖν ἔνεκα, πρῶτον μὲν ἐμαυτὸν ἐπι-⁷⁰
δεῖξαι βουλόμενος οὐκ ὄλιγαρχιῶν οὐδὲ πλεονεξιῶν ἀλλὰ δικαίας
καὶ κοσμίας ἐπιθυμοῦντα πολιτείας, ἔπειτα τὰς δημοκρατίας τὰς τε

(κή.) 68) Ὁ... γὰρ] δὲ γὰρ διασφητικός. — Δανεισαμένων]
παρ. Εεν. Ἐλλ. 2, 4, 28, Δημ. μ. Λεπτ. 41, Πλούτ. Λύτ. 21. Τῶν ἐν ἄ-
στει μ]. οἱ αὐτοί, οἱ ἀνωτέρω ἐκβαλόντες καλοῦνται. Ό Κορ. λέγει τῶν ὄ-
λιγαρχιῶν, ἵνα πολιορκήσωτι τοὺς κατέχοντας τὸν Πειραιᾶ, ηγουν τοὺς
δημοτικούς. — Τῶν τ. Π. κατασχόντων] τούτων οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἄρ-
χῆς τῆς τυραννίδος ἐκεῖσε φυγόντες, οἱ δὲ ἀλλούθεν ἐπανελθόντες μετ' αὐτῶν
ἵνωθησαν. — Ως δίκαια ἐστι] ἀντὶ ὡς δίκαιον εἶη· π. Φιλ. 53 ἐλε-
γον, ὡς ἐλπίζουσιν. — Κοινὴν] κοινὴν μετ' ἐκείνην. Τοῦτο ἀναφέρει δ
Δημ. π. Λεπτίνην 10.

69) Καὶ γάρ τοι] παρ. 30. — Διὰ τ. τὴν γν.] διὰ τὴν περὶ τῆς ἀ-
ποδόσεως ταύτην κρίσιν. — Ὁλιγου δεῖν] Εὐαγ. 58. — Ἐλθεῖν]
μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην 371 π. Χ. Παρ. Εεν. Ἐλ. 6, 5, 33 καὶ ἐξ.
καὶ Διοδ. 15, 63. — Ἀναστάτους γεν.] ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐκδιωχθέντας
ἢ εἰς δουλείαν ἀχθέντας· καὶ ἐπὶ ἐκουσίας καταλήψεως τῆς πατρίδος λέγε-
ται· ἀντί γενομένους ἔδει εἰπεῖν γενομένους, ἀλλ' ἔθηκε τὸ πρῶτον, ἵνα κα-
ταστῆσῃ κατεπείγουσαν τὴν ἴκεσίαν. — Τοιοῦτον] κανονικῶς· τὸ δὲ κε-
φάλαιον, τὸ δὲ σημεῖον, τὸ δὲ τεκμήριον, τὸ δὲ μέγιστον, τὸ δὲ ἐχόμενον
(Παναθ. 81) μετὰ ἐπομένου (ἐνίστε ἐλλείποντος εἰς § 83) ἐπεξηγηματικοῦ
γὰρ ἦ (ἐνίστε) ὅτι· παρ. 17, 35, 68 π. Εἰρ. 95, 131. Εὐαγ. 51, 58, 72.

(κθ'.) 70) Ἐπειτα] "Ανευ τοῦ δὲ. — Τὰς τε τὰς τε] περὶ τοῦ τε

κακῶς καθεστηκούσιας ἐλαττόνων συμφορῶν αἰτίας γιγνομένας τάς τε καλῶς πολιτευομένας προεχούσας τῷ δικαιοτέρας εἶναι καὶ κοινοτέρας καὶ τοῖς χρωμένοις ἡδίους.

71 λ'.) Τάχ' οὖν ὃν τις θαυμάσειεν, τί βουλόμενος ἀντὶ τῆς πολιτείας τῆς οὕτω πολλὰ καὶ καλὰ διαπεπραγμένης ἔτέραν ύμᾶς πείθω μεταλαβεῖν, καὶ τίνος ἔνεκα μὲν οὕτω καλῶς ἐγκεκωμίακα τὴν δημοκρατίαν, δταν δὲ τύχω, πάλιν μεταβαλῶν ἐπιτιμῶ καὶ κατηγορῶ τῶν καθεστώτων.

72 λά.) Ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἴδιωτῶν τοὺς ὄλιγα μὲν κατορθοῦντας πολλὰ δ' ἔξαμαρτάνοντας μέμφομαι καὶ νομίζω φαυλοτέρους εἶναι τοῦ δέοντος, καὶ πρὸς γε τούτοις τοὺς γεγονότας ἐκ καλῶν κάγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ μικρῷ μὲν ὄντας ἐπιεικεστέρους τῶν ὑπερβαλλόντων ταῖς πονηρίαις, πολὺ δὲ χείρους τῶν πατέρων, λοιδορῶ, καὶ 73 συμβουλεύσαιμ' ἀν αὐτοῖς παύσασθαι τοιούτοις οὖσιν. Τὴν αὐτὴν οὖν γνώμην ἔχω καὶ περὶ τῶν κοινῶν ἡγοῦμαι γὰρ δεῖν ἡμᾶς οὐ μέγα φρονεῖν, οὐδὲ ἀγαπᾶν, εἰ κακοδαιμονησάντων καὶ μανέντων νομιμώτεροι γεγόναμεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν, εἰ χείρους τῶν προγόνων τυγχάνοιμεν ὄντες πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν ἀμιλλητέον ἡμῖν ἐστίν, ἀλλως τε καὶ προσῆκον ἡμῖν βελτίστοις ἀπάντων ἀνθρώπων εἶναι.

'Ασ. συν. Β'. Β'. 7. — Καὶ—καὶ] Αὔτ. 3. Κοινοτέρας] τ. ἔ. κοινωρεστέρας. — Τοῖς χρωμένοις] τοῖς ἐν αὐταῖς πολιτευομένοις.

(λ'.) 71] Τάχ] Βεκ. 'Ανέκδ, 1, σλ 309. Τάχα παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ ταχέως, παρὰ δὲ τοῖς ῥήτορσι τὰ πολλὰ εύρισκεται ἀντὶ τοῦ ἵσως κείμενον, ἥκιστα δὲ παραλαμβάνεται ἐπὶ δισταγμοῦ. Παρ. καὶ Θ. Μάγιστρον. — Πολιτείας] τῆς δημοκρατίας. — 'Ετέραν] τὴν ἐπὶ Σόλωνος καὶ Κλεισθένους δημοκρατίαν. — "Οταν δὲ τύχω] ἐνν. ἡ μετοχὴ ἐπιτιμῶν παρ. § 29.

(λά') 72] Τοὺς ὄλ. μὲν κατορ. πολ. δὲ ἔξαμ.] τ. ἔ. ὄλιγα μὲν καλῶς, πολλὰ δὲ κακῶς πράττοντας. — Τὸ κατορθοῦντας] ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἔξαμαρτάνοντας. — Τοῦ δέοντος] παρ. 7. — Παύσασθαι τοιούτους ὄντας, ἀλλὰ συνεφώνησε πρὸς τὸ ἀντικ. τοῦ ῥ. συμβουλεύσαιμι τὸ αὐτοῖς.

73) Ἡγοῦμαι δεῖν] 'Ασ. συν. Α'. ΙΖ'. 27, σημ. ἀ. — Κακοδαιμονησάντων καὶ μανέντων] οἱ 30 τύραννοι ἐνοοῦνται ἐκ τοῦ κακοδαιμονῶν οὐχὶ ἐκ τοῦ κακοδαιμονεῖν. 'Αμφότερα σημαίνουσιν εἶμαι καὶ κακοδαιμῶν ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἴσχυρότερον τοῦ δευτέρου καὶ δεικνύει συνάμα τὴν νοσηρὰν τῆς ψυχῆς διάθεσιν, τὸ ἐκτὸς ἔαυτῆς εἴναι ἔνεκα τῆς δυστυ-

(λβ').) Καὶ τοῦτον εἴρηκα τὸν λόγον οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ πολ- 74 λάχις ἥδη καὶ πρὸς πολλούς. Ἐπίσταμαι γάρ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τόποις φύσεις ἐγγιγνομένας καρπῶν καὶ δένδρων καὶ ζώων ιδίας ἐν ἑκάστοις καὶ πολὺ τῶν ἄλλων διαφερούσας, τὴν δὲ ἡμετέραν χώραν ἄνδρας φέρειν καὶ τρέφειν δυναμένην οὐ μόνον πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὰς πρᾶξεις καὶ τοὺς λόγους εὔφυεστάτους ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄνδριαν καὶ πρὸς ἀρετὴν πολὺ διαφέροντας. Τεκμαίρεσθαι 75 δὲ δίκαιον ἔστι τοῖς τε παλαιοῖς ἀγῶσιν, οὓς ἐποιήσαντο πρὸς Ἀγαζόνας καὶ Θρῆκας καὶ Πελοποννησίους ἀπαντας καὶ τοῖς κινδύνοις τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἐν οἷς καὶ μόνοι καὶ μετὰ Πελοποννησίων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, νικήσαντες τοὺς βαρβάρους ἀριστείων ἡξιώθησαν· ὃν οὐδὲν ἂν ἐπράξαν, εἰ μὴ πολὺ τὴν φύσιν διήνεγκαν.

(λγ').) Καὶ μηδεὶς οἱέσθω ταύτην τὴν εὐλογίαν ἡμῖν προσήκειν 76 τοῖς νῦν πολιτευομένοις, ἀλλὰ πολὺ τούναντίον. Εἰσὶ γάρ οἱ τοιοῦ-

γίας. Ἐν γένει οἱ "Ελληνες ἐπὶ νοσηρᾶς καταστάσεως τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς γρῶνται τοῖς εἰς τὰν ἦν λήγουσι ρήμασι (Λόθεν εἰς Φρύν. σλ. 79 καὶ ἔξ.). Κακοδαιμονησάντων συνώνυμόν ἔστι τοῦ ἐπαγουμένου μανέντων. Ἀριστοφ. γεμήν καὶ ἐπὶ πλεῖόν τι σημαίνειν ἔστι τοῦ μακοδαιμονῶν τοῦ μαίνεσθαι, ἐν οἷς φησι (Πλούτ. 501).

Τις ἀν οὐχ ἡγεῖτο εἶναι μανίαν,
μακοδαιμονίαν τὸ ἔτι μᾶλλον.

Καθ' ὃ ἐν τῇ συνθείᾳ ἐπὶ πλέον ἔστιν ὁ δαιμονισμένος τοῦ μανιακοῦ. Κορ. Ηλιοτ. Μαρ. 20 δαιμονῶν καὶ παραφρονεῖν. — ^{τε} Αλλως τε καὶ προσῆκον κτλ.] Καὶ μάλιστα, διότι προσήκει ἡμῖν διαφέρειν ἀπάντων τῇ ἀρετῇ.

(λβ').) 74) Πολλάκις παρ. π. Εἰρ. 49 καὶ εἰς Πανηγ. 1. — Φύσεις—
καρποὶ οἵτινες κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτῶν εἶναι ιδιαζόντες· ὅστε φύσεις σημαίνει ενταῦθα τὴν ἐσωτερικὴν οὐσίαν τοῦ ἀντικειμένου κατ' ἀντί-
θετούσιν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν.—[Η μετέραν χώραν] οὕτω καὶ παρ'
Ομ. 'Οδ. 27 τρηγεῖ' ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρέψος. Ἐπειδὴ ἡ Ἀττικὴ εἶναι λεπτόγεως. Οἱ αὐτὸς ἔκεινος δρος τῆς Ἀττικῆς ἀποδίδεται καὶ εἰς τὸν λόγον π.
Εἰρ. 94, καὶ διὰ τῶν ἐπομένων εἰς Παν. 33 τοὺς Αθηναίους εὔφυεστάτους πρὸς
τὰς τέχνας ὄντας. — Πρὸς ἀνδριαν καὶ πρὸς ἀρετὴν πρό. Λυκ. κ. Λεωκρ. κ'. — Διαφέροντας εἰς τὸ ἄνδρας, οἵτινες διαφέρουσι ...

75) Τεκμαίρεσθαι ὑποκ. τῆς ἀπροσ ἐκφράσεως δίκαιον ἔστι. — ^{τε} Α-
μαζόνας καὶ Θρῆκας πρό. Πανηγ. 68 καὶ ἔξ. Ἀρχιδ. 42. Παθ. 193.

(λγ').) 76) Εὐλογίαν τὸν ἐπαινον. ἐτέρας τῆς ἐν τῇ συνθείᾳ εὐλογίας, σημαινούσης τὴν παρὰ ιερέων, ιδιωτῶν, γονέων εὐχὴν. — Πολὺ τούναντίον] δηλ. ἔκαστος οἱέσθω ἡμῖν προσήκειν. ^{τε} Υποκ. εἰς τὸ ἀπαρ. εἰναι. 'Ομοίως Παναθ. 15 ἔστι δ' οὐ περὶ αὐτῶν ἔργων δὲ λόγος, ἀλλὰ πᾶν

τοι τῶν λόγων ἔπαινος μὲν τῶν ἀξίους σφᾶς αὐτοὺς τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς παρεχόντων, κατηγορία δὲ τῶν τὰς εὐγενείας ταῖς αὐτῶν ὁρθυμίαις καὶ κακίαις καταισχυνόντων. "Οπερ ἡμεῖς ποιοῦμεν εἰρήσεται γάρ τάληθές. Τοιαύτης γάρ ἡμῖν τῆς φύσεως ὑπαρχούσης οὐ διεφυλάξαμεν αὐτὴν ἀλλ' ἐμπεπτώκαμεν εἰς ἄνοιαν 77 καὶ ταραχὴν καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμίαν. 'Αλλὰ γάρ ἦν ἐπακολουθῶ τοῖς ἔνοῦσιν ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγορῆσαι τῶν ἐνεστῶτων πραγμάτων, δέδοικα, μὴ πόρρω λίαν τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανηθῶ.

(λδ'.) Περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ πρότερον εἰρήκαμεν, καὶ πάλιν ἔροῦμεν, ἦν μὴ πείσωμεν ὑμᾶς παύσασθαι τοιαῦτ' ἔξαμαρτάνοντας· περὶ δ' ὧν ἔξ ἀρχῆς τὸν λόγον κατεστησάμην, βραχέα διαλεχθεὶς παραχωρῶ τοῖς βουλομένοις ἔτι συμβουλεύειν περὶ τούτων.

78 (λέ.) Ήμεῖς γάρ ἦν μὲν οὕτως οἰκὼμεν τὴν πόλιν ὥσπερ νῦν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ καὶ βουλευτόμεθα καὶ πολεμήσομεν καὶ βιωσόμεθα καὶ σχεδὸν ἀπαντά καὶ πεισόμεθα καὶ πραξόμεν, ἀπερ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ καὶ τοῖς παρελθοῦσι χρόνοις ἦν δὲ μεταβάλωμεν τὴν πολιτείαν, δῆλον, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οἴα περ ἦν τοῖς προγόνοις τὰ πραγμάτα, τοιαῦτ' ἔσται καὶ περὶ ἡμᾶς ἀνάγκη γάρ ἐκ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων καὶ τὰς πρᾶξεις ὅμοιας ἀεὶ καὶ παραπλησίας ἀποθαίνειν.

τούναντίον καὶ 12, 162. — [Υπαργιούσης] ἀντὶ ὑπάρχουσαν διὰ τὸ αὐτήν, διότι ἡ πρότασις ἔξαίρεται ὡς αὐθίκητος. Παρ. Εὔχ. 29 καὶ Ηχανθ. 166. Πολλὰν δὲ γιγνομένων τῶν ταῦτα βουλουμένων, στρατόπεδα συνιστάντες ἔξ αὐτῶν... τοὺς Ἑλληνας κατόπιν — "Ἄνοιαν] ἀκρισίαν τοῦ τε πρέποντος καὶ τοῦ συμφέροντος.

77) 'Αλλὰ γὰρ τ. ἐξ ἀλλὰ τοῦτο ἐῶ, οὐ γάρ. — Τῶν ἐν. πραγ.] = τῶν νῦν ὄντων. — Μὴ ἀποπλανηθῶ] ὑποτ. διότι τὸ δέδοικα παρ. ἀντὶ ἐνεστῶτος.

(λδ').) Βραχέα τ. ἐξ ὀλίγα, ως διὰ βραχέων δηλώσαι, διὰ βραχέων ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. — Παραχωρῶ] ἐνν. τοῦ βήματος, Αἰσχύν. 3, 165 παραχωρῶ σοι τοῦ βήματος, ἐως ἂν εἰπῆς καὶ Ἀνδροκ. Μυστ. 26 καὶ σιωπῶ καὶ παραχωρῶ, εἰ τις ἀναβαίνειν βούλεται. Πλατ. Ἀπολ. 22 εἰ δὲ τότε ἐπελάθετο (Μέλητος), νῦν παρασχέσθω, ἐγὼ παραχωρῶ.

(λέ.) 78) Γὰρ [ἀργηματικός]. — Οἰκῶμεν = διοικῶμεν, πολιτευόμεθα. — 'Ομοίας καὶ παραπλησίας] ὅμοια σύνδεσις περὶ Ἀντιδ. 192 οὕτε γάρ ὅμοιαν οὕτε παραπλησίαν ἔχει τούτοις τὴν δύναμιν. Θουκ. ἀ. 140 ὅμοια καὶ παραπλησία. Δημ. 3, 27 ὅμοιώς καὶ παραπλησίως. — 'Αποβαίνειν] τὸ ἀποβαίνειν ἐνταῦθα ἐπὶ μεταβολῆς καταστάσεως εἰς ἐ-

(λς'). Δεῖ δὲ τὰς μεγίστας αὐτῶν παρ' ἀλλήλας θέντας βου- 79 εύσασθαι, ποτέρας ἡμῖν αἰρετέον ἐστίν. Καὶ πρῶτον μὲν σκεψώ- εθα τοὺς "Ελληνας καὶ τοὺς βάρβαρους, πῶς πρὸς ἐκείνην τὴν πολιτείαν διέκειντο καὶ πῶς νῦν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς. Οὐ γάρ ἐλά- ιστον μέρος τὰ γένη ταῦτα συμβάλλεται πρὸς εὐδαιμονίαν, ὅταν κατὰ τρόπον ἡμῖν.

(λζ'.) Οἱ μὲν τοίνυν "Ελληνες οὔτως ἐπίστευον τοῖς κατ' ἐκείνον 80 ὄν χρόνον πολιτευομένοις ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ἑκόντας γχειρίσαι τῇ πόλει σφᾶς αὐτούς οἱ δὲ βάρβαροι τοσοῦτον ἀπει- ον τοῦ πολυπραγμονεῦν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὥστ' ὕτε μακροὶς πλοίοις ἐπὶ τὰς Φαστήλιδος ἔπλεον οὔτε στρατοπέ- οις ἐντὸς "Αλυος ποταμοῦ κατέβαινον ἀλλὰ πολλὴν ἡσυχίαν 81 γον. Νῦν δὲ εἰς τοῦτο τὰ πράγματα περιέστηκεν, ὥσθ' οἱ μὲν μι- οῦσι τὴν πόλιν, οἱ δὲ καταφρονοῦσιν ἡμῶν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ μι- ους τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν ἀκηκόατε τῶν στρατηγῶν· ὡς δὲ βα- ἰλεὺς ἔχει πρὸς ἡμᾶς, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἐπεμψεν, ἐδήλωσεν.

(λή'.) Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις ὑπὸ μὲν ἐκείνης τῆς εὐταξίας οὔτως 82 παιδεύθησαν οἱ πολῖται πρὸς ἀρετήν, ὥστε σφᾶς μὲν αὐτοὺς μὴ λυ- τεῖν, τοὺς δὲ εἰς τὴν γώρων εἰσβαλλοντας ἀπαντας μαχόμενοι νικᾶν. Ήνεις δὲ τούναντίον ἀλλήλοις μὲν γάρ κακὰ παρέχοντες οὐδεμίαν ἡμέραν διαλείπομεν, τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω κατημελῆκα- μεν, ὥστ' οὐδὲ εἰς ἔξετάσεις ιέναι τολμῶμεν, ἢν μὴ λαμβάνωμεν

ἔρων. Παρ. 40 καὶ Πλούτ. ἡθ. σλ. 225 ἐν τῇ τοῦ βίου ἀγωγῇ παρὰ πολὺ ἀλλήλων διάφοροι ἀπέβησαν. Πλάτ. Συμπ. σλ. 181, Α', ὁ ποιοῦμεν ἐν τῇ φράξει ὡς ἀν πραγμή τοιοῦτον ἀπέβη.

(λτ'.) 79 Βουλεύσασι σθα[ι] ἐνν. ἡμᾶς — Σκεψώμεθα] ὁ ἀττικὸς ἐνεργ. σκοπῶ, καὶ παρατ. ἐσκόπι. υν. — Τοὺς "Ελληνας] τ. ἔ. τοὺς ἄλ- λους "Ελ. Εὐαγ. 56. — Τὰ γένη ταῦτα] τὰ Ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικά. — Συμβάλλεται] δηλ. ἡμῖν (τοῖς "Αθηναίοις). — "Οταν... ἡμῖν] ὅταν φέρωνται πρὸς ἡμᾶς, καθὼς πρέπει.

(λζ'.) 80) Μακροῖς πλ.] τ. ἔ. πολεμικοῖς καὶ τριήρεσι. Διότι τὰ στρογγύλα πλ. εἶναι φορτηγαὶ ναῦς ἡ ἐμπορικαῖ. Φαστήλιδος] Φάση- λις ἡτο μεταξὺ Λυδίας καὶ Παμφυλίας πόλις. Παν. 118. κ. Λεωχ. 15'. — "Αλυς δὲ ποταμὸς εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυδίας. — 'Ἐπιτάδε] ἐνδοτέρῳ πρὸς τὸ Αἴγαιον. — 'Ἐν τὸς] = τῷ ἐντεῦθεν.

81) Εδήλωσεν μίαν τοιαύτην ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ὄντας περιεργεῖ καὶ δὲ Λίσχιν. κ. Κτησ. 632 καὶ μάλιστα ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον, καθὼς ὁ ρήτωρ ἔκει αὐτὴν χαρακτηρίζει.

(λή'.) 82) Σφᾶς αὐτὸν] = ἀλλήλους. — Τούναντιον] ἐνν. ποιοῦμεν. — Εἰς ἔξετάσεις] αὐται ἐγένοντο πρὸ τῆς ἐκστρατείας καὶ τῆς ἐνάρ-

83 ἀργύριον. Τὸ δὲ μέγιστον· τότε μὲν οὐδεὶς ἦν τῶν πολιτῶν ἐνδιαφερόμενος, οὐδὲ προσαιτῶν τοὺς ἐντυγχάνοντας τὴν πολιτείαν ἀναγκαίων, νῦν δὲ πλείους εἰσὶν οἱ σπανίζοντες τῶν ἔχοντων ἀξέιδιον ἔστι πολλὴν συγγράμμην ἔχειν, εἰ μηδὲν τῶν κοινῶν φρεστίζουσιν ἀλλὰ τοῦτο σκοποῦσιν, διότι τὴν ἀεὶ παροῦσαν ἡμέραν διατίθουσιν.

84 (λθ'). Ἐγὼ μὲν οὖν ἡγούμενος, ἦν μιμησώμεθα τοὺς προγόνους καὶ τῶν κακῶν ἡμᾶς τούτων ἀπαλλαγήσεσθαι καὶ σωτῆρας μόνον τῆς πόλεως ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων γενήσεσθαι τὴν τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἰρηκα τούτους μεῖς δὲ πάντα λογισάμενοι ταῦτα χειροτονεῖθ' ὅ τι ἀγ ύμεν δοκίμαλιστα συμφέρειν τῇ πόλει.

ξεως πολέμου. — Δαμασκόνωμεν ἀργ.] ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς δικαστηρίοις.

83) Τὸ δὲ μέγιστον] παρ. π. Εἰρ. 21. — Ἐνδεής τ. ἀν.] = στερεῖτο τῶν ἐπιτηδείων εἰς τὸν βίον. — Τῶν ἐχόντων] ἐνν. χρήματα τῶν πλουσίων οὕτω καὶ 35. — Πολλὴν συγ.] παρ. Εὐαγ. 8. — Διξούσιν] θὰ περάσωσι τὴν ἡμέραν.

(λθ'. 84) Απαλλαγήσθαι] ὡς ἀπαλλακτικὸν καὶ χωρισμοῦ σμαντικὸν συντάσσεται αἴτ. καὶ γενοῦται θέλετε ἀπαλλάξει (ἐλευθερώσει) μᾶς τῶν κακῶν. — Χειροτονεῖτε] διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἀνατάσεως ψηφίσασθε. Ἀνδοχ. 3, σλ. 28, 41. Ο γάρ τὴν χεῖρα μέλλων ὑμῖν αἴρειν, οὗτος πρεσβεύων ἐστίν, ὁπότερ' ἀγ αὔτῷ δοκῇ, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πόλεμον ποιῶν παρθ. καὶ Λυκ. κ. Δεωκ. λά.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

(α'). Πολλάκις ἔθαύμασα τῶν τὰς πανηγύρεις συναγαγόντων
καὶ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας καταστησάντων, ὅτι τὰς μὲν τῶν

ΤΗΟΘΕΣΙΣ. Οὗτος ἐστὶν ὁ περιβόητος παρηγυρικὸς λόγος ὃς μέρι τις
δέκα, ὃς δὲ ἔτεροι πετεκαίδεκα γραφεὶς ἔτεσιν Ἰσοχράτει. Καὶ ἡ
μὲρι ἐπιγραφὴ τοῦ τέρον τῷ ἐπιδεικτικῷ αὐτοῦ εἴται δηλοῦ. Ἀθη-
ραίον γάρ ἐγκωμιάζει καὶ πολὺς ἐστὶν ἐν τοῖς τούτων ἑταίροις, πολὺ¹
προέχειν λακεδαιμονίων προθυμούμενος ἐπιδεῖξαι τὸν αὐτοῦ πελίτα
φιλόπατρις ἥτωρ. Ἐγκατέμικε δὲ τῷ λόγῳ οὐκ ὀλίγον καὶ τὸ συμ-
βουλευτικόν παραιτεῖ γάρ αὐτοῖς τε καὶ τοῖς Ἑλλησιν ἄπαισι διαλύ-
γαμέοις τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον, καὶ πανσαμένοις τῆς ἀκαίρου
πολογεικίας, κοινῇ στρατεῦσαι ἐπὶ τὸν βάρβαρον. Άιδος καὶ ὁ Κικέρων
παραιτετικὸς αὐτὸς ὀρούμενος. Καὶ φησὶν Αἰλιαρός, ὅτι τούτον τοῦ λό-
στον εἰς Μακεδονίαν ἐλθοῦσα ἡ φύμη πρώτος μὲρις Φίλιππον ἐπὶ τὴν
Μασίαν ἀρέστησεν ἐκείνον δὲ τελευτήσατος, πρὶν ἢ πέρας ἐπιθεῖσαι
τῷ οἰκισθεντικῷ βεβουλευμένοις τὸν νῦν Ἀλέξανδρον. (Κορ.).

(α'). 1) Πολλάκις ἔθαύμασα] πρᾶ. πρὸς Φίλιππ. Μὴ θαυμάσῃς, ὅτι Φί-
ππε, Ἀρχιδ. Ἰσως τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν οὕτω καὶ Εενοφ. (ἐν Ἀπομν.)
ῥχεται. — Θαυμάζω τὸ θαυμάζω συντάσσεται συνήθως (τινός τι). ἡ
εγ. εἶναι μετοχῆς, σηματινούσης πρόσωπον παρ' Ἰσοχράτει, ἐνίστε καὶ γεν.
λλῆς λέξεως ἔθυμαζον αὐτῶν (10, 2). Πολλάκις δ' ἡ ἔννοια τοῦ πραγματι-
οῦ ἀντικειμένου ἐκφράζεται διὰ προτάσεως μετὰ τοῦ ὅτι, ὡς ἐνταῦθα, Ἀρχιδ.

1) ἡ μετὰ τοῦ ὅπου (Ιαναθ. 16) ἡ μετὰ τοῦ ὅπως (Νικ. 3) θαυμάζω τῶν
.. ἔχοντων, ὅπως ἡ μετὰ τοῦ εἰ (ἀπορηματικοῦ=ῶς, ὅτι Ἀσωπ. Συντ. σλ.
188, 34 καὶ 787, 31 (4, 179, 5, 42) ἡ διὰ πλαγίας ἐρωτηματικῆς προτά-
ταις ὡς «ἳν τινα ποτε ...». Λέγουσι δὲ ὅτι μετ' αἰτ. τίθεται ἐπὶ καλοῦ ἥτοι
ταν ἐκφράζῃ ἔπαινον περὶ τινος=ἔπαινω, σέθομαι μετὰ γεν.=ἐπὶ κακοῦ
τοι ὅταν ἐκφράζῃ μορφὴν=καταγιγνώσκω, ἀπορῶ, παραξενεύομαι. Ἀσωπ.
υντ. σλ. 270, 37. — Συναγαγόντων] οὐχὶ συνώνυμον τοῦ συλλέγειν §
6, ἀλλὰ τοῦ καθιστάναι § 43=τῶν συστησάντων τὰς πανηγύρεις. Ἡσαν δ'
ν Ἐλλάδει ἐπισημότεραι πανηγύρεις τέσσαρες, εἰς ᾧς συνέρρεον πανταχόθεν.
ἢ Ὁλύμπια, τὰ Πύθια, τὰ Ἰσθμια καὶ τὰ Νέμεα. Ἐν ταύταις οὖ μόνον θυ-
ΐας τοῖς θεοῖς προσέφερον, ἀλλὰ καὶ συμπόσια καὶ χορούς καὶ παντοίους ἀγῶ-
νας καὶ πανηγύρεις ἐτέλουν. Μερικαὶ δ' ἄλλαι πανηγύρεις μεγάλαι καὶ μι-
κραὶ ἐτελοῦντο κατὰ τόπους καὶ χώρας. — Εὐτυχίας] τὰ ἀγαθὰ τῆς ψυ-
χῆς ῥώμη, ὡραιότης, εὐεξία κτλ. πρᾶ. § 44 καὶ περὶ Ἀντιδ. 292.

- σωμάτων εύτυχίας οὕτω μεγάλων δωρεῶν ἡξίωσαν, τοῖς δ' ὑπὲ
τῶν κοινῶν ἴδιᾳ πονήσασι καὶ τὰς αὐτῶν ψυχὰς οὕτω παρα-
σκευάσασιν ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ὀφελεῖν δύνασθαι, τούτοις δ' οὐ
2 δεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν, ὃν εἰκὸς ἦν αὐτοὺς μᾶλλον παιήσασθαι
πρόνοιαν· τῶν μὲν γὰρ ἀθητῶν δις τοσαύτην ὁώμην λαβόντων
οὐδὲν ἀν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις, ἐνὸς δ' ἀνδρὸς εὗ φρονήσαν·
τος ἀπαντες ἀν ἀπολαύσειν οἱ βουλόμενοι κοινωνεῖν τῆς ἔκεινοι
3 διανοίας· οὐ μὴν ἐπὶ τούτοις ἀθυμήσας εἰλόμην ὁρθυμεῖν, ἀλλ' οὐκ
νὸν νομίσας ἀθλὸν ἔσεσθαι μοι τὴν δόξαν τὴν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λό-
γου γενησομένην ἡκώ συμβουλεύσων περὶ τε τοῦ πολέμου τοῦ
πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τῆς ὅμονοίας τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, οὐκ
ἀγνοῶν, διτὶ πολλοὶ τῶν προσποιησαμένων εἶναι σοφιστῶν ἐπὶ τοῦ-
-

「Ἡξίωσαν...」] ἐνταῦθα ὁ Ἰσοκρ. εἴχεν ὑπ' ὄψιν τὸν Γοργίαν εἰς Ὀλυμ-
πιακόν, ὁ Ἀριστοτέλ. ῥήτορ. 3, 14 λέγει: «Γὰρ πολλῶν ἀξιούμαχεσθαι, οἱ
ἄνδρες Ἐλληνες, ἐπαινεῖ γὰρ τοὺς τὰς πανηγύρεις συναχαγόντας· Ἰσοκράτη
δὲ φέγγει, διτὶ τὰς μὲν σωμάτων ἀρετὰς δωρεαῖς ἐτίμησαν, τοῖς δ' εὗ φρονοῦ-
σιν οὐδὲν ἀθλὸν ἐποίησαν. — Ἰδιᾳ] κατ' ιδίαν, ιδίαιτέρως.

2) Οὐδὲν... γένοιτο] ὁ νοῦς οὐδὲν ἀν ὀφελος ἡ κέρδος γένοιτο τοῖς
ἄλλοις· τῆς δὲ λέξεως τὸ πλῆρες ἔστιν οὐδὲν ἀν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις, ὃ
πρότερον εἶχον. Κορ. πρό. 15, 58 ὃν οὐδὲν μοι πλέον γέγονεν. Τὸ πρᾶγμα
κατὰ δοτ. μετοχ. ἡ δι' ὀλοκλήρου προτάσεως 21, 7 τῷ μὲν οὐδὲν πλέον ἡνέγκε-
λοῦντι, καὶ 17. 21 οὐδὲν αὐτῷ πλέον ἔσται εἰ τὰ χρήματα ἀποδώσει. —
[Ἐν δὲ—εὗ φρον.] οὐχὶ γεν. ἀπόλυτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀπολαύσειν. Τὸ δὲ ἐνδέ
ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐπόμενον ἀπαντες. — Εἰ εἰς ἀνήρ εὗ φρονήσει (ὁρθορρο-
νήσει) ἀπαντες ἀν ἀπολαύσειν (=ἡθελον ὀφεληθῆ...).

3) Εἰ λόμην] προέκρινα νὰ ἡμιαὶ ἐν ἀργίᾳ — ἀλλοιον ἐσ. μ. τὴν δ.
διτὶ ἡ δόξα ἡ φήμη θὰ ἦναι εἰς ἐμὲ ικανὸν ἔπαθλον (βασιεῖον) — ἡ κω] =
ἔλληλυθα, ἣτοι ἐνεστῶς ἔχων σημ. παρκ. — Συμβουλεύσων] τελικ. μετοχῇ
ἐκ τοῦ κινήσεως σημ. ῥήμ. ἡκω. — Βαρβάρους] ἐνταῦθα λέγει τοὺς ἐκ τῆς
Ἀσίας βαρβάρους· συνήθως δ' ἐκαλεῖτο «πᾶς μὴ Ἐλλην βάρβαρος». —
Προσποιοῦμαι] ψευδῶς ἐπαγγελλομαι. — Ήμᾶς αὐτοὺς] εἰς ἀλ-
ληλοπαθῆ σημασίαν=ἀλλήλους. — Τῷ ν πρ. σοφιστῶν] Τοῦ Γοργίου
καθάπτεται, τὸν Ὀλυμπιακὸν αὐτοῦ λόγον αἰνιττόμενος, ἡ δῆλον ἐξ ὃν ἔφθη
παραθέμενος ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους. Σοφιστὰς δὲ ἐκάλουν, παρὰ τὸ σοφίζειν.
τοὺς διδάσκοντας τὴν τῶν λόγων ἐπιστήμην. Κορ. ΟἽσοφιστὰς λέγει
τοὺς διδασκάλους τῆς ῥητορικῆς, οὕτω κ. Σοφ. οἱ παιδεύειν ἐπιχειροῦντες
σοφισταὶ=οἱ ῥήτορες (σοφισταὶ λόγων), οἱ φιλόσοφοι=οἱ δημαγωγοί. —
[Ἐπὶ... ὡρμησαν] Ἐπὶ τοῦτο τὸ θέμα μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ἐτρά-
πησαν, τοῦτο... ἐπεχειρησαν. Οὕτω λέγει δὲ Ἰσ. καὶ δρμᾶν ἐπὶ τὰ μαθήματα,
δρμᾶν ἐπὶ τὰς διαλλαγάς, δρμᾶν ἐπὶ τὰς ἡδονάς, καὶ ἀπολύτως 9,60.

τον τὸν λόγον ὥρμησαν, ἀλλ' ἄμα μὲν ἐλπίζων τοσοῦτον διοίσειν 4 ὥστε ταῖς ἄλλοις μηδὲν πώποτε δοκεῖν εἰρῆσθαι περὶ αὐτῶν, ἄμα δὲ προκρίνας τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων, οἵτινες περὶ μεγίστων τυγχάνουσιν ὅντες καὶ τοὺς τέ λέγοντας μάλιστ' ἐπιδεικνύουσι καὶ τοὺς ἀκούοντας πλεῖστ' ὠφελοῦσιν, ών εἰς οὗτος ἔστιν ἔπειτ' οὐδ' οἱ καιροὶ πω παρεληλύθασιν ὡστ' ἥδη μάτην 5 εἶναι τὸ μεμνῆσθαι περὶ τούτων. Τότε γὰρ χρὴ παύεσθαι λέγοντας, ὅταν ἢ τὰ πράγματα λάθη τέλος καὶ μηκέτι δέη βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἢ τὸν λόγον ἵδη τις ἔχοντα πέρας ὥστε μηδεμίαν λελεῖφθαι τοῖς ἄλλοις ὑπερβολήν. "Εώς δ' ἀν τὰ μὲν ὅμοιως 6 ὕσπερ πρότερον φέρηται, τὰ δ' εἰρημένα φαύλως ἔχοντα τυγχάνῃ, πῶς οὐ χρὴ σκοπεῖν καὶ φιλοσοφεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὅς ἦν κα-

4) Τοῖς ἄλλοις] κατὰ τινας μὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ δοκεῖν, ώς ἀντικ., κατ' ἄλλους δὲ συνάπτεται τῷ εἰρῆσθαι, ώς ποιητ. αἴτ.—ύπὸ τῶν ἄλλων. — Προκρίνας] ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ κρίνας, καθ' ἀ καὶ παρ' ἄλλοις τῶν δοκίμων οὐχ ἀπλῶς δέ, ἀλλὰ ἐπὶ συγκρίσεως καὶ ὑπερβέσεως: δύνεν καὶ οὐ πλεονάζει ἡ πρόθεσις=τούτους τῶν λόγων κρίνας εἶναι καλλίστους πρὸ τῶν ἄλλων. Κορ. Πρβ. Ηαναθ. 113 ἀς οἱ πρόγονοι σου φαίνονται καλλίστας προκρίναντες. Πλάτ. Ν. 10, σλ. 894. Ο τῶν δέκα κινήσεων τίν' ἀν προκρίνειμεν ἐρωμενεστάτων εἶναι; Θεν. ΚΠ. 2, 3, 8 καὶ τοῦτο προκέριται κάλλιστον εἶναι. — Απ. Σωκ. 21 προκρίνομαι εἶναι βέλτιστος. Καὶ μετὰ συγκρ. Ἰσ. 15,250 προκρίνεται ἀν τὴν ψυχὴν σπουδαιοτέραν εἶναι τοῦ σώματος, καὶ 12, 114.

5) Οἱ καὶ ροὶ] αἱ περιστάσεις. — μάτην εἰναὶ] Ἐπιρρήματά τινα, ώς ὀνόματα, τίθενται ἀντίκατηγορούμενοι. οὔτω κατωτ. ἐγγὺς ὅντες, τοὺς ἐμποδὼν ὅντας, πόρρω ἐστιν' Αρχιδ. ἀρχαῖα καὶ πόρρω=ώστε ἥδη μάταιον εἶναι νὰ κάμω μνείαν περὶ τούτων. — Λέγοντας] κατηγ. μετγ. εἰς τὸ παύεσθαι. — Λάθη τέλος] =τελειώσωσι· ώς Ἐπ. 6, 8 ταῦτα λείψεται τέλος, οὔτω τέλος ἔχειν (7,25). ἄλλα μετ' ἄρθρου 6, 36 τοὺς πολέμους τὸ τέλος ἀπαντας εἰληφότας: ἄλλα τὴν ὑψίστην τελειότητα τοῦ λόγου 5,141 ἥγονται ταῦτα πέρας ἔχειν, οὐδὲνα γὰρ ἄλλον ποτὲ δυνήσεσθαι μείζω πρᾶξαι τούτων καὶ Λυκ. κ. Λεώκρ. 60. — Υπερβολὴ] ὑπεροχή, ὑπερτέρησις.

6) "Εώς φέρη ταὶ] ἐν ὅσῳ τὰ πράγματα (τῆς Ἐλλάδος) κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ώς πρότερον (τ. ἔ. ἀτάκτως καὶ ἀρρύθμιως) τρέχουσι. Θεν. Ἐλλ. 3, 4, 25 τὰ πράγματα φέρεται κακῶς Ἰσ. 12, 312 δρῶ τὴν συκοφαντίαν ἀμειγον τῆς φιλοσοφίας φερομένην, καὶ μετὰ προσωπικοῦ ὑποκειμένου 6,22 ἀμειγον τῶν ἄλλων ἐφέρεσθε, Θουκ. 6'. 60 ἀνὴρ καλῶς φερόμενος=εὐτυχῶν. — Τὰ εἰρήμένα] οἱ δὲ λόγοι (οἱ ύπὸ τῶν ἄλλων ὥθεντες) εἶναι κακοὶ κτλ. τ. ἔ. δὲν εἶναι κατύλληλοι νὰ μᾶς πείσωσι. Φαῦλον δὲ εἶναι οὐ μόνον τὸ μικρᾶς ἀξίας πρᾶγμα, ἄλλα καὶ διδήποτε δὲν εἶναι ὅποιον ὥφειλε νὰ εἶναι. — Φιλοσοφεῖν] τὸ μελετᾶν καὶ σπουδάζειν, τὸ μεθοδικῶς ἔξετάζειν, ἐνταῦθι καὶ ἀλλαγοῦ πολλάκις οὕτω καὶ 15,121 δ. Τιμόθεος τοῦτ' ἐφιλοσόφει

τορθωθῆ, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς ταραχῆς
 7 τῆς παρούσης καὶ τῶν μεγίστων κακῶν ἡμᾶς ἀπαλλάξει; πρὸς
 δὲ τούτοις εἰ μὲν μηδαμῶς ἄλλως οἴον τ' ἦν δηλοῦν τὰς αὐτὰς
 πράξεις ἀλλ' ἢ διὰ μιᾶς ιδέας, εἶχεν ἂν τις ὑπολαβεῖν, ὃς περιέρ-
 γόν ἐστι τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις λέγοντα πάλιν ἐνοχλεῖν τοῖς
 8 ἀκούοντιν ἐπειδὴ δ' οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν ὥσθ' οἴον
 τ' εἰναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι, καὶ τά τε με-
 γάλα ταπεινὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς μικροῖς μέγεθος περιθεῖναι, καὶ
 τά τε παλαιὰ καινῶς διελθεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων
 ἀρχαίως εἰπεῖν, οὐκέτι φευκτέον ταῦτ' ἐστί, περὶ ὧν ἔτεροι πρό-
 9 τερον εἰρήκασιν, ἀλλ' ἅμεινον ἐκείνων εἰπεῖν πειρατέον. Αἱ μὲν
 γὰρ πράξεις αἱ προγεγενημέναι κοιναὶ πᾶσιν ἡμῖν κατελείφθησαν

καὶ ἔπραττεν, ὅπως μηδεμίᾳ τῶν πόλεων αὐτὸν φοβήσεται. Συνάπτονται δὲ παρ' Ἰσ. φιλοσοφεῖν καὶ σκέπτεσθαι, ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν περὶ τοὺς ποιητάς.

7) Διὰ μιᾶς [ἰδέας] δι' ἑνὸς μόνου τρόπου. Συνώνυμον εἰναι τὸ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀδιακοίτως λέγονται (15,45). τρόποι τῶν λόγων καὶ ἰδέαι τῶν λό-
 γων. — 'Αλλ' [ἢ]—εἰ μὴ ἀλλὰ μόνον, τὸ ἀλλ' ἢ τίθεται ὅταν προηγουμένη
 αποφατικὴ πρότασις διά τίνος ἔξαιρέσεως περιορίζεται, οἷον τὴν οὐχ οἴον τ'
 ἀλλ' ἢ τοὺς διενεγκόντας κτήσασθαι π. Νικ. 32.—οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν.. ἀλλ'
 ἢ τὸ βέλτιστον καὶ τὸ ἄριστον Πλάτ. Φείδ. 97 καὶ μὴ χρῆσθαι ἐλαίω ἀλλ'
 ἔτι σμικροτάτῳ, Πλατ. Πρωταγ. 834 ἢ μετ' ἐρώτησιν αποφατικὴν ἔχουσαν
 ἔννοιαν, οἷον τίνος ἔνεκα κἄν τις ζῷη, ἀλλ' ἢ τῶν τοιούτων ἡδονῶν ἔνεκα
 Πλάτ. Φείδ. 258. — 'Εκείνοις] εἰς τὸ τὸν αὐτόν. — Περὶ εργούν]
 περιπτόν.

8) 'Αρχαίως] δο 'Αρποκρατίων ἐξηγεῖ οὕτω ἀρχαίως—ἔνιοι μὲν φασι
 σημαίνειν ἀρχαιοτρόπως, τουτέστιν ἀρχαιοτέροις ὄνόμασι χρῆσθαι. "Ἐφόρος
 δ' ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἴστοριῶν τρόπον τινὰ ἐξηγήσατο. Φησὶ περὶ τῶν ἀρ-
 χαίων πραγμάτων τοὺς νεωτέρους διεξέργεσθαι: «περὶ μὲν γὰρ τῶν καθ'
 ἡμᾶς γεγενημένων» φησὶ, τοὺς ἀκριβέστατα λέγοντας πιστοτάτους ἡγούμεθα,
 περὶ δὲ τῶν παλαιῶν τοὺς οὕτω διεξιόντας ἀπιθανωτάτους εἶναι νομίζομεν
 ὑπολαμβάνοντες οὕτε τὰς πράξεις ἀπάστας οὕτε τῶν λόγων τοὺς πλείστους εἰ-
 κὸς εἶναι μνημονεύεσθαι διὰ τοσούτων. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ
 ὁ Ἰσ., περὶ τῆς δυνάμεως τῆς φύτορικῆς ἔκρινε καὶ Γοργίας, κατὰ τὴν μαρ-
 τυρίαν τοῦ Ἀριστοτέλ. παρὰ Κικ. κ. Βρούτου § 12 quod iudicaret hoc o-
 ratoris maxime esse proprium, rem angere posse landando, vituperan-
 doque rursus deprimere. Καὶ Δημήτριος π. Ἐρμηνείας § 120 τινὲς φασι
 δεῖν τὰ μικρὰ μεγάλα λέγειν καὶ σημεῖον τοῦτο ἡγοῦνται ὑπερβαλλούσης
 δυνάμεως». Περὶ τοῦ πράγματος παρθ. καὶ Πλάτ. Φαιδρ. σλ. 267, Α. Τίσιαν
 δὲ Γοργίαν τε ἔσσομεν οἱ τὰ σμικρὰ μεγάλα καὶ τὰ μεγάλα σμικρὰ φαίνε-
 σθαι ποιοῦσι διὰ φύμην λόγου, καὶνὰ τ' ἀρχαίως τὰ τ' ἐναντία καινῶς.
 Ηρθ. καὶ Κοιν. inst. orator X. 5.11.

9) Κοιναῖ] ἔναντι. τοῦ ἕδασι αἱ συνώνυμοι τῷ δημόσιαι. — 'Εν καὶ

τὸ δ' ἐν καιρῷ ταύταις καταχρήσασθαι καὶ τὰ προσήκοντα περὶ ἐκάστης ἐνθυμηθῆναι καὶ τοῖς ὄνόμασιν εὑ̄ διαθέσθαι τῶν εὑ̄ φρονούντων ἴδιον ἔστιν. Ἡγοῦμαι δ' οὕτως ἀν μεγίστην ἐπίδοσιν 10 λαμβάνειν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας καὶ τὴν περὶ τοὺς λόγους φιλοσοφίαν, εἴ τις θαυμάζοι καὶ τιμώῃ μὴ τοὺς πρώτους τῶν ἔργων χρημάτους ἀλλὰ τοὺς ἀριστ' ἔκαστον αὐτῶν ἔξεργαζομένους, μηδὲ τοὺς περὶ τούτων ζητοῦντας λέγειν, περὶ ὧν μηδεὶς πρότερον εἴη σηκεν, ἀλλὰ τοὺς οὕτως ἐπισταμένους εἰπεῖν, ὡς οὐδεὶς ἀν ἄλλος δύναιτο.

(β').) Καὶ τοι τινὲς ἐπιτιμῶσι τῶν λόγων τοῖς ὑπὲρ τοὺς ἴδιωτας 11 χουσι καὶ λίαν ἀπηκριθωμένοις, καὶ τοσοῦτον διημαρτήκασιν,

Ἄλλοι πρ. 13, 16 τῶν καιρῶν μὴ διαμαρτεῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυμήμαστρεπόντως ὅλον τὸν λόγον καταποιῆσαι, καὶ τοῖς ὄνόμασιν εὑρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν, ταῦτα δε πολλῆς ἐπιμελείας δεῖται καὶ ψυγῆς ἀνδρικῆς καὶ ιδιαστικῆς ἔργον ἔστιν — Καταχρήσασθαί τοι. — Καταχρήσασθαι. Κορ. — Τὰ πρ. εὑ̄ διαθέσθαι] Διὰ τούτων ὁ Ἰσ. περιλαμβάνει πᾶσαν τοῦ λόγου ἐργασίαν δηλ. «τια (ώς λέγει ὁ Κικ. in orat. § 14) videnda sunt oratori, quid dicat (inventio), et quo quidque loco (dispositio) sit quomodo (elocutio). — Τοῖς δὲ. εὑ̄ διαθέσθαι] = ταῖς λέξεσι καλῶς διαδέξαι πρ. 15, 310 πολλῶν ἐφεστώτων μοι λόγων ἀπορῶ, πῶς αὐτοὺς διαώναι, 13, 16 ὄνόμασιν εὑρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν. Ἀριστ. ἐν Ῥητ. 3, 1 λέγει «τὸ μὲν πρῶτον ἐζητήθη κατὰ φύσιν, διπερ πέφυκε πρῶτον, αὐτὰ τὰ πράγματα ἐκ τίνων ἔχει τὸ πιθανόν (τ. ἔ. τὰ ἐνθυμήματα), δεύτερον δέ, τὸ ταῦτα τῇ λέξει διαθέσθαι. Τὰ ἐνθυμήματα = τὰ ἐνθυμήματα ἀντιτίθεται τῷ τὰ ὄνόματα, αἱ λέξεις.

10) "Αν—λαμβάνειν] ὁ δυνητικὸς ἀν ἀναφέρεται εἰς τὸ λαμβάνειν, ὁ ξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἡγοῦμαι: = Νομίζω στὶ δύνανται νὰ λαμβάνωσι μεγίστην πίθεσιν. — Φιλοσοφίαν] Κατὰ τὸν Κικ. Or. 3, 16 Ante Socratem omnis rerum optimorum cognitio, atque in iis exercitatio, philosophia dominata est. Ή περὶ τοὺς λόγους φιλοσοφία = ή περὶ τὸ λέγειν δεινότης, ἥρητορικὴ τέχνη. Εὐαγ. 8 οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες = οἱ ἥρητορες, πρὸς οὐ 84 οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες. — Ἐξεργαζομένοις = οὓς καλῶς τελειώνοντας τοὺς τελειοῦντας, ὥστε μηδενὸς λείπεσθαι τῶν ὅσα ρή τὸν λόγον ἔχειν. Κορ.

11) Καὶ τοῖς] Καὶ μόλιν ὅτι, καὶ δημως. — Τῶν λόγων] γεν. τοῦ λου εἰς τὸ τοῖς . . . ἔχουσιν. — Τοῖς ὑπὲρ τοὺς ἴδι. ἔχ.] = τοῖς οὖσιν πέρ τοὺς ἴδιωτας, τοῖς μὴ ἴδιωτικῶς ἔχουσι. Κορ. Οὕτω λέγεται καὶ κατὰ ρόπον (=καλῶς) ἔχειν, τὸν αὐτὸν τρόπον (=οὕτως) ἔχειν, καλῶς η κακῶς λέγειν. Περὶ τῆς σημασίας τῆς ὑπέρ, Πρ. 15, 138 τοῖς ὑπὲρ αὐτοὺς πεφύσσιν ἀγθόμενοι καὶ ἐπ. 1, 8 ἀπαντας δημοίους εἶναι νομίζων τοὺς ὑπὲρ αὐτὸν γενούσις: Πρό. Θουκ. 6. 35 εἴ τι ὑπὲρ τὴν ἔκυτον φύσιν ἀκούσοι. Ό ἴδιωτης ἀντιθέται ἐνταῦθα τῷ ἥρητορι ὡς 12, 16, 23, 15, 4 — 'Α πηκριθωμένοι λόγοι. οἱ ἐπιμελέστατα (οἱ μετὰ ἥρητορικῆς ἀκριβείας) γεγραμμένοι λόγοι.

ώστε τοὺς πρὸς ὑπερβολὴν πεποιημένους πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοῦ περὶ τῶν ιδίων συμβολαίων σκοποῦσιν, ὡσπερ δόμοις δέον ἀμφοτέρους ἔχειν, ἀλλ' οὐ τοὺς μὲν ἀσφαλῶς, τοὺς δ' ἐπιδεικτικῶς, ἀσφασ μὲν διορῶντας τὰς μετριότητας, τὸν δ' ἀκριβῶς ἐπιστάμενον λέγειν ἀπλῶς οὐκ ἀν δυνάμενον εἰπεῖν. Οὗτοι μὲν οὖν οὐ ληθασιν, ὅτι τούτους ἐπαινοῦσιν, ὃν ἔγγυς αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὅν τες. Ἐμοὶ δ' οὐδὲν πρὸς τοὺς τοιούτους ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους ἔστι

Οὕτω ἐξηκριβωμένα λύσα—ἡ ἐπιμελῶς κατασκευασθεῖσα ἀκριβῆς θώραξ=κατάλληλος τῷ σώματι, διότι ἐπιμελῶς κατέσκευασθη. Περὶ Ἀντιδ. 190 ἀπηκριβωμένην παιδείαν ἀντιτίθεται τῇ ἐπιπολαίᾳ καὶ πάσῃ κοινῇ. — Τοὺς πρὸς... σκοποῦσι] ὁ νοῦς Περιβάλλουσα τοὺς ἐπιδεικτικοὺς λόγους πρὸ τοὺς δικκινούς, τοὺς γραφομένους περὶ τῶν ιδίων [ἰδιωτικῶν συμβολαίων] ἔγγους περὶ δικτής πρὸς πολίτην ιδίᾳ διατίθεται, ὥσπερ ἀν εἰ ἔδει δικοίους εἰς ἀμφοτέρους καὶ μὴ τοὺς μὲν περὶ τῶν ιδίων συμβολαίων οὕτι προστῆκε γεγράφθαι, ὥστε μὴ σφάλσθαι ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου, τὸδε δὲ ἐπιδεικτικούς, κομψότερον καὶ ὄγητοικωτερον πεπραγματεῦθαι τίνας δὲ τούτου λέγει τοὺς ἐπιδεικτικούς λόγους, αὐτὸς ἐξηγεῖται σαφέστερον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Παναθηναϊκοῦ. — Σκοποῦσι] τὸ σκοπεῖν τι πρὸς τι σημαίνει εἴς τάζειν τι πρὸς τὸν λόγον ἄλλου πράγματος, ἵτοι παραβάλλειν τι πρὸς τι. Πρὸ 19, 48 εἴ τις με σκοποῦτο μὴ πρὸς ταύτην, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀμφισβήτησαν τας· (12, 41 ἦν τις ἡμᾶς τὸν τρόπον τοῦτον σκοπῆται καὶ παραβάλλῃ μὴ πρὸς τὴν τυχοῦσαν πόλιν, ὡς κρίνειν τι πρὸς τι § 76. — "Ω σπερ...]=ώ ἀν, δηλοῦ ψευδῆ αἰτίαν, ἀπόδος καὶ εἰς τὸ διορῶντας τὸ δέον καὶ τὸ διορῶντα αἰτ. ἀπόλυτοι.=ώς εἰ ἔδει δόμοις ἀμφ. ἔχειν (δόμοιάτεν) ἢ ὡς εἰ διεώρω τὰς μετριότητας=τὸ δρῦθνον μέτρον ἢ τὸ μέσον μεταξὺ τοῦ ἡττονῆκοσμημένου λόγου καὶ τοῦ ἐπιδεικτικοῦ ὡς ἡ τῆς φωνῆς μετριότης Ὁ πληθ. [καὶ 2, 38 Ἐπ. 3, 4] ὡς ἀλήθειαι 9, 5. — Τοὺς μὲν...ἐπιδεικτικῶς] δόμοις ἀποφαίνεται καὶ δ Δημ. Ἐφωτ. τοῖς μὲν λεκτικοῖς τῶν λόγων ἀπλῶς καὶ δόμοις οἷς ἀν ἐκ τοῦ παραχρῆμά τις εἴποι πρέπει γεγράφθαι, τοῖς δ' εἰς τὸ πλειόνον τεθησομένοις ποιητικῶς καὶ περιττῶς ἀμύσττει συγκείσθαι τοὺς μὲν γὰρ πιθανούς, τοὺς δ' ἐπιδεικτικούς εἶναι προστῆκει — "Η σφῆ μὲν διορῶντας] ἢ ὥσπερ ἀν εἰ οἱ μὲν τοὺς περὶ τῶν ιδίων συμβολαίων γράφοντες λόγους διορᾶν εἴγον τι τὸ μέτρον ἐν τοῖς λόγοις, δὲ δὲ ἀκριβέστερον καὶ ἐπιδεικτικώτερον λέγειν εἰδώς, μὴ καὶ ἀπλούστερον λέγειν οἶδας τῇ — "Α πλῶς συνώνυμον τοῦ εἰκῆ (4.12). — 'Ακριβῶς] μεθ' δῆμης τῆς ἀρτορικῆς ἀκριβείας.

12) Οὐ λελάθασι] δηλ. τοὺς ἄλλους διεν φανερού (δῆλοι) εἰστιν τοῖς ἄλλοις. — 'Εγγύς] Κατηγορ.=δόμοιοι, δόμοις καὶ δ Περικλῆς παρὰ Θουκ λέγει 6'. 35 μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοί εἰσι περὶ ἑτέρων λεγόμενοι, εἰς δέον καὶ αὐτὸς ἔκαστος ἴκανός εἴναι δρᾶσται τι ὥν ἔκουσε. — 'Ἐμοὶ οὐδὲ πρὸς τοὺς τ.] τ. ἔ. οὐδὲν κοινὸν ἔμοι κτλ.=δέν ἔγω νὰ κάμω τίποτε μ τοὺς τοιούτους, οὐδαμῶς φροντίζω τῶν τοιούτων. ὡς Δημοσθ. 21, 44 οὐδὲ αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν ἐστὶν 18, 283 οὐδὲν εἴναι σοὶ καὶ Φιλίππω πρᾶγμα,

τοὺς οὐδὲν ἀποδεξιμένους τῶν εἰκῇ λεγομένων ἀλλὰ δυσχερα-
νοῦντας καὶ ζητήσοντας ιδεῖν τι τοιούτον ἐν τοῖς ἔμοις, οἷον παρὰ
τοῖς ἄλλοις οὐγέ εὑρήσουσιν. Πρὸς οὓς ἔτι μικρὸν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ
Θρασυνάμενος ἥπη περὶ τοῦ πραγματος ποιήσομαι τοὺς λόγους.
Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ἐν τοῖς προσομίοις δρῶ καταπραύνοντας τοὺς 13
ἀκροστὰς καὶ προφασιζομένους ὑπὲρ τῶν μελλόντων ῥηθῆσεσθαι,
καὶ λέγοντας τοὺς μὲν ως ἐξ ὑπογυιού γέγονεν αὐτοῖς ἡ παρα-
σκευὴ, τοὺς δὲ ως χαλεπόν ἔστιν ίσους τοὺς λόγους τῷ μεγέθει
τῶν ἔργων ἔξευρειν. Ἐγὼ δὲ ἥπη καὶ τοῦ πραγματος ἀξίως εἶπω 14
καὶ τῆς δόξης τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ χρόνου, μὴ μόνον τοῦ περὶ
τὸν λόγον ἡμῖν διατριβέντος ἀλλὰ καὶ σύμπαντος οὐ βεβίωκα,
παρακελεύομαι μηδεμίαν συγγνώμην ἔχειν ἀλλὰ καταγελᾶν καὶ

βραχυλογικώτερον οὐδὲν ἔμοι καὶ τοῖς... — Εἰκῇ δὲ ἐκ τοῦ παραγρῆμα
λέγειν ἡ αὐτοσχεδιάζειν — Θρασυνάμενος μετὰ θύρρων, μετάπιε-
ποιήσεως εἰς ἐμαυτὸν εἶπών. Πρό. π. Ἀντιδ. 51 θύρωιν περὶ ἐμαυτοῦ λόγον
εἶπεν Θρασύτερον ἡ κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν ἀξιῶ γὰρ μηδεμιᾶς συγγνώμης
τυγχάνειν, παρ' ὑμῶν ἀλλὰ τὴν μεγίστην ὑποσχεῖν τιμωρίαν — Θρασύνε-
σθαι περὶ λόγου παρβ. καὶ 5, 23 ἥπταντο μὲν ἐφ' οἷς ἐθρασύναντο, μετέ-
μελε δὲ αὐτοῖς ἀπάντων τῶν εἰρημένων.

13) Ἔξ υπογυιοῦ =ἐκ τοῦ προσείρου, αὐτοσχεδίως. Οὕτω καὶ τὰ
ἔξ ίσου, ἔξ ἑτοίμου, ἐκ τοῦ φυνεροῦ, ἔξ ἀπροσδοκήτου, ἔξ ἀέλπτου ἀντὶ ἐπιρ-
ρήματος κείνται. — Ὡς παρασκευὴ] Αὐτὸ τοῦτο τὸ πρόσγγημα τῆς
διαλεκτικῆς ἐπαινεῖται Ἐρμογ. σλ. 184 «ἐν τῇ δικανικῇ καν̄ ἐσκεμμένος ἴ-
κρις, προσποιοῦ αὐτόθιν λέγειν, διπερ ποιοῦσι πάντες οἱ παλαιοί Γράφοντες
γὰρ πάντες ὑποκρίνονται σχεδιάζειν κτλ. — Ι σ ο ο υ ε... τῶν ἔργων] Πρό.
ἐκτὸς § 83 καὶ Ἀρχ. 100 τοὺς ἐπαίνους ἔξισῶσαι ταῖς ἔκεινων ἀρεταῖς
Παναθ. 36 τὰ μὲν μικρὰ τῶν πραγμάτων ράδιον τοῖς λόγοις αὐξῆσαι, τοῖς δὲ
ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει χαλεπὸν ἔξισῶσαι
τοὺς ἐπαίνους... καὶ Λυτ. 2, 1 ὁ πᾶς χρόνος οὐγέ ίκανὸς λόγον, ίσον παρα-
σκεύασαι τοῖς τούτων ἔργοις» Όυοίας ἔννοιας εἴναι καὶ τὸ ἐφικνεῖσθαι λόγῳ
τοῦ μεγέθους τῶν ἔργων καὶ 9, 49.) Τὸ ἀντίθετον «ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων
εἰρηκέναι § 89, καὶ Ἀρχ. 71 πρό. μείζω λέγειν τῶν ἔκεινων προσόντων Βύαγ-
48.

14) Τοῦ πράγμα τοις] γεν. εἰς τὸ ἐπιρ. ἀξίως, συντασσόμενον κατὰ
τὸ ἐπίθετον ἀξίος. — Δόξης] =τῆς ύπολήψεως. — Ημῖν] ἀντὶ ἔμοις, Ο
πληθ. παρὰ τῷ ἐνικ. ἐγώ, ἐμαυτοῦ, βεβίωκα, παρακελεύομαι ἀπαντῷ παρ'
Ἴσ., διότι ποιεῖται χρῆσιν τοῦ πληθ. μετριοφροσύνης γάριν καὶ οὐχὶ ως νῦν,
δῆγκου χάριν, οὕτω 3, 60 παρόντος μου... ημᾶς ἐν τοῖς ἔργοις. 5, 27 κεκο-
σμήκαμεν αὐτόν... ἐχρώμην, 11, 32 ἡμῶν ἀπέχεις... ἐγώ. Ἐπιστ. 4, 13
γέγραψα... εἰρήκαμεν ἐν αὐτῇ. — Διατριψθεῖν τοῖς λόγου τούτου. — Οὕτις εἰω-
χα] κατὰ ἔλξιν ἀντὶ ὃν βεβίωκα =ἔγω ζήσῃ.

καταφρονεῖν· οὐδὲν γάρ ὁ τι τῶν τοιούτων οὐκ ἄξιός εἴμι πάσχειν,
εἶπερ μηδὲν τῶν ἄλλων διαφέρων οὕτω μεγάλας ποιοῦμαι τὰς
ὑποσχέσεις.

15 Περὶ μὲν οὖν τῶν ιδίων ταῦτα μοι προειρήσθω. Περὶ δὲ τῶν
κοινῶν, ὅσοι μὲν εὐθὺς ἐπελθόντες διδάσκουσιν, ως χρὴ διαλυπα-
μένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔγχθρας ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέ-
σθαι, καὶ διεξέρχονται τὰς τε συμφορὰς τὰς ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ἥμιν γεγενημένας καὶ τὰς ὀφελείας τὰς ἐκ τῆς
στρατείας τῆς ἐπεινὸν ἐσομένας, ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, οὐ μὴν
ἐντεῦθεν ποιοῦνται τὴν ἀρχήν, δοειν ἀν μάλιστα συστῆσαι ταῦτα
16 δυνηθεῖεν. Τῶν γὰρ Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑφ' ἡμῖν, οἱ δὲ ὑπὸ Λακε-
δαιμονίοις εἰσίν· αἱ γὰρ πολιτεῖαι, δι' ὧν οἰκοῦσι τὰς πόλεις, οὕτω
τοὺς πλείστους αὐτῶν διειλήφασιν. "Οστις οὖν οἰεται τοὺς ἄλλους
κοινῇ τι πράξειν ἀγαθόν, πρὸν ἀν τοὺς προεστῶτας αὐτῶν διαλ-
17 λάξῃ, λίαν ἀπλῶς ἔχει καὶ πόρρω τῶν πραγμάτων ἐστίν. Ἀλλὰ
δεῖ τὸν μὴ μόνον ἐπίδειξιν ποιούμενον ἀλλὰ καὶ διαπράξασθαι

Οὐκ ἄξιος... πάσχειν] καθ' ἔλξιν ἀντὶ οὐκ ἄξιόν ἐστιν ἐμὲ πά-
σχειν:=διέτι πάντα, τὰ τοιαῦτα εἴμαι ἄξιος νὰ πάσχω. — Μ. ποιοῦ-
μα: τὰς οὔ π.]=μεγάλα ὑπισχγοῦμαι. Ἐνταῦθα λήγει ὁ πρόλογος.

15) Ιδίων] τῶν εἰς ἐμὲ ιδίαιτέρως ἀποθλεπόντων. — Περὶ δὲ τῶν
κοινῶν] ἀντιτίθεται εἰς τὸ περὶ τῶν ιδίων:=τῶν δημοσίων ζητημάτων,
τοῦ ἐν § 3 προβληθέντος θέματος. — Τὰς πρὸς ἡμ. α. ἔχορας] τοὺς
πρὸς ἀλλήλους πολέμους καὶ τὰς διαφοράς. Ἐννοεῖ τὰς ἐκ τοῦ πελοποννησια-
κοῦ πολέμου. — Εὐθὺς] εἰς τὴν μετοχὴν ἐπελθόντας:=εὐθὺς ἐμφανισθέντες
συμβουλεύουσιν. — Τὸν βάρβαρον] τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. ("Αρτα-
ξέρξην τὸν Β', τὸν Μνῆμονα ἐπικαλούμενον. — Διεξέργονται] διη-
γεῖται, λέγει. — Συστῆσαι ταῦτα] εἰς ἐν συναγαγεῖν καὶ δμονοῦσαι
ποιῆσαι τοὺς "Ἑλληνας. Πρὸς ἐπεινὸς γὰρ ἀναφέρεται τὸ ταῦτα, καὶ περ ὃν
οὐδέτερον. Κορ. Συχνὴ ἡ ὑπαλλαγὴ αὗτη. Περὶ τοῦ πράγματος καὶ ἐν 5, 67
λέγει· πῶς οὐ σέ γε χρή προσδοκῶν ὁρδίως τὰ προειρημένα συστήσειν;

16) Υφ' ἡμῖν] ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν ἡμῶν. — Αἱ πολιτεῖαι] τὰ πο-
λιτεύματα, τὸ ἀριστοκρατικὸν ἐν Σπάρτῃ καὶ τὸ δημοκρατικὸν ἐν Ἀθήναις.
Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἀριστοκρατικοὶ ἐφόρονται τὰ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ δὲ δημο-
κρατικοὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων. — Διειλήφασι] διακρίουσι καὶ διαιροῦσι
τοὺς "Ἑλληνας. Κορ. — Τοὺς ἄλλους] τὰ ἄλλα ἐλληνικὰ πολιτεύματα,
ἀντιθετικῶς πρὸς τοὺς προστάτας αὐτῶν Ἀθηναίους καὶ Σπαρτιάτας. — Α-
πλῶς] ὀνοήτως. — Πόρρω τῶν πραγ.]=μακρὰν δῆλον πολιτι-
κῶν, δὲν ἔχει ιδέαν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Πρᾶ. 113 τίς οὕτω πόρρω τῶν
πολιτικῶν πραγμάτων ὁμοίως πόρρω τῶν κινδύνων είναι, πόρρω γίνεσθαι
τῆς ὑποθέσεως.

17) Ἐπίδειξιν ποιούμενον] =επιδεικνύμενον. — Διαπράξασθαι]

τι βουλόμενον ἐκείνους τοὺς λόγους ζητεῖν, οἵτινες τῷ πόλεες τούτῳ πείσουσιν ισομοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰς θ' ἡγεμονίας διελέσθαι, καὶ τὰς πλεονεξίας, ἃς νῦν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιθυμοῦσιν αὐταῖς γίγνεσθαι, ταύτας παρὰ τὰν βαρβάρων ποιήσασθαι.

(γ').) Τὴν μὲν οὖν ἡμετέραν πόλιν ῥάδιον ἐπὶ ταῦτα προαγα- 18 γεῖν, Δακεδαιμόνιοι δὲ νῦν μὲν ἔτι δυσπείστως ἔχουσι \ παρειλήφασι γὰρ ψευδῆ λόγον, ως ἔστιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι πάτριον ἦν δ' ἐπιδείξῃ τις αὐτοῖς ταύτην τὴν τιμὴν ἡμετέραν οὖσαν μᾶλλον ἢ κείνων, τάχ' ἀν ἑάσαντες τὸ διακριθεῖσθαι περὶ τούτων ἐπὶ τὸ συμφέρον ἔλθοιεν.

'Εχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐντεῦθεν ἀρχεσθαι καὶ μὴ πρότερον περὶ τῶν ὁμοιογουμένων συμβουλεύειν, πρὶν περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἡμᾶς ἐδίδαξαν· ἐμοὶ δ' οὖν ἀμφοτέρων ἔνεκα προσήκει περὶ ταῦτα ποιήσασθαι τὴν πλείστην διατριβήν, μάλιστα μέν ἵνα προύργους τι γένηται καὶ παυσάμενοι τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐ-

'Ισομοιρῆσαι] =ἐν ἴσῃ μοίρᾳ εἶναι, ἴσης μοίρας μετέχειν καὶ μὴ τῷ πλεονεκτεῖν, οἷον π. Εἰρ. 39 τοὺς εἰθισμένους ἀπαντα τὸν χρόνον πλεονεκτεῖν οὐδέποτ' ἀν ἰσομοιρῆσαι πρὸς ἄλλήλους. 'Ομοιώς ἵσον ἔχειν φ' ἀντίκειται τὸ πλεονεκτεῖν. — Τῷ πόλεε] οἱ ἀττικοὶ εἰς θηλ. σνομα ὅμικ. ἀριθμοῦ θέτουσιν ἀρσ. ἄρθρον. — Πλεονεκτίας...] τὰ κέρδη, ἀ παρ' ἄλλήλων οἱ "Ἐλληνες ἐπιθυμοῦσιν ἔχειν, ταῦτα παρὰ τῶν βαρβάρων λαμβάνειν. Σημείωσαι δὲ τό, ταύτας, πλεονάζον μετὰ τὸ τας, πρὸς τε σαφήνειαν καὶ ἔμφασιν πλείονας ἄλλοτε δὲ προηγεῖται ἡ ἀντωνυμία τοῦ ἄρθρου εἴ δεῖ τούτους ἐφ' ἔκαστω τιμᾶσθαι τῶν ἔργων, τοὺς ἐμπειροτάτους ὄντας. — Διελέσθαι] οἱ μὲν 'Αθηναῖοι νὰ λάθωσι τὴν κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίαν, οἱ δὲ Σπαρτιάται τὴν κατὰ ἔηράν.

γ') 1) Παρειλήφασιν] κατὰ παράδοσιν ἔχουσι παρὰ τῶν προγόνων λάθειν οὕτω καὶ π. Εἰρ. 102 τοὺς νόμους, οὓς παρὰ τῶν προγόνων παρέλαθον. — 'Ηγεῖσθαι...] τ. ἔ. τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν. — Ταῦτην τὴν τιμὴν τ. ἔ. ἡ ἡγεμονία. — Τὸ διακριθεῖσθαι] =ἀκριθολογεῖσθαι, δι' ἀκριβείας ἔξετάζειν, ἐρευνᾶν. 15, 173 διακριθεῖσθαι περὶ ἔκαστου καὶ τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, καὶ 13, 6 διακριθεῖσθαι περὶ τῶν διαφερόντων.

19) Περὶ τῶν ὁμολ.] ὁμολογεῖται ὅτι ἀναγκαῖα ἡ ἔνωσις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν βαρβάρων. — Περὶ τῶν ἀμφισβητεῖται ἡ ἀπόκρουσις εἰς τὴν ἐρώτησιν ποτέροις μᾶλλον ἀνήκει ἡ ἡγεμονία τοῖς 'Αθηναῖοις ἢ τοῖς Δακεδαιμονίοις. — 'Εμοὶ — ἀμφοτέρων] διὰ δύο πρόπεις ἐγὼ νὰ διατρίω πλεῖστον τὰ δύο δὲ ταῦτα εἶναι τὰ ἔξης δύο μέλη, μάλιστα μὲν . . . πολεμῆσωμεν, εἴ δὲ τοῦτο . . . ἵνα δηλώσω κτλ. — Προύργου] κατὰ Σουΐδαν = τελέον, συμφέρον. 'Ο δὲ Κορ. προσύργου ἀντὶ τοῦ ἀναγκαίου, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πρὸ ἔργου τινὸς ὀφειλομένων τελεῖσθαι, ὃν ἂνευ οὐκ ἔστιν ἐπιχειρῆσαι αὐτῷ τῷ ἔργῳ καθὰ τὸ πάρεργον τὸ παρὰ τὸ ἔργον καὶ οἷον ἐν πα-

20 τοὺς φιλονικίας κοινῇ τοῖς βαρβάροις πολεμήσωμεν, εἰ δὲ τοῦτ' ἔστιν ἀδύνατον, ἵνα δηλώσω τοὺς ἐμποδὼν ὄντας τὴν Ἑλλήνων εὐδαιμονία, καὶ πᾶσι γένηται φανερόν, ὅτι καὶ πρότερον ἡ πόλις ἡμῶν δικαίως τῆς θαλαττῆς ἤρξε καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως ἀμ-
21 φισθῆτε τῆς ἡγεμονίας. Τοῦτο μὲν γάρ εἰ δεῖ τούτους ἐφ' ἑκά-
στῳ τιμᾶσθαι τῶν ἔργων τοὺς ἐμπιειροτάτους ὄντας καὶ μεγίστην
δύναμιν ἔχοντας, ἀναμφισθητήτως ἡμῖν προσήκει τὴν ἡγεμονίαν
ἀπολαθεῖν, ἥνπερ προτερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες οὐδεὶς γάρ ἂν
ἔτεραν πόλιν ἐπιδείξει τοσοῦτον ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ γῆν ὑ-
περέχουσαν, ὅσον τὴν ἡμετέραν ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς κατὰ θά-
22 λατταν διαφέρουσαν. Τοῦτο δ' εἴ τινες ταύτην μὲν μὴ νομίζουσι
δικαίαν εἶναι τὴν κρίσιν ἀλλὰ πολλὰς τὰς μεταβολὰς γιγνε-

ρόδῳ γενόμενον σημαίνει καὶ τὸ περιεργον τὸ περὶ τὸ ἔργον οὐκ ἀναγκαῖος τε-
λούμενοντλ.»^{Ως π.} Αντιδ. 83 τοῖς μὲν τοὺς νόμους τιθέναι προαιρουμένοις προὔρ-
γου γέγονε τὸ πλῆθος τῶν κειμένων καὶ ἀλλαγοῦ προὔργου (προὔργιαιτερον)
τι ποιεῖν, προὔργου ἡ προὔργιαιτερόν ἔστιν — Φιλονικίας] ἐκ τοῦ
φιλονίκος=ο φίλος τῆς νίκης, ὁ κατὰ πάντα τρόπον ἐπιθυμῶν νὰ νικᾷ, ἐκ
τούτου πολλάκις=φιλότιμος τίθεται ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ ὅμοίως καὶ
τὸ φιλονίκειν φιλονίκια ἡ ιδιότης τοῦ φιλονίκου οἵτοι ἡ ἐπιθυμία, ἡ ἡ κλίσις
τοῦ νικᾶν ὑπερτερήσῃ. Κρίσσαν δὲ ἡ διὰ τοῦ γραφή, βεβαιουμένη καὶ ὑπὸ^{τοῦ} Αριστλ. ἐν Πρητ. 1, 6 οἱ φιλονίκοι ἐν νίκῃ ἔσται· αὐτ. 10 ὁ φιλονίκος
(ἀδικεῖ) διὰ τὴν νίκην 11 τὸ νικᾶν ἡ δὲ οὐ μόνον τοῖς φιλονίκοις ἀλλὰ
πᾶσι. αὐτ. 2, 12 φιλονίκοι μὲν γίνεται, μᾶλλον δὲ φιλονίκοι ὑπεροχῆς γάρ ἐπι-
θυμεῖ ἡ νεότης, ἡ δὲ νίκη ὑπεροχῆς τις.

20) Τοὺς ἐμποδὼν ὄντας] Λακεδαιμονίους. — Αὐτοὶ στηθεῖ
=ἀντιποιεῖται. Τὸ ἀμφισθῆτε τοντάσσεται γενικῇ μετὰ προθέσεως καὶ οὐχὶ^τ
σπουνίως καὶ ἄνευ πρ. § 188. Ο Πλάτ. ἐν Πρωτ. 387 δρίζει ως ἔξης τὴν
διαφορὰν τοῦ ἀμφισθητοῦ μὲν καὶ διὰ εὔνοιαν οἱ φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσι
δὲ οἱ διάφοροι τε καὶ ἔχθροι ἀλλήλοις. Μετ' αὐξήσεως εἶναι ἡ μετεσθήτουν,
ὅς ἀμφιγνωῶ, ἡμφεγνόουν, ἀντιθολῶ ἡντεβόλησα, ἀντιδικῶ ἡντεδίκουν.

21. Τοῦτο μὲν ἀπόδος εἰς τὸ τοῦτο δέ. — Τούτους τοὺς ἐμπειρ-
όντας] ἀντὶ ἀναφορικῆς προτάσεως τούτους οἱ ἐμπιειρότατοι εἰσιν. — Ο-
σον τὴν . . . διαφέρουσαν] ἀντὶ δοσον ἡ ἡμετέρα . . . διέφερεν. Αρμο-
νίαν καὶ συμμετρίαν δὲ Ισ. Θηρεύων ἔξηνεγκε τὸ μέλος τοῦτο κατὰ μετοχὴν
ως τὸ ὑπερεχουσαν, ὑπαγαγῶν αὐτὸν εἰς τὸ ἐπιδείξει. Πρ. Εεν. Απ. 1, 2,
19 δρῶ γάρ ἀσπερ τὰ τοῦ σώματος ἔργα τοὺς μὴ τὰ σώματα ἀσκοῦντας οὐ
δυναμένους ποιεῖν, οὕτω καὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τοὺς μὴ τὴν ψυχὴν ἀσκοῦν-
τας δυναμένους.

22) Μεταβολὰς] τὸ ἄρθρον δεικνύει διτὶ αἱ μεταβολαὶ εἶναι γνωσταὶ ἐκ
τῶν διδαχμάτων τῆς ἴστορίας: πρ. § 188 διεξόντες ως πολλὰς τὰς μεταβο-
λὰς τοῖς Ἑλλησι πεποίηκεν. — Πολλὰς] κατηγορούμενον εἰς τὸ μεταβολάς.
=ἄλλοτε αἱ μεταβολαὶ εἶναι πολλαῖ, τ. ἔ. διτὶ ἀνθρώπινα πολλὰς μεταβολαὶ

θατι, τὰς γὰρ δυναστείας οὐδέποτε τοῖς αὐτοῖς παραμένειν, ἀ-
ιοῦσι δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ὥσπερ ἄλλο τι γέρας ἢ τοὺς πρώ-
τους τυγχόντας ταύτης τῆς τιμῆς ἢ τοὺς πλείστων ἀγαθῶν αἰ-
τούς τοῖς Ἑλλησιν ὄντας, ἡγοῦμαι καὶ τούτους εἶναι μεθ' ἡμῶν·
τῷ γάρ ἐν τις πορρωτέρωθεν σκοπῆ περὶ τούτων ἀμφοτέρων, 23
οσούτῳ πλέον ἀπολείψομεν τοὺς ἀμφισβητοῦντας περὶ αὐτῶν.

(δ') Ομολογεῖται μὲν γὰρ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἶναι
καὶ μεγίστην καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὄνομαστοτάτην· οὕτω δὲ
αλητὸς τῆς ὑποθέσεως οὔσης ἐπὶ τοῖς ἔχομένοις τούτων ἔτι μᾶλ-
λον ἡμᾶς προσήκει τιμᾶσθαι. Ταύτην γάρ οίκοῦμεν οὐχ ἔτερους 24
βαλόντες οὐδὲ ἕρκμην καταλαβόντες οὐδὲ ἐκ πολλῶν ἔθνων μι-
κρᾶς συλλεγέντες, ἀλλ' οὕτω καλῶς καὶ γνησίως γεγόναμεν,
στ' ἐξ ἡσπερί ἔφυμεν, ταύτην ἔχοντες ἀπαντα τὸν χρόνον δικ-
ελοῦμεν, αὐτούθινες ὄντες καὶ τῶν ὄνουμάτων τοῖς αὐτοῖς οἰσπερ-

κυβάνουσι. — Τιμῆς] τῆς ἡγεμονίας. — Τυγόντας] =κατὰ τύχην
κυβάνοντας. Σημείωσαι τα φροντελευτον τυχόντας—δύτας.

23) Πορρωτέρω θεού τούτεστιν, ἀλλὰ τὰ ἀρχαιότερα τῶν περὶ τῆς
ἱλεως ἱστορουμένων σκοπῆ Κορ. Ὁμοιως § 33 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σκοπῶμεν.
τὸ πορρωτέρωθεν ἀπαντᾶ παρ' Ἰσ. καὶ Ἀρχ. 16, Παναθ. 120, π. Ζεύγ. 4.—
ερὶ ἀμφοτέρων] τῆς τε ἀρχαιότητος καὶ τῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας εὐεργε-
ῶν δηλονότι.—'Α πολείψομεν πραχυλογία ἀντὶ φήσει ἡμᾶς ἀπολείπειν.
ρθ. καὶ Ἀρχ. 89 εἰ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον εἰπεῖν, αἱρετώτερον ὑμῖν ἔστιν
· ε. φημι αἱρετώτερον εἶναι). —'Αρχαιοτάτην] ἀρχαιοτάτην μὲν ὡς
ροτέραν τῶν ἄλλων οἰκισθεῖσαν ὑπ' αὐτοχθόνων τῶν Ἀθηναίων. Πρθ. π. Εἰρ.
θ καὶ Παναθ. 145 (τοὺς Ἀθηναίους) πρώτους καὶ πόλιν οἰκήσαντας καὶ νόμους
ρησούμενους καὶ Ἡρόδ. 7, 161 καὶ Δυκουρ. κ. Λεωχράτους 83. — Μεγί-
την] παρθ. 10, 35. Θησεὺς τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οίκου-
ην εἰς ταυτὸν συναγγαγὼν τηλικαύτην ἐποίησεν ὥστε καὶ νῦν ἀπ' ἐκείνου
ὑχρόνου μεγίστην τῶν Ἑλλήνων εἶναι, καὶ 15, 299 φασὶν μόνην εἶναι
ιύτην τὴν πόλιν, τὰς δὲ ἄλλας κώμας Ὀνόμασε δὲ μεγίστην, επειδὴ δια-
σιών σταδίων [ἢν ἡ πᾶσα περίμετρος τῶν Ἀθηνῶν (Δίων. Χρυσ. λ. στ'),
τερ ἔστιν ὀκτώ που λευγῶν Γαλατικῶν. Κορ. — 'Υποθέσεως] =τοῦ
μελίου, τοῦ κυρίου δρου, τῆς κρηπίδος δρούσιος τοῦ τιμᾶσθαι. — Τοῖς ἐ-
ρμένοις] =τοῖς συνδεομένοις, παρεπομένοις.

24) Ἐκβαλόντες] ώς οἱ εἰς Πελοπόννησον μετοικήσαντες Δωριεῖς. —
γάδες] τὸ ἔκ πολλῶν ἄθροισμα λέγονται δὲ καὶ σύγ-
κυδες. Θουκ. 7, 5. ώς οἱ Ἰωνες οἱ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ταῖς ἀποικίαις
καὶ μιγάδες. Πρθ. Παναθ. 124 (Ἀθηναίους) δύτας μήτε μιγάδας μήτ' ἐπή-
δος ἄλλὰ μόνους αὐτοχθόνας τῶν Ἑλλήνων. Τὸ μιγάδες εἶναι κατηγ. εἰς τὸ
τοκ. τοῦ συλλεγέντες ἡμεῖς. — Οὕτω γεγόναμεν] ἡμεῖς, οἵτινες νῦν
μεν, τόσον ἔντιμον καὶ γνησίαν τὴν καταγωγὴν ἔχομεν. — Αὐτός ο-
ς δύτες] Μεγάλην ἐν τούτῳ δόξαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐξήτησαν πρθ. Σύμμ.

25 τοὺς οἰκειοτάτους τὴν πόλιν ἔχοντες προσειπεῖν· μόνοις γὰρ ἡμῶν Ἐλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν καὶ πατρίδα καὶ μητέρα κλέσαι προσήκει. Καὶ τοι χρὴ τοὺς εὐλόγως μέγα φρονοῦντας καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας δικαίως ἀμφισβητοῦντας καὶ τῶν πατρίοι πολλάκις μεμνημένους τοιαύτην τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους ἔχοντα φαίνεσθαι.

26 (έ.) Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ὑπάρξαντα καὶ παρὰ τῆς τύχης δρυθέντα τηλικαῦθ' ἡμῖν τὸ μέγεθός ἐστιν· ὅτων δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγθῶν αἴτιοι γεγόναμεν, οὕτως ἂν κάλλιστ' ἔξετάσαιμεν, εἰ τὸν χρόνον ἀπ' ἀρχῆς καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως ἐφεξῆς διέθοιμεν εὐρήσομεν γὰρ αὐτὴν οὐ μόνον τῶν πρὸς τὸν πόλεμον καὶ δύνων ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς, ἐν ᾧ κατοικοῦμεν καὶ μεθ' ἣς πολιτευόμεθα καὶ δι' ᾧν ζῆν δυνάμεθα, σχεδὸν ἀπάσιν.

49. Παναθ. 124 ἔνθι ἀναγινώσκονται: «δοντας δὲ μήτε μιγάδας μήτ' ἐπίλιθος, ἀλλὰ μόνους αὐτόχθονας τῶν Ἐλλήνων, καὶ τούτων ἔχοντας τὴν χώραν τροφόν, ἐξ ἣς περ ἔφυσαν· καὶ στέργοντας αὐτὴν ὅμοιας, ὥσπερ οἱ βέλτεροι τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας τὰς αὐτῶν· διὸ καὶ ἡ ἐνταῦθα μνημονεύμένη αὐτονομία ἡτο ἀγαπητὸν θέμα τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ῥητόρων οἵτινες ἐνεχωμίαζον τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν Πρᾶ. καὶ Δημ. π. Παραπρ. 261 καὶ ποιηταὶ Ἀριστφ. Σφῆκ. 1076. Υπερίδ. Ἐπιτάφ. 7 (Ἀθηναίοις) ἡ κοινέστις αὐτόχθοσιν οὖσιν ἀνυπέρβλητον τὴν εὐγένειαν ἔχει.

25) Τροφὸν καὶ πατρίδα καὶ μητέρα] Σχηματίζεται καὶ μαξιπρὸς ἀνάδειξιν τῶν λεγομένων, μητέρα δὲ μόνοι οἱ Ἀθηναῖοι ἡδύνανται καλῶσι τὴν χώραν αὐτῶν ἀτ' ἐξ αὐτῆς γεννηθέντες (αὐτόχθονες). Π. Πλατ. Μεν. σλ. 237 Δ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐν φάσαι γῇ ἔφυε ζῶα πανδαπά, θηρία τε καὶ βοτά, ἐν τούτῳ δὲ ἡ ἡμετέρα (δῆλ. δὲ Ἀττική) θηρίων μάγριων ἀγονος καὶ καθαρά· ἐφάνη—καὶ ἐγένυνησεν ἄνθρωπον. Πρᾶ. Παναθ. 12 Δυσ. Ἐπιτάφ. 17 αὐτόχθονες ὅντες τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα καὶ πτρίδα. — Τῶν πατ. πολ. μεμν.] ως πράττουσι τοῦτο οἱ Σπαρτιᾶται ἀείποτε μιγαλαυχοῦντες § 18. Λακεδαιμόνιοι δέ... παρειλήφασι ψευδῆ γονῶν ὡς ἔστιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι πάτριον.

ε') 26) Τῶν πρὸς τὸν π. κινδύνων δῆλον. τῶν μετὰ κινδύνων τολμητῶν, δι' ὧν δὲ ἐλευθερία τῶν Ἐλλήνων ἐξησφαλίσθη. πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνοις ἐνταῦθα ως ἐν 142 ἦν (δέ Κόνων) ἐμπειρότατος πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων καὶ Παναθ. 97 κινδύνουεσσαι πρὸς τοὺς βαρβάρους—Καὶ τῆς ἀλλ. κατασκευῆς=νομοθεσίας, ἀπὸ μεταφορᾶς, ὡν αἱ τέχναι κατασκευῆς=ουσι· τεχνεῖτι γάρ ἔστι καὶ τὸ τῆς πολιτείας σύνταγμα, ἐκ μερῶν συγκειμένον ἀλλήλη συνηρμοσμένων. Κορ.

27) Πολιτευόμεθα] =ζῶμεν πολιτικῶς. Πρᾶ. π. Εἰρ. 64 μετὰ τῆς δημοκρατίας οἱ πρόγονοι ζῶντες εὐδαιμονέστατοι ἦσαν. — Ζῆν δυνάμεθα οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς βιοῦν ἐνταῦθα τὸ ζῆν, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ὥσπερ ἀνθρώπους

αίτιαν οὖσαν. Ἀνάγκη δὲ προαιρεῖσθαι τῶν εὐεργεσιῶν μὴ τὰς διὰ μικρότητα διαλαθούσας καὶ κατασιωπηθείσας ἀλλὰ τὰς διὰ τὸ μέγεθος ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων καὶ πάλαι καὶ νῦν καὶ πανταχοῦ καὶ λεγομένας καὶ μνημονευομένας.

(σ'). Πρῶτον μὲν τοίνυν, οὐ πρῶτον ἡ φύσις ἡμῶν ἐδεήθη, διὰ 28 τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἐπορίσθη· καὶ γὰρ εἰ μυθώδης ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως αὐτῷ καὶ νῦν ἥθηπναι προσήκει. Δῆμητρος γάρ ἀφικομένης εἰς τὴν χώραν, ὅτ' ἐπλανήθη τῆς Κόρης ἀρπασθείσης, καὶ πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν εὑμενῶς διατεθείσης ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν, ἃς οὐχ οἷόν τ' ἄλλοις ἡ τοῖς μεμυημένοις ἀκούειν, καὶ δούσης δωρεᾶς διττάς, αἴπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρπούς, οἱ τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετήν, ἃς οἱ μετασχύντες περὶ τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν, οὕτως ἡ 29 πόλις ἡμῶν οὐ μόνον θεοφιλῶς ἀλλὰ καὶ φιλανθρώπως ἔσχεν,

κός. Ζῆν, τούτεστι μὴ θηριωδῶς· καθά καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, φαμέν ἀνθρώπον δηλῶσαι βουλόμενοι αὐθάδη τε καὶ ἴδιότροπον, δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ζήσῃ μ' αὐτὸν. Κορ.—Καὶ πάλαι καὶ νῦν καὶ παν. καὶ λ. καὶ μν] Σημείωσαι τὸ τοῦ λόγου διάρρημα, ὡς πομπικόν, καὶ πανηγύρει μάλιστα πρέποντα κατεσκεύασε δὲ τοῦτο ὁ φιλόπατρις ῥήτωρ διὰ τοῦ πολυσυνδέτου, Λυσίαν ἐνταῦθα προφανῶς μιμησάμενος· οὕτω γὰρ κάκεῖνος ἔξηνεγκε (ἐπιταφ.) τὴν Ἀθηναῖων ἀρετὴν ἔξαιρων τῷ λόγῳ καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς "Ελληνας κτλ. — Αἰτία] = ἡ πρώτη ἀφορμή.

(ε'). 28) Πρῶτον μὲν ἀπόδος εἰς § 34 περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Τὸ πρῶτον τίθεται συνήθως ἐν ἀρχῇ μακρᾶς διηγήσεως καὶ δὲν σημαίνει αειπότες ἀκριβῶς γρόνον.—Εἰ μυθῶδης] Όμοιώς Λυκ. κ. Λεωκρ. 23. Εἰ γὰρ καὶ μυθωδέστερόν ἐστιν ἀλλ' ἀρμόσει καὶ ὑμῖν ἀπασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι. Κορ.—Χωραν] τὴν Ἀττικήν. — "Οτε ἐπλανήθη] Καλλίμ. εἰς Δημ. 8 εξ., Οθιδ. μεταμ. 5, 438, 385. Περὶ τῆς ἀρπαγῆς τῆς Περσεφόνης προθ. Κικ. N. D. 2, 24 Werr 4, 49, Τακ. Annal 11, 49.—Τῆς Κόρης] Τῆς κοινῶς μὲν Περσεφόνης, ἀττικῶς δὲ Περσεφάσσης καλουμένης. Συνήθης ἦν παρ' ἀττικοῖς ὁ ὄρκος νῆ (ἀποφατ. μὰ) τῷ θεῷ = τὴν Δῆμητρα καὶ Κόρην. Προθ. τὸ λακωνικόν ναι (ἀποφ. οὐ) τῷ Σιώ=τῷ Διοσκούρῳ.—Μεμυημένοις] τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια. — Μέγισται κατηγ. εἰς τὸ αἴπερ.—Θηριώδεις] δίκην θηρίων, κατὰ τὸν τρόπον τῶν θηρίων, ὡς θηρία.—Τὴν τελετὴν] τῶν ἐλευσινίων μυστηρίων.—Τοῦ συμμαχοῦντος] τοῦ μετὰ θάνατον βίου, τῆς ἀιδιότητος. Προθ. π. Εἰρ. 34. Ορῶ τοὺς μετ' εὔσεβειας καὶ δικαιοσύνης ζῶντας ἐν τε τοῖς παροῦσι χρόνοις ἀσφαλῶς διάγοντας καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχοντας (παρθ. καὶ Διδδ. 1, 92 τὸν αἰῶνα διατρίβειν καθ' "Ἄδου μετὰ τῶν εὐσέβων").

29) Θεοφ. καὶ φιλ.] οὐ μόνον προσφιλῆς τοῖς θεοῖς ὑπῆρξε, διότι ἔκο-
4

ώστε κυρία γενομένη τοσούτων ἀγαθῶν οὐκ ἐφθόνησε τοῖς ἄλλοις,
ἄλλ' ὁν ἔλαθεν ἀπασι μετέδωκεν. Καὶ τὰ μὲν ἔτι καὶ νῦν καθ'
ἔκαστον τὸν ἐνιαυτὸν δείκνυμεν, τῶν δὲ συλλήθδην τὰς τε χρείας
καὶ τὰς ἑργασίας καὶ τὰς ὠφελείας τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγνομέ-
30 νας ἐδίδαξεν. Καὶ τούτοις ἀπιστεῖν μικρῶν ἔτι προστεθέντων οὐ-
δεὶς ἂν ἀξιώσειεν.

(ζ'.) Πρῶτον μὲν γάρ ἔξ ὁν ἀν τις καταφρονήσειε τῶν λεγομέ-
νων ὡς ἀρχαίων ὅντων, ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων εἰκότως ἀν καὶ τὰς
πράξεις γεγενῆσθαι νομίσειεν διὰ γάρ τὸ πολλοὺς εἰρηκέναι καὶ
πάντας ἀκηκοέναι προσήκει μὴ καὶ μέν, πιστὰ δὲ δοκεῖν εἶναι τὰ
λεγόμενα περὶ αὐτῶν. "Ἐπειτ' οὐ μόνον ἐνταῦθα καταφυγεῖν ἔχομεν,
ὅτι τὸν λόγον καὶ τὴν φήμην ἐκ πολλοῦ παρειλήφαμεν, ἀλλὰ καὶ
σημείους μείζουσιν ἢ τούτοις ἔστιν ἡμῖν χρήσασθαι περὶ αὐτῶν.
31 Αἱ μὲν γάρ πλεῖσται τῶν πόλεων ὑπόμνημα τῆς παλαιᾶς εὐερ-
γεσίας ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καθ' ἔκαστον τὸν ἐνιαυτὸν ὡς ἡμᾶς
ἀποπέμπουσι, ταῖς δ' ἐκλειπούσαις πολλάκις ἡ Πυθία προσέταξεν
ἀποφέρειν τὰ μέρη τῶν καρπῶν καὶ ποιεῖν πρὸς τὴν πόλιν τὴν

συήθη θείοις ἀγαθοῖς ἀλλὰ καὶ ἄλλους τῶν ὃδίων ἀγαθῶν μετόχους ἐποίησε
Πρᾶ. Παναθ. 48 ἔνθα τοὺς Ἀθηναίους λέγει «ἄπαντα τὸν χρόνον ἡσκηκότας
εὔσεβειαν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς δικαιοσύνην δὲ περὶ τοὺς ἀνθρώπους». αὐτ. 85.
—Τὰ μὲν] τῶν ἀγαθῶν ἦτοι τὰ μυστήρια.—Καὶ θ' ἔχ. τὸν ἐνιαυτὸν]
Κάθε χρόνον τὸν Βοηθῷοι παρακαλοῦσι τὸν Ἐλευσίνια καὶ διήρκουν 12
ἡμέρας. — Δείχνυμεν] Πρᾶ. Ξενοφ. Ἑλλ. 6, 3, 6, λέγεται Τριπτόλεμος
τὰ Δήμητρος καὶ Κόρης ἄρρητα ἱερὰ δεῖξαι Ἡρακλεῖ.

ζ'. 30) Ἔξ ὁν ἀν τις κατ.] = δι' οὓς λόγους δύναται τις νὰ κατα-
φρονήσῃ τὰ λεγόμενα. — 'Ως ἀρχ. ὅντα] ὅτι τάχα εἴναι ἀρχαῖα κτλ. δηλ. δηλ.
ὅτι εἰς παλαιούς καὶ ἀβεβαίους χρόνους ἔγειναν. — Προσήκει... περὶ
αὐτῶν] πρέπει νὰ νομίζωνται ὅχι νέα ὅτι εἴναι, ἀλλὰ πιστευτὰ τὰ λεγό-
μενα περὶ αὐτῶν.

31) 'Ως ἡ μᾶς] τὸ ὡς πρόθ.=πρός· περὶ τοῦ πράγματος τὰ αὐτὰ ἔχει
καὶ διὰ Ἀριστείδ. Παναθ. λ. 14 Θεὸς διὰ τῶν μαντειῶν μητρόπολιν τῶν καρπῶν
δόνομάζει. — 'Α π αρχαῖς] ἐνταῦθα λέγει τοὺς στάχυας τοῦ σίτου, οὓς τῇ
Δήμητρι προσφέρουσι. — Προσήταξεν—καρπῶν] τὴν Προηροσίαν
οὕτω καλουμένην θυσίαν, ἣν ὑπὲρ ἀπάντων Ἐλλήνων ἔθυον Ἀθηναῖοι, ξοικε
λέγειν. Λιμοῦ γάρ, φρσί, κατασχόντος τὴν οἰκουμένην ἀπασαν χρωμένων,
τίνα ἀν τρόπον παύσαιντο τὸ δεινόν, ἀνεῖλεν δὲ Πύθιος εἰς προηρόσια ὑπέρ ἀ-
πάντων Ἐλλήνων θυσίαν Ἀθηναῖοι. Θυσάντων οὖν τῶν Ἀθηναίων, τὸ δει-
νόν ἐπαύσατο· καὶ οὕτως ὥσπερ χρηστήριον οἱ πανταχόθεν τοῖς Ἀθηναῖοις
ἔξεπεμπον τῶν καρπῶν ἀπάντων ἀπαρχάς. (Σχολ. Ἀριστφ. Ἰππ. 725, Σουΐδ.
ἐν λ. *Ἀβαρίς, Εἰρεσιώνη καὶ Προηροσία). Ἐκαλεῖτο δὲ προηρόσια οὐδετέρως,
καὶ προηροσία θηλυκῶς ἡ θυσία, διὰ τὸ πρὸ τοῦ ἀρότου τελεῖσθαι». Κορ. —

ήμετέραν τὰ πάτρια. Καὶ τοι περὶ τίνων χρὴ μᾶλλον πιστεύειν ἢ περὶ ὧν ὁ τε θεὸς ἀναιρεῖ καὶ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδοκεῖ, καὶ τὰ τε πάλαι ῥηθέντα τοῖς παροῦσιν ἔργοις συμμαρτυρεῖ καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα τοῖς ὑπ’ ἐκείνων εἰρημένοις διολογεῖ;

(ἡ.) Χωρὶς δὲ τούτων, ἡν ἀπαντα ταῦτ’ ἔσαντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σκοπῶμεν, εὐρήσομεν, ὅτι τὸν βίον οἱ πρῶτοι φανέντες ἐπὶ 32 γῆς οὐκ εὐθὺς οὔτε περ νῦν ἔχοντα κατέλαβον, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν αὐτοὶ συνεπορίσαντο. Τίνας οὖν χρὴ μᾶλλον νομίζειν ἢ δωρεὰν παρὰ τῶν θεῶν λαβεῖν ἡ ζητοῦντας αὐτοὺς ἐντυχεῖν; οὐ 33 τοὺς ὑπὸ πάντων διολογουμένους καὶ πρώτους γενομένους καὶ πρός τε τὰς τέχνας εὐφυεστάτους ὄντας καὶ πρὸς τὰ τῶν θεῶν εὐσεβέστατα διακειμένους; καὶ μὴν ὅστις προσήκει τιμῆς τυγχάνειν τοὺς τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους, περίεργον διδάσκειν. Οὐδεὶς γάρ ἂν δύναιτο δωρεάν τοσαύτην τὸ μέγεθος εὑρεῖν, ἥτις ἴση τοῖς πεπραγμένοις ἔστιν.

(ἢ.) Περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγίστου τῶν εὐεργετημάτων καὶ πρώτου γενομένου καὶ πᾶσι κοινοτάτου ταῦτ’ εἰπεῖν ἔχομεν. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους δρῶσα τοὺς μὲν βαρβάρους τὴν πλείστην τῆς

Ανατρεῖ] ἀρ. ἀνεῖλεν=χρησμοδοτεῖ. — Θεὸς] δὲ ὁ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλων. — [Υπ’ ἔκεινων] ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ πολλῶν Ἑλλήνων.

ἥ. 32) Χωρὶς δὲ τούτων] ὡς καὶ ἀνευ τούτων=πρὸς δὲ τούτοις Πρᾶ. 49 περὶ Εἰρ. 11 καὶ ἀλλ. — Τὸν βίον] τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. — Συνε πορίσαντο] διοι. (δηλ. τῇ Βοηθείᾳ ἀλλήλων) ἐπορίσαντο, ἐπρομηθεύθησαν δι’ ἑαυτούς. — Τίνας] ὑποκ. εἰς τὸ λαβεῖν, τοῦ δὲ νομίζειν τὸ ὑποκ. εἶναι ἀδριστον. — Δωρεὰν] τ. ἔ. τὸν βίον ὡς δωρεάν. — Εν τυχεῖν] τῷ βίῳ.

33) Όμολογουμένους] ἐκ τούτου ἔξαρτῶνται αἱ μετοχαὶ γενομένους, ὄντας, διακειμένους. Τὸ διολογεῖσθαι μετὰ μετχ. ἀπαντᾷ καὶ Διασ. 4, 7 διολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ αὐλητρίδας καὶ μετ’ οἴνου ἐλθόντες. Δημ. 59, 107 πρὸς τοὺς διολογουμένους ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν πόλιν γεγενημένους. — Εὐσέβεια τατα] μόνοι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον βωμὸν ἐλέου, δι’ ὃ καὶ τούτοις μόνοις δὲ παίνοντος ἀνήκει. Καὶ ἐν Παναθ. 124 λέγει· ἡσκηκότας εὐσέβειαν περὶ τοὺς θεούς, δικαιοισύνην δὲ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ Σοφ. Ο. Κ. 256 εἰ τὰς γ’ Ἀθήνας φησὶ θεοεσεβεστάτας εἶναι. — Καὶ μὴν=καὶ τοι. — Περὶ εργον] περιττόν, οὐκ ἀναγκαῖον. — Τοσαύτην τὸ μέγ. ὁ κανονικὸς καὶ συνήθης τύπος εἶναι· τηλικοῦτος τὸ μέγεθος, ὡς Νικ. 23. Πανηγ. 26, 136, Φιλ. 151, Εὐαγ. 10, 29 καὶ ἀλ. ἥ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος Πανηγ. 136, π. Εἰρ. 47, 113 καὶ ἀλ. διοιώς π. Ἀντιδ. 257 τοσοῦτων τὸ πλῆθος καὶ τηλικούτων τὸ μέγεθος ἀγαθῶν (ἀλλὰ καὶ Φιλ. 98 τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος). καὶ Ἀρχ. 7 περὶ τοσοῦτων τὸ μέγεθος.

ἢ. 34) Όρῶσα] ἡ πόλις ἡ ἡμετέρα. — Τὴν πλείστην] μετὰ γεν.

χώρας κατέχοντας, τοὺς δὲ "Ελληνας εἰς μικρὸν τόπον κατακε-
χλειμένους καὶ διὰ σπανιότητα τῆς γῆς ἐπιβουλεύοντάς τε σφίσιν
αὐτοῖς καὶ στρατείας ἐπ' ἀλλήλους ποιουμένους, καὶ τοὺς μὲν δι'
35 ἔνδειαν τῶν καθ' ἡμέραν, τοὺς δὲ διὰ τὸν πόλεμον ἀπολλυμένους,
οὐδὲ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα περιεῖδεν ἀλλ' ἡγεμόνας εἰς τὰς πόλεις
ἔξεπεμψεν, οὐ παραλαβόντες τοὺς μάλιστα βίου δεομένους, στρα-
τηγοὶ καταστάντες αὐτῶν καὶ πολέμῳ κρατήσαντες τοὺς Βαρβά-
ρους, πολλὰς μὲν ἐφ' ἐκατέρας τῆς ἡπέρου πόλεις ἔκτισαν, ἀπά-
. σας δὲ τὰς νήσους κατέκισαν, ἀμφοτέρους δὲ καὶ τοὺς ἀκολου-
36 θήσαντας καὶ τοὺς ὑπομείναντας ἔσωσαν· τοῖς μὲν γὰρ ικανὴν
τὴν οἶκοι χώραν κατέλιπον, τοῖς δὲ πλείω τῆς ὑπαρχούσης ἐπό-
ρισαν· ἀπαντα γὰρ περιεβάλοντο τὸν τόπον, ὃν νῦν τυγχάνουμεν
κατέχοντες. "Ωστε καὶ τοῖς ὕστερον βουληθεῖσιν ἀποικίσαι τινὰς
καὶ μιμήσασθαι τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν πολλὴν ὁρστώνην ἐποίη-
σαν· οὐ γὰρ αὐτοὺς ἔδει κτωμένους χώραν διακινδυνεύειν, ἀλλ'
37 εἰς τὴν ὑφ' ἡμῶν ἀφορισθεῖσαν, εἰς ταύτην οἰκεῖν ιόντας. Καὶ τοι
τὶς ἂν ταύτης ἡγεμονίαν ἐπιδείξειν ἢ πατριωτέραν τῆς πρότερον
γενομένης πρὶν τὰς πλείστας οἰκισθῆναι τῶν Ἑλληνίδων πόλεων

τῆς χώρας· ως § 132 καὶ 148 τὴν ἀοικητὸν τῆς χώρας· Θουκ. 1, 2 τῆς γῆς
ἡ ἀρίστη· — Σ παν. τῇς γῇς] = δι' ἔλλειψιν ἀγρῶν πρᾶ. § 132. — Επειδή
θουλεύω] ἐνεργ. λέγεται ἐπιθουλεύω τινί (ἢ τίτιν), παθ. ἐπιθουλεύομαι
ὑπό τινος. Πλατ. Πολ. 3, 417 β. ἐπιθουλεύομενοι καὶ ἐπιθουλεύοντες. — Σ φί-
σιν αὐτοῖς] = ἀλλήλοις. — Τῶν καὶ θημέραν (καθημε-
ρινῆς) τροφῆς.

πρινης) τροφης.
35) Περι ειτ̄ δεν περιεβλεψεν, περιεφρόνησε. — 'Η γε μόνας πρ. και Παναθ. 43 και ἔξ., 166 ἔξ. 190 ἔξ. Γπαινίττεται τὴν 60 ἔτη μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀποστολὴν ἔξ αὐτῆς ύπὸ τοὺς Κοδρίδας εἰς τε τὰς Κυκλαδας νήσους καὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν διὰ τῶν Ἰώνων. Αἱ Αἰολικαὶ ἀποικίαι εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν Λέσβον, Τένεδον κτλ. ἦσαν αἱ παλαιότεραι, ἐπέδοσαν δὲ καὶ αὐταὶ δύον αἱ Ἰωνικαί, δι' ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δῆλης Ἑλλάδος θεωρεῖ ὅτι ἐστάλησαν. — Δεομένους τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. — 'Ε φ' ἐκ α. τ. τῆς Ἡ πειρου] ἐπὶ τῆς Εύρωπης καὶ τῆς Ἀσίας, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀρχαίων δύο μόνον μέρη γῆς διαχρίνουσιν Εύρωπην καὶ Ἀσίαν, τῆς δὲ Ἀφρικῆς τὰ μὲν τῇ Ἀσίᾳ, τὰ δὲ τῇ Εύρωπῃ ἀπονέμουσιν. ὡς Φιλ. 112, Παναθ. 44 καὶ 166. — Νήσους τὰς καλουμένας κυκλαδας.

— Περιεβάλλοντο πέριξ ἐκτίσαντο § 18^ο
— Αποικίσαις = νὰ πέμψωσι τινας εἰς ἀποικίαν. — Ραστώνην =
εὔχολτίαν.

37) Πατριώτεραν] μετὰ πλείονος δικαιώματος πάτριον ὡς 18 καὶ 20

ἡ μᾶλλον συμφέρουσαν τῆς τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναστάτους ποιη-
σάσης, τοὺς δ' "Ελληνας εἰς τοσαύτην εὐπορίαν προαγαγούσης;
(ι.) Οὐ τοίνυν, ἐπειδὴ τὰ μέγιστα συνδιέπραξε, τῶν ἄλλων ὡ- 38
λιγώρησεν, ἀλλ' ἀρχὴν μὲν ταύτην ἐποιήσατο τῶν εὐεργεσιῶν,
τροφὴν τοὺς δεομένους εὔρειν, ἥνπερ χρὴ τοὺς μέλλοντας καὶ περὶ
τῶν ἄλλων καλῶν καλῶς διοικήσειν, ἥγουμένη δὲ τὸν βίον τὸν
ἐπὶ τούτοις μόνον οὕπω τοῦ ζῆν ἐπιθυμεῖν ἀξίως ἔχειν οὕτως ἐπε-
μελήθη καὶ τῶν λοιπῶν, ὅστε τῶν παρόντων τοῖς ἀνθρώποις ἀ-
γαθῶν, δσα μὴ πάρδ τῶν θεῶν ἔχομεν, ἀλλὰ δι' ἀλλήλους ἡμῖν
γέγονε, μηδὲν μὲν ἄνευ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας εἶναι, τὰ δὲ
πλεῖστα διὰ ταύτην γεγενῆσθαι. Παραλαβοῦσα γὰρ τοὺς "Ελ- 39
ληνας ἀνόμως ζῶντας καὶ σποράδην οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ^τ
δυναστειῶν ὑθριζομένους, τοὺς δὲ δι' ἀναρχίαν ἀπολλυμένους, καὶ
τούτων τῶν κακῶν αὐτοὺς ἀπήλλαξε, τῶν μὲν κυρίᾳ γενομένη,
τοῖς δ' αὐτὴν παράδειγμα ποιήσασα πρώτη γὰρ καὶ νόμους ἔ-
θετο καὶ πολιτείαν κατεστήσατο. Δῆλον δ' ἔκειθεν οἱ γὰρ ἐν 40

(ι.) 38) Εὑρεῖν] προσδιορισμὸς κατ' ἐπεξήγησιν εἰς τὸ ταύτην, ως Εὔαγ.
28 λαβὼν ταύτην ἀφορμὴν ἀμύνεσθαι καὶ μὴ προτέρους ὑπάρχειν παρθ.
Ἐλεν. 20 τὸ ἀπαρέμφατον ἐντοῦτο ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνει καὶ τὸ
ἄρθρον, οἷον Δείν. 1 7^η μία αὐτῇ σωτηρίᾳ καὶ πόλεως καὶ θίνους ἐστί, τὸ
προστατῶν ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβούλων σπουδαίων τυχεῖν. — "Ἡν περ
χρῆ... ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀργὴν ποιεῖσθαι τ. ἔ. ἥνπερ ὁφείλουσιν ἀρχὴν ποι-
εῖσθαι οἱ μέλλοντες περὶ τῶν λοιπῶν καλῶς διοικήσειν. Κορ. ἄλλοι ἐννοοῦσι
εὔρειν. — Καλῶν καλῶς] παρονομασία λίαν προσφιλῆς τοῖς τε ποιη-
ταῖς καὶ τοῖς πεζογράφοις. Ἀριστφ. Ἀχαρ. 353 τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς οἴ-
σεις. Πλούτ. Ἡο. σλ. 754 Η οἱ δὲ φίλοι καλὸν καλῶς ἐν τῇ γλαυκῷ συναρ-
πάσαντες. Οὕτω κακὸς κακῶς, δεινὸς δεινῶς, στυγερὸς στυγερῶς καὶ ἄλ. π.
— Τὸν ἐπὶ τούτοις μόνον] τὸ μηδὲν ἔχοντα πλέον τῆς ἀναγκαίας οἰ-
κήσεως καὶ τροφῆς βίον. Κορ.

39) Παραλαβοῦσα [αὐτοῦ σα] = εύροῦσα, ως διαδεγόμενος ἀρχὴν τινα εύοι-
σκει τὴν κατάστασιν τῆς διοικήσεως καὶ ἀναλαμβάνει αὐτὴν. Πρβ. Εὔαγ.
47 παραλαβὼν (ὁ Εὔαγόρας) τὴν πόλιν ἐκεῖθαρβαριμένην καὶ Ξεν. Πολ.
Λακ. 2 Λυκοῦργος τοίνυν παραλαβὼν τοὺς Σπαρτιάτας. — Τὸν δὲ "Ελλη-
νας] = τοὺς ἄλλους "Ελληνας. — Δυναστειῶν] τὸ ἀφηρ. ἀντὶ τοῦ συγ-
κεκριμένου = δυναστῶν, τυράννων οὕτω § 105 ταῖς δυναστείας = τοῖς δυνά-
σταις. — Παράδειγμα] ως λέγει δὲ Περικλῆς Θουκ. 6'. 27). χρώμενα
πολιτείας οὐ ζηλούσῃ τοὺς τῶν πέλας νόμους, παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ^ς
δύνεις τινὶ ἡ μιμούμενοι ἐτέρους.

40. Ἐκεῖθεν] ἐκ τῶν ἔχομένων, ἐκ τῶν ἐπομένων. — Γὰρ διασαφη-
τικὸς = δηλαδὴ ἔχει δὲ ταύτην τὴν σημ. μετὰ τὸ δῆλον δε, τεκμήριον δὲ,
σημεῖον δὲ, μαρτύριον δὲ, κεφάλαιον δὲ· τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας καὶ τὰ

ἀρχῇ περὶ τῶν φονικῶν ἐγκαλέσαντες καὶ βουληθέντες μετὰ λόγου καὶ μὴ μετὰ βίκς διαλύσασθαι τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐν τοῖς νόμοις τοῖς ἡμετέροις τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο περὶ αὐτῶν. Καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν τεχνῶν τὰς τε πρὸς τὸ ἀναγκαῖα τοῦ βίου χρησίμας καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν μεμηχανημένας, τὰς μὲν εὔρουσα, τὰς δὲ δοκιμάσασα χρῆσθαι τοῖς ἄλλοις παρέδωκεν.

- 41 (ιά.) Τὴν τοίνυν ἄλλην διοίκησιν οὕτω φιλοξένως κατεσκευάσατο καὶ πρὸς ἅπαντας οἰκείως ὥστε καὶ τοῖς χρημάτων δεօμένοις καὶ τοῖς ἀπολαῦσαι τῶν ὑπαρχόντων ἐπιθυμοῦσιν ἀμφοτέροις ἀρμόττειν καὶ μήτε τοῖς εὐδαιμονοῦσι μήτε τοῖς δυστυχοῦσιν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀχρήστως ἔχειν ἀλλ' ἐκατέροις αὐτῶν εἶναι παρ' ἡμῖν, τοῖς μὲν ἡδίστας διατριβάς, τοῖς δ' ἀσφαλεστάτην καταφυγήν. "Ετι δὲ τὴν χώραν οὐκ αὐτάρκη κεκτημένων ἐκάστων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐλλείπουσαν, τὰ δὲ πλειό τῶν ικανῶν φέρουσαν καὶ πολλῆς ἀπορίας οὖσας τὰ μὲν ὅπου χρὴ διαθέσθαι, τὰ δ' διόθεν εἰσαγαγέσθαι, καὶ ταύταις ταῖς συμφοραῖς ἐπήμυνεν ἐμπόριον γὰρ ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ κατεσκευάσατο, τοσαύτην ἔχονθ' ὑπερβολήν, ὥσθ' ἂ παρὰ τῶν ἄλλων ἐν παρ' ἐκάστων χαλεπόν ἔστι λαβεῖν, ταῦθ' ἀπαντά παρ' αὐτῆς ῥῆδιον εἶναι πρίσασθαι.
- 42 (ιβ').) Τῶν τοίνυν τὰς πανηγύρεις καταστησάντων δικαίως ἐπαινούμενων, ὅτι τοιούτον ἔθος ἡμῖν παρέδοσαν ὥστε σπεισαμένους

ὑπερθετικά λυπηρότερον, δεινότερον κτλ. — 'Ἐν τοῖς νόμοις =κατὰ τοὺς νόμους· Πρθ. Θουκ. 1,77 ἐν τοῖς ὁμοίοις νόμοις ποιήσαντες τὰς κρίσεις καὶ ε 49 τὴν δίκην ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ νόμῳ Ἡλεῖοι κατεδικάσαντο' οὕτω ἐν νόμῳ =ἐννόμοις

ιά. 41) Φιλοξένως] Πρθ. Στρθ. 10, 3 18 'Αθηναῖοι φιλοξενοῦντες διατελοῦσιν καὶ Θουκ. 2, 39 τὴν πόλιν κοινὴν παρέχομεν καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε ξενιγλασίας ἀπειργομένη τινα. — Οἰκείως] ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν ταῖς φράσεσιν οἰκείως ἔχειν (διακεῖσθαι) τινὶ (πρὸς τινα) § 135, Παναθ. 48. — 'Ἐν ταῖς αὐτῶν] ἐνν. πόλεσιν, πατρίσιν.

42) Αὐτάρκης] αὐτὴν ἔστιν ἀρκοῦσαν. — 'Ελλειπούσαν] κατ' ἀντίθεσιν τοῦ τὰ πλείω φερομένηγ (=πλεονάζειν πρὸς Νικ. 33) — Διαθέσθαι] =νὰ πωλήσῃ σημαίνει τό, διατίθεσθαι καὶ τὸ πιπράσκειν, καθα καὶ ἡ διάθεσις (ἡ λέξει ἐχρήσατο ἄλλαχοῦ Βάσ. 14) τὴν πρᾶσιν. Κορ. — 'Τηπερθολήν] περὶ τοῦ πράγματος Θουκ. 2, 38 ἐπεισέρχεται ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα καὶ συμβαίνει ἡμῖν μηδὲν οἰκειοτέρα τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦσθαι ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

ιβ'. 43) Σπεισαμένους πρὸς ἄλλους] διὰ σπονδῶν καὶ θυσιῶν φιλίαν πρὸς ἄλλήλους ποιησαμένους. Κορ. Οἱ κήρυκες τῶν Ἡλείων ἐκήρυττον τὴν

καὶ τὰς ἔχθρας τὰς ἐνεστηκυίας διαλυσαμένους συνελθεῖν εἰς ταῦτον, καὶ μετὰ ταῦτ' εὐχὰς καὶ θυσίας κοινὰς ποιησαμένους ἀναμνησθῆναι μὲν τῆς συγγενείας, τῆς πρὸς ἄλλήλους ὑπαρχούσης, εὑμενεστέρως δ' εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καὶ τὰς τε παλαιὰς ξενίας ἀνανεώσασθαι καὶ καὶ—44 νὰς ἑτέρας ποιησασθαι, καὶ μήτε τοῖς ἴδιωταις μήτε τοῖς διενεγκοῦσι τὴν φύσιν ἀργὸν εἶναι τὴν διατριβήν, ἀλλ' ἀθροισθέντων τῶν Ἑλλήνων ἐγγενέσθαι τοῖς μὲν ἐπιδείξασθαι τὰς αὐτῶν εὗτα. Χιας, τοῖς δὲ θεάσασθαι τούτους πρὸς ἄλλήλους ἀγωνιζομένους, καὶ μηδετέρους ἀθύμως διάγειν, ἀλλ' ἐκατέρους ἔχειν, ἐφ' οὓς φιλοτιμηθῶσιν, οἱ μὲν ὅταν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς αὐτῶν ἔνεκα πονοῦντας, οἱ δ' ὅταν ἐνθυμηθῶσιν, ὅτι πάντες ἐπὶ τὴν σφετέραν θεωρίαν ἤκουσι,—τοσούτων τοίνυν ἀγαθῶν διὰ τὰς συνόδους ἡμῖν γιγνομένων οὐδ' ἐν τούτοις ἡ πόλις ἡμῶν ἀπελείφθη. Καὶ γὰρ 45 θεάματα πλείστα καὶ κάλλιστα κέκτηται, τὰ μὲν ταῖς δαπά-

ἡμερομηνίαν τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ πανηγύρεως καὶ σπονδάς, δηλοῦντες δτὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἑορτῆς ἔπειτε νὰ ἡσυχάζῃ ἡ Πελοπόννησος, γενομένης ἐκεχειρίας. Ὡσαύτως δὲ ἀνήγγελλον καὶ οἱ Ἐλευσίνοι διὰ σπονδοφόρων. Παρόμοια ἐγίνοντο καὶ εἰς ἄλλας μεγάλας πανηγύρεις. — Θυσίας κοινὰς θυσίαις κοιναὶ ἐτελοῦντο τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς πανηγύρεως ὑπὸ τῶν παρὰ τῶν διαφόρων πόλεων πεμπομένων θεωριῶν. — Πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς εἴτα καθόλου—φιλίας.

44) Ιδιώτας] (τοῖς κοινοῖς ἀνθρώποις) 'Ἐνταῦθα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ διενεγκοῦσι τὴν φύσιν (καὶ τῶν ἀγώνων μετέχουσι καὶ ἐν τούτοις διαπρέπουσιν). 'Ἐν § 11 οἱ ἴδιωται ἀντιτίθενται πρὸς τοὺς ῥήτορας. Καὶ ἄλλοις δὲ πολλοῖς ἀντιτίθεται τὸ ἴδιωτης. — Τὰς ἔαυτῶν εὔτυχιας] τὸν πλοῦτον δηλονότι, τὴν ρώμην, καὶ τὴν παιδευσιν, καθ' ὃ προτίθενται καὶ ἄλλαχοῦ (περὶ ζεύγους) διαρρήδην εἰρήκει τούτων γάρ ησαν αἱ ἐπιδείξεις. — 'Αὐτὸς διάκειν] ὡς ἐν § 116—νὰ μὴ περνῶσι τὸν χρόνον των ἐν ἀθυμίᾳ· τὸ διάγειν ἔχει ὑπονοούμενον ἀντικ. τὸν βίον, τὸν χρόνον. Πρό. Ξεν. ΚΠ. 1, 4 11 σιωπῇ διῆγεν καὶ Θουκ. 1, 94 διῆγε καὶ προύφαστίζετο (καὶ προφάσεις λέγων παρῆγε τὸν χρόνον Πλούτ. Ἀγ. 13). — 'Εφ' οἱς φιλ. | ἔκεινα, ἐν οἷς δὲ ἀναπαύσωσι τὴν φιλοτιμίαν των. Εἶναι δὲ ἀναφ. προτ. καθ' ὑποτ. ἀνευ τοῦ ἄν, ὅστις συνήθως τίθεται, σπανίως παραλείπεται. Εἶναι ἀντὶ τελικῆς προτάσ. =ἴνα ἐπ' αὐτοῖς φιλ. — Οἱ μὲν =οἱ δέ] ὡς ὑποκ. τοῦ ἴδωσι καὶ ἐνθυμηθῶσι, ἀντὶ τοὺς μὲν — τοὺς δέ, καθ' ὃ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἐκατέρους. — Αὐτῷ γ] ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ ἴδωσι. — 'Ἐπὶ τὴν σφ. θ. ἤκουσι = θεωρήσοντες ἡ θεασμόνειοι αὐτούς.—'Η μὲν =τοῖς "Ἑλλῆσι.—'Η μῶν] τῶν Ἀθηναίων. — 'Ἐν τούτοις δηλ. τοῖς ἀγαθοῖς.

45) Θεάματα] πανηγύρεις κέκτηται ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν πλείστας καὶ

ναις ὑπερβάλλοντα, τὰ δὲ κατὰ τὰς τέχνας εὐδοκιμοῦντα, τὰ δ' ἀμφοτέρους τούτοις διαφέροντα· καὶ τὸ πλῆθος τῶν εἰσαφίκνουμένων ως ἡμᾶς τοσοῦτόν ἐστιν, ὥστ' εἴ τι ἐν τῷ πλησιάζειν ἀλλήλοις ἀγαθόν ἐστι, καὶ τοῦθ' ὑπ' αὐτῆς περιειλῆφθαι. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ φιλίας εὑρεῖν πιστοτάτας καὶ συνουσίας ἐντυχεῖν παντοδαπωτάταις μάλιστα παρ' ἡμῖν ἐστιν, ἐτί δ' ἀγῶνας ιδεῖν μὴ μόνον τάχους καὶ ῥώμης ἀλλὰ καὶ λόγων καὶ γνώμης καὶ τῶν 46 ἄλλων ἔργων ἀπάντων, καὶ τούτων ἀθλα μέγιστα. Πρὸς γὰρ οἱς αὐτὴ τίθησι, καὶ τοὺς ἄλλους διδόναι συναναπείθει τὰ γὰρ οὐφ' ἡμῶν κριθέντα τοσαύτην λαμβάνει δόξαν ὥστε παρὰ πάσιν ἀνθρώποις ἀγαπᾶσθαι. Χωρὶς δὲ τούτων αἱ μὲν ἀλλαι πανηγύρεις διὰ πολλοῦ χρόνου συλλεγεῖσαι ταχέως διελύθησαν, ἢ δ' ἡμετέρα πόλις ἀπαντα τὸν αἰῶνα τοῖς ἀφικνουμένοις πανήγυρίς ἐστιν.

47 (ιγ') Φιλοσοφίαν τοίνυν, ἡ πάντα ταῦτα συνεζεῦρε καὶ συγκατεσκεύασε, καὶ πρὸς τε τὰς πράξεις ἡμᾶς ἐπαίδευσε καὶ πρὸς ἄλλήλους ἐπράγνε, καὶ τῶν συμφορῶν τὰς τε δι' ἀμαθίαν καὶ

καλλίστας. Ὁ Δημοσθ. 18, 68 λέγει θεωρήματα. Λέγει ταῦτα· διότι ἐν Ἀθήναις δὲν ἔσται μόνον λαμπρὰ καὶ μεγάλα καὶ μικρὰ Παναθήναια τελούμενα κατὰ τὸν μῆνα Ἐκατομβαιῶνα, ως καὶ τὰ ἐν ἄστει καὶ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια, τελούμενα τὰ μὲν κατὰ τὸν μῆνα Ἐλαφηβολεῶνα, τὰ δὲ τὸν Ποσειδῶνα, ἀλλὰ καὶ ἀπαστοι αἱ ἀλλαι ἔορται ἐν Ἀττικῇ, ἐν αἷς οὐ μόνον γυμνικοὶ καὶ μουσικοὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο, ἀλλὰ καὶ δράματα ἐδιδάσκοντο καὶ θυσίαι καὶ μεγαλοπρεπεῖς τελεταί, χρονοὶ καὶ ἀπαγγελίαι ποιημάτων κτλ. ἐγίνοντο.—'Αμφοτέροις τούτοις τ. Ε. καὶ ταῖς δαπάναις καὶ ταῖς τέχναις.—Πρὸς δὲ τούτοις Ἐκτὸς δηλ. τῶν θεαμάτων καὶ φιλίας εἶναι δύνατὸν νὰ εὑρῇ τις πιστοτάτας κτλ. Καὶ κατὰ τὸν Δικαιαρχ. σελ. 99 'Αθηναῖοι—φιλίας γνήσιοι φύλακες.—Συνουσίας συναναστροφάς.—Παντοδαπωτάτας τὸ σπάνιον τοῦτο ὑπερθ. ἀπαντᾶ καὶ ἐν Βουσ. 12 γυμνάσια πλεῖστα καὶ παντοδαπώτατα καὶ περὶ Ἀντιδ. 295 πλεῖστα καὶ παντοδαπώτατα.—'Ρώμης — γνώμης παρονομασία, ἤγουν παράθεσις λέξεων ισοσυλλάθων καὶ δύοισκαταλήκτων.

46) Διελύθησαν ως τὰ Ὀλύμπια, Ηθοια, Ἰσθμια. 'Ο δὲ ἀόριστος τὸ συγήθως γιγνόμενον δηλοῖ. — "Α παντα τὸν αἰῶνα] Ξεν. πολ. 'Αθ. 3. 8 οἱ 'Αθηναῖοι ἄγουσιν ἔορτὰς διπλασίους ἢ οἱ ἀλλοι.

(ιγ'. 47) Φιλοσοφίαν ἀντικ. τοῦ κατέδειξεν, ἀφ' οὐ διὰ τῆς παρεμπιποτούσης πολυσυνθέτου ἀναφορικῆς προτάσεως χωρίζεται.—'Επράγνεν] ἐξημέρωσε, ἐμόρφωσε τὰ ἔθη. — Συμφορᾶι] Συμφοραὶ ἔξι ἀνάγκης εἰσὶ γῆς σεισμοὶ, ύδάτων ἐπικλύσεις ἀθρόαι, τοῦ περιέχοντος ἀνωμαλίαν ἀνθρώπους ζῶα καὶ φυτὰ λιμαινόμεναι καὶ τὰ τοιαῦτα συμφοραὶ δι' ἀμαθίαν, πυρπολήσεις πόλεων σπάνει τῶν σθετηρίων ὁργάνων, λοιμὸς ἐκ τοῦ μὴ φυλάττεσθαι τὴν μετὰ τῶν νοσούντων ἀνάγρωσιν, ἢ λιμὸς διὰ τὸ μὴ ἐν δέοντι γενέ-

τὰς ἔξ ἀνάγκης γιγνομένας διεῖλε, καὶ τὰς μὲν φυλάξασθαι, τὰς δὲ καλῶς ἐνεγκεῖν ἐδίδαξεν, ἡ πόλις ἡμῶν κατέδειξε, καὶ λόγους ἐπίμησεν, ὃν πάντες μὲν ἐπιθυμοῦσι, τοῖς δ' ἐπισταμένοις φθονοῦσι 48 συνειδυῖα μέν, ὅτι τοῦτο μόνον ἔξ ἀπάντων τῶν ζώων ἴδιον ἔφυμεν ἔχοντες, καὶ διότι τούτῳ πλεονεκτήσαντες καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν αὐτῶν διηνέγκαμεν, ὅρπσα δὲ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πράξεις οὕτω ταραχῶδεις σύσας τὰς τύχας ὥστε πολλάκις ἐν αὐταῖς καὶ τοὺς φρονίμους ἀτυχεῖν καὶ τοὺς ἀνοήτους κατορθοῦν, τῶν δὲ λόγων τῶν καλῶς καὶ τεχνικῶς ἔχόντων οὐ μετὸν τοῖς φαύλοις, ἀλλὰ ψυχῆς εὗ φρονούσης ἕργον ὄντας, καὶ τούς τε σοφούς καὶ 49 τοὺς ἀμαθεῖς δοκοῦντας εἰναι ταύτῃ πλεῖστον ἀλλήλων διαφέροντας, ἔτι δὲ τοὺς εὐθὺς ἔξ ἀργῆς ἐλευθέρως τεθραψμένους ἐκ μὲν ἀνδρίας καὶ πλούτου καὶ τῶν τοιούτων ἀγαθῶν οὐ γιγνωσκομένους, ἐκ δὲ τῶν λεγομένων μάλιστα καταφανεῖς γιγνομένους, καὶ τοῦτο σύμβολον τῆς παιδεύσεως ἡμῶν ἐκάστου πιστότατον ἀποδεδειγμένον, καὶ τοὺς λόγων καλῶς χρωμένους οὐ μόνον ἐν ταῖς αὐτῶν δυναμένους ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐντίμους ὄντας.

σθαι τὴν συγκομιδὴν τε καὶ φυλαχὴν τῶν καρπῶν καὶ ὅλως ἀπανθ' ὅσα ἡ τῶν διοικούντων τὰς πόλεις κακία καὶ ἄγνοια πρόσεξευσίσκει καὶ προστίθησι τοῖς ἀναγκαῖοις μὴ ἀναγκαῖα κακά. Κορ. — Διεῖλας διέκρινε, διέστειλε, διεγώρησε. — Ἐτίμησεν ἡ πόλις ἡμῶν. — Ὡν] ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ φθονοῦσι (λέγεται φθονῶ τινί τινος). — Όμοια σύνταξις τοῦ φθονεῖν καὶ Καλλιμ. 51 ἵν] αὐτῶν μὴ τῶν ἀπολωλότων συνήχθεσθε ἀλλὰ τῶν ὑπολοίπων ἐφθονεῖτε. — Καλῶς ἐνεγκεῖν] Ηινδ. Πυθ. 3, 81 ἐν παρ' ἐστὸν πήματα σὺν δύο δαιονται βροτοῖς ἀνάνται τὰ μὲν ὃν οὐ δύνανται νήπιοι κόσμῳ φέρειν, ἀλλ' ἀγαθοὶ, τὰ καλὰ τρέψαντες ἔξω.

48) Διότι:=τῷ ἀνωτέρῳ ὅτι ὡς καὶ Φιλ. 1, Ἀρχὶδ. 16, 24, Πλατ. 23 καὶ ἀλ. — Ὁτι τοῦ τοῦ δηλ. τὸν λόγον.—Ταραχώδεις] ἀνωμάλους καὶ ἀσταθεῖς. — Οὗσας] ἔξχρτᾶται ἐκ τοῦ ὅρπσα ὡς καὶ αἱ μετοχαὶ οὐ μετόν, δύντας, διαφέροντας, οὐ γιγνωσκομένους, γιγνομένους, ἀποδεδειγμένον, δυναμένους καὶ δύντας. — Οὐ μετὸν τοῖς φαύλοις] =οὐκ οὖσαν μετουσίαν τοῖς φαύλοις, οὐ μετέχοντας τοὺς φαύλους, οὐκ ἔχοντας μέρος, ἀμοίρους. Περὶ τῆς συντάξεως παρβ. Φιλ. 14, ἐώρων τοὺς ἐνδόξους τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ νόμοις οἰκοῦντας καὶ οὐδὲν ἔξδην αὐτοῖς ἀλλο πράτειν πλὴν τὸ προσταττόμενον. Καλλ. 21 ἔωρα μετάμελον τῇ πόλει τῶν πεπραγμένων καὶ Θουκ. 6, 23. Εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δέον βουλεύετασθαι καὶ Ξενοφ. Ἀπ 2, 6, 29. Ὁρῶ καὶ σοὶ τούτων δεῆσον. — Ἐργον ὄντας] δηλ. τοὺς λόγους.

49) Εὐθὺς ἔξ ἀργῆς] ἔξ ἀπαλῶν δύνυχων, ἐκ παιδῶν, ἐκ τῆς νηπιακῆς ἥλικίας. — Ελευθέρως] κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα τοῖς ἐλευθέροις, οὐχὶ δουλεικῶς. — Τῶν τοιούτων] τ. ἐξ ἄλλων τοιούτων. — Τοῦτο] τ. ἐτὰ λεγόμενα.

50 Τοσοῦτον δ' ἀπολέλοιπεν ἡ πόλις ἡμῶν περὶ τὸ φρονεῖν καὶ λέγειν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὥσθ' οἱ ταύτης μαθηταὶ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι γεγόνασι, καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας.

51 *ιδ').*) "Ινα δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὰ μέρη διατρίβειν ὑπὲρ ὅλων τῶν πραγμάτων ὑποθέμενος ἐρεῖν, μηδ' ἐκ τούτων ἐγκωμιάζειν τὴν πόλιν ἀπορῶν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον αὐτὴν ἐπαινεῖν, ταῦτα μὲν εἰρήσθω μοι πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις φιλοτιμουμένους, ἡγοῦμαι δὲ τοῖς προγόνοις ἡμῶν οὐχ ἦττον ἐκ τῶν κινδύνων τιμᾶσθαι προσήκειν 52 ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. Οὐ γάρ μικροὺς οὐδ' ὀλίγους οὐδ' ἀφεντικάς ἡγῶνται τοὺς πολλοὺς καὶ δεινοὺς καὶ μεγάλους, τοὺς μὲν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν γάρας, τοὺς δ' ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐ-

50) *Α πολέλοιπεν]* Ἡ μεταφορὰ ἐκ τοῦ δρόμου=ἔχει ἀφήσει ὁπίσω, ἔχει νικήση, ἔχει ὑπερτερήσει. — Διάσκαλοι] παρβ. Διόδ. 13, 27 (αἱ Ἀθῆναι) κοινὸν παιδευτήριον πᾶσιν ἀνθρώποις. Θουκ. 2, 41 ἔνελῶν λέγω πᾶσαν τὴν πόλιν τὴν Ἑλλάδος παιδευσιν εἶναι. Αἱ Ἀθῆναι λέγονται πρυτανεῖον τῆς σοφίας, ἀστυ τῆς Ἑλλάδος, Ἑλλάδος Ἑλλάς, κοινὸν παιδευτήριον πᾶσιν ἀνθρώποις, Ἑλλάδος μουσείον. — Πεποίηκεν] Ἔγειται γείνει αἰτία νά.—Τῇ διανοίᾳ] = τοῦ φρονεῖν καὶ λέγειν. — Μᾶλλον Ἑλληνας] περιφραστ. συγχριτ., δημοίως καὶ τὸ ὑπερθ. μάλιστα Ἑλληνας. Οὕτω καὶ τὰ παραθετικὰ τοῦ μισέλλην, φιλέλλην καὶ τῶν τοιούτων συγχωνίζονται. — Φύσεως μετα] τοὺς φύσεις Ἑλληνας ὄντας.

ιδ'. 51) Τὰ μέρη] ἀντιτίθεται πρὸς ὅλα τὰ πράγματα. Παρβ. 7, 28 ἀνάγκη τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλάς τὰς ὑποθέσεις πεποιημένοις καὶ τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἐκείνοις. — Υποθέσειν ποιησάμενος. — Ἔγκωμια [άζειν] ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ β. δοκῶ. — Αἰρων] = ἐπειδὴ ἀπορῶ. — Επαινεῖν] β. δίπτωτον, μετὰ διπλῆς αἰτ. ἐνταῦθα ὡς Σορ. Αἰ. 1381 πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι λόγοισιν ὑπαγόμενον εἰς τὰ β. τὰ σημαίνοντα ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιῶ ἢ λέγω. — Μοι] = ὑπ' ἐμοῦ. — Κινδύνων] τ. ἔπ. πολέμων. — Ἡ τῶν ἄλλων] παραλείπεται ἢ πρόθεσις = ἢ ἐκ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. Εἰς τὸ 6'. μέρος τῶν συμπλεκτικῶν ἢ διαζευκτικῶν συνδεομένων μερῶν παραλείπεται ἢ πρόθεσις παρβ. καὶ 8, 106 τοὺς βουλευομένους ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἢ σφῶν αὐτῶν. — Τὰ πρὸς τὸν πόλ. ἐπαινεῖν] καὶ ἀλλαγοῦ ὁ Ἰσοκρ. ἐπαινεῖ τὰς πολεμικὰς πράξεις τῶν Ἀθηναίων, ίδιᾳ τὰς ἐν Μαραθῶνι καὶ ὁ Κίκ. de off. 1, 13 καὶ ὁ Ἀριστοτέλ. ῥητ. 2, 22 λέγει εἰπὼς ὃν δυναίμεθα ἐπαινεῖν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ μὴ ἔχοιμεν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἢ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἢ τὰ ὑπὲρ Ἡρακλειδῶν πραγθέντα ἢ τῶν ἄλλων τι τῶν τοιούτων.

52) Μεγάλους] τὸ μεγάλους ἀντιτίθεται εἰς τὸ μικρούς, τὸ δεινοὺς εἰς

λευθερίας· ἀπαντά γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσαν κοινὴν τὴν πόλιν παρέχοντες καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἀεὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνουσαν. Διὸ δὴ καὶ κατηγοροῦσί τινες ἡμῶν ὡς οὐκ ὄρθως βουλευομένων, 53 ὅτι τεὺς ἀσθενεστέρους εἰθίσμεθα θεραπεύειν, ὥσπερ οὐ μετὰ τῶν ἐπαινεῖν βουλομένων ἡμᾶς τοὺς λόγους ὄντας τοὺς τοιούτους. Οὐ γὰρ ἀγνοοῦντες, ὅσον διαφέρουσιν αἱ μείζους τῶν συμμαχιῶν πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, οὕτως ἔβουλενόμεθα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πολὺ τῶν ἄλλων ἀκριβέστερον εἰδότες τὰ συμβαίνοντ' ἐκ τῶν τοιούτων ὅμως ἄρομέθα τοῖς ἀσθενεστέροις καὶ παρὰ τὸ συμφέρον βοηθεῖν μᾶλλον ἢ τοῖς κρείττοις τοῦ λυσιτελοῦντος ἔνεκα συναδίκειν.

ιε'.) Γνοίη δ' ἂν τις καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν ῥώμην τὴν τῆς 54 πόλεως ἐκ τῶν ἴκετειῶν, ἃς ἡδὴ τινὲς ἡμῖν ἐποιήσαντο. Τὰς μὲν οὖν ἢ νεωστὶ γεγενημένας ἢ περὶ μικρῶν ἐλθούσας παραλείψω πολὺ δὲ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν (ἐκεῖθεν γὰρ δίκαιον τὰς πίστεις λαμβάνειν

τὸ ἀφανεῖς καὶ τὸ πολλοὺς εἰς τὸ ὄλιγους. — Κοινὴν] κατηγ. εἰς τὸ πόλιν
— 'Α εἰ!] = ἑκάστοτε.

53) Κατηγοροῦσι] πρᾶ. Ἀνδρ. 3, 28 δέδοικα μάλιστα, ὥς Ἀθηναῖοι, τὸ εἰθίσμενον κακόν, ὅτι τοὺς κρείττους φίλους ἀφιέντες ἀεὶ τοὺς ἡττους αἴρουμεθα. — "Ωσπερ ὃν ταξί] αἴτ. ἀπόλυτος πρᾶ. Ξενοφ. Ἀπομ. 3, 2, 3 πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἔξι ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους. Ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ἡ, γίνεται αὕτη μετὰ τοῦ ὧν, ἢ ὥσπερ, καὶ τίθεται ἐπὶ ψευδοῦς αἰτιολογίας. — "Ως περ.. τοὺς τοιούτους] ὥσπερ ἀνὲι οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἦγουν αἱ τοιαῦται κατηγορίαι, οὓς συνηγόρουν μᾶλλον, ἢ ἀντέλεγον, τοῖς ἐπαινεῖν ἡμᾶς βουλομένοις. — Παρὰ τὸ συμφ.] ἐναντίον τοῦ συμφέροντος ἡμῶν, μὲν ζημίαν μας. — Τοῦ λυστελοῦντος] τοῦ συμφέροντος. — Ἡρούμενοι — μᾶλλον] Μετὰ τοῦ προαιρεῖσθαι ἡνωμένον εἶναι συνήθης πλεονασμός, διότι τὰ προτίμησιν σημαίνοντα ἡ, καθ' ἑαυτὰ σημαίνουσι σύγκρισιν. Λυτ. ἐπιτάφ. θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἴρομενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας. "Οτέ δὲ τίθεται τὸ μᾶλλον, ἐπὶ τὸ σαφέστερον ἀναπτύσσει τὴν ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουσαν σύγκρισιν, ὡς προστίθεται καὶ εἰς τὰ συγκριτικὰ τὸ μᾶλλον, τίθεται δὲ ὡς ἡ. δρος τῆς συγκρίσεως τὸ συγκριτικὸν ἡ. Πρᾶ. καὶ Ἀρεοπ. 52.

ιε'. 54) "Ας (ἰκετείας) ἡ μὲν ποι.]" Λέγεται ἱκετεύειν τινά, ἔτι ἱκέτης τινὸς καὶ ἱκετεία τινός. Ἀλλὰ ἱκετείας ποιεῖσθαι μετὰ δοτικ. κατ' ἀναλογίαν τῶν ἡ. εὔχεσθαι, ἀρᾶσθαι τινὶ πρᾶ. καὶ Ἰσοχ. 2, 8 οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει αὐτῷ. Περὶ τῆς ἱκετείας καὶ περὶ Εἰρ. 138 ἐφ' ἡμᾶς ἀπαντες καταφεύξονται, πολλὰς ἱκετείας καὶ δεήσεις ποιούμενοι, καὶ δίδοντες οὐ μόνον τὴν ἡγεμονίαν ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτούς. Πρᾶ. Ξεν. Ἐλλ. 6, 5. 45 ἔξ. Συντάσσεται καὶ Θουκ. 3, 67 ὑμῶν ἱκετείαν ποιοῦνται ἡ Πλατ. Νόμ. σελ. 796, ἱκετείας ποιουμένους πρὸς θεούς. — Τι. ἐλθούσας] ἀντὶ ἱκέτας ἐλθόντας. — Τὰς πίστεις] τὰς ἀποδείξεις τῆς πίστεως.

τοὺς ὑπὲρ τῶν πατρίων ἀμφισβητοῦντας) ἥλθον οἱ θ' Ἡρακλέους παῖδες καὶ μικρὸν πρὸ τούτων "Ἄδραστος ὁ Ταλαοῦ, βασιλεὺς ὃν 55 Ἀργους, οὗτος μὲν ἐκ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστυχηκὼς, καὶ τοὺς ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας αὐτὸς μὲν οὐ δυνάμενος ἀνελέσθαι, τὴν δὲ πόλιν ἀξιῶν βοηθεῖν ταῖς κοιναῖς τύχαις καὶ μὴ περιορᾶν τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνήσκοντας ἀτάφους γι- 56 γνομένους μηδὲ παλαιὸν ἔθος καὶ πάτριον νόμον καταλυόμενον, οἱ δ' Ἡρακλέους παῖδες φεύγοντες τὴν Εὐρυσθέως ἔχθραν, καὶ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ὑπερορῶντες ὡς οὐκ ἀν δυναμένας βοηθῆσαι ταῖς αὐτῶν συμφοραῖς, τὴν δ' ἡμετέραν ἵκανὴν νομίζοντες εἶναι μόνην ἀποδοῦναι χάριν ὑπὲρ ὃν ὁ πατὴρ αὐτῶν ἀπαντας ἀνθρώπους εὐ- 57 εργάτησεν. Ἐκ δὴ τούτων ὁφέλειον κατιδεῖν, ὅτι καὶ κατ' ἔκεινον τὸν χρόνον ἡ πόλις ἡμῶν ἡγεμονικῶς εἴχε τίς γὰρ ἀν ἰκετεύειν τολ-

Οἱ Ἡρ. παῖδες] = οἱ Ἡρακλεῖδαι.

55) Ἐκ τῆς στρατείας] ἦν ὁ Πολυνείκης ὠδήγησε κατὰ τῶν Θη-
ᾶων. Ἀπολλόδ. 3, 6. εξ — Δεδυστυχηκὼς] κατ' εὐφημισμὸν ἡττημένος
πρὸ. 64 Ἀργείων δυστυχησάντων καὶ 141 κατὰ θάλατταν προδεδυστύχηκεν.
— Ἐπὶ Θήβας] ἦτοι τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας. — Υπὸ τῇ Κα.] Ὑπὸ
τοὺς πρόποδας τῆς ἀκροπόλεως Καδμείας. — Ανελέσθαι] κυρίως ἐνταῦθα
τὸ χαρούμεν ἀναλαβεῖν. Κορ. = νὰ σηκώσῃ (νὰ θύψῃ) αὐτοὺς τὰ λείψανα τῶν
ἀποθανόντων. — Αποθνήσκοντας] φονευούμενος, πίπτοντας Τὸ ἀπο-
θνήσκω ὑπὸ τίνος = φονεύομαι εἶναι παθητ. τοῦ ἀποκτείνω τινά. — Γιγνο-
μένοις] κατηγ. μετ. ἐκ τοῦ περιορᾶν. — Πάτριον νόμον] Ἡ ἀναίρε-
σις τῶν νεκρῶν μετὰ τὴν μάχην ἤτο εἰς τοὺς Ἑλληνας ὡς λέγει αὐτὸς ὁ Ἰσ.
ἐν Παναθ. 169 οὐχ ὑπ' ἀνθρωπίνης κείμενος φύσεως, ἀλλ' ὑπὸ δαιμονίας προ-
στεταγμένον δυνάμεως (ιδ. Πλούτ. Θησ. 29 καὶ Αἰ. Π. Ι. 12, 27). Ο νι-
κῶν ἀρνούμενος νὰ ἀποδώσῃ ὑποσπόνδους τοὺς νεκροὺς ἔπραττε μέγα ἔγ-
κλημα.

56) Φεύγοντες] Ἡ ἔξωσις τῶν Ἡρακλεῖδῶν ἐκ τῆς Ηλεοπονήσου καὶ
ἡ κάθοδος εἶναι λαμπρότατον μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Διόδ. Σικ. 4,
57. πρὸ. Λυσ. κ. Ἐρατ. 14. — Ἐκ αὐτὴν νομίζοντες] ὅρα ὅπως κομψῶς
καὶ τῇ λέξει καὶ τῇ διανοίᾳ ἐπαίρει τὸ τῆς πατρίδος ἀξιῶμα· συμπάστης γὰρ
τῆς Ἑλλάδος ἀνταξίκιν εἶναι τὴν Ἀθηναίων πόλιν εἰκὸς, εἴγε μόνη ἔξαρκε^τ
ὑπὲρ τῶν εἰς σύμπαταν εὐεργετημάτων χάριν ἀποδοῦναι. — Ων — εὐηρ-
γέτησεν] ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν, ἀς ὁ πατὴρ αὐτῶν πρὸς ἀπαντας τοὺς ἀν-
θρώπους ἐποίησεν, ἀπαλλάξας αὐτοὺς τῶν πολυειδῶν κακῶν, τεράτων κτλ.
Ἐντεῦθεν ὁ Ἡρακλ. εἰς Λουκ. Διάλ. Θεῶν 13 τοσαῦτα, λέγει, ἐκκαθαίρων τὸν
βίον, θηρία καταγωνίζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος. Παρβ.
Φιλ. 76 Ἡρακλῆς ἀπάστης κατέστη τῆς Ἑλλάδος εὐεργάτης. Ἐκ τούτου Σω-
τῆρος καὶ Ἀλεξίκαχος λέγεται.

57) Ἡ γέμονικῶς εἶγε] ἦτο ἵσος ἡγεμόνι, εἴχε τὰς ἴδιότητας καὶ τὰς

μήτειν ἢ τοὺς ήττους αὐτῶν ἢ τοὺς ύφ' ἔτεροις ὄντας, παραλιπών τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας, ἀλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων οὐκ ἰδίων ἀλλὰ κοινῶν καὶ περὶ ὧν οὐδένας ἀλλους εἴκος ἦν ἐπιμελη· θῆναι πλὴν τοὺς προεστάναι τῶν Ἐλλήνων ἀξιοῦντας. "Ἐπειτ' οὐδὲ φυευθέντες φαίνονται τῶν ἐλπίδων, δι' ἃς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς προ- 58 γόνους ἡμῶν. 'Ανελόμενοι γάρ πόλεμον ὑπὲρ μὲν τῶν τελευτησάντων πρὸς Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ τῶν παιδῶν τῶν Ἡρακλέους πρὸς τὴν Εύρυσθέως δύναμιν, τοὺς μὲν ἐπιστρατεύσαντες ἡνάγκασταν ἀποδοῦναι θάψαι τοὺς νεκροὺς τοῖς προσήκουσι, Πελοποννησίων δὲ τοὺς μετ' Εύρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσβαλόντας ἐπεξελθόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι κάκεινον τῆς ὅρεως ἐπαυσταν. Θαυμαζόμενοι δὲ καὶ 59 διὰ τὰς ἀλλὰς πράξεις ἐκ τούτων τῶν ἔργων ἔτι μᾶλλον εὐδοκίμησαν. Οὐ γὰρ παρὰ μικρὸν ἐποίησαν, ἀλλὰ τοσοῦτον τὰς τύχας ἐκατέρων μετήλλαξαν, ὥσθ' ὁ μὲν ἵκετευειν ἡμᾶς ἀξιώσας βίᾳ τῶν ἐχθρῶν ἀπανθ' ὅσων ἐδεήθη διαπραξάμενος ἀπῆλθεν, Εύρυσθεὺς δὲ βιάσεσθαι προσδοκήσας αὐτὸς αἰχμάλωτος γενόμενος ἵκετης ἡναγκάσθη καταστῆναι, καὶ τῷ μὲν ὑπερενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύ- 60

κύρος ἡγεμόνος, καίτοι δητῶς δὲν ἦτο τοιαύτη· τὰ εἰς ικος ἐπίθ. σημαίνουσι πολλάκις τὸν ἔχοντα τὰς ἴδιότητας τοῦ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου δηλουμένου δύόματος· παρθ. βασιλεὺς καὶ ἀνὴρ βασιλικὸς Ξεν. 'Αν. 1, 9, 1, ἀρχικὸν γένος 'Ισηπίτηδειον εἰς τὸ ἄρχειν καὶ Θουκ. 2, 80 καὶ ἀλ. — Η ερὶ ὡν] = περὶ τούτων, ὃν οὐδένες ἄλλοι...

58) 'Α νε λό με νοι π] = ἀναλαβόντες πόλεμον. — Τελευτησάντων] τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων Ἀργείων. — Τοὺς μὲν τοὺς Θηβαίους. — Τοῖς προσήκουσι] = τοῖς συγγενέσι. — Μαχόμενοι] τροπικὴ μετοχὴ = μάχη. — Κάκεινον] (τὸν Εύρυσθέα).

59) Παρὰ μικρὸν ἐπ.] τὸ παρὰ μικρὸν τί ποιεῖν, μικροῦ δεῖν ποιεῖν τί ἔστι, τουτέστιν οὐ τελείως καὶ ἀπηρτισμένως τι ποιεῖν, ἀλλὰ καταλείπειν μικρὸν αὐτοῦ μέρος ἀποίητον. Πρβ. Συμμ. λβ'. τὴν γὰρ πολιτείαν.. λυθῆναι παρὰ μικρὸν ἐποίησεν... = ἐπὶ τοσοῦτον ἐχάλασσε τοὺς δεσμοὺς αὐτῆς, ὡς ἐγγὺς τοῦ λυθῆναι παντάπασι γενέσθαι· θόεν καὶ τὸ προκείμενον χωρίον. Οὕτως ἐνταῦθα—οὐ παρὰ μικρὸν ἦλθον ποιῆσαι ὁ ἐποίησαν... ὡς ἂν εἰ ἀπλούστερον ἔλεγεν, οὐ παρὰ μικρὸν, ἀλλὰ παρὰ τοσοῦτον, τ. ἔ. οὕτω τελείως, μετήλλαξαν ἐκατέρων τὰς τύχας, ὥστε... Κορ. οὕτω λέγεται καὶ παρὰ μικρὸν ἡγεῖσθαι (ὅμοιως παρ' οὐδὲν ποιεῖσθαι, τίθεσθαι, ἡγεῖσθαι τι)—καὶ παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν. — Βίᾳ τῶν ἐχθρῶν] = ἀκόντων (παρὰ τὴν θέλησιν) τῶν ἐχθρῶν ὡς βίᾳ Θηβαίων, βίᾳ τῶν πολιτῶν. — Διαπραξάμενος] κατορθώσας, ἐπιτυχών. — Προσδοκήσας] = ἐλπίσας ὅτι θά βιάσῃ (θά ἀναγκάσῃ) τοὺς Αθηναίους. — Αἰχμάλωτος λαμβάνομαι, αἰχμαλωτισθείς. Κατ' ἄλλους ὁ Εύρυσθεὺς ἔπεισε μαχόμενος.

60) Τῷ μὲν τ. ἔ. τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς καὶ Ἀλκμήνης υἱῷ.— 'Υπερ-

σιν, ὃς ἔκ Διὸς μὲν γεγονὼς, ἔτι δὲ θυητὸς ὁν θεοῦ ῥώμην ἔσχε, τούτῳ μὲν ἐπιτάττων καὶ λυμαινόμενος ἀπαντα τὸν χρόνον διετέλεσεν, ἐπειδὴ δ' εἰς ἡμᾶς ἐξήμαρτεν, εἰς τοσαύτην κατέστη μεταβολὴν, ὥστ' ἐπὶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐκείνου γενόμενος ἐπονειδίστως τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

- 61 ις.) Πολλῶν δ' ὑπαρχουσῶν ἡμῖν εὐεργεσιῶν εἰς τὴν πόλιν τὴν Λακεδαιμονίων, περὶ ταύτης μόνης μοι συμβέβηκεν εἰπεῖν· ἀφοροῦντα γὰρ λαθόντες τὴν δι' ἡμῶν αὐτοῖς γενομένην σωτηρίαν οἱ πρόγονοι μὲν τῶν νῦν ἐν Λακεδαιμονίῳ βασιλεύοντων, ἔκγονοι δ' Ἡρακλέους, κατῆλθον μὲν εἰς Πελοπόννησον, κατέσχον δ' Ἀργος καὶ Λακεδαιμονίαν, καὶ Μεσσήνην, οἰκισταὶ δὲ Σπάρτης ἐγένοντο, καὶ 62 τῶν παρόντων ἀγαθῶν αὐτοῖς ἀπάντων ἀρχηγοὶ κατέστησαν. Ων ἔχορην ἐκείνους μεμνημένους μηδέποτ' εἰς τὴν χώραν ταύτην εἰσβάλλειν, ἐξ ἡς ὅρμηθέντες τοσαύτην εὐδαιμονίαν κατεκτήσαντο, μηδ' εἰς κινδύνους καθιστάναι τὴν πόλιν ὑπὲρ τῶν παιδῶν τῶν Ἡρακλέους προκινδυνεύσασαν, μηδὲ τοῖς μὲν ἀπ' ἐκείνου γεγόνοις διδόναι τὴν βασιλείαν, τὴν δὲ τῷ γένει τῆς σωτηρίας αἰνάδιαν οὖσαν δουλεύειν αὐτοῖς ἀξιοῦν. Εἰ δὲ δεῖ τὰς χάριτας καὶ

εν.] ἐνεστ. ὑπερφέρειν=ὑπερβάλλειν.—Θεοῦ ῥώμην] Οὕτω καὶ ἐν Φιλίππῃ λέγω δ' οὐχ ὡς δυνησόμενον ἀπάσας σε μιμήσασθαι τὰς Ἡρακλέους πράξεις. Οὐδὲ γάρ ἄν τῶν θεῶν ἔνιοι δυνηθεῖεν.—Ἐπὶ τοῖς παισὶ γεν.] ἐπὶ τινὶ εἰμι (γίγνομαι)=εἶμαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός.—Ἐπονειδίστως] καθότι ἡ μήτηρ τοῦ Ἡρακλέους Ἀλκμήνη ἐξώρυξε τοὺς ὄφιαλμοὺς αὐτοῦ. Ἀπολλοδ., 2, 8. 4.

ις'. 61) Πολλῶν] διότι πλήν τῆς μημονευομένης ἐνταῦθα εὐεργεσίας, ἢτοι τῆς Σωτηρίας τῶν Ἡρακλείδῶν οἰκιστῶν τῆς Σπάρτης γενομένων, οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν Β'. μεσσηνιακὸν πόλεμον τὸν ποιητὴν Τυρταῖον, καὶ κατὰ τὸν γ'. τὸν Κίμωνα μετὰ στρατοῦ πρὸς ἐπικουρίαν τῶν Σπαρτιατῶν ἔπειμψαν. Θουκ. 1, 102.—Ἡ μῖν] =παρ' ἡμῶν.—Βασιλεύοντας περὶ τῶν ὑπερβάλλειδῶν περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ "Υλλου" (Ἡροδ. 6, 52). τοῦ Ἀριστοδήμου, δὲ Προκλῆς καὶ Εύρυθεὺς οἰκισταὶ τῆς Δακονικῆς ἐγένοντο.—Κατῆλθον] =ἐπανῆλθον. Τὸ κατέρχεσθαι περὶ φυγάδων (ἐξορίστων)=ἐπανέρχεσθαι, (ἐπιστρέφειν) εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα (ὅλεν κάθιδος, ἡ κάθιδος τῶν Ἡρακλείδων). Τὸ ἐνεργ. εἶναι κατάγω τινά, ἡ δὲ πόλις καταδέχεσθαι τοὺς φυγάδας. Ἐγένετο δ' ἡ κάθιδος τῶν Ἡρακλείδων 1104 π. Χ. — Αὐτοῖς] εἰς τὸ παρόντων καὶ οὐχὶ εἰς τὸ κατέστησαν.

62) Ἄπ' ἐκείνου] δὲ Προκλῆς καὶ Εύρυθεύς, ἡσαν οἱοὶ τοῦ Ἀριστοδήμου. — Αὐτοῖς] τοῖς Σπαρτιάταις.

63) Τὰς χάριτας καὶ τὰς ἐπιεικεῖας] Διὰ τοῦ τὰς χάριτας καὶ

τὰς ἐπιεικείας ἀνελόντας ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν πάλιν ἐπανελθεῖν καὶ τὸν ἀκριβέστατον τῶν λόγων εἰπεῖν, οὐ δή που πάτριόν ἐστιν ἡ-
γεῖσθαι τοὺς ἐπήλυδας τῶν αὐτοχθόνων, οὐδὲ τοὺς εὖ παθόντας
τῶν εὖ ποιησάντων, οὐδὲ τοὺς ἴκετας γενομένους τῶν ὑποδεξαμένων.

(ιζ') "Ετι δὲ συντομώτερον ἔχω δηλῶσαι περὶ αὐτῶν. Τῶν μὲν 64
γάρ Ἑλληνίδων πόλεων χωρὶς τῆς ἡμετέρας Ἀργος καὶ Θῆσαι
καὶ Λακεδαιμώνων καὶ τότ' ἡσαν μέγισται καὶ νῦν ἔτι διατελοῦσιν.
Φαίνονται δ' ἡμῶν οἱ πρόγονοι τοσοῦτον ἀπάντων διενεγκόντες,
ὡσθ' ὑπὲρ μὲν Ἀργείων δυστυχησάντων Θησαίοις, ὅτε μέγιστον
ἐφρόνησαν, ἐπιτάττοντες, ὑπὲρ δὲ τῶν παιδῶν τῶν Ἡρακλέους 65
Ἀργείους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίων μάχη κρατήσαντες, ἐκ
δὲ τῶν πρὸς Εὐρυσθέα κινδύνων τοὺς οἰκιστὰς καὶ τοὺς ἥγεμόνας
τοὺς Λακεδαιμονίων διασώσαντες, ὡστε περὶ μὲν τῆς ἐν τοῖς Ἐλ-
λησι δυναστείας οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν τις σφέστερον ἐπιδεῖξαι δυ-
νηθεῖν.

(ιη.) Δοκεῖ δέ μοι καὶ περὶ τῶν πρὸς τοὺς βαρθάρους τῇ πό- 66
λει πεπραγμένων προσήκειν εἰπεῖν, ἄλλως τ' ἐπειδὴ καὶ τὸν λόγον

τὰς καλωσύνας, τοῦτο ἀν ἔκφράσειαν ἡ σύνθεια. Κορ.— 'Α νελόντας] =
ἀφέντας, καταλιπόντας, (παραιτήσαντας) ὁ πληθ ἀντὶ ἐνικ. ἀνελόντα (έμε),
διὰ μετριοφροσύνην.—Πάλιν ἐπανελθεῖν] πλεονασμός.—Εὖ παθόν-
τες τῶν εὖ ποιήσ.] τοὺς εὐεργετηθέντας τῶν εὐεργετησάντων. Οὕτω λέ-
γεται εὖ ποιήσεως εὐεργετῶ, εὖ πάσχω = εὐεργετοῦμαι εὖ λέγω τινά =
παινῶ, εὖ ἀκούω ὑπό τινος = ἐπαινοῦμαι ὑπό τινος ἀποκτείνω τινά, παθ. ἀ-
ποθνήσκω ὑπό τινος, διώκω (= ἔγκαλω) τινά, παθ. φεύγω ὑπό τινος (= ἔγ-
καλοῦμαι). δίκην λαμβάνω παρά τινος παθ. δίκην δίδωμι ὑπό τινος.

(ιζ'. 64) Διατελοῦσιν] ἐνν. μέγισται οὖσαι, ὡς 2, 4 ἀνουθέτητοι δια-
τελοῦσιν. — "Ως διασ.] τὸ ὡστε συνετάχθη μετοχαῖς (ἐπιτάττοντες,
κρατήσαντες, διασώσαντες) ἀντὶ δριστικῆς καθ' ἔλξιν, πρὸς τὸ διενεγκόντες
καὶ δι τοὺς ὡστε, ἵνα ἔξ αὐτοῦ ἔξαρτῶνται αἱ μετοχαὶ Προ. 'Ανδικ. 4, § 20
καὶ τῶν θεατῶν συμφιλονεικούντων ἐκείνῳ καὶ μισοῦντων τοῦτον, ὡστε τῶν
χορῶν τὸν μὲν γάρ λόγους περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὅρῳ γιγνομένους, τὸ δὲ
πράγματα εἰς τοῦτο προσήκοντα, ὡστε ὅπως μὴ πεισόμεθα αὐτοὶ πρότερον
κακῶς σκέψασθαι δέον, οὕτω τὸ δέον οὐχὶ = δέον ἔστιν, ἀλλὰ γιγνομένους καὶ
προσήκοντα ἔκ τοῦ ὅρῳ. 'Ιστα. 9, 16 ἀποδεῖξω ὑμῖν—'Δεσύφιλον οὕτω σφόδρα
καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὡστε πολὺ ἀν θέττον διαθέμενον μηδένα ποτε
τῶν ἔστοι διαλεχθῆναι. Κλέωνι μᾶλλον ἢ τούτου οὐδὲν ποιησάμενον, οὕτω ἐνν.
ἀποδεῖξαι] ἄν.

(ιη'. 66) "Αλλως τ' ἐπ. κ.] = ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ = καὶ μάλιστα
διάτι. — 'Εξ αριθμοῦ ν] εἰ ἔξαριθμοίην — μακρολογοίην ἄν.

κατεστησάμην περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς ἐπ' ἔκείνους. "Απαντας μὲν οὖν ἔξαριθμῶν τοὺς κινδύνους λίαν ἀν μικρολογοίν· ἐπὶ δὲ τῶν μεγίστων στὰς τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ὄλιγῷ πρότερον πειράσομαι καὶ περὶ τούτων διελθεῖν. "Εστι γὰρ ἀρχικώτατα μὲν τῶν γενῶν
67 καὶ μεγίστας δυναστείας ἔχοντα Σκύθαι καὶ Θρᾷκες καὶ Πέρσαι τυγχάνουσι δ' οὗτοι μὲν ἀπαντας ἡμῖν ἐπιβουλεύσαντες, ἡ δὲ πόλις πρὸς ἀπαντας τούτους διακινδυνεύσασα. Καίτοι τί λοιπὸν ἔσται τοῖς ἀντιλέγουσιν, ἦν ἐπιδειχθῶσι τῶν μὲν Ἑλλήνων οἱ μὴ δυνάμενοι τυγχάνειν τῶν δικαίων ἡμᾶς ἰκετεύειν ἀξιοῦντες, τῶν δὲ βαρβάρων οἱ βουλόμενοι καταδουλώσασθαι τοὺς "Ἑλληνας ἐφ' ἡμᾶς πρώτους ιόντες;

68 (ιι') 'Ἐπιφανέστατος μὲν οὖν τῶν πολέμων ὁ Περσικὸς γέγονεν, οὐ μὴν ἐλάττω τεκμήρια τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων ἔστι τοῖς περὶ τῶν πατρίων ἀμφισβητοῦσιν. "Ετι γὰρ ταπεινῆς οὔσης τῆς Ἑλλάδος ἥλθον εἰς τὴν γώραν ἡμῶν Θρᾷκες μὲν μετ' Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Σκύθαι δὲ μετ' Ἀμαζόνων τῶν Ἀρεως θυγατέρων.

Στὰς = ἐμμείνας, ἐνδιατρίψας. — Τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ = κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν.

67) 'Αρχικώτατα] ἀρχῆ καὶ ἡγεμονία μεγίστη διαπρέφαντα. Κορ.—Τί λοιπὸν ἔσται οἱ] = τί υπολειφθήσεται; = οἱ θεοὶ μείνῃ ύπόλοιπον. — 'Επιδειχθῶσι] ὡς δεῖξες σημαντικὸν συνετάχθη κατηγ. μετοχῆ, ὡς τὸ φαινεσθαι. § 96

(ιι'). 68) Πατρίων] περὶ τῆς ἡγεμονίας, εἰς ἦν νομίζουσιν ὅτι ἔχουσι κληρονομικὰ δικαιώματα πρᾶ. § 18. — Τα πεινῆς... 'Ἑλ.] ἀδυνάτου, αστημάντου. Ἐκείνην τὴν Ἑλλάδα ὁ 'Ισ. περιέγραψεν ἐν § 9. — Θρᾷκες = οὐγῇ οἱ βάρβαροι, οἵτινες κατὰ τοὺς ιστορικὸς χρόνους κατώκουν τὴν ἀπὸ Μακεδονίας μέγρῳ Αἴγαυον καὶ Ἰστρου ἐκτεινομένην γώραν, ἀλλ' ἐλληνικὸν φύλον, εἰς δὲ ἀνῆκον οἱ μαθικοὶ ποιηταὶ Ὄρφεύς, Μουσαῖος καὶ Θάμυρος. Οὗτοι υπὸ τὸν βασιλέα Εὔμολπον ἐστράτευσαν κατὰ τῶν Αθηνῶν ἐπὶ Ἐρεχθέως (Θουκ. 2, 15 Λυκ. κ. Λεωχρ. 24, Ξεν. Ἀπομ. 3, 5, 10) πρᾶ. Ἀρχιδ. 42, Ἀρεοπ. 75, Παναθ. 193· λέγεται 'Ἐλευσίνιος πόλεμος, διότι ὁ Εὔμολπος ἦτο στρατῆγος τῶν Ἐλευσίνων μεθ' ὧν οἱ 'Αθηναῖοι περὶ συνόρων ἐφίλοντο. — 'Α μαζόνων] Μετὰ τῶν Σκυθῶν ἐπόλεμησαν αἱ Ἀμαζόνες πρὸς τοὺς 'Αθηναῖους ἐπὶ Θησέως, διότι οὕτος ἤρπασε τὴν βασιλιστὴν αὐτῶν Ἰππολύτην ἢ 'Αγιόπην. "Ἐπιθι τὰ ἀνωτέρω γωρία τοῦ 'Ισ. καὶ Λυσ. Ἐπιτ. 4, Πλάτ. Μενέλ. 239, Β, Πλούτ. Θησ. 27 κτλ. — 'Επὶ γροντον] ἐπεγείρουν νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν κυριαρχίαν των. Τὸ ἐπάρχειν παρὰ τοῖς δοκίμοις δηλοῦ ἐπέκτασιν ἀρχῆς: ἀρχεῖ μὲν τις, ἡς ἀν ἤδη τυγχάνη κεκτημένος γώρας, ἐπάρχει δ' ἡς ἀν προταύτη καταστρέψηται. Ξεν. ΚΠ. ἡρξε δ' ὁ Κύρος Βαστρίων καὶ Ἰνδῶν... πῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Κυπρίων καὶ Αίγυπτίων. 'Εποῦ ἐπάρχειν ἐγένετο τὸ ἐπαρχος (= δ ἀρχῶν γώρας δορικάλωτου) καὶ

ρων, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλὰ καθ' ὃν ἐκάτεροι τῆς Εὔ-
ρωπης ἐπῆρχον, μισοῦντες μὲν ἀπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος, ιδίᾳ
δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐγκλήματα ποιησάμενοι, νομίζοντες ἐκ τούτου τοῦ
τρόπου πρὸς μίαν μὲν πόλιν κινδυνεύσειν, ἀπασῶν δ' ἄμα κρατή-
σειν. Οὐ μὴν κατώρθωσαν, ἀλλὰ πρὸς μόνους τοὺς προγόνους τοὺς 69
ἡμετέρους συμβαλόντες ὅμοιως διεφθάρησαν, ὥσπερ ἂν εἰ πρὸς ἀ-
παντας ἀνθρώπους ἐπολέμησαν. Δῆλον δὲ τὸ μέγεθος τῶν κακῶν
τῶν γενομένων ἐκείνοις· οὐ γὰρ ἂν ποθ' οἱ λόγοι περὶ αὐτῶν τοσοῦ-
τον χρόνον διέμειναν, εἰ μὴ καὶ τὰ πραχθέντα πολὺ τῶν ἄλλων
διήνεγκεν. Λέγεται δ' οὖν περὶ μὲν Ἀμαζόνων, ως τῶν μὲν ἐλ- 70
θουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθεν, αἱ δ' ὑπολειφθεῖσαι διὰ τὴν ἐνθάδε
συμφορὰν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔξεβλήθησαν, περὶ δὲ Θρακῶν, ὅτι τὸν
ἄλλον χρόνον ὅμοροι προσοικοῦντες ἡμῖν τοσοῦτον διὰ τὴν τότε
στρατείαν διέλιπον ὥστ' ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χώρας ἔθνη πολλὰ καὶ
γένη παντοδαπὰ καὶ πόλεις μεγάλας κατοικισθῆναι.

(κ'.) Καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ πρέποντα τοῖς περὶ τῆς ἡγε- 71
μονίας ἀμφισβητοῦσιν, ἀδελφὸς δὲ τῶν εἰρημένων καὶ τοιαῦθ' οἴα
περ εἰκὸς τοὺς ἐκ τοιούτων γεγονότας, οἱ πρὸς Δαρεῖον καὶ Εέρζην

ἐπαρχία (χώρα δοριάλωτος)—ἐγκλήματα, αἰτίας, ἀφορμάς, κατηγορίας, προ-
φάσεις· περὶ τοῦ πράγματος. Ιδ. Παναθ. 193. Εὔμολπος ἡμφισθήτησεν Ἐρεχθεῖ
τῆς πόλεως φάσκων Ποτειδῶ πρότερον Ἀθηνᾶς καταλαβεῖν αὐτήν,—Ἀμαζό-
νες τὴν στρατείαν ἐφ' Ἰππολύτην ἐποιήσατο τὴν τούς τε νόμους παραβᾶσαν
τοὺς παρ' αὐταῖς κειμένους, ἐφασθεῖσαν τε Θησέως καὶ συνακολουθήσασαν ἐ-
κεῖθεν καὶ συνοικήσασαν αὐτῷ.

69) "Ως περ ἀν] δῆλ. διεφθάρησαν. — Οὐ γὰρ] δὲ γὰρ διασαφητικός,
ἔνεκα τοῦ προηγουμένου δῆλον.

70) Αἱ ύπολει φθεῖσαι] = δῆλοι. οἶκοι, μὴ μετασχοῦσαι τῆς ἐκστρα-
τείας, μὴ λαθοῦσαι μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν. — Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξ] 71]
ὑργουσαὶ πολλῶν ἔθνων. — "Οτι] ἐκ τοῦ λέγεται. Σημείωσαι δὲ τὴν ἐναλ-
λαγὴν τῶν συνδέσμων ως, καὶ διτι, τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὧν. ἔξαρτωμένων. —
Διέλει πον] τοσοῦτον ἡμῶν ἐχωρίσθησαν καὶ μακρὰν τῆς Ἀττικῆς ἀφωρί-
σθησαν. Κορ. — Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χώρας] 'Ἐν τῇ μεταξὺ χώρᾳ.
Οὐδοίον ως πρὸς τὴν σύνταξιν παράδειγμα παρατιθέμεθα τὸ τοῦ Ἀριστ. Ὁρν.
187 ἐν μέσῳ δήπουσθεν ἀήρος ἐστι γῆς τούτεστι, μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τῆς Νε-
φελοκοκυργίας. — Τῆς χώρας] δῆλος τῆς Θράκης.

κ'. 71) Πρέποντα] ἀρμόδοντα, κατάλληλα. Τὰ ἀπρόσωπα δὲ οὐχιματί-
ζουσι τὴν μετοχὴν εἰς τὸ οὐδὲ γένος· τὸ προσήκει ἔχει καὶ δὲ προσήκων, οἱ
προσήκοντες (τῷ γένει)=οἱ συγγενεῖς. — Αδελφὸς δὲ λοιπά] ὅμοια, παραπλήσια, ως
10, 23 ἐξ ἀδελφῶν γεγονότες ἀδελφὸς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. Πλούτος. Ἀγ.
2 ἀδελφοὶ μὲν οὐκ ἦσαν, συγγενοῦς δὲ καὶ ἀδελφῆς ἦψαντο πολιτείας. — Οἱ ἀ-
περ εἰκός] δῆλοι. πράγτειν.

πολεμήσαντες ἔπραξαν. Μεγίστου γάρ πολέμου συστάντος ἐκείνου καὶ πλείστων κινδύνων εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον συμπεσόντων, καὶ τῶν μὲν πολεμίων ἀνυποστάτων οἰομένων εἶναι διὰ τὸ πλῆθος, 72 τῶν δὲ συμμάχων ἀνυπέρβλητον ἡγουμένων ἔχειν τὴν ἀρετὴν, ἀμφοτέρων κρατήσαντες ὡς ἑκατέρων προσῆκεν, καὶ πρὸς ἄπαντας τοὺς κινδύνους διενεγκόντες εὐθὺς μὲν τῶν ἀριστείων ἡξιώθησαν, οὐ πολλῷ δ' ὑστερον τὴν ἀρχὴν τῆς θαλαττῆς ἐλαύον, δόντων μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐκ ἀμφισβητούντων δὲ τῶν νῦν ἡμᾶς ἀφαιρεῖσθαι ζητούντων.

73 (κα'). Καὶ μηδεὶς οἱέσθω μ' ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τοὺς καιροὺς τούτους πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἑλλησι κατέστησαν ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἔχω τὴν πόλιν, ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκεν. Βούλομαι δ' ὀλίγῳ μακρότερᾳ περὶ τοῖν πολέοιν εἰπεῖν καὶ μὴ ταχὺ λίαν παραδραμεῖν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνήματα γένηται, τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς καὶ τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους ἔχθρας

Πολ. συστάντος] = πολέμου καταστάντος, πολ. γενομένου. — Αὐτοστάτων] ἀκαταγωνίστων, ἀνικήτων, ἀκαταμαχήτων. — Τῶν συμμάχων] τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν κτλ.

72) Ὡς ἔκατ. προσῆκεν] δηλ. κρατῆσαι. Ὡς ἔχοντις κρατῆσαι ἑκατέρων, τῶν μὲν πολεμίων δηλονότι τοῖς ὅπλοις, τῶν συμμάχων δὲ τῷ ὑπερβλέθει τὴν ἐκείνων ἀρετὴν, καὶ τῶν ἀριστείων ἡξιώθηναι. Κορ. Ὁμοίως Λυκ. κ. Λεωχρ. 70 μόνοι δὲ ἀμφοτέρων περιγεγόνασι καὶ τῶν πολεμίων καὶ τῶν συμμάχων, ὡς ἔκατέρων προσῆκε, τοὺς μὲν εὐεργετοῦντες, τοὺς δὲ μαχόμενοι νικῶντες, καὶ Δημοσ. 61, 28. Πρό, καὶ Ἀριστ. Ηαναθ. σελ. 217 ἔκδ. Διενδόρφ. τοὺς ἔχθρους τοῖς ὅπλοις, τῇ δὲ ἐπιεικείᾳ τοὺς φίλους ἐνίκησαν. — Αρ. ἡξιώθησαν] ἔκριθησαν ἀξιοὶ ἀριστείων. Οἱ Ἡρόδ. ἐν 8, 17 λέγει τῶν Ἑλλήνων (ἐν τῇ πρὸς Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίᾳ) ἥριστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ ἐν Ἀρεοπ. 93 ἐν τῇ ναυμαχίᾳ (τῇ Σαλαμῖνι) ἥκουσαν Ἐλλήνων ἀρισταὶ Αἰγινῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι. Οἱ Ἰσ. περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ποιεῖται λόγον καὶ ἐν § 99, 7, 75, π. Εἰρ. 76. — Αριστ. εἰσιών] ἀνευ ἀρθρου· ἐν ὧ π. Εἰρ. 50 οανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης ἦν τις ἀλῶ δεκάζων. Πρό. Ἡρόδ. 8, 11 τὸ ἀριστήιον ἐλαύειν. — Οὐ πολλῷ δ' ὑστ.] τῷ 477 π. Χ. ἔνεκα τῆς ἀλαζονείας τοῦ Παυσανίου οἱ σύμμαχοι μετέστησαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἰδ. Θουκ. α'. 130.

κα'. 73) Τυχοῦσα] μετ. ἐναντ. = καίτοι, ἐν ᾧ ἔτυχε. — Περὶ τοῖν πολ.] Τὰς Ἀθηναῖς καὶ τὴν Σπάρτην ἐννοεῖ, ὡς καὶ ἐν § 47. — Ταχὺ λίαν ταχὺ λέγεται συχνότερον. — Παραδραμεῖν] μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγωνιζομένων δροίων καὶ Ἐπ. 9, 6 γινώσκων ὅτι ῥάξον ἔστι περὶ τῶν γεγενημένων εὐκόρως ἐπιδραμεῖν ἢ περὶ τῶν μελλόντων νοῦν ἐγόντως εἰπεῖν. Πρό. Πολύ. 10, 43 ἀργ. χρήσιμον εἶναι μοι δοκεῖ τὸ μὴ παραδραμεῖν ἀλλὰ ποιήσασθαι περὶ αὐτοῦ τὴν ἀρμόζουσαν μνήμην.

Καίτοι μ' οὐ λέληθεν, ὅτι χαλεπόν ἔστιν ὑστατὸν ἐπελθόντα λέ- 74
γειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατειλημμένων καὶ περὶ ὧν οἱ
μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς δημοσίῃς θαπτο-
μένοις πολλάκις εἰρήκασιν ἀνάγκη γὰρ τὰ μὲν μέγιστ' αὐτῶν
ἥδη κατακεχρῆσθαι, μικρὰ δέ τινα παραλειεῖφθαι. "Ομως δ' ἐκ
τῶν ὑπολοίπων, ἐπειδὴ συμφέρει τοῖς πράγμασιν, οὐκ ὄκνητέον
μνηθῆναι περὶ αὐτῶν.

(κβ'). Πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους καὶ μεγίστων ἐπαίνων 75
ἀξίους ἡγούμαται γεγενῆσθαι τοὺς τοῖς σώμασιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος
προκινδυνεύσαντας οὐ μὴν οὐδὲ τῶν πρὸ τοῦ πολέμου τούτου
γενομένων καὶ δυναστευσάντων ἐν ἐκατέρῃ τοῖν πολέοιν δίκαιον
ἀμνημονεῖν· ἐκεῖνοι γὰρ ἥσαν οἱ προασκήσαντες τοὺς ἐπιγιγνομέ-
νους καὶ τὰ πλήθη προτρέψαντες ἐπ' ἀρετὴν καὶ χαλεποὺς ἀντα-
γωνιστὰς τοῖς βαρβάροις ποιήσαντες. Οὐ γὰρ ὡλιγάρουν τῶν κοι- 76
νῶν, οὐδὲ ἀπέλαυνον μὲν ὡς ίδιων, ἡμέλουν δ' ὡς ἀλλοτρίων, ἀλλ'
ἐκήδοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δ' ὥσπερ χρὴ τῶν μηδὲν προ-
σηκόντων οὐδὲ πρὸς ἀργύριον τὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινον, ἀλλ' οὐ-

74) "Οτι ἐπελθόντα] "Οτι παρουσιαζόμενος νὰ λέγω τελευταῖς.—
"Τοιατον] οὐχὶ εἰς τὸ ἐπελθόντα ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λέγειν.—Πολ. εἰρή-
κασιν] "Εθος ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις ἐν πολέμῳ νὰ διακοσμῆται δημοσίᾳ
ταφὴ τὸν γειμῶνα τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πεσόντων, ὃν τὰ δστά ἐξετί-
θεντο ἐν κάλπαις. Ἐξεφωνεῖτο δὲ καὶ ἐπιταφίος λόγος ὑπ' ἀνδρὸς ἥρημένου
ὑπὲρ τῆς πόλεως. Ιδ. Διοδ. 13, 33, Θουκ. 6'. 34. — Καταχεχρῆσθαι]
ἐπιτείνει ἡ πρόθεσις, ἀντὶ τοῦ ἄγαν κεχρῆσθαι καὶ ἐπειδὴ οὐδαμοῦ ἀπαιτεῖ-
ται τὸ ἄγαν μετηνέχθη καὶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ κακῶς χρῆσαι, τὸ κατα-
χρῆσθαι. Σημείωσαι δὲ ὅτι καὶ παθητικῶς ὡδε τὸ κατακεχρῆσθαι, κατὰ σπά-
νιόν τινα χρῆσιν, μέσον δὲ φύσει τῶν καλουμένων ἀποθετικῶν. Κορ. — Ἐκ
τῶν ὑπολοίπων] —ἐκ τῶν παραλειμένων.—Περὶ αὐτῶν] τῶν περ-
σικῶν πολέμων.

κβ'. 75) Πλείστων... ἀξίους] καθάπτεται τῆς ὑπεράγαν γλαφυρό-
τητος Ἰσοκράτους δ' Ἀλικαρνασσεὺς Διογύσιος τοῦτο παρατιθέμενος τὸ χω-
ρίον, ἐν φ' ὡς φησιν «οὐ μόνον τῷ κώλῳ τὸ κώλον ἴσον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄνόματα
τοῖς ὄνόμασιν, τῷ μὲν πλείστων τὸ μεγίστων, τῷ δ' ἀγαθῶν τὸ ἐπαίνων,
τῷ δ' αἰτίους τὸ ἀξίους». Κορ. — Ἡσανοὶ προτρέψαντες Δημ. 18, 88 τις ὁ
βοηθήσας τοῖς Βυζαντίοις.—Τὰ πλήθη τὸν λαόν, ἐνοεῖ δὲ τῶν δύο πόλεων
Ἀθηνῶν καὶ Σπάρτης. Ως Πλατ. Γοργ. σελ. 452, Ε δυναμένω λέγειν καὶ
πείθειν τὰ πλήθη.

76) "Ωλιγάρουν] παρημέλουν, δὲν ἐφρόντιζον. — Χρῆ] δῆλος, ἀπέχε-
σθαι.—Πρὸς αργ. — ἐκρινον] ως Ηαναθ. 4 ἵνα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν κρίνωσι.

τος ἐδόκει πλοῦτον ἀσφαλέστατον κεκτῆσθαι καὶ κάλλιστον, ὅστις τοιαῦτα τυγχάνοι πράττων, ἔξ ὧν αὐτός τε μέλλοι μάλιστ' εὔδο-
77 κιμήσειν καὶ τοῖς παισὶ μεγίστην δόξαν καταλείψειν. Οὐδὲ τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων ἔζηλουν, οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς αὐτῶν ἦσκουν, ἀλλὰ δεινότερον μὲν ἐνόμιζον εἶναι κακῶς ὑπὸ τῶν πο-
λιτῶν ἀκούειν ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθηκευειν, μᾶλλον δ'
78 ἡσχύνοντ' ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀμαρτήμασιν ἢ νῦν ἐπὶ τοῖς ἴδιοις τοῖς σφετέροις αὐτῶν. Τούτων δ' ἦν αἴτιον, ὅτι τοὺς μὲν νόμους ἐσκό-
πουν, ὅπως ἀκριβῶς καὶ καλῶς ἔξουσιν, οὐχ οὕτω τοὺς περὶ τῶν
ἴδιων συμβολαίων ως τοὺς περὶ τῶν καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν ἐ-
πιτηδευμάτων· ἥπισταντο γάρ, ὅτι τοῖς καλοῖς καγαθοῖς τῶν
ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἀπ' ὀλίγων
79 συνθημάτων ῥηδίως καὶ περὶ τῶν ιδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν ὅμο-
νοήσουσιν. Οὕτω δὲ πολιτικῶς εἰχον, ὥστε καὶ τὰς στάσεις ἐποι-
οῦντο πρὸς ἀλλήλους, οὐχ' ὅπότεροι τοὺς ἑτέρους ἀπολέσαντες τῶν
λοιπῶν ἄρξουσιν, ἀλλ' ὅπότεροι φύγονται τὴν πόλιν ἀγαθόν τι
ποιήσαντες· καὶ τὰς ἑταίρειας συνῆγον οὐχ ὑπὲρ τῶν ιδίων συμφε-
80 ρόντων ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ πλήθους ὀφελείᾳ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
καὶ τὰ τῶν ἀλλῶν διώκουν, θεραπεύοντες ἀλλ' οὐχ ὑδρίζοντες
τοὺς "Ελληνας, καὶ στρατηγεῖν οἰσμένοι δεῖν ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν
αὐτῶν, καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγο-

77) Κακῶς—ἀκούειν] παθητ. ἔννοια=κατηγορεῖσθαι, δι' δὲ παίτερον ἐνεργοῦν πρόσωπον ἢ ποιητικὸν αἴτιον υπὸ τῶν πολιτῶν. — "Η νῦν] ἐνν. αἰσχύνεται τις, ως § 81.

78) Ιδίων] =ιδιωτικῶν ως § 11. — Τοὺς περὶ... ἐπιτηδευμά-
των] τὰ καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτα εἶναι αἱ σχέσεις τοῦ καθημερινοῦ βίου,
ἢ δημοσία ἀγωγὴ. Πρό. Ηαναθ. 144 ἔώρων μᾶλλον ἐσπουδασμένους τοὺς περὶ τῶν κοινῶν ἐπιτηδευμάτων ἢ τοὺς περὶ τῶν ιδίων συμβολαίων νόμους—
Γραμμάτων] =γραπτῶν νόμων· ἐναντίον ἀγραφοί νόμοι. — 'Απ' ὀλίγων—
συνθημάτων] =δι' ὀλίγων ἀμοιβαίως συμπεφωνημένων ὅρων· ἀπὸ
ως π. Ἀντιθ. 111 Σάμον Περικλῆς ἀπὸ διακοσίων νεῶν καὶ χιλίων ταλάντων κατεπολέμησε.

79) Πολ. εἰχον] Οὕτω δέ ἐφρόντιζον τῆς πόλεως, οὗτω φιλοπάτριδες ἦ-
σαν· πρό. π. Ἀντιθ. 77 τίς ἀν (λόγος) πολιτικώτερος καὶ μᾶλλον πρέπων τῇ πόλει τοῦ τὴν ἡγεμονίαν ἀποφαίνοντος ἡμετέραν οὔσαν καὶ κατ. 151 — Στά-
σεις ἐποιοῦντο] =εστασίαζον.—Ἐταῖρειας] τὰς πολιτικὰς φατρίας, τὰ κόμματα. ἵδε π. Ζεύγ. 6 λέγοντες, ως δὲ πατήρ μὲν ('Αλκιβιάδου) συνάγοι τὴν ἑταίρειαν ἐπὶ γεωτέροις πράγμασιν.

80) Τὰ τῶν ἄλ. διώκουν] ως § 101 καὶ διοικεῖν τὰ πρὸς σφᾶς αὐτούς.—Θεραπεύοντες] περιθάλποντες, προστατεύοντες, περιποιούμενοι.

ρεύεσθαι καὶ σωτῆρες ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι, τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς πόλεις ἀλλ' οὐ βίᾳ καταστρεφόμενοι, πιστο- 81 τέροις μὲν τοῖς λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὄρκοις χρώμενοι, ταῖς δὲ συνθή- καις ὥσπερ ἀνάγκαις ἐμμένειν ἀξιοῦντες, οὐχ οὕτως ἐπὶ ταῖς δυ- ναστείαις μέγα φρονοῦντες ὡς ἐπὶ τῷ σωφρόνως ζῆν φιλοτιμούμε- νοι, τὴν αὐτὴν ἀξιοῦντες γνώμην ἔχειν πρὸς τοὺς ἥττους ἦπερ τοὺς κρείττους πρὸς σφᾶς αὐτούς, ἵδια μὲν ἀστη τὰς αὐτῶν πό- λεις ἡγούμενοι, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα νομίζοντες εἶναι.

(κγ'). Τοιαύταις διανοίαις χρώμενοι καὶ τοὺς νεωτέρους ἐν τοῖς 82 τοιούτοις ἥθεσι παιδεύοντες οὕτως ἀνδρας ἀγαθοὺς ἀπέδειξαν τοὺς πολεμήσαντας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας ὥστε μηδένα πώποτε δυ- νηθῆναι περὶ αὐτῶν μήτε τῶν ποιητῶν μήτε τῶν σοφιστῶν ἀξίως τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰπεῖν. Καὶ πολλὴν αὐτοῖς ἔχω συγγρά- μην ὅμοιως γάρ ἐστι χαλεπὸν ἐπαινεῖν τοὺς ὑπερβεβληκότας τὰς τῶν ἀλλων ἀρετὰς ὥσπερ τοὺς μηδὲν ἀγαθὸν πεποιηκότας τοῖς μὲν γάρ οὐχ ὕπεισι πράξεις, πρὸς δὲ τοὺς οὐκ εἰσὶν ἀρμόττοντες λόγοι. πῶς γὰρ ἂν γένοιντο σύμμετροι τοιούτοις ἀνδράσιν, οἱ το- 83 σοῦτον μὲν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάμενων διήνεγκαν, ὅσον οἱ

—Λυμεῶν ες] πρό. 8, 141 καλὸν ἐστ. σωτῆρας ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες κληηθ- ναι.—'Α ποκαλεῖσθαί] λαμβάνεται πάρα τοῖς δοκίμοις ἐπὶ ὕδρει καὶ ὀ- νειδισμῷ ὡς Ἐλέν. 57 λοιδοροῦμεν καὶ κόλακας ἀποκαλοῦμεν (πρό. ἀποκαλῶ τινα, προδότην, δειλὸν κτλ.), ἀν καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἀπαντῷ καὶ ἐπὶ καλῆς σημασίας. Πλουτ. 6. Σύλ. 34 σωτῆρα καὶ πατέρα τὸν Σύλλαν ἀποκα- λοῦντες. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ συνδεθῇ μόνον τῷ λυμεῶνες, εἰς δὲ τὸ σωτῆρες ἔξυπακουστέον κατά τι ζεῦγμα τὸ προσαγορεύεσθαι ή τι τοιοῦτον. —Κατα- στρεφόμενοι] = ύποτάσσοντες, κυριεύοντες.

81) "Η νῦν] δηλ. γρῶνται, ως § 77.—Πιστοτέροις] κατηγ. εἰς τὸ λόγους.—'Ανάγκας] τῶν ὁποίων δὲν δύναται τις νάπαλλαγῇ ἐκουσίως.—Πρὸς σφᾶς αὐτούς] δηλ. ἡξίουν ἔχειν.—'Αστη] κατηγ. εἰς τὸ πόλεις.

κγ'. 82) Τοιαύτ. διαν. χρ.] = οὕτω σκεπτόμενοι. —'Α πέδειξαν] ἀντὶ ἐποίησαν, κατέστησαν ως π. Ἀντιδ. 205 οἵτινες ἀν τοὺς μαθητὰς δροιοτά- τους ἐργάτας ἀλλήλοις ἀποδεῖξασιν Ξεν. Ἀπομ. 1, 6, 3 οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἔσαυτῶν ἀποδεικνύουσιν, καὶ Ξεν. ΚΠ. 1, 2, 5 ἐπὶ τοῖς παι- σίν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἥρημένοι εἰσὶν οἱ ἀν δοκῶσι τοὺς παιδίας βελτίστους ἀ- ποδεικνύναι: —'Αγαθοὺς] = ἀνδρείους, κακοὺς = δειλούς, ἀτελεῖς. —Τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας] ἥτοι τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατεύσαντας βαρβάρους. —Τῶν σοφιστῶν] τῶν ὥρητέρων, τῶν κατὰ λογάδην γραψάντων. —Οὐχ ὕπεισι] = ὃν ύπάρχουσι. —Πρὸς δὲ τὸν εἶχαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀρμόττοντες.

83) Τοσοῦτον—ὅσον] 'Ομοίως πλὴν τοῦ Δημ. 60, 10 καὶ 'Ψερ. 'Ε- πιτάφ. 28 (τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων) οὗτος τοσοῦτον διήνεγκεν, ὥστε οἱ

μὲν περὶ μίαν πόλιν ἔτη δέκα διέτριψαν, οἱ δὲ τὴν ἐξ ἀπάστης τῆς Ἀσίας δύναμιν ἐν ὅλῃ χρόνῳ κατεπολέμησαν, οὐ μόνον δὲ τὰς αὐτῶν πατρίδας διέσωσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα σύμπασαν ἡλευθέρωσαν; ποίων δ' ἂν ἔργων ἢ πόνων ἢ κινδύνων ἀπέστησαν ὥστε ζῶντες εὑδοκιμεῖν, οἵτινες ὑπὲρ τῆς δόξης ἢς ἥμελλον
84 τελευτήσαντες ἔζειν οὕτως ἑτοίμως ἥθελον ἀποθνήσκειν; οἷμαι δὲ καὶ τὸν πόλεμον θεῶν τινὰ συναγαγεῖν ἀγασθέντα τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτοι γενόμενοι τὴν φύσιν διαλάθοιεν μηδ' ἀκλεῶς τὸν βίον τελευτήσειαν, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν τοῖς ἐκ τῶν θεῶν γεγονόσι καὶ καλουμένοις ἡμιθέοις ἀξιωθεῖεν καὶ γὰρ ἔκεινων τὰ μὲν σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἀπέδοσαν, τῆς δ' ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην ἐποίησαν.

85 (κδ').) Άει μὲν οὖν οἱ θ' ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ Λακεδαιμόνιοι φιλοτίμως πρὸς ἀλλήλους εἶχον, οὐ μὴν ἀλλὰ περὶ καλλίστων ἐν ἔκεινοις τοῖς χρόνοις ἐφιλονίκησαν, οὐκ ἐχθροὺς ἀλλ' ἀνταγωνιστὰς σφᾶς αὐτοὺς εἴναι νομίζοντες, οὐδ' ἐπὶ δουλείᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων τὸν βάρβαρον θεραπεύοντες ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς κοινῆς σωτηρίας δύμονοσύντες, δόπτεροι δὲ ταύτης αἰτίοις γενήσονται, περὶ τούτου ποιούμενοι τὴν ἀμιλλαν. Ἐπεδείξαντο δὲ τὰς αὐτῶν ἀρετὰς πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ Δαρείου πεμφθεῖσιν. Ἀποθάντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν οἱ μὲν οὐ περιέμειναν τοὺς συμμάχους,

μὲν μετὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος μίαν πόλιν εἶχον, ὁ δὲ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος πᾶσαν τὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ἄρχουσαν δύναμιν ἐταπείνωσεν. — "Ωστε εὐδοκιμεῖν] = ὥστε τιμᾶσθαι, δοξάζεσθαι, ἔχειν ὑπόληψιν. — "Ἡ ε] = ἡν. — "Ἐτοι μως] = προθύμως.

84) Καὶ τὸν οὐγὶ εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' εἰς τὰ ἐπόμενα. — Καὶ γὰρ = καὶ γὰρ καὶ. — "Ἐκείνων] = δηλ. τῶν ἡμιθέων. — "Απέδοσαν] Οἱ θεοὶ ἐκ τοῦ θεῶν τινα. — "Ανάγκας εἰς] φυσικὴν ἀνάγκην ἐνταῦθα ὁ ἥγτωρ ἔννοεῖ τὸν θάνατον.

κδ'. 85) Φιλοτίμως εἰχον] = διέκειντο φιλοτίμως, ἤσαν φιλότιμοι πρὸς ἀλλήλους, ἀντεφιλοτίμουντο. — Οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ μετὰ τὸ μὲν ἔχει ἔννοιαν καταφατικὴν (= οὐ μὴν φιλοτίμως εἶχον, ἀλλά..). — Τὸν βαρ. θεραπεύοντες] = Ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ Δ. πεμφθεῖσιν] Δαρεῖος ὁ Υστάσπους ἐπεμψε τὸν Δᾶτιν καὶ Ἀρταφέργην μετὰ πολλοῦ στρατοῦ πρόφασιν μὲν ἵνα τιμωρήσῃ τοὺς Ἐρετριαῖς καὶ τοὺς Ἀθηναῖους, ὅτι μετασχόντες τῆς ἀποστάσεως τῶν Ἰώνων Σάρδεις ἐνέπρησαν, ἔργον δ' ἵν' ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα.

86) Εἰς τὴν Ἀττικήν] εἰς τὸ πεδίον τοῦ Μαραθῶνος. — Οἱ μέν]

ἀλλὰ τὸν κοινὸν πόλεμον ἴδιον ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἀπάστης τῆς Ἑλλάδος καταφρονήσαντας ἀπήντων τὴν οἰκείαν δύναμιν ἔχοντες, ὄλιγοι πρὸς πολλὰς μυριάδας, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλη λοντες κινδυνεύσειν, οἱ δὲ οὐκ ἔφθασαν πυθόμενοι τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμον καὶ πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες ἦκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες, τοσαύτην ποιησάμενοι σπουδὴν, ὅσην περ ἀν τῆς αὐτῶν χώρας πορθουμένης. Σημεῖον δὲ τοῦ τάχους καὶ τῆς ἀμίλλης· τοὺς μὲν γάρ ἡμετέρους προγόνους φασὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας πυ- 87 θέσθαι τε τὴν ἀπόβασιν τῶν βαρβάρων καὶ βοηθήσαντας ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς χώρας μάχῃ νικήσαντας τρόπαιον στήσαι τῶν πολεμίων, τοὺς δὲ ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ τοσαύταις νυξὶ διακόσια καὶ χίλια στάδια διελθεῖν στρατοπέδῳ πορευομένους. Οὕτω σφόδρ' ἡπειρύησαν οἱ μὲν μετασχεῖν τῶν κινδύνων, οἱ δὲ φθῆναι συμβαλόντες πρὸν ἐλθεῖν τοὺς βοηθήσοντας.

(κέ.) Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ὕστερον στρατείας, ἦν αὖ- 88 τὸς Ξέρξης ἡγαγεν, ἐκλιπὼν μὲν τὰ βασίλεια, στρατηγὸς δὲ κα-

*Ἀθηναῖοι.—Οὐ περιέμ. τ. συμ. I τὰ αὐτά που λέγεται καὶ δι Λυσίας 2. 23 αἰσχυνόμενοι ὅτι ἡσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ οὐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους.—"Ιδιον ποιησάμενοι] προβ. Ἐλέν. 36 τοὺς μὲν κινδύνους ἴδιους ἐποιεῖτο, τὰς δὲ ὠφελείας ἀπάστας εἰς τὸ κοινὸν ἀπεδίδουν. — "Ο λίγοι πρὸς π. μ.] οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἡσαν μετὰ τῶν βοηθησάντων αὐτοῖς 1000 Πλαταιῶν 11000, οἱ δὲ Πέρσαι κατὰ μὲν τὸν Κορηνήλιον (Μιλτ. 5) 110000.—Οἱ δὲ [Οἱ λακεδαιμόνιοι.—Κινδυνεύεσσειν] συντάσσεται ἐν τινι: § 76 καὶ π. Εἰρ. 12 ὥσπερ ἐν ἀλλοτριᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες ἄλλα καὶ περιτινος 18, 9, Πλούτ. Πρωταγ. σελ. 313 καὶ τινι.—Οὐκ ἔφθασαν πυθ... καὶ] =δὲν ἐπρόφθασαν νὰ μάθωσιν, εὐθὺς καθὼς ἔμαθον. — "Οσην πὲρ ἀν πορ.] =δῆσην περ ἀν ἐποιήσαντο.. εἰς ἡ αὐτῶν χώρα ἐποφθεῖτο. 'Αλλ' ὅμως γνωστὸν εἶναι ἐκ τοῦ Ἡροδότου 6, 106 ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ἐβράδυναν νὰ ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν τῶν Ἀθηναίων, κωλυόμενοι κατὰ τὸν παρ' αὐτοῖς νόμον νὰ ἐκστρατεύσωσι πρὸ τῆς πανσελήνου.

87) Τῆς αὐτῆς ἡμ.] προβ. Ἡρόδ. 6, 110. — Βοηθήσαντας—νικήσαντας] δὲν συνδέονται αἱ μετοχαί, διότι εἴναι διαφόρου ἔννοιας, ἡ μὲν γρονική, ἡ δὲ τροπική. — "Ἐν τρισὶν ἡμ.] προβ. καὶ Ἡρόδ. 6, 120 τριταῖοι ἐκ Σπάρτης οἱ λακεδαιμόνιοι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. — Φθῆναι εἰς μυθαλόντες] τὸ οθόνων καὶ λανθάνω μετὰ μετοχ. ἀκρίστου χρόνου—'Ηπειρογνον] =εἵδιασθησαν, ὡς κοινῶς λέγομεν.

κε'. 88) Στρατείας, ἦν—ῃ γι] ως ὁ Πλούτ. Κλεομ. 6 ἔξαγαγών δὲ τὴν στρατείαν καταλαμβάνει χωρίον καὶ Θουκ. 1, 9 δοκεῖ δὲ μοι Ἀγαμέμνων τὴν στρατείαν οὐ χάριτι τὸ πλεῖον ἢ φόβῳ ξυναγαγών ποιήσασθαι. — Βασιλεια] προσυπακουστέον τό, οἰκήματα ἢ δωρήματα... καὶ τὸ ἐνικὸν δέ, βασίλειον, Ἰσοχράτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας τέταχεν. Τοῦτο δὲ παρ' ἡμῖν οὐ-

ταστήναι τολμήσας, ἀπαντας δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας συναγείρας περὶ οὓς τίς οὐχ ὑπερβολὰς προθυμηθεὶς εἰπεῖν ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων εἴρηκεν; ὃς εἰς τοσοῦτον ἥλθεν ὑπερφανίας, ὡστε μικρὸν μὲν ἡγησάμενος ἔργον εἶναι τὴν Ἑλλάδα χειρώσασθαι, βουληθεὶς δὲ τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν, διὸ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἔστιν, οὐ πρότερον ἐπαύσατο, πρὶν ἔξενερε καὶ συνηνάγκασεν, ὃ πάντες θρυλοῦσιν, ὡστε τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἡπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας τὸν δ' Ἀθω διορύξας. Πρὸς δὴ τὸν οὔτω μέγα φρονήσαντα καὶ τηλικαῦτα διαπραξάμενον καὶ τοσοῦτων δεσπότην γενόμενον ἀπήντων διελόμενοι τὸν κίνδυνον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς Θερμοπύλας πρὸς τὸ πεζόν, χιλίους αὐτῶν ἐπιλέξαντες καὶ τῶν συμμάχων ὄλιγους παραλαβόντες, ὡς ἐν τοῖς στενοῖς κωλύσοντες αὐτοὺς

κέπι τὸν βασιλείου οἶκον, ἀλλ' αὐτὴν τὴν βασιλείαν σημαίνει καθ' ἄκαλ παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα (Γ'. Βασιλ. 15'. 8). Κορ. — Τολμήσας] δηλ. παρὰ τὸν τρόπον τῶν μαλθακῶν βασιλέων τῶν Περσῶν. — "Απαντας] ὑπερβολή, ὡς § 146. Περὶ τοῦ πράγματος Ἡροδ. 7, 21. — Συναγείρας] = ἀγείρας, ἀθροίσας. — Τις οὐχ... εἴρηκεν] τίς προθυμηθεὶς εἰπεῖν ὑπερβολὰς (= λόγους ὑπερβολικούς) οὐκ εἴρηκεν ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων (= τῶν ὅντων, τῶν πραγματικῶν).

89) "Υπερηφανίας] γεν. τοῦ βαθμοῦ εἰς τὸ εἰς τοσοῦτον = εἰς τοσαύτην ὑπερφανίαν ἔφθασεν. — Τοιοῦτον = διηγήσει πρᾶ. Νικ. 16 τοιαύτης πολιτείας μετέχειν, ἐν ᾧ μὴ διαλήσει χρηστὸς ὁν. Ηλανηγ. 19 λέγειν περὶ δύνης πρότερον εἴρηκεν. — "Ο μή.. ἐστιν] διηγήσει τὴν ἀνθρ. φ. ἦ δὲ ὑπὲρ (§ 11) τὴν ἀνθρ. φ. ἐστίν. — "Ο.. θρυλοῦσιν] Τῷ δόντι τὸ τεράστια ταῦτα ἔργα τοῦ Ξέρξου κατέστησαν πολυθρύλητα παρβ. Λυσ. 2, 29 δόδον μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποίησατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἡνάγκασε γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἀθω καὶ Κικ. de Finib 2, 34 καὶ Διη. 4. σελ. 242 ἡ πάντα κινήσασα τοῦ βαρβάρου στρατιὰ καὶ πλεύσασα μὲν διὰ γῆς, πεζεύσασα δὲ διὰ θαλάσσης. — "Ωστε — πλεῦσα ἰέπεξήγησις τοῦ διθρυλοῦσιν πρᾶ. Ἀριστφ. Νεφ. 379 δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς — ὡστε φέρεσθαι; οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ ἀπαντᾶ συμπερασματικὴ πρότασις ἀντὶ ἀντικειμένου π. Νικοχ. 4 πεποιήκασιν, ὡστε πολλοὺς ἀμφισβητεῖν καὶ περὶ Εἰρ. 4, 40. — Πεζεῦσας] = πεζὴ πορευθῆναι. — "Αθω = διορύξας] Ἡ ιστορία τῆς τε τοῦ Ἑλλησπόντου ζεύξεως καὶ τῆς διορυγῆς τοῦ Ἀθωκεῖται παρ' Ἡρόδ. 7, 22 καὶ ἔξ. — Πλεῦσας] — πεζεῦσας] παρονομασία, ὡς ζεύξας διορύξας οὕτως 91 ζηλοῦντες, ζητοῦντες, 45 τάχος καὶ ἁμάρτης — λόγων καὶ γνώμης.

90) "Απήντων εἰς Θ.] ὡς περὶ Εἰρ. 99 εἰς Θερμοπύλας ἀπαντησάντων καὶ Τραπεζ. 15 ἀπηγνήσαμεν εἰς τὸ Ήφαιστεῖον Σπαρτιάτας 300. — Χιλίους] περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπομεινάντων τοὺς Πέρσας ἐν Θερμοπύλαις ἴδε Ἡρόδ. 7, 202, 205 πρᾶ. καὶ Διηδ. 11, 4 Λακεδαιμόνιοι ἡσαν χιλίοι καὶ σὺν αὐτοῖς Σπαρτιάται τριακόσιοι. — "Ολίγους] 400 Θηραῖοι καὶ 700 Θεσπι-

περιχιτέρω προελθεῖν, οἱ δ' ἡμέτεροι πατέρες ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἔξη-
κοντα τριήρεις πληγώσαντες πρὸς ἄπαν τὸ τῶν πολεμίων ναυτι-
κόν. Ταῦτα δὲ ποιεῖν ἑτόλμων οὐχ οὕτω τῶν πολεμίων καταφρο- 91
νοῦντες ὡς πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιῶντες, Λακεδαιμόνιοι μὲν ζη-
λοῦντες τὴν πόλιν τῆς Μαραθῶνι μάχης καὶ ζητοῦντες αὐτοὺς
ἔξισθσαι καὶ δειδίότες, μὴ δἰς ἐφέξῃς ἡ πόλις ήμῶν αἰτίᾳ γένη-
ται τοῖς "Ελλησι τῆς σωτηρίας, οἱ δ' ἡμέτεροι μάλιστα μὲν βου-
λόμενοι διαφυλάξαι τὴν παροῦσαν δόξαν καὶ πᾶσι ποιῆσαι φανε-
ρόν, ὅτι καὶ τὸ πρότερον δι' ἀρετὴν ἀλλ' οὐ διὰ τύχην ἐνίκησαν,
ἐπειτα καὶ προαγαγέσθαι τοὺς "Ελληνας ἐπὶ τὸ διαναυμαχεῖν ἐ-
πιδειξαντες αὐτοῖς δύοις ἐν τοῖς ναυτικοῖς κινδύνοις ὥσπερ ἐν
τοῖς πεζοῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγγυομένην.

(κε'.) "Ισας δὲ τὰς τόλμας παρασχόντες οὐχ δροίαις ἐγρήγαντο 92
ταῖς τύχαις, ἀλλ' οἱ μὲν διεφθάρησαν καὶ ταῖς ψυχαῖς νικῶντες
τοῖς σώμασιν ἀπείπον, οὐ γὰρ δὴ τοῦτο γε θέμις εἰπεῖν, ὡς ἡτ-
τήθησαν οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν φυγεῖν ἦξισθεν· οἱ δ' ἡμέτεροι τὰς
μὲν πρόπλους ἐνίκησαν, ἐπειδὴ δ' ἦκουσαν τῆς παρόδου τοὺς πο-

εῖς. Ἡρόδ. 7, 222· κατὰ Δέδωρον (αὐτ.) Τῶν δ' ἄλλων 'Ελλήνων τῶν ἄμ'
αὐτοῖς συνεκπεμφθέντων ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας τρισχίλιοι. — [Ἐξήκοντα]
ἐπίτηδες δὲ Ισ. δὲν μνημονεύει τὰς ναῦς τῶν ἄλλων συμμάχων ἐνταῦθα, ἵνα
παραστήσῃ ὅτι οἱ 'Αθηναῖοι κατέρρωσαν τὸ πᾶν ἐν τῇ ἐπ' Ἀρτεμίσιον ναυ-
μαχίᾳ. Πρβ. Ἡρόδ. 8, 1—14.—Πρὸς ἄπαν] ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς τὸ πλη-
ρῶσαντες ἀλλ' εἰς τὸ ἀπήντων, κατ' ἀντίθεσιν εἰς Θερμοπύλας πρὸς τὸ πεζὸν.

91) 'Α γωνιῶντες] Οχυιστικόν, ἐκ παροξυτόνου, ὡς ἐκ τοῦ αἰτίᾳ αἰτιώ-
μαι, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἀγωνία ἀγωνιῶμαι ('Ισ. Ἀρεοπ. 4.π. Ἀντιδ. 302)=ἀ-
γωνιζόμενοι, ἀμιλλώμενοι πρβ. Ἀρποκρ. ἀγωνίσην, τὸ ἀγωνίζεσθαι. — [Ἐξι-
σθσαί] ἐνν. αὐτῆς.—Τῆς Μαρ. μάχης] ἔνεκα τῆς μάχης τῆς ἐν Μαρ.
ἄνευ προθ. τὸ Μαραθῶνι, διότι ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς 'Αττικῆς παραλείπεται ἡ
πρόθ. ἐν.—Προαγαγέσθαι] νὰ προτρέψωσι, παροτρύνωσι, παραθαρρύνω-
σιν. — "Επειτα] ἄνευ τοῦ δὲ μετὰ τὸ μάλιστα μέν.

κε'.) 92) Οἱ μὲν οἱ Σπαρτιᾶται ἐν Θερμοπύλαις. — Τοῖς σωμ. ἀ-
πεῖπον] δὲ Ιουστίν. 2, 11. 18 λέγει περὶ αὐτῶν non victi, sed vincendo
fatigati. — 'Απεῖπον] ἀπέκαμον, κατεπονήθησαν, κατεβλήθησαν. —
[Ἡτήθησαν] Λυκ. κ. Λεωκ. 48 οὐχ ἡτηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες, οὐπερ
ἐτάχθησαν καὶ Διοδ. 11, 11 τοῖς μὲν σώμασι κατεπονήθησαν, ταῖς δὲ ψυ-
χαῖς οὐχ ἡττήθησαν. Ωσαύτως καὶ 'Υπερίδ. Ἐπιτ. 23 τεύξονται παιδεῖς ἐφό-
διον εἰς τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὐδοξίαν τὴν τῶν οὐκ ἀπολωλότων ἀρετὴν οὐ
γάρ θεμιτὸν τούτου τοῦ ὀνόματος τυχεῖν τοὺς οὕτω περὶ καλῶν τὸν βίον ἐκλι-
πόντας. — Πρόπλουσι] πρόπλουι [καὶ πρόπολοι νῆες Θουκ. 5'. 46]) ἐλέγοντο
αἱ πρὸ τῶν ἄλλων πλέουσαι ὅπως κατασκοπεύσωσι τὸν στόλον τῶν πολεμίων,
ἵστην δὲ αἱ ἐνταῦθα μνημονεύσμεναι πρόπλουι διακόσιαι πρβ. Ἡρόδ. 8. 7 ἐξ.

λεμίους κρατοῦντας, οἷκαδε καταπλεύσαντες [καὶ κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν] οὕτως ἔθουλεύσαντο περὶ τῶν λοιπῶν, ὡστὲ πολλῶν καὶ καλῶν αὐτοῖς προειργασμένων ἐν τοῖς τελευταίοις τῶν 93 κινδύνων ἔτι πλέον διήνεγκαν. Ἀθύμως γὰρ ἀπάντων τῶν συμμάχων διακειμένων, καὶ Πελοποννησίων μὲν διατειχίζοντων τὸν Ἰσθμὸν καὶ ζητούντων ἴδιαν αὐτοῖς σωτηρίαν, τῶν ἄλλων πόλεων ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γεγενημένων καὶ συστρατευομένων ἐκείνοις, πλὴν εἴ τις διὰ μικρότητα παρημελήθη, προσπλεουσῶν δὲ τριήρων διακοσίων καὶ χιλίων καὶ πεζῆς στρατιᾶς ἀναριθμήτου μελλούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβάλλειν, οὐδεμιᾶς σωτηρίας αὐτοῖς ὑποφανιούμενης, ἀλλ' ἕρημοι συμμάχων γεγενημένοι καὶ τῶν ἐλπίδων ἀπασῶν διημαρτυρότες, ἔξօν αὐτοῖς μὴ μόνον τοὺς παρόντας κινδύνους διαφυγεῖν ἀλλὰ καὶ τιμᾶς ἔξαιρέτους λαθεῖν, ἀς αὐτοῖς ἐδίδου βασιλεὺς ἥγουμενος, εἰ τὸ τῆς πόλεως προσλάβων ανυτικόν, παραχρῆμα καὶ Πελοποννήσου κρατήσειν, οὐχ ὑπέμενον τὰς παρ' ἐκείνου ὅωρεάς, οὐδ' ὄργισθέντες τοῖς "Ελληνιν, ὅτι

— Παρόδοι] τῶν Θερμοπυλῶν. — Καταπλεύσαντες] Ἡρόδ. 8, 41 κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ἐνταῦθα οἱ μὲν πλεῖστοι εἰς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ εἰς Αἴγιναν· οἱ δὲ εἰς Σαλαμῖνα, — ως δέ σφι πάντα ύπεξέκειτο, ἔπλωον εἰς τὸ στρατόπεδον. — Περὶ τῶν λοιπῶν περὶ τῶν περαιτέρω ἀναγκαίων νὰ πραγθῶσι. — Διήνεγκαν] διεκριθησαν, ύπερέβαλον τοὺς ἄλλους "Ελληνας.

93) Διατειχίζοντων] Οἱ Πελοποννήσιοι διετειχίζον τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ Κεγχριῶν μέχρι Δεγχίου, ἵνα κωλύσωσι τοὺς βαρβάρους νὰ μὴ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἡρόδ. 8, 40. — Τῶν δ' ἄλλων] μόνον αἱ Θεσπιαὶ καὶ Πλαταιαὶ καὶ πέντε νῆσοι. Ἡρόδ. 8, 66. — Παρημελήθη δηλ. ὑπὸ τῶν Περσῶν. — Αὐτοῖς] τοῖς Ἀθηναίοις. — Υποφανούμενης] μεταφορικῶς ως εἴη σωτηρία εἶναι φῶς Ξεν. Ἀν. 4, 2, 7 ἐπειδὲ ήμέρα ύπερφανεν ἐπορεύοντο σιγῇ. — Ἐλπ. διημαρτηκότες] φευσθέντες ἀπασῶν (τῶν ἐλπίδων), ἀποβαλόντες ἀπάστας τὰς ἐλπίδας.

94) Ἐξὸν] αἰτιατικὴ ἀπόλυτος = ἐν φήτῳ δυνατόν. — Εδίδοι] ἔδιδε Μνήμης ἀμαρτίᾳ συνέχεεν ὁ φήτωρ τοὺς χρόνους καὶ γὰρ δὲ ξέρεις ύπεσχετο, ταῦτα μετὰ τὴν μάχην Μαρδόνιος δι; Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντου τοῦ Μακεδόνος ἀπήγγειλεν, ως δηλον ἐκ τοῦ Ἡρόδ. 8, 136 τῶν Ἀθηναίων προσγενομένων κατήλπιζεν εὐπατέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, πεζῇ τε ἐδόκεε πολλῶν εἶναι κορείσσων, καὶ οἱς Δημοτιθέντης φησὶν ἐν τῇ κατὰ Φίλιππον δευτέρῃ (σελ. 49). Κορ. καὶ 140 καὶ Πλούτ. Ἀριστ. 10 ἐπεμψε γράμματα παρὰ βασιλέως τῇ τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλούμενου καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. — Οὐχ ύπεμειναν, ἀπὸ τῶν ὑθρεων ἐπὶ τὰς τιμᾶς καὶ δωρεάς μετενεγέθεν. Κορ.

προύδόθησαν, ἀσμένως ἐπὶ τὰς διαλλαγὰς τὰς πρὸς τοὺς βαρβά-
ρους ὥρμησαν, ἀλλ’ αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας πολεμεῖν πα- 95
ρεσκευάζοντο, τοῖς δ’ ὄλλοις τὴν δουλείαν αἰρουμένοις συγγνώμην
εἶχον. Ήγοῦντο γὰρ ταῖς μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων προσήκειν
ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν, ταῖς δὲ προεστάναι τῆς
Ἐλλάδος ἀξιούσαις οὐχ οἷόν τ’ εἶναι διαφεύγειν τοὺς κινδύνους,
ἀλλ’ ὥσπερ τῶν ἀνδρῶν τοῖς καλοῖς κακγαθοῖς αἱρετώτερόν ἔστι
καλῶς ἀποθανεῖν ἢ ζῆν αἰσχρῶς, οὕτω καὶ τῶν πόλεων ταῖς ὑ-
περεγούσαις λυσιτελεῖν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι μᾶλλον ἢ δού-
λαις ὄφθηναι γενομέναις. Δῆλον δ’ ὅτι ταῦτα διενοθησαν· ἐπειδὴ 96
γάρ οὐχ οἷοί τ’ ἡσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἄμα παρατάξασθαι τὰς δυ-
νάμεις, παραλαβόντες ἀπαντα τὸν ὄχλον τὸν ἐκ τῆς πόλεως εἰς
τὴν ἔχομένην νῆσον ἐξέπλευσαν, ἵν’ ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν κιν-
δυνεύσωσιν.

(κζ').) Καίτοι πῶς ἂν ἔκείνων ἄνδρες ἀμείνους ἢ μᾶλλον φιλέλ-
ληνες ὅντες ἐπιδειχθεῖεν, οἵτινες ἐτόλμησαν ἐπιδεῖν ὥστε μὴ τοῖς
λοιποῖς αἴτιοι γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην μὲν τὴν πόλιν γενο-
μένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ιερὰ δὲ συλώμενα καὶ νεώς ἐμ-
πιπραμένους, ἀπαντα δὲ τὸν πόλεμον περὶ τὴν πατρίδα τὴν αὐτῶν
γιγνόμενον; καὶ μηδὲ ταῦτ’ ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς χιλίας 97
καὶ διακοσίας τριήρεις μόνοι διαναυμαχεῖν ἐμελέτησαν. Οὐ μὴν
μάθησαν καταισχυθέντες γὰρ Πελοποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν,

95) 'Αξιούσαις] οἱ 'Αθηναῖοι εἶγον τὴν ἡγεμονίαν κατὰ θάλασσαν. 'Η-
ροδ. 8, 3. — Δυσιτελεῖν=συμφέρειν τὸ μᾶλλον εἰς τὸ λυσιτελεῖν, ὡς
ἄλλ. εἰς τὸ αἱρεῖσθαι 'Αρεοπ. 57 αἱρήσεσθαι διὰ τὴν συνήθειαν—κακοπαθεῖν
μᾶλλον ἢ κτλ.

96. Γάρ] διασαφητικός. — Πρὸς ἀμ. φ. . . . παρατάξασθαι] πρᾶ.
Πολύθ. 2. 1 πρὸς τοὺς μερίστην δύναμιν ἔχοντας παρατατόμενος συγνότερον
ἢ παρατάττεσθαι συντάσ. δοτ. Παναθ. 92 παρατάξαμενοι τοῖς πολεμίοις. —
'Εχομένην] δηλ. τῆς πόλεως=πλησίον κειμένην, παρακειμένην νῆσον ἐν-
νοεῖ δὲ τὴν Σαλαμῖνα, καθ' Ἡροδ. 8, 41 οἱ πλεῖστοι εἰς Τροιζῆνα ἐξέπλευ-
σαν καὶ εἰς Αἴγιναν ἄλλοι. — 'Εν μέρει] χωριστά, χωρίς, οὐχὶ μαζὶ.
Τὰ αὐτὰ λέγει καὶ ὁ Διοσ. 2, 33 ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς 'Ελλάδος τὴν πόλιν, ἵν'
εἰ μέρει πρὸς ἑκατέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἄμα τὰς δυνάμεις κινδυ-
νεύσωσιν.—Κινδυνεύσωσι] περὶ τῆς χρήσεως τῆς ὑποτ. ἐν τῇ ἀποδόσει
παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου.

κζ') Τοῖς λοιποῖς] δηλ. 'Ελλησι. — "Ω στε] =ἐφ' ὡς τε. § 83.
97) Εἰάθησαν] δηλ. μόνοι διαναυμαχεῖν οὐχὶ σπανία ἔλλειψις. Πρᾶ.
Θουκ. ἀ. 70 εἰτις αὐτοὺς ξυνελῶν φαίνεται πεφυκέναι επὶ τῷ μήτε αὐτοὺς ἔχειν

καὶ νομίσαντες προδιαφθαρέντων μὲν τῶν ἡμετέρων οὐδ' αὐτοὶ σωθήσεσθαι, κατορθωσάντων δ' εἰς ἀτιμίαν τὰς αὐτῶν πόλεις καταστήσειν, ἥναγκασθησαν μετασχεῖν τῶν κινδύνων. Καὶ τοὺς μὲν θρύθους τοὺς ἐν τῷ πράγματι γενομένους καὶ τὰς κραυγὰς καὶ τὰ παρακελεύσεις, ἂν κοινὰ πάντων ἔστι τῶν ναυμαχούντων, οὐκ οἶδεν δ τι δεῖ λέγοντα διατρίβειν. ἂν δ' ἔστιν ἦδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἔξια καὶ τοῖς προειρημένοις δύολογούμενα, ταῦτα δ' ἐμὸν ἔργον εστὶν εἰπεῖν. Τοσοῦτον γάρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν, ὅτ' ἦν ἀκέραιος φυστὸς ἀνάστατος γενομένη πλείους μὲν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸ κινδύνον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος ἡ σύμπαντες οἱ συνναυμαχήσαντες οὐδεῖς δὲ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχει δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἀν δύολογήσειε διὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν ἡμᾶς τῷ πολέμῳ κρατήσαι, ταῦτης δὲ τὴν πόλιν αἰτίαν γενέσθαι.

99 (κτν'.) Καίτοι μελλούσης στρατείας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἔσεσθαι τίνας χρὴ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν; οὐ τοὺς ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ μάλιστ' εὔδοκιμήσαντας, καὶ πολλάκις μὲν ἴδιῃ προκινδυνεύσαντας, ἐν δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν ἀγώνων ἀριστείων ἀξιωθέντας; οὐ τοὺς τὴν αὐτῶν ἐκλιπόντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ τότε παλαιὸν οἰκιστάς τῶν πλείστων πόλεων γενομένους, καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τῶν μεγίστων συμφορῶν διασώσαντας; πῶς δ' οὐκ ἀν δεινοπάθοιμεν, εἰ τῶν κακῶν πλεῖστον μέρος μετασχύοντες ἐν ταῖς τοι

ἥσυχιαν μήτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐᾶν δρθῶς ἀν εἴποι. Σπουνιωτέρειναι ή παθητ. σύντ. καὶ Δημ. 2, 16 οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὗτ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν.—Τῶν ἡμετέρων δηλ. τῶν πολειτῶν. —Τῷ πράγματι τοῦ ἔργω, κατὰ τὴν ναυμαχίαν.

98) Γαῦτα δὲ τὸ ταῦτα τίθεται πρὸς ἔμφασιν.—Πλείσιον τοιούτοις περὶ τοῦ πράγματος παρβ. Παναθ. 50. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνάστατοι γενημένοι καὶ τὴν πόλιν ἐκλειστόπτες διὰ τὸ μὴ τετειχίσθαι κατ' ἐκείνον τὸ χρόνον πλείους ναῦς παρέσχοντο καὶ μείζω δύναμιν ἔχουσας ἡ σύμπαντες συγκινδυνεύσαντες. Οὕτω καὶ Λυσ. 2, 42. πρβ. Θουκ. 1, 74 καὶ Δημ. 8, 48. Τούναντίον ὁ Ἡρόδ. Ιστορεῖ 8, 44. Ἀθηναῖοι μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὄγδώκοντα καὶ ἐκατὸν μοῦνοι, καὶ προιών (8, 48). ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν... ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τριηκόσιοι, ὥστε κατ' αὐτὸν οὐχὶ πλείους, ἀλλ' ἐλάττους συνεβάλοντο οἱ Ἀθηναῖοι τριήρεις τὸν κινδύνον ἡ σύμπαντες οἱ συνναυμαχήσαντες. —Πρὸς ἡμᾶς τοιούτους Ἀθηναῖούς.—Ἡ μᾶς τοὺς Ἀθηναῖους καθόλου.

κη'. 99) Τὴν αὐτῶν ἐνν. πόλιν ἡ χώραν, πρβ. § 41 τοῖς δυστυχοῦσι ἐν ταῖς αὐτῶν. § 49 τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν δυναμένους, § 146 καὶ 168 ἐν ταῖς αὐτῶν καὶ πλεῖστα ἄλλα. —Πλείστον—μετασχ.] "Ομοίος πλεονασμὸς Ἄρχ. 3 καὶ Ἐπιστ. 9, 8 ὃν πλεῖστον μέρος μετειλήφασιν, 2, 30 ἡς οὐ

μαῖς ἔλαττον ἔχειν ἀξιωθεῖμεν καὶ τότε προταχθέντες ὑπὲρ ἀπάντων νῦν ἑτέροις ἀκολουθεῖν ἀναγκασθεῖμεν;

(κθ'). Μέχρι μὲν οὖν τούτων οὐδ' ὅτι πάντες ἀν δημολογήσειαν 100 πλείστων ἀγαθῶν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν αἰτίαν γεγενῆσθαι καὶ δικαίως ἀν αὐτῆς τὴν ἡγεμονίαν εἶναι, μετὰ δὲ ταῦτ' ἥδη τινὲς ἡμῶν κατηγοροῦσιν, ὡς ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν τῆς Θαλάττης παρελαβομένην, πολλῶν κακῶν αἰτίοις τοῖς "Ελλησι" κατέστημεν, καὶ τὸν τε Μηλίων ἀνδραποδισμὸν καὶ τὸν Σκιωναίων ὄλεθρον ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἡμῖν προφέρουσιν. 'Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πρῶτον 101 μὲν οὐδὲν εἶναι τοῦτο σημείον, ὡς κακῶς ἥρχομεν, εἴ τινες τῶν πολεμησάντων ἡμῖν σφόδρα φαίνονται κολασθέντες, ἀλλὰ πολὺ τόδε μεῖζον τεκμήριον, ὡς καλῶς διώκομεν τὰ τῶν συμμάχων, ὅτι τῶν πόλεων τῶν ύψ' ἡμῖν οὔσων οὐδεμίᾳ ταύταις ταῖς συμφοραῖς περιέπεσεν. "Ἐπειτ' εἴ μὲν ἄλλοι τινὲς τῶν αὐτῶν πραγμάτων πρόστερον ἐπεμελήθησαν, εἰκότως ἀν ἡμῖν ἐπιτιμῶν· εἴ 102 δὲ μήτε τοῦτο γέγονε μήτ' οἷον τ' ἔστι τοσούτων πόλεων τὸ πλῆθος κρατεῖν, ἢν μὴ τις κολάζῃ τοὺς ἔξαμαρτάνοντας, πῶς οὐκ

μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστιν. 6, 92 τῶν ἐκεῖ γιγνομένων τὸ πλεῖστον μέρος τῇ τύχῃ μέτεστι. — Ακολουθεῖν] ἀντιτίθεται τῷ προταχθέντες.

(κθ'). 110) Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπόδοσις τοῦ μέχρι μὲν οὖν. — 'Ἐπειτὴν] χρονικὸν=ἀφ' οὐ. — Μηλίων—Σκιωναῖων] Περὶ τοῦ πράγματος καὶ Παναθ. 63 καὶ Θουκ. δ'. 120 καὶ ἔξ., ἐ. 32 καὶ ἐ. 84—116. Οἱ Μήλιοι δύνεται ἀποικοι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἀρνούμενοι νὰ ὑπακούωσι τῶν Αθηναίων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἔμενον οὐδέτεροι· ἀλλ' οἱ 'Αθηναῖοι γενόμενοι κύριοι τῆς νήσου ἀπέκτειναν ὅσους ἥθωντας ἔλαθον, παῖδας τοῦ κατὰ γυναικας ἔξηνδραπόδισαν.—Οἱ Σκιωναῖοι κάτοικοι τῆς ἐν τῇ γερσονήσῳ Παλλήνη Σκιώνης (νῦν νέας Κασσάνδρας) ἀποστάντες ἀπ' 'Αθηνῶν πρὸς Βρασίδαν ἔπαθον ταῦτα, ἀπερ οἱ Μήλιοι κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον. — Προφέρομεν] = δύνειδίζουσι, κατὰ τὸ Όμ. 'Ιλ. Γ 64 μή μοι δῶροντα πρόσφερε.

101) Κολασθέντες] κατηγ. μετγ. ἐκ τοῦ φαίνονται. — Πολὺ] συναπτέον τῷ μεῖζον, οὐ τὴν ἔννοιαν ἐπιτείνει· καὶ Δημ. 18, 276 πολὺ τούτων καλλίλον ἡ εὐοία νομίζετε ταῦτα προσεῖναι· καὶ 19, 276 πολὺ ταύτης ἔλαττω κατὸ τὴν πόλιν εἰργασται. — Ηεριέπεσεν] Σημαίνει μεταβολὴν καταστάσεως ἐκ χρείσσυνος εἰς χείρονα· πρβ. Ἀρχ. 78, Ἀρεοπ. 18, π. Εἰρ. 12, 91 καὶ ἄλ. Τὸ ἐνεργητικὸν είναι περιβάλλειν, μεταβάλλειν ἔχουσι παθ. ἐκπίπτειν, ἐμπίπτειν μεταπίπτειν· οὕτω ἐκβιλῶ, ἐξέβιλον, ἐκβέβληκα ἐνεργ. ἐκπεσδῦμαι, ἐξέπεσον, ἐκπέπτωκα παθητ.

102) Τοὺς εἴξαμαρτάνοντας] = τοὺς ἀπειθοῦντας, τοὺς ἀποστατοῦντας.—Τὸ πλῆθος] μετὰ τοῦ τοσούτων, ὡς τὸ τηλικοῦτος μετὰ τοῦ τὸ κέγεθος. Εύαγ. 29 ἐπὶ τηλικάτην πρᾶξιν τὸ μέγεθος. Πρβ. καὶ Παν. 68 καὶ

ἡδη δίκαιον ἔστιν ἡμᾶς ἐπαινεῖν, οἵτινες ἐλαχίστους χαλεπήναντες πλειστον χρόνον τὴν ἀρχὴν κατασχεῖν ἡδυνήθημεν;

103 (λ').) Οἵματι δὲ πᾶσι δοκεῖν τούτους κρατίστους προστάτας γένησεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἐφ' ὃν οἱ πειθαρχήσαντες ἄριστα τυγχάνουσι πράξαντες. Ἐπὶ τοίνυν τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας εύρήσομεν καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ιδίους πρὸς εὐδαιμονίαν πλειστον ἐπιδόντας.

104 καὶ τὰς πόλεις μεγίστας γενομένας. Οὐ γάρ ἐφθονοῦμεν ταῖς αὐταῖς ξανομέναις αὐτῶν, οὐδὲ ταραχὰς ἐνεποιοῦμεν πολιτείας ἐναντίον παρακαθίσταντες, ἢν' ἀλλήλοις μὲν στασιάζοιεν, ἡμᾶς δ' ἀμφότεροι θεραπεύοιεν, ἀλλὰ τὴν τῶν συμμάχων δύνονταν κοινὴν ὁ φέλειαν νομίζοντες τοῖς αὐτοῖς νόμοις ἀπάσας τὰς πόλεις διώκομεν, συμμαχικῶς ἀλλ' οὐ δεσποτικῶς βουλευόμενοι περὶ αὐτῶν δῆλων μὲν τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες, ιδίᾳ δὲ ἑκάστους ἐλευθέρους ἔῶντες εἰναι, καὶ τῷ μὲν πλήθει βοηθοῦντες, ταῖς δὲ δυνατείαις πυλεμοῦντες, δεινὸν οἰόμενοι τοὺς πολλοὺς ὑπὸ τοῖς ὀλίγοις

Λατ. 12, 1. — 'Ε λ. χαλεπήναντες] = δλιγίστους χαλεπῶς (σκληρῶς) κολάσαντες.—Π λ. χρόνον] ἥτοι πέντε καὶ ἕξήκοντα ἔτη, ὡς αὐτὸς ὁ Ἰσοκράτης λέγει ἀλλαχοῦ (Παναθ. 56). 'Υπολογίζεται δὲ συνήθως ὁ χρόνος τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν Μηδικῶν πολέμων (477 περίπου π. Χ.) μέχρι τῆς ἐν Σικελίᾳ καταστροφῆς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ στρατοῦ καὶ στόλου (412 π. Χ.). "Αλλοι δ' ἀλλὰ δρια τῆς διαρκείας τῆς τῶν Ἀθηναίων ἀρχῆς λαμβάνουσιν. "Ιδε καὶ Δημ. 3, 23 καὶ Δυκουρ. χ. Λεωκρ. 17.

λ' 103) 'Ε φ' ὃν] ἀναφέρεται εἰς τὸ τούτους σημαίνει χρόνον = ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν δόπιων, ὡς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας.—" Αριστα—πρὸ τὸ προστάντες ἐνταῦθα εἰναι οὐδ. καὶ ἔχει ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐννοίας πέπραχα· ὡς λέγεται εῦ (ἢ καλῶς) πράττω (=εὔτυχῶ), οὕτω καὶ ἄμεινον (ἢ βέλτιον) πράττω (=μάλλον εὔτυχῶ, εὔτυχέστερος γίνομαι), καὶ ἄριστα πράττω (=μάλιστα εὔτυχῶ, εὔτυχέστατος γίνομαι). — Οἶκοιος] = οἰκογενείας.—'Ιδιοιος] = ιδιωτικούς, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν δῆλην πόλιν. — 'Ε πιδόντας] ἐπιδώσαντας, προσδεύσαντας, προκόψαντας. "Ιδ. Εὐαγ. 68.

104) Πολιτείας—παρακ.] = πολιτεύματα ἐναντία πλησίον ἀλλήλων καθιστάντες.—'Αλλ. στασιάζοιεν] ὑποκ. εἴναι οἱ πολῖται, ἐκ τοῦ πόλεις. Προβ. Ἀρεοπ. 51 οὐ πολέμων ἡ πόλις ἔγεμεν, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους ἡσυχίαν εἶχον. Ἡρόδ. 2, 90 καθ' ἦν ἀν πόλιν ἔζενει χοῦ, τούτους πᾶσα ἀνάγκη ἔστι αὐτὸν θύψι: Θουκ. γ'. 79 ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπέπλεον καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φύσῳ ὅντας.—Συμμαχικῶς] = ως σύμμαχοι. — Δεσποτικῶς] Αὐτογνωμόνως, ως δεσπόται βουλεύονται περὶ δούλων. Σημειοῦ δὲ τὸ δεσποτικῶς ἐνταῦθα, ταῦτα δυνάμενον τῷ τυραννικῶς. Κορ.

105) Τῷ πλήθει] = τοῖς πολλοῖς, τῷ δῆμῳ, τοῖς δημοκρατικοῖς κτλ. κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ὀλίγους τοὺς βελτίονας (τοὺς βελτίστους), τοὺς δυνατωτάτους, τοὺς ὀλιγαρχικούς.—Ταῖς δυναστείαις] = ταῖς ὀλιγαρχίαις

είναι, καὶ τοὺς ταῖς οὐσίαις ἐνδεεστέρους, τὰ δ' ἄλλα μηδὲν χείρους ὄντας, ἀπελαύνεσθαι τῶν ἀρχῶν, ἔτι δὲ κοινῆς τῆς πατρίδος οὕσης τοὺς μὲν τυραννεῖν, τοὺς δὲ μετοικεῖν, καὶ φύσει πολίτας ὄντας νόμῳ τῆς πολιτείας ἀποστερεῖσθαι. Τοιαῦτ' ἔχοντες¹⁰⁶ ταῖς ὀλιγαρχίαις ἐπιτιμᾶν καὶ πλείω τούτων, τὴν αὐτὴν πολιτείαν, ἥνπερ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κατεστήσα μεν, ἣν οὐκ οἷδ' ὅ τι δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαινεῖν, ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλῶσαι περὶ αὐτῆς. Μετὰ γάρ ταύτης οἰκουντες ἑδομήκοντ' ἔτη διετέλεσαν ἄπειροι μὲν τυραννίδων, ἐλεύθεροι δὲ πρὸς τοὺς βαρβάρους, ἀστασίαστοι δὲ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, εἰρήνην δ' ἄγοντες πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

(λά.) Ὑπέρ ὧν προσήκει τοὺς εὖ φρονοῦντας μεγάλην χάριν¹⁰⁷ ἔχειν πολὺ μᾶλλον ἢ τὰς κληρουχίας ἡμῖν ὄντειδίζειν, ἃς ἡμεῖς εἰς τὰς ἐρημουμένας τῶν πόλεων φυλακῆς ἔνεκα τῶν χωρίων ἄλλ' οὐ διὰ πλεονεξίαν ἔξεπέμπομεν. Σημεῖον δὲ τούτων ἔχοντες γάρ χώ-

§ 39. Ὁμοίως καὶ § 106 ὀλιγαρχίαι. — 'Απελαύνεσθαι] = ἀποδιώκεσθαι, λέξις σφοδροτέρα τῆς πρὸς δήλωσιν τοῦ πράγματος, ἀρμοδιωτέρας εἰργεθαι, ἀποστερεῖσθαι. — Μετοικεῖν] ως μετοίκους ζῶν ἐν ταῖς ἑαυτῶν πατρίδι, τούτεστι, μὴ μετέχειν τῆς πολιτείας. Κορ.

106) Συντόμως εἴχοντα] ἀναφέρεται εἰς τὸ δηλῶσαι, τὸ δὲ ἔχοντα εἰς τὸ ἔξυπακουόμενον ὑποκ. τοῦ δεῖ ἐμέ, ἢ δὲ ἔννοια = ἐνῷ δύναμαι συντόμως νὰ δηλώσω, νὰ καταστήσω φανερόν. — 'Εδομήκοντα ἐτῇ] οὐ περὶ τῆς Ἀθηναίων ἀρχῆς ἡ πείληφεν δέ Μόρος εἶναι τὸν λόγον ἐνταῦθα τῷ θίτορι, περὶ τῆς (ώς ύπέλαβον ἔτεροι) ἀνωτέρω μὲν ἀδιορίστως εἰρηκε «πλεῖστον χρόνον τὴν ἀρχὴν κατασχεῖν ἡδυνήθημεν». ἐνταῦθα δέ, διοιογῶν τῷ Διοσίᾳ (ἐπιτ. σλ. 113), ἑδομήκοντα φησὶ ταύτην ἔτη διαμεῖναι, ἐν τῷ Παναθ. (σλ. 243) πέντε καὶ ἔξηκοντα φῆσας. Διαπεφώνηται γάρ μάλιστα τὰ περὶ τοῦ χρόνου τῆς Ἀθηναίων ἀρχῆς. Καὶ γάρ καὶ Δημοσθένης ὅτε μὲν ('Ολ. Γ'. σελ. 25) πέντε καὶ τεσσαράκοντα, ὅτε δὲ (κατὰ Φιλ. Γ'. σελ. 68), ἑδομήκοντα καὶ τρία ἔτη προστήναι τοὺς Ἀθηναίους τῶν Ἐλλήνων λέγει. Λυκοῦργος δὲ (κ. Λεωχρ. § 17) ἐνενήκοντα (πλὴν εἰς μὴ γραφικῶς ἡμαρταὶ ἡ ἀριθμός, ως τινες ύπειλήφασι). 'Ανδοκίδ. δέ, περὶ τῆς πρὸς Λακ. Εἰρ. σλ. 107), πέντε καὶ ὅγδοηκοντα. Διονύσιος δὲ δέ οἱ Ἀλικαρνασσεὺς ('Ρωμ. 'Αρχ. Α'. γ.) δυοῖν δέοντα ἑδομήκοντα. Κορ.

λά. 107) Κληρουχίας] ἀφηρημένῳ χρῆται τῷ κληρουχίᾳ, ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου, κληρουχούς, ως καὶ ἄλλαχοῦ Μοναρχίας εἰρηκεν ἀντὶ Μονάρχους. «Ἐκαλοῦντο δὲ κληρουχοῖ, ἥ φησιν Ἀρποκρατίων, τούτεστι τὸ χωρίον Ισοχράτους ἔξηγούμενος, οὓς Ἀθηναῖοι ἔπειμπον ἐπὶ τὰς πόλεις, ἃς ἐλάμβανον, κληρους ἐκάστοις διανέμοντες.» Κορ. — 'Εχοντες] ἐνταῦθα παρατηρεῖται ἀνακολουθία τις τῆς συντάξεως. 'Ο Ισ. ἀρξάμενος τοῦ λόγου ἀπ' ὅμη. τῆς μετοχῆς, είτα ἐπιλαθόμενος ἔνεκα τῶν παρεμπεσόντων τῆς ἀρχῆς,

ραν μὲν ὡς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην, ἀρχὴν δὲ με-
108 γίστην, κεκτημένοι τριήρεις διπλασίας μὲν ἢ σύμπαντες, δυνα-
μένας δὲ πρὸς δὶς τοσαύτας κινδυνεύειν, ύποκειμένης τῆς Εὐ-
βοίας ὑπὸ τὴν Ἀττικήν, ἢ καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν τῆς Θαλάτ-
της εὐφυῶς εἰχει τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἀπασπὸν τῶν νήσων διέ-
φερε, κρατοῦντες αὐτῆς μᾶλλον ἢ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, καὶ πρὸς
τούτοις εἰδότες καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τούτους
μάλιστ' εὐδοκιμοῦντας, ὅσοι τοὺς δύμόρους ἀναστάτους ποιήσαντες
ἀφθονον καὶ ῥάθυμον αύτοῖς κατεστήσαντο τὸν βίον, δύμως οὐδὲν
09 τούτων ἡμᾶς ἐπῆρε περὶ τοὺς ἔχοντας τὴν νῆσον ἔξαμαρτεῖν, ἀλλὰ
μόνοι δὴ τῶν μεγαλην δύναμιν λαβόντων περιείδομεν ἡμᾶς αὐ-
τοὺς ἀπορωτέρως ζῶντας τῶν δουλεύειν αἰτίαν ἔχόντων. Καίτοι

ἔθηκε κατ' αἴτ. τὸ ὄνομα, εἰς δὲ ἀναφέρεται ἡ μετοχὴ (Οὐδὲν τούτων ἡμᾶς
ἐπῆρε, ἀντὶ ὑπ' οὐδενὸς τούτων ἐπῆρθμεν). Οὕτω δὲ ὅνομαστικὴ φαίνεται
ὅτι κεῖται ἀπολύτως. Όμοία σύνταξις ἀπαντᾷ καὶ ἐν Παναθ. 118 αἱ μὲν οὖν
αἰτίαι; δι' ἁς μετέβαλον τὴν πολιτείαν τὴν ὑπὸ τινῶν ψευγομένων ἀντὶ τῶν
ὑπὸ πάντων ἐπινουμένους, διὰ μακροτέρων μὲν αὐτὰς διηθόν.» — «Ως πρὸς
τὸ πλῆθος] ἀναλόγως τοῦ πλήθους. Πρό. Θουκ. 3, 113 ἀπίστον τὸ πλῆθος
λέγεται ἀπολέσθαι ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς πόλεως δὲ πληθυσμὸς τῆς Ἀττικῆς
ἥτο περὶ τὰς 500,000 ψυχάς, ὡν περὶ τὰς 130,000 ἐλεύθεροι (95,000 Ἀ-
θηναῖοι καὶ 40,000 μέτοικοι), οἱ δὲ ὅλοι δοῦλοι. Ἐπειδὴ δὲ τῆς Ἀττι-
κῆς ἔκτασις μετὰ τῆς Σαλαμῖνος εἶναι περὶ τὰ 40 τετρ. μίλια, εἰς ἔκαστον
τετρ. μίλιον ἀναλογοῦσι 1250. κάτοικοι ἦτοι ὅσοι νῦν εἰς ἵσην ἔκτασιν τῆς
κεντρώας Βρεττανίας. — Σύμπαν τες] δηλ. οἱ ὅλοι «Ελληνες.

108) Κινδυνεύειν=μάγεσθαι: λέγει δὲ τοῦτο ἔνεκα τῆς περὶ τὰ
νυκτικὰ ἐμπειρίας τῶν Ἀθηναίων. — «Υποκειμένης
γειτνιώσης οὐχ ὡς παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, ἀντὶ τοῦ ὑπηκόου οὐσῆς. Κορ.—
Ἐδφυῶς εἰχει=εὖ (κολῶς, ἐπιτηδείως, προσφόρως) ὑπὸ τῆς φύσεως ἔ-
κειτο. Τὸ δὲ εἰχει καὶ διέφερε, διότι ἀναφέρεται εἰς τοὺς παρελθόντας ἔκει-
νους χρόνους, καθ' οὓς ἥδυνατο νὰ σκέπτηται τις περὶ καταλήψεως τῆς Εὐ-
βοίας. Όμοίως ἀπαντᾷ δὲ παρτ. ἐνίστε περὶ τοπικοῦ δρισμοῦ, ὡς Ξεν. Ἐλλ.
2, 1, 21 ἔκειθεν ἔπλευσαν εἰς Αἴγιος ποταμοὺς ἀντίον τῆς Λαμψάκου· διεῖχε
δὲ δὲ Ἐλλήσποντος ταύτη σταδίους ὡς πεντεκαΐδεκα. — Καὶ τ. ἀλλ. ἀρε-
τὴν=καὶ κατὰ τὴν ἄλλ. ἀρετὴν ἀρεταῖ δὲ χώρας τινὸς εἶναι ἡ εὐφορία
τοῦ ἔδαφους αὐτῆς καὶ ἡ πρὸς ἐμπορείαν ἐπιτηδεία θέσις. Ἡρόδ. 7, 5, Εὐ-
ρώπη ἀρετὴν ἄκρη, Θουκ. 1, 2, 2. — Τῆς ἡμετέρας] ἰδ. εἰς § 99. —
Τούτους—ὅσοι] ὡς Νικ. 4 ἔκεινους ψέγειν, ὅσοι τῆς ἀγαθοῖς κακῶς χρῶν-
ται καὶ Νικ. 37 κάκεῖνοι παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦσι, ὅσοι περὶ τὰ τῶν πο-
λιτῶν δίκαιοι τυγχάνουσιν ὄντες. — «Αφθονον】 παθητ.=μη φθονούμενον. —
Ράθυμον=ἡσυχον, ἀναπαυτικόν, ἀτάραχον.

109) Απορωτέρως] ἀντὶ τοῦ κανονικοῦ ἀπορώτερον, εὔμενεστέρως

βουλόμενοι πλεονεκτεῖν οὐκ ἀν δήπου τῆς μὲν Σκιωναίων γῆς ἐ-
πειθυμήσαμεν, ἢν Πλαταιέων τοῖς ως ἡμᾶς καταφυγοῦσι φαινό-
μεθα παραδόντες, τοσαύτην δὲ χώραν παρελίπομεν, ἢ πάντας
ἀν ἡμᾶς εὐπορωτέρους ἐποίησεν.

(λβ').) Τοιούτων τοίνυν ἡμῶν γεγενημένων καὶ τοσαύτην πίστιν 110
δειδωκότων ὑπὲρ τοῦ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν τολμῶσι κατη-
γορεῖν οἱ τῶν δεκαρχιῶν κοινωνήσαντες καὶ τὰς αὗτῶν πατρίδας
λυμηνάμενοι, καὶ μικρὰς μὲν ποιήσαντες δοκεῖν εἶναι τὰς τῶν
προγεγενημένων ἀδικίας, οὐδεμίαν δὲ λιπόντες ὑπερβολὴν τοῖς αὖ-
θις βουλομένοις γενέσθαι πονηροῖς, ἀλλὰ φάσκοντες μὲν λακωνί-
ζειν, τάναντία δ' ἔκείνοις ἐπιτηδεύοντες, καὶ τὰς μὲν Μηλίων ὁ-
δυρόμενοι συμφοράς, περὶ δὲ τοὺς αὔτων πολίτας ἀνήκεστα τολ-
μήσαντες ἔξαμαρτεῖν. Ποῖον γάρ αὐτοὺς ἀδίκημα διέφυγεν; ἢ τί 111
τῶν αἰσχρῶν ἢ δεινῶν οὐ διεξῆλθον; οὐ τοὺς μὲν ἀνομωτάτους
πιστοτάτους ἐνόμιζον, τοὺς δὲ προδότας ὥσπερ εὐεργέτας ἐθερά-
πευον, ἥροῦντο δὲ τῶν Εἰλώτων ἐνὶ δουλεύειν ὥστ' εἰς τὰς αὐτῶν

ἀνθυμοτέρως ἐρρωμενεστέρως πρὸς τούτοις μειζόνως, ἀμεινόνως, ἔχθιόνως, βελ-
τίωντες, καὶ καλλιόνως. — Σκιωναίων ν] ἰδ. § 100.

λβ'. 110) Οἱ τῶν δεκαρχιῶν κοινωνήσαντες τοὺς δέκα ἄνδρας λέγει,
οὓς ἐν ἑκάστῃ τῶν ὑπ' αὐτοῖς πόλεων καθιστάναι εἰώθεσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι
τὰς δημοκρατίας καταλύσαντες. Κορ. — Μικρὰς καταλύσαντες τοὺς δέκα πόλεις.
τὰς τῶν προτέρων εὐτυχίας μικρὰς πρὸς τὰς αὐτοῦ δέξας ποιήσας. — Λακωνί-
ζειν οὐχὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν μιμεῖσθαι τοὺς Λάκ. ως π. Εἰρ.
108, Παναθ. 154, Πλατ. 30, περ. Ἀντιδ. 318, οὐχὶ τὴν σωφροσύνην καὶ
πειθαρχίαν (Παναθ. 111), ἀλλὰ τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν κόμην, τὸν πώγωνα κτλ.
παρθ. Ἀριστφ. ἐν Ὀρφ. 1281 ἐλαχωνομάνουν ἀπαντες ἄνθρωποι τότε, ἐκό-
μων, ἐπείνων, ἐρρώπων, ἐσωκράτουν, σωντήλι' ἐφόρων. — Ἐκείνοις] τ. ἔ.
τοῖς Λάκωσι. Πρθ. Εύθυν. 12 δεινότερον ἦν πλουτεῖν ἢ ἀδικεῖν οἱ δὲ τὰ σφέ-
τερ' αὐτῶν ἀπώλυτον. — Μηλίων ν] ἰδ. εἰς § 100. — Ἄντεστα — ἔξα-
μαρτεῖν] = ἀνήκεστα (ἀ στερ. καὶ ἀκέομαι = ἀθεράπευτα, ἀνεπανόρθωτα)
ἀμαρτήματα ἔξαμαρτεῖν.

111) Διέφυγεν] ἄφησε νὰ τοὺς διαφύγῃ, ως εὶ περὶ τίνος ἀξιοπαθήτου
πράγματος — Διεξῆλθον] δὲν διέπραξαν πρθ. Πλάτ. Πολ. σελ. 409, Α'.
πάντα ἀδικήματα διεξελυσθέναι. — Οἱ...] ἀναφορ. πρότασις, ισοδυναμοῦσα
αἵτιοι = οὗτοι γάρ. — Εἰλώτων ἐν τῇ Τὸν Λύσανδρον ὑπονοεῖ, τὸν τὰς δε-
καρχίας συστήσαντα. "Ητο δ' οὔτος πατρὸς μὲν Ἀριστοκλείτου, πρὸς μητρὸς
δ' οὐχὶ γνήσιος Σπαρτιάτης, δι' δὲ καὶ ἐκαλεῖτο μόθαξ ἢ μόθων «οἱ δὲ
μόθακες παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐλεύθεροι μὲν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι εἰ-
σιν δὲ ὁ Λύσανδρος ἀνετράφη μετὰ τῶν ἐλευθέρων παιδῶν καὶ ἦν ἀνδρεῖος
ἐκτήσατο τὰ πολιτικὰ δικαιώματα." Οτι δὲ καὶ Εἰλώτας καθιστασαν οἱ Σπαρ-

πατρίδας ίδεις εἰν, μᾶλλον δ' ἐτίμων τοὺς αὐτόχειρας καὶ φονέας
 112 τῶν πολιτῶν ἡ τοὺς γονέας τοὺς αὐτῶν, εἰς τοῦτο δ' ὥμοτητος
 ἀπαντας ἡμᾶς κατέστησαν, ὥστε πρὸ τοῦ μὲν διὰ τὴν παροῦσαν
 εὐδαιμονίαν καὶ ταῖς μικραῖς ἀτυχίαις πολλοὺς ἔκαστον ἡμῶν ἔ-
 χειν τοὺς συμπενθήσοντας, ἐπὶ δὲ τῆς τούτων ἀρχῆς διὰ τὸ πλῆ-
 θος τῶν οἰκείων κακῶν ἐπαυτάμεθ' ἀλλήλους ἐλεοῦντες. Οὐδενὶ
 113 γάρ τοσαύτην σχολὴν παρέλιπον, ὥσθ' ἐτέρῳ συναχθεσθῆναι. Τί-
 νος γάρ οὐκ ἐφίκοντο, ἡ τίς οὕτω πόρρω τῶν πολιτικῶν ἦν πραγ-
 μάτων, ὅστις οὐκ ἐγγὺς ἡναγκάσθη γενέσθαι τῶν συμφορῶν, εἰς
 δέ αἱ τοιαῦται φύσεις ἡμᾶς κατέστησαν; εἰτ' οὐκ αἰσχύνονται τὰς
 αὐτῶν πόλεις οὕτως ἀνόμως διαθέντες καὶ τῆς ἡμετέρας ἀδίκως
 κατηγοροῦντες, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τῶν δικῶν καὶ
 τῶν γραφῶν τῶν ποτε παρ' ἡμῖν γενομένων λέγειν τολμῶσιν, αὐ-
 τοὶ πλείους ἐν τρισὶ μησὶν ἀκρίτους ἀποκτείναντες ὥν ἡ πόλις ἐπὶ
 114 τῆς ἀρχῆς ἀπάσης ἔκρινεν. Φυγὰς δὲ καὶ στάσεις καὶ νόμων συγ-
 χύσεις καὶ πολιτειῶν μεταβολάς, ἔτι δὲ παίδων ὕβρεις καὶ γυ-
 ναικῶν αἰσχύνας καὶ χρημάτων ἀρπαγὰς τίς ἂν δύναιτο διεξελ-

τιᾶται ἀρμοστάς. *Ιδ. Ξεν. Ἐλλ. 3, 5, 12.* — Αὐτόχειρας] αὐτόχειρ=δ
 ταῖς ιδίαις χερσὶ φονέων, φονεύς. — Φονέας — γονέας] παρομοίωσις τὸ
 σχῆμα.

112) "Ωστε πρὸ διέν..] Σημειωτέα ἡ ἐναλλαγὴ τῆς συντάξεως τῶν
 ἐκ τοῦ ὥστε ἔξηρτημένων ἔχειν (κατ' ἀπαρ.) καὶ ἐπαυτάμεθα (καθ' ὅριστ.)·
 παραπλησία σύνδοσις π. Εἰρ. 85 τοσοῦτον διήνεγκον ἀνοίᾳ πάντων ἀνθρώ-
 πων, ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους αἱ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ ποιοῦσιν ἐμφρονε-
 στέρους, ἐκεῖνοι δ' οὖδ' ὑπὸ τούτων ἐπαιδεύθησαν. *Ομοίως Λυσ. 2, 36 καὶ Ισ.*
*Αἴγιν. 27. Τοιαῦτα δ' ἔπασχεν ὥσθ' ἡμᾶς μηδεμίαν ἡμέραν ἀδακρύτους δια-
 γαγεῖν, ἀλλὰ θρηγοῦντες διετελοῦμεν τοὺς πόνους.*

113) Τίνος οὐκ ἐφίκοντο τοι] =τίνι οὐκ ἐπέβαλον χεῖρας, τίνα οὐκ ἐ-
 βλαψάν, τί ἀνόμημα δὲν ἐπράζαν. — Τίνος] εἶναι ἀρσ. ως ἐκ τοῦ τίς
 οὕτω κτλ. δῆλον πρό. *Παναθ. 227 Τριβαλλοὺς ἀπαντές φασιν ἀπολλύναι*
οὐ μόνον τοὺς ἀνδρούς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους, δσων ἐφικέσθαι δυνηθῶσιν. —
Οὗτοι διατελοῦσιν =οὕτω — ὥστε μετ' ἀπαρεμφ. — Αἱ τοιαῦται φύσεις]
 τὰ τοιαῦτα (μοχθηρὰ) πλάσματα πρό. κ. *Δοχίτ. 11* αὐταὶ γάρ αἱ φύσεις εἰσὶν
 αἱ παραδοῦσαι τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν τοῖς πολεμίοις κ. ἔξ. — *Αν. δια-
 θέντες]* τὸ διαθέντες εἶναι προσδιορισμὸς τοῦ ὑποκ. τοῦ αἰσχύνοντας, τὸ δὲ
 κατηγοροῦντες μετρ. τελικὴ αὐτοῦ =οἱ εἰς παράνομον δέσιν καταστάντες τὰς
 ἐκατῶν πόλεις ὡς οἱ κοινωνήσαντες τῶν δεκαρχιῶν. — *Ἐν τρισὶ μησὶ]*
δ. Ξενοφ. Ἐλλ. 2, 4, 21 διηγεῖται δτι ἐπὶ 8 μῆνας ἐφόνευσαν οἱ τριάκοντα
πλείους πολίτας, ἢ οἱ ἔχθροι ἐπὶ 10 ἔτη.

114) Συγχύσεις] ως ὁ Ἀντιφ. 1. α, 2 συγχεῖ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώ-
 πων. — Πολιτειῶν] =πολιτευμάτων.

λίν; πλὴν τοσοῦτον εἰπεῖν ἔχω καθ' ἀπάντων, ὅτι τὰ μὲν ἐφ' ἡ-
λιν δεινὰ ῥᾳδίως ἀν τις ἐνὶ ψηφίσματι διέλυσε, τὰς δὲ σφαγὰς
καὶ τὰς ἀνομίας τὰς ἐπὶ τούτων γενομένας οὐδεὶς ἀν λάσασθαι
λυναιτο.

(λγ'.) Καὶ μὴν οὐδὲ τὴν παροῦσαν εἰρήνην, οὐδὲ τὴν αὐτονο- 115
μαν τὴν ἐν ταῖς πολιτείαις μὲν οὐκ ἐνοῦσαν, ἐν δὲ ταῖς συνθή-
σις ἀναγεγραμμένην, ἔξιον ἐλέσθαι μᾶλλον ἢ τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμε-
ραν. Τις γὰρ ἀν τοιαύτης καταστάσεως ἐπιθυμήσειεν, ἐν ἣ κατα-
στισται μὲν τὴν θάλατταν κατέχουσι, πελτασταὶ δὲ τὰς πόλεις
καταλαμβάνουσιν, ἀντὶ δὲ τοῦ πρὸς ἑτέρους περὶ τῆς χώρας πολε- 116
εῖν ἐντὸς τείχους οἱ πολῖται πρὸς ἀλλήλους μάχονται, πλείους δὲ
πόλεις αιχμαλωτοὶ γεγόνασιν ἢ πρὶν τὴν εἰρήνην ἡμᾶς ποιήσασθαι,
δὲ τὴν πυκνότητα τῶν μεταβολῶν ἀθυμοτέρως διάγουσιν οἱ
πόλεις οἰκοῦντες τῶν ταῖς φυγαῖς ἐζημιωμένων οἱ μὲν γὰρ τὸ
ἄλλον δεδίασιν, οἱ δὲ ἀεὶ κατιέναι προσδοκῶσιν. Τοσοῦτον δ' ἀ. 117
χουσι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας, ὥσθ' αἱ μὲν ὑπὸ τυ-

Πλὴν] ως ἀντὶ πλὴν ὅτι. — Καθ' απάντων] =περὶ ἀπάντων ἐν κε-
λαίῳ, καθόλου, ως Παναθ. 55 ὄλιγα καθ' ἀπάντων εἰπεῖν· ως κατ' ἀντίθε-
τον ἔκαστον διεξένει.

λγ'.) 115) Τὴν—εἰρήνην] τὴν Ἄνταλκίδειον ἐννοεῖ, ἐν ἣ ὑπῆρχεν ἀ-
γεγραμμένον «Τὰς Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μεγάλας καὶ μικράς αὐτονόμου-
νειαι». Ἐγένετο δ' ἡ εἰρήνη αὕτη ἐπὶ Ἀρταξέρκου τοῦ Μνημονος (387 π.
ιδε Ξεν. Ἑλλ. 5, 1, 31.—Πολιτείαν] πρ. Εὐαγ. 46 καὶ πρὸς Νικ.

— Καταποντισταὶ] ἐλέγοντα οἱ κατὰ θάλασσαν λγσταὶ, οἵτινες
πειραταὶ ὑπὸ τῶν μεταγ. καλοῦνται ἀπαντῷ δὲ καὶ μετὰ τοῦ λησταὶ
δεδεμένον· Παναθ. 226 καὶ Δημ. 23, 160. — Πελτασταὶ] στρατιῶ-
οῦτω καλούμενοι ἀφ' ἡς ἔφερον πέλτης· ἦν δ' αὕτη μικρὸν ἀσπιδί-
μον τετράγωνον. Κορ. Ἡσαν δ' οὗτοι ως ἐπὶ τὸ πολὺ ξένοι μισθοφόροι, οἵ-
τες ἀπολυόμενοι κατελάμβανον τὰς ἀφυλάκτους μικρὰς πόλεις. Πρβ. Ἐπιει-
τος τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, εἰς ἣν ἀν εἰσέλθωσιν, ἀναστάτους ποιοῦσι
μὲν ἀποκτείνοντες, τοὺς δὲ φυγαδεύοντες, τῶν δὲ τὰς οὔσιας διαρπάζοντες.

116) Ἐντὸς τε ιχούσι] ως ἐν Μαντινείᾳ, Θήβαις (Ξεν. Ἑλλ. 5, 2),
κιοῦντι καὶ ἀλλαχοῦ, διποὺ καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην δὲν διηλλάγησαν τὰ κόμ-
ματα, ἀλλ' ἡ ὑπερισχύουσα ἐκάστοτε μερὶς ἐξεδίωκε τὴν ἑτέραν. — Αἰχ-
μαλ. γεγόνασι] =αιχμαλωτίζω, δι μεταγ. Αἰχμάλωτοι οὐ μόνον
εἰ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ περὶ πόλεων ἐνταῦθα (πρβ. π. Ἀντιδ. 125 τὰς δο-
κιώτους τῶν πόλεων), οὕτω Ἀρχιδ. 49 δοριάλωτος περὶ χώρας. — Τὴν
εἰρήνην] τὴν γνωστὴν τὴν μέλλουσαν νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς Ἑλληνίδας πό-
λες. — Τῶν—έζημιω μένων] =τῶν καταδεικασμένων εἰς φυγὴν (έξο-
ιτος), τῶν φυγάδων (έξορίστων). — Κατιέναι] ἐνεστ. τοῦ ἀπαρεμ. τοῦ
πετρούμαι.

117) Απέχουσι] δηλ. αἱ πόλεις, ως δῆλον ἐκ τῶν ἐπομένων· αἱ μὲν —

ράννοις είσι, τὰς δ' ἀρμοσταὶ κατέχουσιν, ἔνιαι δ' ἀνάστατοι γε γόνασι, τῶν δ' οἱ βάρβαροι δεσπόται καθεστήκασιν· οὓς ἡμεῖς δια-
βῆναι τολμήσαντας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ μεῖζον ἡ προσῆκεν αὐτούς.

118 τοῖς φρονήσαντας οὕτω διέθεμεν ὥστε μὴ μόνον παύσασθαι στρατευμάτων τείας ἐφ' ἡμᾶς ποιουμένους, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτῶν χώραν ἀνέγειρας σθαι πορθουμένην, καὶ διακοσίας καὶ χιλίκις ναυσὶ περιπλέοντας εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, ὥστε μακρὸν πλοιῶν ἐπὶ τάδε Φαστήλιδος μὴ καθέλκειν, ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ τούς

119 καιροὺς περιμένειν, ἀλλὰ μὴ τῇ παρούσῃ δυνάμει πιστεύειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι διὰ τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων ἀρετὴν οὕτω εἶχεν, αἱ τῆς πόλεως συμφοραὶ σαφῶς ἐπέδειξαν· ἀμα γὰρ ἡμεῖς τε τῆς ἀρχῆς ἀπεστερούμεθα καὶ τοῖς "Ελλησιν ἀρχὴ τῶν κακῶν ἐγίγνετο. Μετὰ γὰρ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένην ἀτυχίαν ἑτέρων ἡγεμόνων καταστάντων ἐνίκησαν μὲν οἱ βάρβαροι ναυμαχίας χοῦντες, ἥρξαν δὲ τῆς Θαλάττης, κατέσχον δὲ τὰς πλείστας τῶν νήσων, ἀπέβησαν δ' εἰς τὴν Λακωνικήν, Κύθηρα δὲ κατὰ κράτος εἰλον, ἀπασαν δὲ τὴν Πελοπόννησον κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν.

τὰς δὲ κτλ. — 'Υπὸ τυράννοις] ἴδε § 125. — 'Αρμοσταὶ] οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηρόδους πόλεις ἀρχοντες ἐκπεμπόμενοι, ὡς φησιν 'Αρποκρατίων. Κορ. — 'Ανάστατοι γε.] ὡς οἱ Μαντινεῖς ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν Ξεν. Ελλ. 5, 2, 7. — Δεσπόται] πρό. § 122 ἡ πρ. Αὐτοῖς] δηλ φρονεῖν. — Οὕτω δὲ θεμενεῖς εἰς τοιαύτην θέσιν, καὶ τάστασιν τοὺς ἐφέραμεν.

118) 'Ανέγειρας πορθουμένην δρῶντας. Κορ. Διακοσίαις] ἴδε § 93. — Μακρὸν πλοιῶν πολεμικὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ στρογγύλον πλοιὸν (φορτηγόν), ὅπερ καὶ δλκάς ἐλέγετο. 'Επὶ τάδε Φαστήλιδος ἥκειθεν (απ' ἐδῶ) Φαστήλιδος «ἥν δὲ ἡ Φάστηλιδος Λυκίας, τανῦν Φιόνδα καλουμένη» Κορ. — Τοὺς καὶ ρούς] ἐνάρθρως σημ. τοὺς πρὸς τοῦτο ἀρμοδίους, τὰς εὔνοικὰς περιστάσεις.

119) "Αμα—καὶ] τὸ ἐπίρρο. ἀμα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐρμηνεῦον κακῶς παραλαμβάνεται ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γλώσσῃ ὡς σύνδεσμος συνάπτων τὰ σύγχρονα πράγματα δηλούσας προτάσεις. 'Ανάγκη νὰ παραλαμβάνεται πάντοτε ὁ ἀναγκαῖος σύνδεσμος ὅπως ἐν τῷ παραδείγματι τῷ τοῦ Ἰσ., πρὸς ὁ παραβλητέα τὰ «ἄμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσιν» καὶ ἀμα ἥλενται καὶ τέθηκεν ἡ χάρις. — 'Επέραν] τῶν Λακεδαιμονίων — 'Ενī καὶ σαν] παρὰ τὴν Κνίδον τῷ 394 π. Χ. (πρό. § 142) διοικούμενου τοῦ περσικοῦ στόλου ὑπὸ τοῦ Κόνωνος. πρ. § 142 τὸ δὲ ἐπίὸν ἔτος περιέπλευσαν ὁ Φαρνάθαζος καὶ ὁ Κόνων τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐπράξαν δοσο ὁ Ἰσ. δηγεῖται καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα πολλὰ ἴδ. Ξεν. Ελλ. 4, 8, 7 καὶ

(λδ'). Μάλιστα δ' ἂν τις συνίδοι τὸ μέγεθος τῆς μεταβολῆς, εἰ 120
ιαραναγγοῖν τὰς συνθήκας τάξτ' ἐφ' ἡμῶν γενομένας καὶ τὰς νῦν
εγραμμένας. Τότε μὲν γάρ ἡμεῖς φανησόμεθα τὴν ἀρχὴν τὴν
βασιλέως ὁρίζοντες καὶ τῶν φόρων ἐνίους τάττοντες καὶ κωλύον-
τες αὐτὸν τῇ θαλάττῃ χρῆσθαι· νῦν δ' ἐκεῖνός ἐστιν ὁ διοικῶν τὰ
νῦν Ἑλλήνων, καὶ προστάττων ἢ χρὴ ποιεῖν ἐκάστους, καὶ μό-
νον οὐκ ἐπιστάθμους ἐν ταῖς πόλεσι καθιστάς. Πλὴν γάρ τούτου 121
τῶν ἄλλων ὑπόλοιπόν ἐστιν; οὐ καὶ τοῦ πολέμου κύριος ἐγέ-
νετο καὶ τὴν εἰρήνην ἐπρυτάνευσε καὶ τῶν παρόντων πραγμάτων
πιστάτης καθέστηκεν; οὐχ ὡς ἐκεῖνον πλέομεν ὥσπερ πρὸς δε-
πότην ἄλλήλων κατηγορήσοντες; οὐ βασιλέα τὸν μέγαν αὐτὸν
ροσαγορεύομεν ὥσπερ αἰχμάλωτοι γεγονότες; οὐκ ἐν τοῖς πολέ-
μοις τοῖς πρὸς ἄλλήλους ἐν ἐκείνῳ τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτη-
ρᾶς, ὃς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἡδέως ἢν ἀπολέσειεν;

λδ'. 120) Παραγνοῖς η] ἐὰν ἀντιπαραβάλλων (κατ' ἀντιπαραβολὴν) ἔ-
λεν ἀναγνώσῃ. — Τὰς ἐφ' ἡμῶν τὰς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, τὰς ἐπὶ¹⁵
τῶν ἡγεμονίας ἡμῶν (τὴν Κιμώνειον εἰρήνην), κατ' ἀντίθεσι πρὸς τὰς
νῦν ἀναγεγραμμένας (τὴν Ἀνταλκίδειον). Οἱ Ἱσ. παραδέχεται ἐν-
θιμα (πρό. καὶ Παναθ. 60) παλαιὰν καὶ γνησίαν στήλην, ἐφ' ἡς ἡσαν γεγραμ-
μοὶ οἱ δροὶ τῆς Κιμώνειον εἰρήνης, ἦν δὲ Θεόπομπος θεωρεῖ ὑποθολιμαίαν,
τι ητο γεγραμμένη κατὰ τὸν Ἰωνικὸν Ἀλφάβητον, εἰσαχθέντα τὸ πρῶτον
Εὐκλείδου ἀρχοντος (403 π. Χ.). — Ορίζοντες δριαί· ὅ-
μως περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος καὶ Λυκ. κ. Λεωκ. 73 δρους τοῖς βαρβάροις
ζαντες καὶ τόσούτους κωλύσαντες ὑπερβαίνειν. Ως δροῖν ἀναφέρεται (καὶ
18, καὶ Ἀρεοπ. 80 καὶ Παναθ. 59) χωρὶς τῆς Φαστήλιδος καὶ δὲ "Ἀλυς πο-
νός. — Τῇ θαλάσσῃ] τῇ Μεσογείῳ καὶ δὴ τῷ Αἴγαίῳ πελάγει. — Ε-
ἰνος] δὲ Ἀνταλκίδας. — Μόνον οὐχι] μόνον οὐχι, σχεδόν. π. Ἀντιδ.
τοὺς ἀπὸ τῶν συμβολάιων ζῶντας ἴδοιτ' ἀν μόνον οὐκ ἐν τοῖς δικαστηρίοις
κοινοῖται· — Επιστάθμοι οὐς] πρό. 162 Ἐκατόμνως δὲ Καρίας ἐπίσταθμος·
παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἀριμοστάτης. Βεκκ. Ἀνέκδ. I, σελ. 253 «ἐπίσταθ-
μοι» οἱ ἄρχοντες καὶ σατράπαι, οἱ κατέχοντες βασιλεῖς τὰς ὑπηκόους πόλεις,
ἥρα τὸ ἐπὶ τοῖς σταθμοῖς εἶναι σταθμοὶ δὲ αἱ καταγωγαῖ· οἱ δὲ Λακεδαιμό-
νοι τοὺς τοιούτους ἀρμοστὰς ἐκάλουν».
121. Πλὴν γάρ τούτου] δηλ. τοῦ καθιστάναι ἐπιστάθμους. — Υ-
δροὶ πόνον ἐστι] = ὑπολείπεται μὴ πραχθὲν ὑπὸ αὐτοῦ (τοῦ βασιλέως). —
πρυτάνευσε] τὸ πρυτανεύω σημ. 1) εἰμὶ πρύτανις καὶ 2) διοικῶ, κυ-
ριῶ καθόλου, ως ἐνταῦθα. Καὶ τοῦτο καὶ τὸ κατωτέρω ἐπιστάθμον
στήκεν (ἐπειστάτησεν) ἐρρήθησαν τροπικῶς μετενεγένθεντα ἐκ τοῦ πολε-
ιοῦ λόγου τῶν Ἀθηναίων. Η δουλὴ ἐξέλεγε πεντήκοντα πρυτάνεις, τούτων
δὲ λαχῶν ἐκαλεῖτο ἐπειστάτης. — Η μᾶς] δηλ. τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς
λοκονηγούσιους.

122 Ων ἄξιον ἐνθυμηθέντας ἀγανακτήσαι μὲν ἐπὶ τοῖς παροῦ ποθέσαι δὲ τὴν ἡγεμονίαν τὴν ἡμετέραν, μέμψασθαι δὲ Λαοδαιμονίοις, ὅτι τὴν μὲν ἀρχὴν εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν ὡς λευθερώσοντες τοὺς Ἑλληνας, ἐπὶ δὲ τελευτῆς οὕτω πολλοὺς αὐτῶν ἐκδότους ἐποίησαν, καὶ τῆς μὲν ἡμετέρας πόλεως τοὺς Ἕλλας ἀπέστησαν, ἐξ ἣς ἀπώκησαν καὶ δι' ἣν πολλάκις ἐσώθησαν δὲ βαρβάροις αὐτοὺς ἐξέδοσαν, ὃν ἀκόντων τὴν χώραν ἔχοντας καὶ πρὸς οὓς οὐδὲ πώποτ' ἐπαύσαντο πολεμοῦντες. Καὶ τότε μὲν ἡγανάκτουν, δόθ' ἡμεῖς νομίμως ἐπάρχειν τινῶν ἄξιοῦμεν· νῦν εἰς τοιαύτην δουλείαν καθεστώτων οὐδὲν φροντίζουσιν αὐτῶν, οὐκ ἔχαρκεī δασμολογεῖσθαι καὶ τὰς ἀκροπόλεις ὁρῆν ύπὸ τῶν ἔθρων κατεχομένας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς καὶ σώμασι δεινότερα πάσχουσι τῶν παρ' ἡμῖν ἀργυρωνήτων· οὐδὲ γὰρ ἡμῶν οὕτως αἰκίζεται τοὺς οἰκέτας ὡς ἐκεῖνοι τοὺς ἐλευθέρους

122) Μέμψασθαί μετὰ δοτ. καὶ Νικ. 12, μετ' αἰτιατ. δὲ Ἀρεοπ. Ηλασθ. 8, π. Ἀντιδ. 251 — Τὴν ἀρχὴν ἐπίρ. = κατ' ἀρχὰς τὸ πρῶτον π. — κατέστησαν εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον εἰσῆλθον (έμβηχαν), τῷ πολέμῳ ἐπεχείρησαν. Πρθ. Εὔαγ. 30. — Επὶ δὲ τῆς τε λευτῆς = ἐπὶ τέλους δέ, τελευτῶντες δέ, τελευτῶν δέ. — Εκ δότου ἐποίησαν παρέδοσαν εἰς τοὺς βαρβάρους διὰ τῆς Ἀνταλκιδείου εἰρήνης, ἐν ἣν ύπηρχε γεγραμμένον «τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις τοῦ βασιλέως εἶναι καὶ τῶν νήσων Κλαζομενὰς καὶ Κύπρον». — Ων ἀκόντων δηλ. τῶν βαρβάρων, οὐχὶ δ' ὡς ἀναπληροῖ ἀλλος τις Ἰωνῶν. — Επαύσατο δηλ. οἱ Ἰωνες. — Εξεδόθησαν αὐτοῖς ταῦτ' ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ — ἐπόρθουν τὴν πειρον. — δασμολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν. Δεινότερα δηλ. μαστιγώσεις καὶ στρεβλώσεις καὶ ἀλλας βασάνους σώματος πράγματα συνήθη τοῖς Πέρσαις. — Ἀργυρωνήτων δούλων γοραστῶν. Τούτους μετεχειρίζοντο τραχύτερον ἢ τοὺς οἰκότριβας (vernaes) τοι τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ γεννωμένους. — Ήμῶν] Εν Ἀθήναις δεσπότης εἶχε δικαιώμα περὶ ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τοῦ δούλου, δοτίς, ἀντίπειότερον διδύνατο νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θησέως ἢ εἰς ἄλλο τι ἀσυλον καὶ τεῦθεν νὰ ζητήσῃ νὰ πωληθῇ εἰς ἄλλον δεσπότην.

123) Επάρχειν] ίδ. § 68. — Οἱς οὐκ ἔχαρκεī δασμολογεῖσθαί αὐτοῖς, ἀλλὰ = τῷ τῆς συνηθείας, = δεν φθάνει μόνον (ἄλλα). Όμοιοι Αἴγ. 47 ἡ μάντη πασῶν ἀντὶ εἴη δυστυχεστάτη γυναικῶν, εἰ μὴ μόνον ἔχεσσιεν αὐτῇ στέρεσθαι τῶν παιδῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτῇ προσγένεοιτο. Άλλη π. Εἰρ. 99 οὐκ ἔχήρεσεν αὐτοῖς ταῦτ' ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ — ἐπόρθουν τὴν πειρον. — δασμολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν. Δεινότερα μαστιγώσεις καὶ στρεβλώσεις καὶ ἀλλας βασάνους σώματος πράγματα συνήθη τοῖς Πέρσαις. — Ἀργυρωνήτων δούλων γοραστῶν. Τούτους μετεχειρίζοντο τραχύτερον ἢ τοὺς οἰκότριβας (vernae) τοι τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ γεννωμένους. — Ήμῶν] Εν Ἀθήναις δεσπότης εἶχε δικαιώμα περὶ ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τοῦ δούλου, δοτίς, ἀντίπειότερον διδύνατο νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θησέως ἢ εἰς ἄλλο τι ἀσυλον καὶ τεῦθεν νὰ ζητήσῃ νὰ πωληθῇ εἰς ἄλλον δεσπότην.

κολάζουσιν. Μέγιστον δὲ τῶν κακῶν, ὅταν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς δου- 124 λείας ἀναγκάζωνται συστρατεύεσθαι, καὶ πολεμεῖν τοῖς ἐλευθέροις ἀξιοῦσιν εἶναι, καὶ τοιούτους κινδύνους ὑπομένειν, ἐν οἷς ἡ ττηθέντες μὲν παραχρῆμα διαφθαρήσονται, κατορθώσαντες δὲ μᾶλλον εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον δουλεύσουσιν.

(λέ.) *Ων τίνας ἄλλους αἴτίους χρὴ νομίζειν ἢ Λακεδαιμονίους, 125 οἵ τοσαύτην ἴσχυν ἔχοντες περιορῶσι τοὺς μὲν αὐτῶν συμμάχους γενομένους οὕτω δεινὰ πάσχοντας, τὸν δὲ βάρβαρον τῇ τῶν Ἐλλήνων φρῷρη τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτοῦ κατασκευαζόμενον; καὶ πρότερον μὲν τοὺς τυράννους ἐξέβαλλον, τῷ δὲ πλήθει τὰς βοηθείας ἐποιοῦντο, νῦν δὲ τοσοῦτον μεταβεβλήκασιν, ὥστε ταῖς μὲν πολι-

124) Μέγιστον—ὅταν] πρᾶ. Ἀρεοπ. 69. Ἡ φράσις αὕτη (παρθ. δὲ πάντων δεινότατον, ἀλγεινότατον κλπ.) εἶναι ἐλειπτική, φίλη τοῖς Ἀττικοῖς, ἦν ἄλλοτε ἄλλως δυνάμεθα νὰ πληρῶμεν. Καὶ ἂν μὲν ἔχῃ ἐπαγόμενον τὸ δὲ ταν, προσυπακουστέον τὸ τότε συμβαίνειν, ὡς ἐν τῷδε τῷ παραδείγματι, ἂν δὲ τὸ εἰ, προσυπακουστέον τὸ τοῦτ' ἀν εἰη ἢ ἄλλοτε ἰσοδύναμον κατ' ἔγκλισιν εὐκτικήν, ἀν δὲ τὸ διτι, ἢ τὸ γάρ (διασαφητικὸν ἢ ἀφηγηματικὸν οὐχὶ αἴτιολογικὸν) προσυπακουστέον τὸ τοῦτ' ἐστιν. — Συτρατεύεσθαι μετὰ τῶν Περσῶν παράδειγμα τούτου ἵδε § 134. — Τούτους — ἐν οἷς] ἵδε ἐν § 76. — Διαφθαρήσοντας] Ὁμοίως Φιλ. 48 κίνδυνον, δὲν μὴ κατορθώσαντες μὲν εὐθὺς ἀπώλουντο, νικήσαντες δὲ οὐδὲν μᾶλλον ἀπηλλαγμένοι τῶν κακῶν εἰσιν. — Κατορθώσαντες] = νικήσαντες.

λε'.) 125) *Ων .] ἀναφορικὴ προσθετ. πρότασις=τούτων δέ. — Κατασκευαζόμενον] = κατασκευαζόντα ἔαυτῷ. 'Ἐννοεῖ δ' ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ τῶν Ἐλληνικῶν πραγμάτων δύναμιν, ἦν προσεποιήσατο διά τῆς Ἀνταλκιδίσου εἰρήνης — 'Αρρχὴν ἢ ἔξουσία, ὡς περὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν Σπαρτιατῶν λέγει Εὔαγ. 59 τῆς ἀρχῆς ἀπεστερήθησαν. — Τοὺς τυράνους ἐξ.] οἰον τοὺς Πεισιστρατίδας ('Ηρόδ. 5, 62, 65, Θουκ. 5'. 59) καὶ ἄλλους. Περὶ τοῦ πράγματος πρᾶ. Πλούτ. π. κακοθ. ('Ηρόδ. σλ. 859, ε πόλιν ἐν τοῖς τότε χρόνοις οὗτε φιλότιμον οὖτως, οὗτε μισοτύρωνον ἵσμεν ὡς τὴν Λακεδαιμονίων γενομένην. — Κυψελίδας μὲν ἐξέβαλον ἐκ Κορίνθου καὶ Ἀμπρακίας, ἐκ δὲ Νέξου Λύγδουμιν, ἐξ Ἀθηναίων δὲ τοὺς Πεισιστράτου παιδές, ἐκ δὲ Σικυῶνος Αἰσχίνην, ἐκ Θάσου δὲ Σύμμαχον κτλ. — Ταῖς πολιτείαις δηλ. ταῖς ἐλευθέραις, κατ' ἀντίθεσιν μοναρχίας πρᾶ. Ἐπ. 6, 11 τὰς τιμὰς ἡδίους ἡγούμενα τὰς ἐν ταῖς πολιτείαις ἢ τὰς ἐν ταῖς μοναρχίαις, καὶ ἐν δομοῖς ἀντιθέσει Εὔαγ. 51 καὶ Ἐπ. 4, 6. 'Αλλὰ καὶ ἀνευ τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως εἶναι πολιτεία ἐνίστη περὶ Δημοκρατίας ὡς Φιλ. 127. Περὶ τοῦ πράγματος πρᾶ. Διόδ. 14, 10 ταῖς δημοκρατίαις προσκόπτοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι δι' ὀλιγαρχίας ἔβούλοντο τὰς πόλεις διοικεῖσθαι. — Συγχρήσταις δηλ. τοῖς μοναρχικοῖς.

- 126 τείαις πολεμοῦσι, τὰς δὲ μοναρχίας συγκαθιστᾶσιν. Τὴν μέν γε Μαντινέων πόλιν εἰρήνης ἥδη γεγενημένης ἀνάστατον ἐποίησαν, καὶ τὴν Θηβαίων Καδμείαν κατέλαβον, καὶ νῦν Ὀλυμθίους καὶ Φλιασίους πολιορκοῦσιν, Ἀμύντᾳ δὲ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ καὶ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ καὶ τῷ βαρβάρῳ τῷ τῆς Ἀσίας
- 127 κρατοῦντι συμπράττουσιν, ὅπως ὡς μεγίστην ἀρχὴν ἔχουσιν. Καίτοι πῶς οὐκ ἀτοπὸν τοὺς προεστῶτας τῶν Ἑλλήνων ἔνα μὲν ἄνδρα τοσούτων ἀνθρώπων καθιστάναι δεσπότην, ὃν οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἔξευρεν ἥδιόν ἐστι, τὰς δὲ μεγίστας τῶν πόλεων μηδ' αὐτὰς αὐτῶν ἔχαν εἶναι κυρίας, ἀλλ' ἀναγκάζειν δουλεύειν ἢ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιβάλλειν; δὲ πάντων δεινότατον, ὅταν τις ἕδη τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ἀξιοῦντας ἐπὶ μὲν τοὺς Ἑλληνας καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν στρατευομένους, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους εἰς ἀπαντα τὸν χρόνον συμμαχίαν πεποιημένους.
- 128 129 (λς').) Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με δυσκόλως ἔχειν, ὅτι τραχύτερον τούτων ἐμνήσθην, προειπών, ὡς περὶ διαλλαγῶν ποιήσομαι τοὺς

126) Τὴν μὲν—έποιησαν] τοῦτο ἐγένετο τῷ 385 π. Χ. ἡγουμένου τοῦ Ἀγῆσιμολίδος Πρθ. π. Εἰρ. 100 καὶ Πολύβ. δ'. 27 Μαντινεῖς φίλους ὄντας καὶ συμμάχους ἀναστάτους ποιήσαντες ἔκ μιᾶς πόλεως εἰς πλείους (4 ἢ 5 χώματα) αὐτοὺς διοικήσαντες καὶ Διόδ. ε'. 5 καὶ Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 4. — Καδμοῦ εἴσαν] τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θηβῶν, ἦν δὲ Φοιβίδας στρατεύων εἰς τὴν Θεάκην τῇ προτροπῇ τοῦ ἐν Θήβαις ἀριστοκρατικοῦ κόμματος κατέλαβεν εἰρήνης οὖσης τῷ 382 π. Χ. πρθ. Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 25 κ. ἔξ. — Ὁλυνθίους] κατὰ τὸν Διόδ. ε', 19 Ἀμύντας δὲ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας ἐκάλεσεν εἰς βοήθειαν τοὺς Λακεδαιμονίους κατὰ τῶν Ὀλυμθίων (Ξεν. Ἑλλ. 5, 2, 12 κ. ἔξ.) πρθ. καὶ Ἰσ. Ἀρχ. 46 καὶ Φιλ. 20. — Φλιασίους] τοὺς κατοίκους τοῦ Φλιασίου (ἀπὸ 381—379) ἵδε Ξεν. Ἑλλ. 5, 3, 10 κ. ἔξ. — Διονυσίῳ] τῷ πρεσβυτέρῳ. Διόδ. ιδ'. 10 λέγει «Ἀπέστειλαν (οἱ Λακεδαιμόνιοι) Ἀριστον εἰς Συρακούσας τῷ μὲν λόγῳ προσποιούμενοι καταλύειν τὴν δυναστείαν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ σπεύδοντες αὐξῆσαι τὴν τυραννίδα. — Τῷ βαρβαρῷ τῷ κρ.] δηλ. τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ ἵδε § 134.

127) Ων]—ῶστε αὐτῶν. — Περιβαλλεῖν] πρθ. Φιλ. 50 δειδίότες μὴ Θηβαῖοι μείζοσιν αὐτοὺς συμφοραῖς περιβάλλωσι. Ἀρχ. 10 αἰσχύναται τὴν πόλιν περιβαλεῖν. Ἐνίστα ἀπαντᾷ τὸ ἀμετάβ. συμφοραῖς περιπίπτειν § 101, Ἀρχ. 78 καὶ ἄλ.

λς'.) 129) Δυσκόλως εἴχειν]—δυσκόλως (δυσμενῶς) διακεῖσθαι. Πρθ. Νικ. 1 δυσκόλως ἔχουσι πρὸς τοὺς λόγους· καὶ Ἀρεοπ. 50 δυσκόλως διακεῖσθαι. — Τραχύτερον] δέ δρος τῆς συγχρίσεως παραλείπεται, διότι εἰναι τὸ σύνθητος μέτρον (τοῦ δέοντος, τοῦ πρέποντος ἢ τοιοῦτόν τι). — Τούτων] τῶν Λακεδαιμονίων. — Εμνημόνευσα, μνείαν ἐποιησάμην, δηλ. ἐπὶ ἐνεργ. σημ. ὡς πάντοτε. — Περὶ διαλλαγῶν] τῶν

λόγους οὐ γὰρ ἔνα πρὸς τοὺς ἄλλους διαβάλω τὴν πόλιν τὴν Λακεδαιμονίων οὕτως εἰρηκα περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἐν' αὐτοὺς ἔκείνους παύσω, καθ' ὅσον ὁ λόγος δύναται, τοιαῦτην ἔχοντας τὴν γνώμην.

"Ἐστι δ' οὐχ οἶόν τ' ἀποτρέπειν τῶν ἀμαρτημάτων, οὐδὲν ἑτέρων 130 πράξεων πείθειν ἐπιθυμεῖν, ἢν μή τις ἐρρωμένως ἐπιτιμήσῃ τοῖς παροῦσιν· χρὴ δὲ κατηγορεῖν μὲν ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας, νουθετεῖν δὲ τοὺς ἐπὶ ὠφελείᾳ τοιαῦτα πράττοντας. Τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον οὐχ ὅμοιώς ὑπολαμβάνειν δεῖ, μὴ μετὰ τῆς αὐτῆς διανοίας λεγόμενον. Ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχομεν αὐτοῖς ἐπιτιμῆν, ὅτι 131 τῇ μὲν αὐτῶν πόλει τοὺς ὅμόρους εἴλωτεύειν ἀναγκάζουσι, τῷ δὲ κοινῷ τῷ τῶν συμμάχων οὐδὲν τοιοῦτον κατασκευάζουσιν, ἐξὸν αὐτοῖς τὰ πρὸς ἡμᾶς διαλυσαμένοις ἀπαντας τοὺς βαρβάρους περιόκους ὅλης τῆς Ἑλλάδος καταστῆται. Καίτοι χρὴ τοὺς φύσει 132 καὶ μὴ διὰ τύχην μέγα φρονοῦντας τοιούτοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς νησιώτας δασμολογεῖν, οὓς ἀξιόν ἐστιν ἐλεεῖν,

'Αθηνῶν καὶ τῆς Σπάρτης. — Δύναταί] δηλ. τοῦτο ποιεῖν. — "Ἐχοντας] κατηγ. μετχ. ἐκ τοῦ παύσω.

130) Κατηγορεῖν] ἐκ τοῦ ἡγεῖσθαι· πρό. π. Εἰρ. 71 Νῦν δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιοῦμαι τοὺς λόγους οὐ διαβάλλειν ἑτέρους ἐπιθυμῶν, ἀλλ' αὐτοὺς βουλόκενος παῦσαι τῶν τοιούτων ἔργων . . . ἀνάγκη δὲ τοὺς νουθετοῦντας καὶ τοὺς κατηγοροῦντας τοῖς μὲν λόγοις χρῆσθαι παραπλησίοις, τὰς δὲ διανοίας ἔχειν ἀλλήλαις ὡς οἶόν τ' ἐναντιωτάτας. — Τοιαῦτα πρὸ τοντας] συνώνυμον τοῦ λοιδοροῦντας. 'Αλλὰ π. Εἰρ. 72 προσήκει τοὺς μὲν ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας μισεῖν ὡς κακόνους δῆτας τῇ πόλει, τοὺς δὲ ἐπὶ ὠφελείᾳ νουθετοῦντας ἐπανεῖν ὡς ἐν ἀντιθέσει λοιδορεῖν καὶ νουθετεῖν. — Μή—λεγόμενον] = ἐὰν μὴ λέγηται.

131) 'Ομόρους] δηλ. τοὺς Μεσσηνίους, περὶ ᾧ ὁ Παυσανίας λέγει τῶν δὲ Μεσσηνίων ὅπόσοι ἐγκατελείψθησαν, τούτους μὲν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσένειμαν εἰς τὸ εἴλωτον. — Εἰλωτεύειν] = δουλεύειν· πρό. Επ. 3. 5 ἥγου τόθ' ἔχειν ἀνυπέρβλητον δόξαν, διταν τοὺς βαρβάρους ἀναγκάσῃς εἴλωτεύειν τοῖς Ἑλλησι. — 'Εξοντας] ἀπόλον] = ἐν ὦ εἴναι δυνατὸν αὐτοῖς. — Γὰ πρὸς ἡμᾶς] τὰς πρὸς ἡμᾶς ἔχθρας, ὡς § 15· δομοίως Φίλ. 6 διαλυσαμέναις τὰ πρὸς σφῆς αὐτὰς καὶ 50. — Περιοίκους] = ἐν περιοίκων κοιρά, δούλους. 'Ἐπει ταύτης τῆς σημασίας ἔξελάμβανον τὴν λέξιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὕτω καλοῦντες τοὺς περὶ τὴν Λακεδαιμονίαν κατοίκους, τοὺς μὴ συμμετέγοντας αὐτοῖς τῆς πολιτείας; (Ἴσσαν δ' οὗτοι οἱ παλαιοὶ τῆς χώρας κατοίκοι οἱ ύπό τῶν Δωριῶν κατακτηθέντες). Εἰεν δ' ὃν περίοικοι καὶ οἱ Εἴλωτες ἀνάλογον εἰχον πρὸς τοὺς παρὰ Κρητὶ περιοίκους. Κορ.

132) Δασμολογεῖν] = φρονολογεῖν ἐπραττον δ' οἱ Σπαρτιῆται τὸ αὐτό, ὥπερ καὶ οἱ 'Αθηναῖοι πρότερον ὡς σύμμαχοι ἐπὶ τὸ εὐφημότερον τὸ ἀργυρολογεῖν.

δρῶντας τούτους μὲν ήιὰ σπανιότητα τῆς γῆς ὅρη γεωργεῖν ἀναγκαζομένους, τοὺς δ' ἡπειρώτας δι' ἀφθονίαν τῆς χώρας τὴν μὲν πλείστην αὐτῆς ἀργὸν περιορῶντας, ἐξ οὗ δὲ καρποῦνται τοσοῦτον πλοῦτον κεκτημένους.

133 (λζ'). Ἡγοῦμαι δ' εἰ τινες ἀλλοθεν ἐπελθόντες θεαταὶ γένοιντο τῶν παρόντων πραγμάτων, πολλὴν ἂν αὐτοὺς καταγνῶναι μανίαν ἀμφοτέρων ἥμων, οἵτινες οὕτω περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἐξ οὗ ἀδεῶς πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν χώραν δια-

134 φθείρομεν, ἀμελήσκυτες τὴν Ἀσίαν καρποῦσθαι. Καὶ τῷ μὲν οὐδὲν προύργιαίτερόν ἐστιν ἡ σκοπεῖν, ἐξ οὗ μηδέποτε παυσόμεθα πρὸς ἀλλήλους πολεμοῦντες· ἡμεῖς δὲ τοσούτου δέομεν συγκρούειν τι τῶν ἔκείνου πραγμάτων ἡ ποιεῖν στασιάζειν, ὥστε καὶ τὰς διὰ τύχην αὐτῷ γεγενημένας ταραχὰς συνδιαλύειν ἐπιχειροῦμεν, οἵτινες καὶ τοῖν στρατοπέδοιν τοῖν περὶ Κύπρον ἐῶμεν αὐτὸν τῷ μὲν χρῆσθαι, τῷ δὲ πολιορκεῖν, ἀμφοτέροιν αὐτοῖν τῆς Ἑλλάδος 135 ὄντοιν. Οἱ τε γὰρ ἀφεστῶτες πρὸς ἡμᾶς τ' οἰκείως ἔχουσι καὶ Λα-

'Ορῶντας] προσδιορίζει τὸ ὑποκ. τοῦ ἐλεεῖν· ἐκ τοῦ δρῶντας ἔξαρταται τὸ ἀναγκαζομένους, ὡς καὶ τοὺς ἡπειρώτας περιορῶντας. — "Οργεωργεῖν] Πρβ. περὶ Εἰρ. 117 Μεγαρεῖς γῆν μὲν οὐκ ἔχοντες, πέτρας δὲ γεωργοῦντες. — 'Ηπειρώτας] τοὺς Πέρσας τοὺς ὑπηκόους τοῦ βασιλέως ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ. — 'Εξ ής] =ἐκ ταύτης δὲ ἦν Πρβ. τὴν Ἀσίαν καρποῦσθαι § 133 καὶ 166 καὶ Ἀρχ. 42· τὴν σφετέραν καρποῦσθαι αὐτ. 13.

λζ'). 133) Καταγνῶντας] Συνήθως λέγεται καταγιγνώσκειν τινὸς ἀνοιαν καὶ μανίαν (μανίαν καὶ ἀμαθίαν, μωρίαν), ἀλλὰ καὶ δυστυχίαν, κακίαν, ἀνανδρίαν, ἀτυχίαν, πονηρίαν· πάντοτε «ἐπὶ διαβολῇ καὶ πονηρίᾳ» Σουΐδας. — 'Αμφοτέρων] τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους. — Οἵτινες] =ἡμεῖς γάρ.

134) Τῷ μὲν δηλ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν. — Προουργιαίτερον] =πλείονος φροντίδος καὶ ἐπιμελείας ἔξιον. — 'Εξ οὗ] ἔλλειψις, τὸ δὲ πλῆρες· σκοπεῖν ταῦτα, ἢ, τὰ τοιαῦτα, ἐξ οὗ. Κορ. — Τοσ. δέομεν] πρβ. 'Αρεοπ. 31 =τοσοῦτον ἀπέχομεν, τόσον μακράν εἰμεθα. — Συγκρούειν] =συγκυκῆν, συνταράσσειν. Κορ. — Στασιάζειν] ἀντικ. ἀπόδοσις τοι τῶν ἔκείνου πραγμάτων· πρβ. Δημ. 12, 18 ἡμεῖς τῶν ἔκείνου πραγμάτων οὐδὲν στασιάζειν παρασκευάζομεν. — Συνδιαλύειν] =σὺν αὐτῷ διαλύειν. — Τοῖν περὶ Κύπρον] 'Ο βασιλεὺς τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος Εὐαγόρας ἀποστατήσκει τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν καὶ λαβὼν βοήθειαν παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐποιορκεῖτο ὑπὸ τοῦ σατράπου Τειριβάζου πλεύσαντος εἰς Κύπρον μετὰ ἴωνικοῦ στόλου καὶ ἄλλων Ἐλλήνων μισθοφόρων.

135) Οἱ τε ἀφεστῶτες] ἡ σύνδεσις εἶναι οἱ τε ἀφεστῶτες .. τῶν τε μετά δηλ. ὁ Εὐαγόρας καὶ οἱ περὶ αὐτόν.

κεδαιμονίοις σφᾶς αύτοὺς ἐνδιδόσιν, τῶν τε μετὰ Τειριβάζου στρατευομένων καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε τῶν τόπων ἡθροισταὶ, καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖστον ἀπ' Ἰωνίας συμπέπλευκεν, οἱ πολὺ ἀν ἥδιον κοινῇ τὴν Ἀσίαν ἐπόρθουν ἢ πρὸς ἄλλήλους ἔνεκα μικρῶν ἐκινδύνευον. Ὡν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιού- 136 μεθα πρόνοιαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν Κυκλαδῶν νῆσων ἀμφισβητοῦμεν, τοσαύτας δὲ τὸ πλῆθος πόλεις καὶ τηλικαύτας τὸ μέγεθος δυνάμεις οὕτως εἰκῇ τῷ βαρβάρῳ παραδεδώκαμεν. Τοιγαροῦν τὰ μὲν ἔχει, τὰ δὲ μέλλει, τοῖς δ' ἐπιθουλεύει, δικαίως ἀπάντων ἡμῶν καταπεφρονηκώς. Διαπέρανται γάρ, ὃ τῶν ἐκείνου προ- 137 γόνων οὐδεὶς πώποτε τὴν τε γὰρ Ἀσίαν διωμολόγηται καὶ παρ' ἡμῶν καὶ πρὸς Λακεδαιμονίων βασιλέως εἶναι, τὰς τε πόλεις τὰς Ἑλληνίδας οὕτω κυρίως παρείληφεν, ὥστε τὰς μὲν αὐτῶν κατασκάπτειν, ἐν δὲ ταῖς ἀκροπόλεις ἐντειχίζειν. Καὶ ταῦτα πάντα γέγονε διὰ τὴν ἡμετέραν ἁνοιαν ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ἐκείνου δύναμιν.

(λη').) Καίτοι τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος τῶν βασιλέως πραγ- 138 μάτων καὶ φασὶν αὐτὸν εἶναι δυσπολέμητον, διεξιόντες, ὡς πολλὰς τὰς μεταβολὰς τοῖς Ἑλλησι πεποίηκεν. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν τοὺς ταῦτα λέγοντας οὐκ ἀποτρέπειν ἀλλ' ἐπισπεύδειν τὴν στρατείαν· εἰ γὰρ ἡμῶν ὅμονοησάντων αὐτὸς ἐν ταραχαῖς ὡν χαλεπὸς ἔσται προσπολεμεῖν, ἢ που σφόδρα χρὴ δεδιέναι τὸν καιρὸν ἐκείνον, ὅταν

'Εκ δὲ τῶν . . . τ. ἐ. ἔξ ἑλληνικῶν τόπων διότι ἔνεκα ἐνδέιας, ἴδιως ἐκ τῶν Ἑλλήνων, ἡναγκάζοντο καθ' ἑκάστην νὰ γίνωνται μισθωτοὶ στρατιῶται τῶν βαρβάρων· Διόδ. 45, 2 Ὁρόντης καὶ Τειριβάζος παραλαβόντες τὰς δυνάμεις ἐν Φωκαίᾳ καὶ Κύμῃ κατήντησαν εἰς Κιλικίαν. — Οἱ] τὰ ἐν Κύπρῳ δύο ἀντίθετα στρατόπεδα τὰ ἔξ Ἑλλήνων συγκείμενα. — Μικρῷ] δῆλ. κερδῶν.

136) *Ων] = τούτων δέ. — Μέλλει εἰ] δῆλ. ἔχειν. — 'Η τοιαύτῃ ἑλλειψις συνηθεστάτη· πρβ. Ἐλίν. 26 τὰς μὲν ἐπόρθουν, τὰς δ' ἡμελλον, ταῖς δ' ἡπείλουν τῶν πόλεων. Παναθ. 113 οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλλοντες οὔτε δεδιότες.

λη'.) 138) Πραγμάτων] τὰ πολιτικά, ἢ κατάστασις τῆς πολιτείας· πρβ. Ἡρόδ. 3, 137 καταρρωδέοντες τὰ Περσικὰ πράγματα. Ξεν. Ἐλλ. 3, 5, 1 καταφρονοῦντα τῶν βασιλέως πραγμάτων. — Διεξιόντες, ὡς] λέγοντες δῆτι τάχα ὡς π. Εἰρ. 67 διεξιόντες ὡς δίκαιον ἔστιν αὐτονόμους εἶναι τοὺς Ἑλληνας. — Χαλεπὸς· — προσπολεμεῖν αὐτῷ. "Οταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐπιθέτου εἴναι ἀντικείμενον (οὐγὶ ὑπο.) τοῦ ἀπαρεμψάτου, τότε τὸ ἀπαρ. συνηθέστερον τίθεται εἰς ἐνεργητικόν πρβ. Θουκ. ζ'. 51 χαλεπωτέρους εἴναι προσπολεμεῖν· αὐτ. ζ'. 14 χαλεπαὶ αἱ ἡμέτεραι

τὰ μὲν τῶν βαρβάρων καταστῆ καὶ διὰ μιᾶς γένηται γνώμης, ἡ-
139 μεῖς δὲ πρὸς ἄλλήλους ὥσπερ νῦν πολεμικῶς ἔχωμεν. Οὐ μὴν οὐδὲ
εἰς συναγορεύουσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὐδὲ ὡς ὄρθως περὶ τῆς
ἐκείνου δυνάμεως γιγνώσκουσιν. Εἴ μὲν γὰρ ἀπέφαινον αὐτὸν ἅμα
τοῖν πολέοιν ἀμφοτέροιν πρότερον ποτε περιγεγενημένον, εἰκότως ἀν
ἡμᾶς καὶ νῦν ἐκφοβεῖν ἐπεχείρουν· εἰ δὲ τοῦτο μὲν μὴ γέγονεν, ἀν-
τιπάλων δ' ὄντων ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων προσθέμενος τοῖς ἑτέ-
ροις ἐπικυδέστερα τὰ πράγματα θάτερ' ἐποίησεν, οὐδέν ἐστι τοῦτο
σημεῖον τῆς ἐκείνου ῥώμης. Ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις καιροῖς πολλά-
κις μικροὶ δυνάμεις μεγάλας ῥοπὰς ἐποίησαν, ἐπεὶ καὶ περὶ Χίων
ἔχοιμ' ἀν τοῦτον τὸν λόγον εἰπεῖν, ως διποτέροις ἐκεῖνοι προσθέσθαι
βουληθεῖεν, οὗτοι κατὰ θάλατταν κρείτους ἦσαν.

140 (λθ'). Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ τούτων δίκαιον ἐστι σκοπεῖν τὴν βα-
σιλέως δύναμιν, ἐξ ὧν μεθ' ἐκατέρων γέγονεν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτὸς

φύσεις ἄρξαι. Πλάτ. πολ. 3, σλ. 412 χαλεπὰ εύρεῖν. Ἐνίστε καὶ μετὰ παθητ. συνδεομένου μετὰ ἐνεργητικοῦ· Παναθ. 156 ποιήσομεν δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν λε-
χθησομένων ἀκοῦσαι μὲν ἵσως τισὶν ἀηδῆ, ρηθῆναι δ' οὐκ ἀσύμφορον. —
Καὶ τα στῆ] = κατασταθῶσι, τακτοποιηθῶσιν, εἰρηνεύσωσι κατ' ἀντίθεσιν
πρὸς τὸ ἐν ταραχαῖς ὄν. Πρᾶ. Λυσ. 13, 25 ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι, ἔως τὰ
πράγματα κατασταίη. — Διὰ μιᾶς γ. γνώμης καὶ ἔλθωσι μὲ μίαν
γνώμην, ἦτοι = δύμονοήσωσιν, ὑμοιογήσωσιν, σύτῳ τὸ γίγνεσθαι (εἶναι, ιέναι,
ἔρχεσθαι) μετὰ τῆς διὰ καὶ γεν. ἀφηγημένου οὐσιαστ. ἀποτελεῖ πολλάκις πε-
ρίφρασιν μιᾶς μόνον ἐννοίας οἷον, δι' ὅχλου γίγνεσθαι τινι = ἐνόχλεῖν τινι κτλ.

139) Συνα γορ εύ ου σι] δηλ. οἱ θαυμάζοντες. — Οὐ δ' ὡς] = οὐδ' οὐ-
τῶς πρᾶ. καὶ ὡς = καὶ σύτως, μηδὲ ὡς = μηδὲ οὔτως. — Τοῖν πολέοιν]
γεν. ἐκ τοῦ περιγεγενημένου. Τὸ ἀ μα δὲν εἶναι ἐνταῦθα πρόθεσις. — Τοῖν]
ἀρσ. ἄρθρον εἰς θηλ δημομα πρᾶ. § 17. — 'Αμφοτέροιν] τὴν Σπάρτην
καὶ τὰς Ἀθήνας. — Γι γνώ σκοουσι] = κρίνουσιν. — 'Ἐπικη δέστερα]
ἐνδοξότερα, ἐπικρατέστερα. — Θάτερα] = τὰ ἔτερα δηλ. τὰ πράγματα
τῆς ἔτερας τῶν ἀντιπάλων πόλεων. — 'Ἐν τοῖς τ. καιροῖς] = εἰς τὰς
τοιαύτας περιστάσεις. — Με γ. τὰς ῥοπὰς ἐπ.] τὰς κλίσεις ἀπὸ με-
ταφορᾶς, οὖθις τρέψαντας τῶν μερῶν καὶ μικρὸν τι προστεθὲν τὴν ισορροπίαν δια-
στρέφει. Κορ. — Περὶ Χίων] Οἱ Χῖοι μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ καταστροφὴν
τῶν Ἀθηναίων ἀποστάντες αὐτῶν προστεθησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις (Θουκ.
η'. 106, Ξεν. Ελλ. 1, 6, 3), μετὰ δὲ τὴν νίκην τοῦ Κόρινθου παρὰ τὴν Κνί-
δον μετέστησαν πάλιν εἰς τους Ἀθηναίους (Διόδ. 14, 84).

λθ'. 140) 'Αλλὰ γὰρ] = ἀλλ' ὅμως. — 'Ἐκ τούτων δ. σκοπεῖν]
ως Τραπεζ. 25 πρῶτον ἐκ τούτου σκοπεῖσθαι· ἀλλὰ καὶ σκοπεῖν τι πρὸς τι,
πρᾶ. § 11. — 'Ἐξ ὧν γέγονεν] εἶναι ἐπεξήγησις εἰς τὸ ἐκ τούτων = ἐκ
τῆς συμμαχίας αὐτοῦ μεθ' ἐκατέρας δυνάμεως. 'Ἐξ ὧν = ἐκ τούτων διτι ως
'Ελέν. 47 χρὴ δοκιμάζειν αὐτὸν οὓς ἐκ τῆς ὄργῆς τῆς τῶν ἀποτυχουσῶν, ἀλλ'
ἐξ ὧν ἀπαστραφεῖται βουλευσάμεναι προείλοντο τὴν ἐκείνου διάνοιαν. — 'Ἐξ ὧν

ύπέρ αὐτοῦ πεπολέμηκεν. Καὶ πρώτον μὲν ἀποστάσης Αἰγύπτου τί διαπέπρακται πρὸς τοὺς ἔχοντας αὐτήν; οὐκ ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατέπεμψε τοὺς εὐδοκιμωτάτους Περσῶν, Ἀθροκόμιαν καὶ Τιθραύστην καὶ Φαρνάθαζον, οὓτοι δὲ τρί' ἔτη μείναντες καὶ πλείω κακὰ παθόντες ἢ ποιήσαντες, τελευτῶντες οὕτως αἰσχρῶς ἀπηλλάγησαν ὥστε τοὺς ἀφεστῶτας μηκέτι τὴν ἐλευθερίαν ἀγαπᾶν ἀλλ' ἥδη καὶ τῶν ὅμορων ζητεῖν ἐπάρχειν; μετὰ δὲ 141 ταῦτ' ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας, ὃς ἄρχει μὲν μιᾶς πόλεως, ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις ἔκδοτός ἐστιν, οἰκῶν δὲ νῆσον κατὰ μὲν θάλατταν προδεμυστύχηκεν, ύπέρ δὲ τῆς χώρας τρισχιλίους ἔχει μόνον πελαταστάς, ἀλλ' ὅμως οὕτω ταπεινῆς δυνάμεως οὐ δύναται περιγενέσθαι βασιλεὺς πολεμῶν, ἀλλ' ἥδη μὲν ἐξ ἔτη διατέτριφεν, εἰ δὲ δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι, πολὺ πλείων ἐλπίς ἐστιν ἔτερον ἀποστῆναι πρὶν ἐκεῖνον ἐκπολιορκηθῆναι. τοιαῦται

αὐτὸς...] ἐκ τῶν πολεμίων, οὓς πεπολέμηκεν πρᾶ. Ἐλεν. 55 γνοίη ἂν τις, ὃσον διαφέρει τῶν ὅντων, ἐ; ὡν αὐτοὶ διατιθέμεθα πρὸς ἔκκαστον αὐτῶν (τ. ἐ. ἐκ τῶν διαθέσεων, ἃς διατ.). Ἀρχιδ. 104 τὰς πόλεις εὑροιμεν ἄγ οὐκ ἐκ τῆς εἰρήνης μεγάλην επιδόσιν λαβούσας, ἀλλ' ἔξ ὧν ἐν τῷ πολέμῳ προδεμυστυχήσασαι πάλιν αὐτὰς ἀνέλαθον (τ. ἐ. ἐκ τῶν ἀναλήψεων, ἃς ἀνέλαθον αὐτάς). — Τελευτῶντες]—τελευταῖον· ὡς ἄρχόμενοι·—ἐν ἀρχῇ. — Ἀφεστῶτας]—ἀποστατήσαντας. — Τὴν ἐλ. ἀγαπᾶν] τὸ ἀγαπᾶν αἴτ. συντεταγμένον κεῖται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀρκεῖσθαι, ἐφ' ἣς ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ δοτ. συντάσσεται· ἐνταῦθα καὶ Ἐπ. 2, 10 μὴ ἀγαπᾶν λιαν τὰς τοιαύτας ἀρετάς· ἀλλὰ καὶ μετὰ μετογ. Παναθ. 8 ἢ μετ' ἀπαρ Καλλίμ. 50, ἢ μετὰ προτάσεως Φιλ. 22, Ἀρεοπ. 52, 73 καὶ ἄλ.

141) Μιᾶς πόλεως] Σαλαμῖνος τῆς ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν Εὔχῃ. 47 λέγει ὁ Ἰσ. περὶ Εὐαγόρου «πολλὴν χώραν προσεκτήσατο». — Συνθήκαις] ἐννοεῖ τὴν Ἀνταλκίδειον συνθήκην, ἐν ᾧ ἡτο γεγραμμένον βασιλεὺς νομίζει δικαιον τὰς μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἔστου είναι καὶ τῶν νήσων Κλαζομενὰς καὶ Κύπρον. Ξεν. Ἐλλ. 5, 4, 31. — Ἐκδοτός]—ἐκδεδομένος, παραδεδομένος. — Οἰκῶν νησον] Καίπερ οἰκῶν νῆσον, ἐν ᾧ εὐπετῶς ἀν κατεκλείσθη ὑπὸ τοῦ Περσῶν νκυτικοῦ. Κορ. — Ὑπὲρ τῆς χώρας]—πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς χώρας. — Ἀλλ' ὅμως] ἐνεκα τῶν παρεμπεσόντων ὑπάρχει ἀνακολουθία τις ὡς ἀν μὴ προηγεῖτο στρατεύσας ἀλλ' ἐστράτευτε· Πρᾶ. Ξεν. Κ. Α. 1, 8, 13 ὅρῶν δ' ὁ Κλέαρχος... ἀλλ' ὅμως ὁ Κλέαρχος οὐκ ἔθελεν. — Ἐξ τη διατέτριφεν] ὁ πόλεμος οὗτος διήρκεσε 10 ἔτη (Διόδ. 15, 9 καὶ Ἰσ. Εὐχ. 64) ἡτο ἀπὸ 386—3. π. Χ. — Εἰ δὲ δεῖ τεκμαίρεσθαι] πρᾶ. Ἀρχ. 59 εἶπερ χρὴ περὶ τῶν μελλόντων τεκμαίρεσθαι τοῖς ἥδη γεγενημένοις καὶ Ἀνδρ. 3, 2 χρὴ τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. — Ἐτερον ἀποστ.] ἐννοεῖ τὸν δυνάστην τῆς Κιλικίας, δστις ἀπέστη τῷ δυτὶ τοῦ βασιλέως τῇ προτροπῇ τοῦ Εὐαγόρου (δε Διόδ. 15. 8, 9. — Ἐκεῖνον] τὸν Εὐαγόραν.

- 142 βραδυτήτες ἐν ταῖς πράξεσι ταῖς βασιλέως ἔνεισιν. Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τῷ περὶ Ρόδον ἔχων μὲν τοὺς Λακεδαιμονίων συμμαχους εὗνους διὸ τὴν χαλεπότητα τῶν πολιτειῶν, χρώμενος δὲ ταῖς ὑπηρεσίαις ταῖς παρ' ἡμῶν, στρατηγοῦντος δ' αὐτῷ Κόνωνος, ὃς ἦν ἐπιμελέστατος μὲν τῶν στρατηγῶν, πιστότατος δὲ τοῖς "Ελλησιν, ἐμπειρότατος δὲ τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, τοιοῦτον λαβὼν συναγωνιστὴν τρία μὲν ἔτη περιείδε τὸ ναυτικὸν τὸ προκινδυνεῦον ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ὑπὸ τριήρων ἑκατὸν μόνων πολιορκούμενον, πεντεκαίδεκα δὲ μηνῶν τοὺς στρατιώτας τὸν μισθὸν ἀπεστέρησεν, ὥστε τὸ μὲν ἐπ' ἑκείνῳ πολλάκις ἀν διελύθησαν, διὰ δὲ τὸν ἐρεστῶτα κινδύνον καὶ τὴν συμμαχίαν τὴν περὶ Κόρινθον συστᾶσαν
- 143 αὐλίς ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν. Καὶ ταῦτ' ἐστὶ τὰ βασιλικώτατα καὶ σεμνότατα τῶν ἑκείνῳ πεπραγμένων, καὶ περὶ ὧν οὐδέποτε παύονται λέγοντες οἱ βουλόμενοι τὰ τῶν βαρβάρων μεγάλα ποιεῖν.
- (μ'.) "Ωστ' οὐδεὶς ἀν ἔχοι τοῦτ' εἰπεῖν, ως οὐ δικαίως χρώμαι τοῖς παραδειγμασιν, οὐδ' ᾧς ἐπὶ μικροῖς διατρίβω τὰς μεγίστας τῶν
- 144 πράξεων παραλείπων φεύγων γὰρ ταύτην τὴν αἰτίαν τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων διηλθον, οὐκ ἀμνημονῶν οὐδ' ἑκείνων, ὅτι Δερκυλίδας μὲν χιλίους ἔχων ὄπλιτας τῆς Αἰολίδος ἐπῆρξε, Δράκων δ' Ἀταρ-

142) Τῷ περὶ Ρόδον] = ἐν δὲ τῇ περὶ Ρόδον (πλησίον τῆς Ρόδου) ναυμαχίᾳ. Ἡ ναυμαχία αὕτη γενομένη τῷ 394 π. Χ. (Διόδ. 14, 79 καὶ 83) λέγεται καὶ περὶ Κνίδου ναυμαχία, διότι τὸ μεταξὺ Ρόδου καὶ Κνίδου διάστημα δὲν ἔτοι πολύ. — Τῶν πολιτειῶν] τῶν δεκαρχιῶν πρβ. § 110. — Τηγρεσίας] ὑπηρέταις ὁ σημαίνει κυρίως κωπηλάταις, ἀφρηημένον ἀντὶ συγκεκριμένου. Κορ. Ἀθηναῖοι φυγάδες καὶ ἐθελονταὶ ύπηρέτουν εἰς τὸν Περσικὸν στόλον. Πλάτ. Μενέξ. κ. 16. — Πιστ. τοῖς "Ελλήσι" παθ. ἐπιστεύετο δὲ πλειστον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πρβ. Διόδ. 14, 79. — Κόνωνος] ὁ τῆς Εὔαγ. 52 ἐξ. — Περιεῖδε] = εἰδεν ἀτάραχος, χωρὶς νὰ δύναται νὰ βοηθήσῃ. — Πολιορκούμενον] Οἱ Πέρσαι φοβούμενοι τὸν στόλον τῶν Λακεδαιμονίων δεν ἐτόλμων νὰ ἐκπλεύσωσιν εἰς ἀναπεπταμένον πέλαγος. — Τὸ ἐπ' ἐκείνῳ] ὅσον ἔξηρτάτο ἀπ' ἑκείνου, δι' ἑκείνον πρβ. Ξεν. Κ. Π. 5, 4, 11 τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὕστερως λέγεται τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἶναι καὶ ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοὶ. — Τὴν συμμαχίαν] τῆς συμμαχίας ταύτης, ἣτις ἐγένετο κατὰ τῆς Σπάρτης, μετέσχον οἱ Βοιωτοί, οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Κορίνθιοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι (Διόδ. 4, 82). Ἐνεκα δὲ ταύτης ἀνεκλήθη ὁ Ἀγησίλαος ἐκ τῆς Ἀσίας, διότι παρεθάρρυνε τοὺς Πέρσας νὰ ναυμαχήσωσιν.

μ'. 144) Δερκυλίδας] οὗτος διαδεξάμενος τῷ 399 π. Χ. ἐν τῇ στρατηγίᾳ τὸν Θειμέρωνα (Ξεν. Ἐλλ. 3, 1, 8 κέξ.) ἐκυρίευσεν ἐν 8 ἡμέραις 9 πόλεις. — Δράκων] τοῦτον ὁ Δερκυλίδας διώρισεν ἀρμοστὴν εἰς Ἀταρνέα, πόλιν τῆς Μυσίας ὑπ' αὐτοῦ κυριεύθεισαν (Ξεν. Ἐλλ. 8, 2, 41).

νέα καταλαβών καὶ τρισχιλίους πελταστὰς συλλέξας τὸ Μύσιον πεδίον ἀνάστατον ἐποίησε, Θίβρων δ' ὀλίγῳ πλείους τούτων διαβιβάσας τὴν Λυδίαν ἀπασαν ἐπόρθησεν, Ἀγησίλαος δὲ τῷ Κυρείῳ στρατεύματι χρώμενος μικροῦ δεῖν τῆς ἐντὸς "Ἀλυος χώρας ἐκράτησεν. Καὶ μὴν οὐδὲ τὴν στρατιὰν τὴν μετὰ τοῦ βασιλέως 145 περιπολοῦσαν, οὐδὲ τὴν Περσῶν ἀνδρίαν ἄξιον φοβηθῆναι· καὶ γὰρ ἑκεῖνοι φανερῶς ἐπεδείχθησαν ὑπὸ τῶν Κύρωφ συναναβάντων οὐδὲν βελτίους ὅντες τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας μάχας ὅσας ἡττήθησαν ἔστι, καὶ τίθημι στασιάζειν αὐτοὺς· καὶ μὴ βούλεσθαι προθύμως πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν τοῦ βασιλέως διακινδυνεύειν. Ἀλλ' 146 ἐπειδὴ Κύρου τελευτήσαντος συνῆλθον ἀπαντες οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες, ἐν τούτοις τοῖς κατροῖς οὔτως αἰσχρῶς ἐπολέμησαν ὥστε μηδένα λόγον ὑπολιπεῖν τοῖς εἰθισμένοις τὴν Περσῶν ἀνδρίαν ἐπαινεῖν. Λαβόντες γὰρ ἔξακισχιλίους τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀριστίνδην ἐπειλεγμένους, ἀλλ' οἱ διὰ φαυλότητας ἐν ταῖς αὐτῶν οὐχ οἷοι τ' ήσαν ζῆν, ἀπείρους μὲν τῆς χώρας ὄντας, ἐρήμους δὲ συμμαχῶν γε-

Θιμέρων] οὗτος ἐπέμψθη στρατηγὸς τῷ 400 π. Χ. ὑπὸ τῶν Λαχεδαιμονίων εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, ἵνα βοηθήσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ Τισταφέρνους πολέμουσένας ἴωνικάς πόλεις διὰ τὴν βοήθειαν, ἦν παρέσχον Κύρωφ τῷ νεωτέρῳ ἐκστρατεύσαντι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀρταξέρκου βασιλέως τῶν Περσῶν [Ξεν. Ἐλλ. 3, 1, 3 κέξ. — Τῷ Κυρείῳ στρ.] ἥτοι τοὺς εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν ἀναστοθέντας ἐκ τῶν συναναβάντων τῷ Κύρωφ μυρίων Ἑλλήνων [Ξεν. Ἐλλ. 4, 1, 21]. — Τῇς ἐντὸς "Ἀλυος χ.] ἥτοι τῇς ἀπὸ τοῦ "Ἀλυος ποταμοῦ μέχρι τῆς θαλάσσης χώρας.

145) Περὶ πολοῦ σαν]—περιεργομένην, συνοδεύουσαν τὸν βασιλέα δῆλ. τοὺς σιωπατοφύλακας τοῦ βασιλέως). — Τῶν Περσῶν] τῶν κυρίως Περσῶν ποδὸς διαστολὴν τῶν ἐκ τῶν ὑπηκόων (Φρυγῶν, Λυδῶν κτλ. τῶν ἐπὶ θαλάσσης οἰκούντων) συλλεγομένων στρατευμάτων. — Τὰς μὲν γὰρ] ἡ ἐπόδοσις εἰς τὸ ἄλλο ἐπειδὴ § 146. — Ἐῶ]—παραλείπω, οὐ μνημονεύω. ἀρίνω (δὲν ἀναφέρω). — Τίθημι]—ὑποθέτω πρό. Ἀντίδ. 94 πρὸς οὓς ὅπις βούλεσθε θέτε με διακεῖσθαι. — Στασιάζειν] δῆλ. πρὸς τὸν Ἀρταξέρκην.

146) Τελευτήσαντος] ἐν τῇ παρὰ τὰ Κούναχα μάχῃ, 401 π. Χ. πρό. Ξεν. Ἀγ. 1, 8, 24 κέξ. — Τοῖς καὶ ροῖς] τοῖς εὐνοιοῖς τοῖς Πέρσαις. — "Ωστε—οὐ πολιπεῖν] ὥστε μηδένα λόγον (λογικὴν αἵτιαν, ἐπιειρημα) ἀφῆκαν (δῆλο. ὥστε ἐπαινεῖν). — Ἐξαχισχιλίους] Καὶ μὴν ὁ Ξεν. Κ. Ἄ, 5, 3, 4 δύοσυ τι μυρίους μὲν λέγει τοὺς Κύρωφ συναναβάντας τῶν Ἑλλήνων 8600 δὲ τοὺς ἀναστοθέντας εἰς τὴν Ἑλλάδα (βέλτιον Κερασοῦντα). Κορ. — Ἀριστίνδην]—ἐκ τῶν ἀρίστων. — Οἱ διὰ φαυλότητας κέξ. — Ὁ Κλέαρχος, δΞενοφῶν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν συναναβάντων τῷ Κύρῳ δὲν ἥσαν τοιοῦτοι. — Ἐν ταῖς αὐτῶν] δῆλ. πατρίσιν.

γενημένους, προδεδομένους δ' ύπὸ τῶν συναναθάντων, ἀπεστερη-
 147 μένους δὲ τοῦ στρατηγοῦ, μεθ' οὐ συνηκολούθησαν, τοσοῦτον αὐτῶν
 ἡττους ἤσαν, ὥσθ' ὁ βασιλεὺς ἀπορήσας τοῖς παροῦσι πράγμασι
 καὶ καταφρονήσας τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως τοὺς ἄρχοντας τοὺς
 τῶν ἐπικούρων ὑποσπόνδους συλλαβεῖν ἐτόλμησεν, ώς εἰ τοῦτο πα-
 ρανομήσει συνταράξων τὸ στρατόπεδον, καὶ μᾶλλον εἴλετο περὶ
 τοὺς θεοὺς ἔξαμαρτεῖν ἢ πρὸς ἐκείνους ἐκ τοῦ φανεροῦ διαγνωσά-
 148 σθαι. Διαμαρτών δὲ τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῶν στρατιωτῶν συμμεινάν-
 των καὶ καλῶς ἐνεγκόντων τὴν συμφοράν, ἀπιοῦσιν αὐτοῖς Τιτσα-
 φέρνην καὶ τοὺς ἵππους συνέπεμψεν, ύφ' ὧν ἐκεῖνοι παρὰ πᾶσαν
 ἐπιβούλευόμενοι τὴν δόδον δρούσις διεπορεύθησαν ωσπερανὶ προπε-
 πόμενοι, μᾶλιστα μὲν φοβούμενοι τὴν ἀσικητὸν τῆς χώρας, μέγι-
 στον δὲ τῶν ἀγαθῶν νομίζοντες, εἰ τῶν πολεμίων ὡς πλείστοις ἐν-
 149 τύχοιεν. Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων ἐκεῖνοι γάρ οὐκ ἐπὶ λείαν
 ἐλθόντες, οὐδὲ κώμην καταλαβόντες ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα
 στρατεύσαντες, ἀσφαλέστερον κατέβησαν τῶν περὶ φιλίας ὡς αὐ-
 τὸν πρεσβευόντων. "Ωστε μοι δοκοῦσιν ἐν ἀπασι τόποις σαφῶς

Τῶν συναναθάντων] ὑπὸ τοῦ Ἀριάτου (Ξεν. Κ. Α. 2, 4, 2). —
 Στρατηγοῦ] τοῦ Κύρου.

147) Ἀπορήσας—πράγματι] τὸ ἀπορῶ μετὰ δοτ. σημαινούσῃ
 τὴν αἵτινας ὁ Ἰσοκρ. λέγει ἄλλως «ἀπορῶ διτι γρήσαιτο τοῖς πράγμασιν»
 πρβ. Εὐαγ. 55, Παναθ. 234, Ζεύγ. 9. Πρβ. καὶ Ξεν. Κ. Α. 1, 5, 13 Ἀπο-
 ροῦντες τῷ πράγματι: Λυσ. 2, 32 ἀποροῦντες τοῖς περιεστηκόσι πράγμασι.
 Πλούτ. ήθ. σλ. 7 2 Α., σλ. 773 δ. — Ἐπικούρων] δηλ. τῶν Ἑλλήνων
 — Συλλαβεῖν] περὶ τοῦ πράγματος Φιλ. 91.

148) Διαμαρτὼν τῆς ἐπιβολῆς] ἀποτυγχῶν τῆς ἐπιχειρίσεως (τοῦ σχε-
 δίου). — Καὶ] συνδέει τοὺς ἀπολ. γενικὰς μετὰ τοῦ διαμαρτών.—Απιοῦ-
 σιν] διτι ἀπήρχοντο. — Παρὰ πᾶσαν—δόδον] =καθ' διλην τὴν πορείαν
 — Ωσπερανε] ἐνταῦθα πρέπει νάναπληρωθῆ οὐ μόνον ἡ ὑπόθεσις ἀλλὰ
 καὶ ἡ ἀπόδοσις ἐκ τῆς χυρίας προτάλεως. Οὕτω δὲ τὸ πλῆρες οὐ τότε ὡσπερ
 ἀλλ' διεπορεύθησαν προπεμπόμενοι, ώς καὶ § 69 ωσπερ ἀλλ' εἰ πρὸς ἀπαντας
 ἀνθρώπους ἐπολέμησαν (τ. ἐ. ωσπερ ἀλλ' διεφθάρησαν εἰ—ἐπολέμησαν) καὶ
 Δημ. 27.—Τὴν ἀσικητὸν τὴν γώρας] ἡ σύνταξις αὗτη καθ' ἥν οὐσιαστ.
 καὶ ἡ γεν. πτῶσιν ἔξαρτᾶται ἐξ ἐπιθέτου τοῦ αὐτοῦ γένους εἶναι σπανία παρὰ
 τῷ Ἰσοκράτει (Πρβ. § 34 τὴν πλείστην τῆς χώρας καὶ Εὐαγ. 56 τῆς δυνά-
 μεως τὴν πλείστην. Ηρόδ. 1, 24 τὰ πολλὰ τοῦ γρόνου Θουκ. α, 2 τῆς γῆς
 ἡ ἀρίστη. καὶ ζ'. 3 τὴν πλείστην τῆς στρατιᾶς. Ξεν. Κ. Α. 1, 5, 1 τοῦ σίτου
 τὸν ἥμισυν, κτλ. Συγχόνερον τὸ ἐπίο. ἐξ οὐ ἔξαρτᾶται τὸ κατά γενικὴν οὐ-
 σιαστ. εἶναι οὐδετ. γένους.

149) Κατέβησαν] εἰς τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας.—Ως] =πρός.—
 δοκοῦσιν] οἱ Πέρσαι.—Μαλακίαν] =μαλθυκότητα, τρυψηλότητα, δει-

έπιδεδεῖχθαι τὴν αὐτῶν μαλλιάν· καὶ γὰρ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀσίας πολλὰς μάχας ὑπηρετοῦνται, καὶ διαβάντες εἰς τὴν Εὔρωπην δίκην ἔδοσαν, οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν κακῶς ἀπώλονθ' οἱ δὲ αἰσχρῶς ἐσώθησαν, καὶ τελευτῶντες ὑπὸ αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις καταγέλαστοι γεγόνασιν.

(μα.) Καὶ τούτων οὐδὲν ἀλόγως γέγονεν, ἀλλὰ πάντ' εἰκότως 150 ἀποβέβηκεν οὐ γὰρ οἴον τε τοὺς οὕτω τρεφομένους καὶ πολιτευομένους οῦτε τῆς ἄλλης ἀρετῆς μετέχειν οὕτ' ἐν ταῖς μάχαις τρόπαιον ιστάναι τῶν πολεμίων. Πῶς γὰρ ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπιτηδεύμασιν ἔγγενέσθαι δύναται ἂν ἡ στρατηγὸς δεινὸς ἡ στρατιώτης ἀγαθός, ὃν τὸ μὲν πλεῖστόν ἐστιν ὅχλος ἀτακτος καὶ κινδύνων ἀπειρος, πρὸς μὲν τὸν πόλεμον ἐκλευμένος, πρὸς δὲ τὴν δουλείαν ἀμεινον τῶν παρ' ἡμῖν οἰκετῶν πεπαιδευμένος, οἱ δὲ ἐν ταῖς μεγίτῃσι 151 σταῖς δόξαις ὄντες αὐτῶν δικαλῶς μὲν οὐδὲ κοινῶς οὐδὲ πολιτικῶς οὐδεποτέ ἔβιωσκεν, ἀπαντα δὲ τὸν χρόνον διάγουσιν εἰς μὲν τοὺς ὑδρίζοντες, τοῖς δὲ δουλεύοντες, ὃς ἂν ἄνθρωποι μάλιστα τὰς φύσεις διαφθαρεῖεν, καὶ τὰ μὲν σώματα διὰ τοὺς πλούτους τρυφῶντες, τὰς δὲ ψυχὰς διὰ τὰς μοναρχίας ταπεινὰς καὶ περιδεεῖς ἔχοντες, ἔξεταζόμενοι πρὸς αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις καὶ προκαλινδού-

λιαν. — Διαθ. εἰς τὴν Εὐρ.] κατὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους. — Δικῆν ἐδ.] = ἐτιμωρήθησαν, ἐκολάσθησαν. — Ἐσώθησαν ὁ Ξέρξης, ὅστις ἔψυγεν ἐτευσμένως ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν καὶ ὁ Ἀρτάβαζος μετὰ 40 χιλ. Περσῶν μικρὸν πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης. — Κατὰ γέλαστοι γεγ.] ὑπὸ τῶν μυρίων, ὡς αὐτὸς ὁ μετ' αὐτῶν αναβὰς καὶ καταβὰς Ξενοφῶν λέγει (Ἀναβ. 2, 4, 4) ἡμεῖς τοσούδε δύντες ἐνικῶμεν τὸν βασιλέα ἐπὶ ταῖς θύραις καὶ καταγέλασαντες ἀπήλθομεν Πρᾶ. Εὐαγ. 53 Κύρος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ βασίλειον ἐπιστάς. — Υπὸ αὐτοῖς] μετὰ τίνος ὑπερβολῆς εἰρημένον διότι τὰ Κούναξα ἀπειχον κατὰ μὲν τὸν Πλούταρχον (Ἀρταξ. 8) 500, κατὰ δὲ τὸν Εεν. (Ἀναβ. 2, 2, 6) 360 στάδια ἀπὸ Βασιλῶνος.

μα'. 150) Τρόπαιον—τῶν πολ.] = μνημεῖον νίκης κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ή ἀπλῆ γενικὴ εὑρηταὶ καὶ § 87 καὶ ἀλ. τούνακτίον τρόπαιον κατὰ τίνος § 180, καὶ ὑπέρ τίνος § 180 Πλατ. 59 ἔκεινα (τὰ τρόπαια) ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς δῆλην τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἔστηκεν. — Ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν τοῖς τοιούτοις τρόποις τοῦ βίου, ἐν οἷς ἔκεινοι διάγουσιν. — Ἐκλελυμένος, ἐκνευρισμένος, ἀνίσχυρος. Θαυμασία καὶ σχεδὸν ἔμψυχος εἰκὼν ταπεινοῦ καὶ ἀνδραποδώδους ἦθους. Πρᾶ. π. Ἀντιδ. 59 ἵνα μὴ παντάπασιν ἐκλυθῶ.

151) Όμωλῶς] ἐν τῇ αὐτῇ τῇ ψυχῆς καταστάσει. Κορ.—Κοτεῶς] = ἔξισου τοῖς ἀλλοις. Κορ.—Πολιτικῶς] ὥσπερ γρὴ τὸν ἐν πολιτείᾳ, τούτεστιν ισονομίᾳ καὶ μὴ τυραννίᾳ βιοῦντα. Κορ.—Ἐξεταζόμενοι]

μενοι και πάντα τρόπον μικρὸν φρονεῖν μελετῶντες, θυητὸν μὲν ἄνδρα προσκυνοῦντες και δαιμόνα προσαγορεύοντες, τῶν δὲ θεῶν 152 μᾶλλον ἢ τῶν ἀνθρώπων ὀλιγωροῦντες. Τοιγαροῦν οἱ καταβαίνοντες αὐτῶν ἐπὶ θάλατταν, οὓς καλοῦσι σατράπας, οὐ καταισχύνουσι τὴν ἐκεῖ παιδευσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἡθεσι τοῖς αὐτοῖς διαμένουσι, πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρους ἀνάνδρως ἔχοντες, και τὰ μὲν ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπερηφάνως ζῶντες, τῶν μὲν συμμάχων 153 καταφρενοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. Τὴν μὲν γε μετ' Ἀγησιλάου στρατιὰν ὅπτῳ μῆνας ταῖς αὐτῶν δαπάναις διέθρεψαν, τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεύοντας ἐτέρου τοσούτου χρόνου τὸν μισθὸν ἀπεστέρησαν και τοῖς μὲν Κισθήνην καταλαβοῦσιν ἐκατὸν τάλαντα διένειμαν, τοὺς δὲ μεθ' αὐτῶν εἰς Κύπρον στρατευταρμένους μᾶλλον ἢ τοὺς αἰγαλώτους Σέριζουν. Ως δ' ἀπλῶς εἶπεν και μὴ καθ' ἐν ἔκαστον ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τις ἢ τῶν πο-

— φαινόμενοι, δρῶμενοι, ἀνατρεφόμενοι, διατριβοῦντες. — Προκαλινδούμενοι κυλιόμενοι πρὸ τοῦ βασιλέως. «Ἐναργῆς ἡ μεταφορὰ και προσῆκουσα μᾶλιστα τῷ τῶν ἀνδραπόδων βίῳ· δρθιοι γάρ βαίνειν οὐκ ἔμαθον οὐδὲ μαθήσονται ποτε. Κορ. — Μικρὸν μελετῆ.】— γυμναζόμενοι (ἀσκοῦντες) νὰ φρονῶσι μικρά. — Και δαίμονα πρ.] Θεοὺς γάρ ἐκάλουν τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν οἱ Πέρσαι. Διὸ και Αἰσχύλος χορὸν παράγει τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις προκυλινδουμένων τούτων κολάκων λέγοντα πρὸς τὴν γυναικα Δαρείου, μητέρα δὲ Ξέρξου (Περσ. 165) Θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν, Θεοῦ δὲ και μήτηρ και φῶς. Κορ.

152) Οἰκαταβαῖνει μέν τις ἀπὸ τῶν μεσογείων εἰς τὰ παράλια ἀναβαῖνει ἀπὸ τῶν παραλίων εἰς τὰ μεσόγεια· οὕτω και ἀνάβασις, καταβασις. Πρὸ Αρεοπ. 38. — Ἐπὶ θάλασσαν εἰς τὰς ἐπιθλασσίους (παραθαλασσίους) γώρας. — Οὐ κατατισχύνουσι λέγεται εἰρωνικῶς, ὡς παρ' ἡμῖν δὲν ἐντροπιάζουσιν. — Ἐκεῖ] ἦτοι τὴν ἐν τοῖς βασιλείοις. — Τὰ μεν — τὰ δὲ] πρὸς τοὺς ισχυροτέρους — πρὸς τοὺς ἀδυνατωτέρους.

153) Τὴν μὲν διέθρεψαν] ὁ Ξεν. Ἐλλ. 3, 4, 26 λέγει. Τιθραύστης δίδωσι (τῷ Ἀγησιλάῳ, ἵν' ἀπομακρύνῃ αὐτὸν τῆς σατραπείας του) τριάκοντα τάλαντα, δὲ λαδῶν, ἥει ἐπὶ τὴν Φαρναβάζου Φρυγίαν. Πρὸ. Πλούτ. Αγησ. 10 και Διόδ. 14, 80. — Ἐτέρου τ. χρόνου οὐ δις τοσούτου χρόνου, «τουτέστι μηνῶν ἔχκαιδεκα, ἀνωτέρω δὲ πεντεκαιδεκα μηνῶν εἰρηκεν». Κορ. — Κισθήνην] κατὰ τὴν πιθανωτάτην γγώμην ἥτο πόλις τῆς Αἰολίδος καταντικρὺ τῆς Λέσβου. Πρὸ. Ἀρποκρ. σλ. 112 Βεκ. Κισθήνης δρός τῆς Θράκης Κρατῖνος, κὸνθένδ' ἐπὶ τέρματα γῆς ἥξεις και Κισθήνης δρός δύψει.

154) Ως δ' ἀπλῶς εἰπεῖν] — ως δὲ συντόμως διὰ βραχέων εἰπεῖν ἀπόλυτος γρῆσις τοῦ ἀπαρεμφάτου, εἰς τὰς φράσεις ὡς εἰπεῖν, συνελόντι φάναι κτλ ὡς Ἀσεοπ. Ως δὲ συντόμως εἰπεῖν ἢ ὡς π. Ἀυτὶδ. 113 εἰ δεῖ μὴ καθ' ἔκαστον, ἀλλὰ διὰ βραχέων εἰπεῖν. — Καθ' ἐν ἔκαστον] —

λεμησάντων αὐτοῖς οὐκ εὔδαιμονήσας ἀπῆλθεν, ἢ τῶν ὑπέκεινοις γενομένων οὐκ αἰκισθεὶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν; οὐ Κόνωνα μὲν διὰ ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας τὴν ἀρχὴν τὴν Λακεδαιμονίων κατέλυσεν, ἐπὶ θανάτῳ συλλαβθεῖν ἐτόλμησαν, Θεμιστοκλέα δ' διὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αὐτοὺς κατεναυμάχησε, τῶν μεγίστων δωρεῶν ἡξιώσαν; καίτοι πῶς χρὴ τὴν τούτων φιλίαν ἀγαπᾶν, οὐ τοὺς μὲν εὐερ- 155 γέτας τιμωροῦνται, τοὺς δὲ κακῶς ποιεῦντας οὕτως ἐπιφανῶς κολακεύουσιν; περὶ τίνας δ' ἡμῶν οὐκ ἔξημαρτήκασιν; ποιὸν δὲ χρόνον διαλελοίπασιν ἐπιθουλεύοντες τοῖς Ἑλλησιν; τί δ' οὐκ ἔχθρὸν αὐτοῖς ἔστι τῶν παρ' ἡμῖν, οὐ καὶ τὰ τῶν θεῶν ἔδη καὶ τοὺς νεώς συλλαν ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ καὶ κατακάειν ἐτόλμησαν; διὸ καὶ 156 τοὺς Ἱωνας ἄξιον ἐπαινεῖν, ὅτι τῶν ἐμπρησθέντων οἱερῶν ἐπηρά-

ἐν πρὸς ἐν πρὸς Νικ. 45 τί δεῖ καθ' ἐν ἔκαστον λέγοντα διατρίβειν; Παναθ. 84 καθ' ἐν ἔκαστον σκοπεῖν. π. Ἀντιδ. 184 καθ' ἐν ἔκαστον συνείρειν. Παναθ. 46 οὐδὲν ἐπαύοντο κατὰ μίαν ἔκάστην τῶν πόλεων πολιορκοῦντες. — Ὡς ἐπὶ τὸ πολέμον] = δ, τι εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις ἴσχύει, καθόλου, γενικῶς. — Κόνωναν] Πρᾶ. Κορνήλ. Νέπ. 5, 3, — Ἐπὶ θανάτῳ] ἵνα θανατώσωσιν, ἀποκτείνωσιν αὐτόν τοῦ. Ξεν. Ἐλλ. 4, 8, 16. — Δωρεῶν] δόντες αὐτῷ κατὰ Θουκυδίδην (α'. 138) Μαγνησίαν μὲν ἄρτον—Λάμψακον δὲ οἴνον—Μυοῦντα δὲ ὄφον.

155) Κακῶς ποιοῦντας] δῆλοι αὐτοὺς (τοὺς Πέρσας). — Διαλελοίπασιν] = ἔχουσι κάμει διάλειμμα (διακοπήν), ἔχουσι παύσει. — Τὰ ἔδη, τὰ ἀγάλματα, προαιροῦντες δῆλον διὰ τὸν χρυσοῦν κόσμον. Δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως (2) Φειδίαν τὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἔδοι ἐργασάμενον. Σημαίνει δὲ ἄλλως ἡ λέξις καὶ αὐτὰ τὰ ιερά, τουτέστι τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν. Κορ. παρὰ Λυκ. κ. Λεωχρ. I τοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἔδη καὶ τὰ τεμένη καὶ Πλούτ. Κοριολ. 37 δημοσίαις δαπάναις ἐποιήσαντο τὸν νεῶν καὶ τὸ ἔδος.

156) Διὸ καὶ τὸν] Ἱωνας . . . ἐπηράσαντο] Διεστάζουσι τινες περὶ τοῦ ὄντος; οὐ γάρ τοὺς Ἱωνας, ἀλλ' ἀπλῶς τοὺς Ἑλληνας ὅμοσται τὸν δρόκον τούτον παραδεδώκασιν διὰ Λυκοῦργος (κ. Λεωχρ. 8) καὶ Διόδ. (11, 29). "Ἐτεροι δὲ πιθανώτερον ὑπειλήφασι τὸ ἐν τοῖς Ἱωσὶ συμβάντας ἀνανεγθῆναι τοὺς Ἑλληνας ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. "Ἄξιον δὲ καὶ τὸν δρόκον αὐτὸν ἀναγράψαι ἔχει δ' οὕτως. « . . . Καὶ τῶν ιερῶν τῶν ἐμπρησθέντων καὶ καταβληθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων, οὐδὲν ἀνοικοδομήσω παντάπασιν, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔστω καταλείπεσθαι τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας» Κορ. Πρᾶ. καὶ Παυσ. 10, 35, 2. — Ιερῶν] εἶναι ως γεν. διαιρετική, ἔξαρτωμένη ἐκ τοῦ κινήσειαν. Συνήθης ἡ ἔκφρασις παρ' Ἰσοχράτει Πρᾶ. Εὐαγ. 7 ἀεὶ τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἔχόντων. Ἀρεοπ. 30 μηδὲν κινεῖν ὡν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι παρέδοσαν. Εὐαγ. 63 οὐδὲν κινήσαντες τῆς τυραννίδος, καὶ Πλατ. 29, π Ζεύγ. 5. Ἀλλ' ὅμοιως καὶ παρὰ Θουκ. α'. 143 κινήσαντες τῶν Ὀλυμπίκων ἡ Δελφοῖς χρημάτων καὶ σ'. 70 ὅμοιως καὶ παρὰ Πλάτ.

σαντ' εἴ τινες κινήσειαν ἢ πάλιν εἰς τάρχαῖα καταστῆσαι βουληθεῖεν, οὐκ ἀποροῦντες, πόθεν ἐπισκευάσωσιν, ἀλλ' ἵν' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἢ τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας, καὶ μηδεὶς πιστεύῃ τοῖς τοιαῦτ' εἰς τὰ τῶν Θεῶν ἔξαμαρτεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ φυλάττωνται καὶ δεδίωσιν, δρῶντες αὐτοὺς οὐ μόνον τοῖς σώμασιν ἥμῶν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀναθήμασι πολεμήσαντας.

157 (μβ'). "Ἐχω δὲ καὶ περὶ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων τοιαῦτα διελθεῖν. Καὶ γάρ οὗτοι πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους, ὅσοις πεπολεμήκασιν, ἀμα διαλλάττονται καὶ τῆς ἔχθρας τῆς γεγενημένης ἐπιλανθάνονται, τοῖς δ' ἡπειρώταις οὐδ' ὅταν εὖ πάσχωσι χάριν ἴσασιν οὕτως ἀείμνηστον τὴν ὄργὴν πρὸς αὐτοὺς ἔχουσιν. Καὶ πολλῶν μὲν οἱ πατέρες ἥμῶν μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν, ἐν δὲ τοῖς συλλόγοις ἔτι καὶ νῦν ἀρὰς ποιοῦνται, πρὶν ἄλλο τι χρηματίζειν, εἴ τις ἐπικηρυκεύεται. Πέρσαις τῶν πολιτῶν Εύμολπίδαι δὲ καὶ Κήρυκες ἐν τῇ τελετῇ τῶν μυστηρίων διὰ τὸ τούτων μῖσος καὶ τοῖς ἄλλοις βαρβάροις εἴργεσθαι τῶν ιερῶν ὥσπερ τοῖς ἀνδροφόνοις προκαργορεύουσιν. Οὕτω δὲ φύσει πολεμικῶς πρὸς αὐτοὺς ἔχομεν, ὥστε καὶ τῶν μύθων ἥδιστα συνδιατρίβομεν τοῖς Τρωϊκοῖς καὶ Περσικοῖς, δι' ὧν ἔστι πυνθάνεσθαι τὰς ἔκείνων συμφοράς. Εὔροι δ' ἂν τις ἐκ μὲν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους ὑμνους πεποιημένους, ἐκ δὲ

Πολ. 4 οὐ κινήσειν ἀν τῶν ἀξίων λόγου νόμων. — Βίς τάρχαῖα κατ. εἰς τὴν ἀρχαῖαν κατάστασιν νῦν καταστήσωσιν. — Πιστεύῃ=ἔχῃ, διδη πίστιν. — Τοιαῦτα—ἔξα[μ]αρτεῖν. Ως Νικ. 9 τοὺς τολμῶντας βλασφημεῖν—δύσιοις ἀξιοῖς μισεῖν ὥσπερ τοὺς εἰς τὰ τῶν Θεῶν ἔξαμαρτάνοντας.

μβ'. 157) Τοιαῦτα] δηλ. τεκμήρια μεγάλου μίσους πρὸς τοὺς Ἀσιανούς — "Α μα—καὶ] ἰδ. § 119. — Τοῖς ἡ πειρώταις] τοῖς Ἀσιανοῖς καὶ ἰδίᾳ τοῖς Πέρσαις] ἰδ. § 132. — Εὖ πάσχωσιν]=εὐεργετῶνται (ὑπὲρ αὐτῶν, τῶν ἡπειρωτῶν). — Πολλῶν κατέγνωσαν εἰς θάνατον διὰ μηδισμὸν (διότι ἐμήδισταν ἐφρόνησαν τὰ τῶν Μήδων) δυοῖαν σύνταξιν μετὰ γεν. προσώπου καὶ τῆς ποινῆς ἰδ. Λυτ. 13, 65 συκοφαντίας αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ Δημ. 24, 5 εἰ παρανόμων ἢ παραπρεσθείας, ἢ μέλλον αὐτοῦ κατηγορεῖν. — 'Εν δὲ τοῖς συλλόγοις] ἐν ταῖς συναθροίσεστι τοῦ λαοῦ (τῶν βουλῶν καὶ τῶν δικαστηρίων). — Χρηματίζειν]=περὶ τῶν κοινῶν διαλέγεσθαι. Κορ. βουλεύεσθαι (=σκέπτεσθαι). Λυκ. κ. Λεωκ. ἡ βουλὴ κατέβη εἰς Πειραιᾶ χρηματισσα (=σκεψομένη, βουλευσομένη). — 'Επικηρυκεύεται] εἰς τις περὶ φιλίας καὶ δικλλαγῶν κήρυκας πέμπει πρὸς τοὺς Πέρσας. Κορ. — Τούτων] τῶν Περσῶν.

158) Φύσει=ἐν φύσεως. — Συνδιατρίβομεν τῶν χρόνον ἀναγινώσκοντες ἀκροώμενοι κτλ. Πρό. Εὐαγ. 76. — "Ὑμνους—

τοῦ πρὸς τοὺς "Ελληνας θρήνους ἡμῖν γεγενημένους, καὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς ἑόρταις φέδομένους, τοὺς δ' ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἡμᾶς με-
μνημένους. Οἵματι δὲ καὶ τὴν Ὀμῆρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δό- 159
ξαν, διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιμον αὐτοῦ ποιῆσαι
τὴν τέχνην ἐν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἀθλοῖς καὶ τῇ παιδεύσει τῶν
νεωτέρων, ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν ἐπῶν ἐκμαγθάνωμεν τὴν ἔχ-
θραν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς αὐτοὺς καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν
στρατευσαμένων τῶν αὐτῶν ἕργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν.

(μγ'). "Ωστε μοι δοκεῖ πολλὰ λίαν εἶναι τὰ παρακελευόμενα πο- 160
λημεῖν αὐτοῖς, μάλιστα δ' δ παρῶν καιρός, οὐ σαφέστερον οὐδέν.
"Ον οὐκ ἀφετέον" καὶ γὰρ αἰσχρὸν παρόντι μὲν μὴ χρῆσθαι, πα-
ρελθόντος δ' αὐτοῦ μεμνῆσθαι. Τί γὰρ ἀν καὶ βουληθεῖμεν ἡμῖν
προσγενέσθαι, μέλλοντες βασιλεῖ πολεμεῖν, ἔξω τῶν νῦν ὑπαρχόν-
των; οὐκ Αἴγυπτος μὲν αὐτοῦ καὶ Κύπρος ἀφέστηκε, Φοινίκη δὲ 161
καὶ Συρία διὰ τὸν πόλεμον ἀνάστατοι γεγόνασι, Τύρος δ' ἐφ' ἡ μέγ'
ἐφρόνησεν, ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν ἐκείνου κατείληπται; τῶν δ' ἐν Κιλι-
κίᾳ πόλεων τὰς μὲν πλειστας οἱ μεθ' ἡμῶν ὄντες ἔχουσι, τὰς δ' οὐ
χαλεπόν ἔστι κτήσασθαι. Λυκίας δ' οὐδ' εἰς πώποτε Περσῶν ἐκρά-

θοήνους] Πρ. Φιλόστρ. ἐν 6. Σωφιστ. σλ. 493 ὅτι τὰ μὲν κατὰ τῶν βαρ-
βάρων τρόπαια ὕμνους ἀπαιτεῖ τὰ δὲ κατὰ τῶν Ἑλλήνων θρήνους.

159) Τοῖς βαρβάροις] =τοῖς Τρωσίν."Ιδ. Εὔαγ. 47.—Ἐν τοῖς μου-
σικής ἀθλοῖς εἰς ὅδους μουσικοὺς ἡ μουσικῆς λέγει τοὺς περὶ τὰς κωμῳ-
δίας, τραγῳδίας καὶ τὰς ἄλλας ἐλευθέρας τέχνας ἀγῶνας τε καὶ ἐπιδείξεις. Κορ. Πρβ. Λυκ. Λεωκ. 102 ὑμῶν οἱ πατέρες—νόμον ἔθεντο καθ' ἐκάστην πεν-
ταετηρίδα τῶν Παναθηναίων ('Ομῆρου) μόνον τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳ-
δεῖσθαι τὰ ἔπη. καὶ Πλατ. Ἰππαρ. σλ. 228 B. Ιων. σλ. 530 B. — Παι-
δεύσει τῶν νεωτέρων] τὸ πρῶτον διδαχγμα τῶν παιδῶν ἡσαν τὰ διηγητικὰ
ἔπη. ἀτινα ἀπὸ στόματος ἐμάνθινον. — 'Εκ μανθάνωμεν] ἐτέθη ὑπὸ^{τ.}
προηγουμένου χρόνου παρωχημένου, ἵνα δηλωθῇ ἡ διάρκεια τοῦ τέλους.

μγ'. 160) Πολλὰ λίαν] =λίαν πολλὰ ίδ. § 73 ταχὺ λίαν καὶ εἰς Εὔαγ.
48 πολὺ λίαν. — Τὰ παρακελεῖ.] =τὰ παρακινοῦντα. — Οὐκ ἀφετέον]
τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ τις (νὰ παραβλέψῃ). — Προσγενέσθαι]
προσέτι, πρὸς τοῖς παροῦσι καιροῖς γενέσθαι, (πρεστεῖθηναι). — "Εξω τ. ὑπ.]
=γωρίς τῶν νῦν ὑπαρχόντων, πρὸς τοῖς νῦν ὑπάρχουσιν.

161) Αἴγυπτος... καὶ Κύπρος ἀφέστηκε] Περὶ τῆς ἀποστάσεως
τῆς Αἴγυπτου §. 140, καὶ τῆς Κύπρου §. 134 καὶ 141. Καὶ Ισ. Εὔαγ. 62.
— 'Αν ἀστατοι γεν.] =ἀνεστατώθησαν, περιῆλθον εἰς μεγάλην ταρα-
χὴν. — 'Εφρόνησεν] δ βασιλεύει. — Τύρος] ἡ Τύρος καὶ καθόλου ἡ
Φοινίκη παρεῖχον αὐτῷ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ναυτικοῦ.—Οἱ μεθ' ἡ μῶν

- 162 τησεν. Ἐκατόμνως δ' ὁ Καρίας ἐπίσταθμος τῇ μὲν ἀληθείᾳ πολὺν ἥδη χρόνον ἀφέστηκεν, ὅμοιογέσει δ' ὅταν ἡμεῖς βουληθῶμεν. Ἀπὸ δὲ Κνίδου μέχρι Σινώπης "Ἐλληνες τὴν Ἀσίαν παροικοῦσιν, οὓς οὐ δεῖ πείθειν ἀλλὰ μὴ κωλύειν πολεμεῖν. Καίτοι τοιούτων ὄρμητηρίων ὑπάρξαντων καὶ τοτούτου πολέμου τὴν Ἀσίαν περιστάντος τί δεῖ τὰ συμβησόμενα λίαν ἀκριβῶς ἔξεταζειν; ὅπου γάρ μικρῶν μερῶν ἡττους εἰσίν, οὐκ ἄδηλον, ὡς ἂν διατεθεῖεν, εἰ πᾶσιν ἡμῖν 163 πολεμεῖν ἀναγκασθεῖεν. "Εχει δ' οὕτως. "Ἄν μὲν δὲ βάρβαρος ἐρρωμενεστέρως κατασχῃ τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλαττῆ φρουρὰς μείζους ἐν αὐταῖς ἢ νῦν ἐγκαταστήσας, τάχ' ἀν καὶ τῶν νήσων αἱ περὶ τὴν ἡπειρον, οἷον Ῥόδος καὶ Σάμος καὶ Χίος, ἐπὶ τὰς ἔκεινου τύχας ἀποκλίνειαν ἢν δὲ ἡμεῖς αὐτὰς πρότεροι καταλάθωμεν, εἰκὸς τοὺς τὴν Λυδίαν καὶ Φρυγίαν καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑπερκειμένην 164 χώραν οἰκοῦντας ἐπὶ τοῖς ἐντεῦθεν ὄρμωμένοις εἴναι. Διὸ δεῖ σπεύδειν καὶ μηδεμίαν ποιεῖσθαι διατριβήν, ἵνα μὴ πάθωμεν, ὅπερ οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἐκεῖνοι γάρ ὑστερίσαντες τῶν βαρβάρων καὶ προέμενοι τινας τῶν συμμάχων ἡναγκάσθησαν ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς κινδυνεύειν, ἐξὸν αὐτοῖς προτέροις διαβάσιν εἰς τὴν ἡπειρον μετὰ πά-

δητες] Εὐαγόρας καὶ οἱ περὶ αὐτόν. — [Ἐκράτησεν] = ἐγένετο κύριος ως §. 108. Πρό. Ηρόδ. 1, 176, 3, 90, 7. 92.

162) Ἐκατόμνως παρ' Ἐκατόμνου τοῦ Καρίας δυνάστου λαθρα συμπράττοντος αὐτῷ χρημάτων ἔλαβε πλῆθος εἰς διατροφὴν ξενικῶν δυνάμεων. — [Ἐπίσταθμος] συτράπης πρό. § 12. — Τὴν Ἀσίαν παροικοῦσιν δηλ. τῷ βασιλεῖ ἢ τῷ βαρβάρῳ, οἵτοι γείτονες αὐτῷ εἰσὶν οἰκοῦντες τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας. — [Ομολογήσει] = ὃλα κηρύξῃ φωνέρᾳ τὴν ἐπανάστασιν. — [Ορμητήριον] Πόλις ἢ τόπος ὡχυρωμένος ἐστὶ τὸ ὄρμητήριον, περιέχων ἄπαντα τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἀναγκαῖα, ὅθεν δρυμῶν κατὰ τῶν πόλεμών καὶ εἰς δν ἀναγωρεῖν ἀσφαλῶς ἔξεστιν, ὅτε δέοις. Κορ. — [Περιστάντος] περιστοιχίσαντος πανταχόθεν ἀπειλοῦντος. — Μερῶν δηλ. τῆς χώρας τῆς ἐπικρατείας. Λέγει δὲ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Κύπρον. — [Ηττους εἰσιν] = ἡττῶνται.

163) "Εγει δ' οὕτως] δηλ. τὸ πρᾶγμα, ως Ἀρχ. 86, π. Εἰρ. 28. — Ταχ' ἀν] οὐχὶ = ταχέως ἀν, ως ἐν § 18, ἀλλὰ παρ' Ἀττικοῖς = ἰσως, δὲ καὶ κατὰ πλεονασμόν, ταχ' ἀν ἴσως. — [Ἐπὶ τοῖς — εἰν αῖ] ἐπὶ τῇ ἔξουσίᾳ τῶν ὄρμωμένων ἐκ τῶν περὶ τὴν ἡπειρον νήσων, οἷον Ῥόδου, Σάμου καὶ Χίου εἴναι. Κορ. — [Υπερκειμένην] δηλ. Λυδίας καὶ Φρυγίας.

164) Καὶ προέμενοι τινας τῶν συμ.] ἐγκαταλιπόντες, οὐ βοηθήσαντες ἐν καιρῷ, τοὺς "Ιωνας λέγει, οὓς ἀποστάντας τῆς τῶν Περσῶν δεσποτείας οἱ μὲν Σπαρτιᾶται οὐδαμῶς, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Ἐρετριεῖς ἐπὶ ὀλίγον χρόνον ἔβοήθησαν. "Ιδ. Ηρόδ. ε'. 49 κεξ. καὶ 97—103. — [Ἐν μέρει]

σης τῆς τῶν Ἑλλήνων δυνάμεως ἐν μέρει τῶν ἔθνῶν ἔκαστον χειροῦσθαι. Δέδεικται γάρ, ὅταν τις πολεμῇ πρὸς ἀνθρώπους ἐκ πολὺ¹⁶⁵ λῶν τόπων συλλεγομένους, ὅτι δεῖ μὴ περιμένειν, ἵνας ἀν ἐπιστῶσιν, ἀλλ ἔτι διεσπαρμένους αὐτοῖς ἐπιχειρεῖν. Ἐκεῖνοι μὲν προεξαμαρτόντες ἀπαντα ταῦτ' ἐπηνωρθίσαντο, καταστάντες εἰς τοὺς μεγίστους ἀγῶνας ἡμεῖς δ' ἀν σωφρονῶμεν, ἐξ ἀρχῆς φυλαξόμεθα καὶ πειρασόμεθα φθῆναι περὶ τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Ἰωνίαν στρατόπεδον ἐγκαταστήσαντες, εἰδότες, ὅτι καὶ βασιλεὺς οὐχ ἔκόντων¹⁶⁶ ἄρχει τῶν ἡπειρωτῶν ἀλλὰ μείζω δύναμιν περὶ αὐτὸν ἔκάστων αὐτῶν ποιητάμενος ἡς ἡμεῖς ὅταν κρείττω διαβιβάσωμεν, δι βουληθέντες δραδίως ἀν ποιήσαιμεν, ἀσφαλῶς ἀπασαν τὴν Ἀσίαν καρπωσόμεθα. Πολὺ δὲ καλλιον ἐκείνῳ περὶ τῆς βασιλείας πολεμεῖν ἢ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν.

(μδ').) "Ἄξιον δ' ἐπὶ τῆς νῦν ἡλικίας ποιήσασθαι τὴν στρατείαν,¹⁶⁷ οἱ τῶν συμφρόων κοινωνήσαντες, οὗτοι καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσωσι καὶ μὴ πάντα τὸν χρόνον δυστυχοῦντες διαγάγωσιν. Ἰκανὸς γάρ ὁ παρεληλυθώς, ἐνῷ τί τῶν δεινῶν οὐ γέγονεν; πολλῶν γάρ κακῶν τῇ φύσει τῇ τῶν ἀνθρώπων ὑπαρχόντων αὐτοὶ πλείω

γωρίς (γωριστά), ἐν μεθ' ἔτερον καὶ μὴ πάντα ἀμα ἴδε § 96. — Χειροῦσθαί] = ὑποχείριον ποιεῖσθαι.

165) Δέδεικτα] = εἴναι ἀποδεδειγμένον (ἐκ πείρας) Πρᾶ. Ἀρχ. 4 εἰ μὲν ἦν δεδειγμένον: — "Ο ταν κ τ λ.] προτάσσεται τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐκ τοῦ δεδεικταί εξαρτωμένου (ὅτι κέξ) ως Φιλ. 74 λέγουσι... ἦν ταῦτα πράξης, ως καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἥραδίως κρατήσεις. Ξεν. Ἀνάθ. 1, 6, 2 εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίη ἱππέας, ὅτι τοὺς προκατακάνοντας ἱππέας κατακάνοι. — "Εως ἀν ἐπιστῶσιν] ἥτοι ἕως ἀν συλλέγοντες στῶσιν ἐπ' αὐτόν, ἐπέλθωσι — Ἐκ εἰνοι] δηλ. οἱ πατέρες ἡμῶν. — 'Α γῶνας] = κινδύνους. — Περὶ τὴν Λυδίαν] ως Θουκ. 5'. 2 ὥκουν Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν. — Καὶ πειρ. ἐγκαταστήσαντες] καὶ θά ἐπιχειρήσωμεν (θά προσπιθήσωμεν) νά προφύτωμεν, νά ἐγκαταστήσωμεν στρατόπεδον εἰς τὴν Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν.

166) Ἡ πειρωτῶν] — ἀστιανῶν. — Ποιησάμενος] ἥτοι συναγκγών συναθροίσας συγκροτήσας. — "Ο βουληθέντες] = εἰ βουληθεῖμεν (ἄνθελήσωμεν). — Ἐκ εἰνῳ δηλ. τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν. — Πολεμεῖν] ἡ ἀμφ.] ὑποκ. τῶν ἀπαρ. είναι ἡμᾶς (τοὺς "Ἑλληνας") ίδιᾳ δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ Σπαρτιάτας τοὺς πρὸς ἄλλήλους περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητοῦντας.

(μδ') 167. Ἐπὶ τῆς νῦν ἡλικίας] = ἐπὶ τῆς παρούσης γενεᾶς, ως ἡ Σολωνὸς ἡλικία Παναθ. 148 καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἡλικίας τῆς αὐτῶν πραγμέντα Παναθ. 209. — Γῶν συμφορῶν] αἱς περιέπεσον οἱ "Ἑλληνες" ενεκα τοῦ Ηελοποννησιακοῦ πολέμου.

- 168 τῶν ἀναγκαίων προσεξευρήκαμεν, πολέμους καὶ στάσεις ἡμῖν αὐτοῖς ἐμποιήσαντες, ὥστε τοὺς μὲν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀνόμως ἀπόλλυσθαι, τοὺς δ' ἐπὶ ξένης μετὰ παιδῶν καὶ γυναικῶν ἀλλασθαι, πολλοὺς δὲ δι' ἔνδειαν τῶν καθ' ἡμέραν ἐπικουρεῖν ἀναγκαζομένους ὑπὲρ τῶν ἔχθρῶν τοῖς φίλοις μαχομένους ἀποθνήσκειν. Ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς πώποτ' ἡγανάκτησεν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν ταῖς συμφοραῖς ταῖς ὑπὸ τῶν ποιητῶν συγκειμέναις δακρύειν ἀξιοῦσιν, ἀληθινὰ δὲ πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ γιγνόμενα διὰ τὸν πόλεμον ἐφορῶντες τοσούτου δέουσιν ἐλεεῖν, ὥστε καὶ μᾶλλον γαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων καὶ 169 κοις ἢ τοῖς αὐτῶν ιδίοις ἀγαθοῖς. Ἰσως δ' ἂν καὶ τῆς ἐμῆς εὐηθείας πολλοὶ καταγελάσσειν, εἰ δυστυχίας ἀνδρῶν ὀδυροίμην ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς, ἐν οἷς Ἰταλίᾳ μὲν ἀνάστατος γέγονε, Σικελίᾳ δὲ καταδεδούλωται, τοσαῦται δὲ πόλεις τοῖς βαρβάροις ἐκδέδονται, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη τῶν Ἐλλήνων ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ἔστιν.
- 170 (με.) Θαυμάζω δὲ τῶν δυναστευόντων ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰ προσήκειν αὐτοῖς ἡγοῦνται μέγα φρονεῖν, μηδὲν πώποτ' ὑπὲρ τηλικούτων πραγμάτων μὴτ' εἰπεῖν μὴτ' ἐνθυμηθῆναι δυνηθέντες. Ἔχρην γὰρ αὐτούς, εἴπερ ἡσαν ἄξιοι τῆς παρούσης δόξης, ἀπάντων ἀρεμένους τῶν ἄλλων περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς βαρβάρους εἰσηγεῖ-

168) Ταῖς αὐτῶν] δηλ. πατρίσιν (πόλεσιν). ἵδε § 99. — 'Αν όμως] ==οὐ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους κρινόμενοι, ἀλλ' ἄκριτοι ἀποθνήσκοντες. — 'Επὶ ξένης] δηλ. γῆς. — 'Α λᾶ σ 9 α :] =περιπλανᾶσθαι. — 'Ἐπικούρειν ἀντὶ τοῦ ἐπίκουρον γίνεσθαι, μισθοῦ ἐτέροις στρατεύεσθαι, τοῖς μὴ προστήκοισι δῆλον ὅτι. Κορ. ώς Πλατ. Πολ. 9, σελ. 575. B. καὶ ἐνίστε τὸ ἐπίκουρος. — Ταῖς συμφοραῖς — συγκειμέναις μένας] πεπλασμέναις (τὰς τραγῳδίας λέγει) κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἀληθινὰ πάθη. Τὸ ἐνεργ. εἶναι ἀνατίθημι οἰον Εὐαγ. 39 (οἱ ποιηταὶ) παρ' αὐτῶν καὶ δις συντιθέσιν. Τοῦ ὅποιού τὸ παθ. εἶναι συγκεῖσθαι ὑπὸ τῶν ποιητῶν. — Τοσούτου δέουσιν] =τοσοῦτον ἀπέχουσιν.

169) 'Εν οἷς Ἰταλίᾳ] Πρᾶ. π. Εἰρ. 99 Λακεδαιμόνιοι κατασγόντες τὴν ἀρχὴν ἀνήρουν τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πολιτείας καὶ τυράννους καθίστασαν. — Καταδεδούλωται] τοῦτο μὲν ὑπὸ τῶν Καρυγηδονίων, τοῦτο δὲ ὑπὸ τοῦ Διονυσίου (Διόδ. 13, 114. 14, 14 καὶ ἔξ. καὶ 78). — 'Εκ δέ δονται:] ἵδε § 122. — Κινδύνοις] ἔνεκα τῶν τῶν Περσῶν πολέμων § 120 κέξ. με.). 170) Τῶν δυναστευόντων] =τῶν προεστώτων, τῶν ἀρχόντων. — Μέγα φρονεῖν] διὰ τὴν διοίκησιν τῆς ιδίας πόλεως καὶ τὴν φροντίδα τῶν συμφερόντων αὐτῆς. — 'Ενθυμηθῆναι, σκέψασθαι. — Εἰσηγήσεις ποιεῖσθαι, προτείνειν, παρακελεύεσθαι.

σθαι καὶ συμβουλεύειν. Τυχὸν μὲν γὰρ ἂν τι συνεπέρχαντι εἰ δὲ 171 καὶ προαπεῖπον, ἀλλ' οὖν τοὺς γε λόγους ὥσπερ χρησμούς εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον ἂν κατέλιπον. Νῦν δ' οἱ μὲν ἐν ταῖς μεγίσταις δόξαις ὄντες ἐπὶ μικροῖς σπουδάζουσιν, ἡμῖν δὲ τοῖς τῶν πολιτικῶν ἔξεστώσι περὶ τηλικούτων πραγμάτων συμβουλεύειν παραλειλοί-πασιν.

Οὐ μὴν ἀλλ' ὅσφι μικροψυχότεροι τυγχάνουσιν ὄντες οἱ προε- 172 στῶτες ἡμῶν, τοσούτῳ τοὺς ἄλλους ἕρωμενεστέρως δεῖ σκοπεῖν, ὅπως ἀπαλλαγησόμεθα τῆς παρούσης ἔχθρας. Νῦν μὲν γὰρ μάτην ποιούμεθα τὰς περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκας οὐ γὰρ διαλυόμεθα τοὺς πολέμους ἀλλ' ἀναβαλλόμεθα καὶ περιμένομεν τοὺς καιρούς, ἐν οἷς ἀνήκεστόν τι κακὸν ἀλλήλους ἔργασασθαι δυνησόμεθα.

(μετ').) Δεῖ δὲ ταύτας τὰς ἐπιβουλὰς ἐκποδῶν ποιηταμένους ἐκείνοις 173 τοῖς ἔργοις ἐπιχειρεῖν, ἐξ ὧν τὰς τε πόλεις ἀσφαλέστερον οἰκήσομεν καὶ πιστότερον διακεισόμεθα πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. "Εστι δ' ἀπλοῦς καὶ ῥάδιος ὁ λόγος ὁ περὶ τούτων οὔτε γὰρ εἰρήνην οἰόν τε βεβαίαν ἀγαγεῖν, ἢν μὴ κοινῇ τοῖς βρεφάριοις πολεμήσωμεν, οὕθ' δομονόησαι τοὺς "Ελληνας, πρὶν ἂν καὶ τὰς ὠφελείας ἐκ τῶν αὐτῶν

1:1) Τυχὸν] αἰτ. ἀπόλ. ὡς τὸ ἔξόν, δέδην, προσῆκον. — Εἰ . . . προα-
πεῖπον] δηλ. συμβουλεύοντες πρὶν συμπερᾶντι τι προαπεῖπον=προαπέκα-
μον, προαπηγόρησαν. — Χρήσμον] ἦτοι ὡς ἀληθείας ἀναμφιλέκτους παρ'
αὐτοῦ τοῦ θείου ἐξενεγχθείσας προ. Λυκ. κ. Λεωχρ. § 21 «καί μοι δοκοῦσι
τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν ὥσπερ χρησμούς γράψαντες τοῖς ἐπιγιγνομένοις
. . . ιαμβεῖα καταλιπεῖν. Πλούτ. ηθ. σλ. 57.F (ἢ κόλαξ) ἀκούσας δὲ ἀν εἰπῆ,
χρησμὸν εἰληφέναι φήσας, οὐ γνώμην ἀπειστιν. αὐτ., 338, Α τὰς ἀποκρίσεις
(Δημητρίου) χρησμούς προσηγόρευον. — 'Επὶ μικροῖς σπ.] ὡς ἐφ' αἰς
μάλιστ' ἐσπουδάσαν π. Νικ. 41, ἀλλὰ καὶ ὑπέρ τενος σπουδάζειν, πρὸς τι—,
καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας σπουδάζειν. — Τοῖς . . . ἐξεστῶσι] τοῖς
πόρρω οὖσι τῶν πολιτικῶν ὡς ἐν § 113 λέγεται ὁ Κοραῆς ἐξηγεῖται τὸ γω-
ρίον ὃδε τοῖς ἀποσχομένοις τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ τὸν ἴδιωτικὸν βίον προελό-
μένοις» Προ. καὶ δσα περὶ αὐτοῦ (Φιλ. 81) αὐτὸς ὁ Ἰσ. λέγει «πρὸς τὸ πο-
λιτεύεσθαι πάντων ἀφεύστατον».

172) Οἱ προεστῶτες=οἱ δυναστεύοντες. — Νῦν μὲν—οὐ γὰρ]
δύο ἀλλεπάλληλοι αἰτιολογικαῖ προτάσεις, ὡν ἡ δευτέρα αἰτιολογεῖ τὴν πρώ-
την (Προ. 92, 145, 185, 186. Φιλ. 34, π. Εἰρ. 33, 101, Εὐαγ. 9).

μετ'.) 173) 'Ἐκ ποδῶν π.] =ἐκβιολόντας ἐκ τοῦ μέσου, ἀφανίσαντας. —
'Ἐκείνοις] εἰς τὰ ἐπόμενα ἀναφέρεται. — Βεβαίαν] σταθεράν. — 'Ω-
φελείας ποιησ.] ὠφελείας ποιεῖσθαι ἐκ τινος=ὠφελεῖσθαι ἐκ τινος,
κινδύνους ποιεῖσθαι πρός τινα=κινδύνεύειν πρός τινα.

174 καὶ τοὺς κινδύνους πρὸς τοὺς αὐτοὺς ποιησώμεθα. Τούτων δὲ γενομένων καὶ τῆς ἀπορίας τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἀφαιρεθεῖσης, ἢ καὶ τὰς ἐταιρίας διαλύει καὶ τὰς συγγενείας εἰς ἔχθραν προάγει καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς πολέμους καὶ στάσεις καθίστησιν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχ ὑμονοήσουμεν καὶ τὰς εὐνοίας ἀληθινὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔξομεν. Ων ἔνεκα περὶ παντὸς ποιητέον, ὅπως ως τάχιστα τὸν ἐνθένδε πόλεμον εἰς τὴν ἥπειρον διορισῦμεν, ως μόνον ἂν τοῦτ' ἀγαθὸν ἀπολαύσαμεν τῶν κινδύνων τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, εἰ ταῖς ἐμπειρίαις ταῖς ἐκ τούτων γεγενημέναις πρὸς τὸν βάρβαρον καταχρήσασθαι δόξειν ἡμῖν.

175 (μζ'.) Ἀλλὰ γὰρ ἵσως διὰ τὰς συνθήκας ἄξιον ἐπισχεῖν ἀλλ' οὐκ ἐπειγθῆναι καὶ θάττον ποιήσασθαι τὴν στρατείαν; δι' ἃς αἱ μὲν ἡλευθερωμέναι τῶν πόλεων βασιλεῖ γάριν ἵσασιν, ως δι' ἐκεῖνον τυχοῦσαι τῆς αὐτονομίας ταύτης, αἱ δὲ ἐκδεδομέναι τοῖς βαρβάροις μάλιστα μὲν Λακεδαιμονίοις ἐπικαλοῦσιν, ἐπειτα δὲ καὶ τοῖς ἀλλοις τοῖς μετασχοῦσι τῆς εἰρήνης, ως ὑπὸ τούτων δουλεύειν ἡναγκασμέναι. Καίτοι πῶς οὐ γρὴ διαλύειν ταύτας τὰς ὅμολογίας, ἐξ ὧν τοιαύτη δόξα γέγονεν, ως δὲ μὲν βάρβαρος κήδεται τῆς Ἑλλάδος καὶ φύλαξ τῆς εἰρήνης ἔστιν, ἡμῶν δέ τινές εἰσιν οἱ λυμανό-

174) Ἐταιρίας φίλιας (συντροφίας) ὁς 79. — Ἄληθινὰς εἰλεκτρινεῖς, ἀδόλους. Τὸ ἀληθινὰς εἶναι προληπτικὸν κατηγ. εἰς τὸ εὐνοίας. — Ἡμᾶς αὐτοὺς—ἀλληλους. — Ἐνθενδε... διορισῦμεν] τὸ ἐνθένδε κεῖται ἐνταῦθα κατά τινα βραχυλογίαν· τὸ δὲ πλῆρες θάτοι τὸν ἐνθένδε πόλεμον ἐθένδε εἰς τὴν ἥπειρον διορισῦμεν (ἀφορισῦμεν, μακρὰν ἀφ' ἡμῶν ποιήσουμεν). Πολλὰ παραδείγματα τῆς τοιαύτης βραχυλογίας δύναται τις νὰ καταλέξῃ, ἀλλ' ἐνταῦθα ἀρκούμεθα μνημονεύοντες μόνον τὸ γνωστότατον ἐκεῖνο τοῦ Δημοσθένους «τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤξοντα» οὗ τὸ πλῆρες τὸν ἐκεῖ δοντα πόλεμον, ἐκεῖθεν δεῦρο ἤξοντα. — Τῶν κινδύνων τ. π.ρ. ἡμαύτοις— τῶν πρὸς ἀλλήλους (ἐμφυλίων) κινδύνων (πολέμων).

μζ'. 175) Ἀλλὰ γὰρ] εἰσάγει νέαν ἀντιλογίαν. — Συνθήκας τὰς Ἀνταλκιδείους — Ἐπισχεῖν—οὐκ ἐπιχθῆναι—ποιήσασθαι] ὑποκ. τῶν ἀπαρ. εἶναι ἡμᾶς. — Ἡλευθερωμέναι] αὐτόνομοι γεγενημέναι (διὰ τῆς Ἀνταλκιδείου εἰρήνης). — Ἐπικαλοῦσιν, αἰτιῶνται, κατηγοροῦσιν. — Τοῖς μετασχοῦσι] δηλ. τοῖς Ἀθηναίοις, τοῖς Θηραίοις, τοῖς Κορινθίοις καὶ τοῖς Ἀργείοις. — Τὰς ὅμολογίας τὰς συνθήκας καίπερ διαφερουσῶν τῶν λέξεων. Ὁμολογίαι μὲν γάρ εἰσιν, αἱ διὰ λόγου συμβάσεις, συνθῆκαι δέ, αἱ ἔγγραφοι ὅμολογίαι. Κορ. — Δόξα] εἶναι μέση λέξις, ητοι καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ λαμβανομένη· ἐνταῦθα ἐπὶ κακοῦ κακή, ἐπονεῖδιστος δόξα, ὑπόληψις. — Ὡς] = ὕστε. — κήδεται] φροντίζει. — Φύλαξ τῆς εἰρήνης ἔστιν] ἡ εὐνοία τοῦ φύλαξ τῆς εἰ-

μενοι και κακῶς ποιοῦντες αὐτήν; ὁ δὲ πάντων καταγελαστότα- 176
τον, ὅτι τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς δημολογίαις τὰ γείριστα τυγχά-
νομεν διαφυλάττοντες. "Α μὲν γὰρ αὐτονόμους ἀφίσι τὰς τε νή-
σους και τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ τῆς Εύρωπης, πάλαι λέλυται και μά-
την ἐν ταῖς στήλαις ἔστιν ἢ δ' αἰσχύνην ἡμῖν φέρει και πολλοὺς
τῶν συμμάχων ἐκδέδωκε, ταῦτα δὲ κατὰ χώραν μένει και πάντες
αὐτὰ κύρια ποιοῦμεν, ἢ χρῆν ἀναιρεῖν και μηδὲ μίαν ἐᾶν ἡμέραν,
νομίζοντες προσταγμάτα και μὴ συνθήκας εἶναι. Τις γὰρ οὐκ οἴδεν,
ὅτι συνθήκαι μέν εἰσιν, αἴτινες ἂν ἵσως και κοινῶς ἀμφοτέροις ἔ-
χωσι, προσταγμάτα δὲ τὰ τοὺς ἑτέρους ἐλαττοῦντα παρὰ τὸ δι-
καιον; διὸ και τῶν πρεσβευσάντων ταύτην τὴν εἰρήνην δικαιώς ἂν 177
κατηγοροῦμεν, ὅτι πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῶν βαρ-
βάρων ἐποιήσαντο τὰς συνθήκας. 'Εγρην γὰρ αὐτούς, εἴτ' ἐδόκει
τὴν αὐτῶν ἔχειν ἐκάστους, εἴτε και τῶν δοριαλώτων ἐπάρχειν, εἴτε
τούτων κρατεῖν ὡν ὑπὸ τὴν εἰρήνην ἐτυγχάνομεν ἔχοντες, ἐν τι τού-
των ὄρισαμένους και κοινὸν τὸ δίκαιον ποιησαμένους, οὕτω συγγρά-
φεσθαι περὶ αὐτῶν. Νῦν δὲ τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει και τῇ Δακε- 178
δαιμονίων οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν, τὸν δὲ βάρβαρον ἀπάστη τῆς

ρήνης εἶναι τρόπον τινὰ ἐπεξήγησις τοῦ κήδεται τῆς Ἑλλάδος και διὰ τοῦτο
τὸ αὐτὴν ἀναφέρεται εἰς τὸ Ἑλλάδος.

176) Τὰ χειρίστα] ἦτοι τὰ αἰσχυστα. — 'Επὶ τῇς Εὐρ.] =ἐν τῇ
Εύρωπῃ, ως και οἱ ἐπὶ τῆς Ἀσίας κατοικοῦντες, και αἱ ἐπὶ Θράκης πόλεις. —
Λέλυται ταὶ] ὑπὸ τῶν Δακεδαιμονίων (ιδε 132 και 125) καταλαβόντων μὲν
τὴν Καδμείαν, πολεμῆσάντων δὲ πρὸς τὴν "Ολυμπον, τυραννικῶς δὲ πρὸς
τοὺς συμμάχους αὐτῶν και τοὺς ἄλλους τῶν πολιτευομένων. — 'Εν ταῖς
στήλαις] ἦτοι εἶναι γεγραμμέναι ἐν ταῖς στήλαις. — Ταῦτα δὲ] ση-
μείωσαι και ἐνταῦθα τὴν ἐν τῇ ἀποδόσει ἐπανάληψιν τοῦ δέ, περὶ ἣς ἀνω-
τέρω ἐγένετο λόγος. — Καταχώραν] ἦτοι μένουσιν ἐν τῇ χώρᾳ (τῷ
τόπῳ) αὐτῶν ἥ ως φθῆς εἶπεν, ἐν ταῖς στήλαις εἰσίν. — Κύρια ποιοῦ-
μεν] κάμνομεν νὰ ἔχωσι κύρως (ἔγκυρα). — Προστάγματα] τοῦ βασι-
λέως δῆλον ὅτι. — "Ισως και ικοινῶς] δικαιώς και ἀμερολήπτως.

177) Τῶν πρεσβευσάντων.] =τῶν περὶ ταύτης τῆς εἰρήνης
πρεσβευσάντων, τῶν πρεσβευσάντων και ποιησάντων ταύτην τὴν εἰρήνην.
Πρε. 'Ανδ. 3, 23 ποιάν τινὰ οὖν γρὴ εἰρήνην πρεσβεύοντας ἔχειν Δημοσθ.
19 134 και 2 3, Αἰσχύν. 3, 80 κτλ. 'Ο Αμυώνιος ποιεῖται τὴν ἔτης δια-
φορὰν τοῦ πρεσβεύεσθαι και πρεσβεύειν πρεσβεύονται και πρεσβεύουσι δια-
φέρει πρεσβεύονται μὲν γὰρ οἱ τοὺς πρέσβεις χειροτονοῦντες και πέμποντες,
πρεσβεύουσι δὲ οἱ χειροτονούμενοι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν. — Τὴν αὐτῶν] δῆλ. χώραν. — 'Υπὸ τὴν εἰρήνην] ὑπὸ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ εἰρήνη
ἐγένετο ὅτε ἡ εἰρήνη ἐγένετο· ως ὑπὸ νύκτα.

178) Οὐδ. τι μὴν ἀπ.] ως Πλούτ. π. Ν. σλ. 837 ε τιμὴν οὐδεμίαν ἀ-

'Ασίας δεσπότην κατέστησαν, ώσπερ ύπερ ἔκεινου πολεμησάντων ἡμῶν, η̄ τῆς μὲν Περσῶν ἀρχῆς πάλαι καθεστηκίας, ἡμῶν δ' ἔρτι τὰς πόλεις κατοικούντων, ἀλλ' οὐκ ἔκεινων μὲν νεωστὶ ταύτην τὴν τιμὴν ἔχοντων, ἡμῶν δὲ τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν τοῖς "Ελλησι δυναστευόντων.

179 (μη̄.) Οἶμαι δ' ἔκεινως εἰπὼν μᾶλλον δηλώσειν τὴν τε περὶ ἡμᾶς ἀτιμίαν γεγενημένην καὶ τὴν τοῦ βασιλέως πλεονεξίαν. Τῆς γὰρ γῆς ἀπάστης τῆς ύπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης δίχα τετμημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας, τῆς δ' Εύρωπης καλούμενης, τὴν ἡμίσειαν ἐκ τῶν συνθηκῶν, εἴληφεν ώσπερ πρὸς τὸν Δία τὴν χώραν νεμόμενος ἀλλ' οὐ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς συνθήκας ποιούμενος. Καὶ ταύτας ἡμᾶς ἡνάγκασεν ἐν στήλαις λιθίναις ἀναγράψαντας ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ιερῶν καταθεῖναι, πολὺ καλλιον τρόπαιον τῶν ἐν ταῖς μάχαις γιγνομένων· τὰ μὲν γὰρ ύπερ μικρῶν ἔργων καὶ μιᾶς τύχης ἔστιν, αὐταὶ δ' ύπερ ἅπαντος τοῦ πολέμου καὶ καθ' ὅλης τῆς Ἑλλαδὸς ἔστήκασιν.

πονέμων τῷ τῆς ψυχῆς ἥθει. Αἰσχ. Εὔμ. 614 τὸν πατρὸς φόνον πράξαντα μητρὸς μηδαμοῦ τιμᾶς νέμειν. — "Ω σπερ πολ εμησάντων] = ωστὸν νὰ ἐπολεμήσαμεν. — Πάλαι καθεστ.] ἐπὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἐλλ. πόλεων δῆλον ὅτι. — "Αρτι:] = εἰς δλίγου, ἀπ' δλίγου χρόνου, τοῦτο δὲ σημαίνει καὶ τὸ μικρὸν κατωτέρω νεωστί, περὶ οὐ πρ. 6, 27 ὁ βάρβαρος οὕπω διακόσια ἔτη κατέσχηκε τὴν ἀρχὴν. — Γὴ ν τι μὴν] τ. ἐ. τὴν ἀρχὴν. Όμοιως 8, 144 ἀξιον οὖν ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης ἡγεμονίας. ἔνεστι δ' ἐν τοῖς πράγμασιν ἡμῶν τυχεῖν τῆς τιμῆς ταύτης.

179) 'Ἐκ εἰνως] = κατὰ τὸν ἔπης τρόπον, ἐκ τῶν ἔχομένων. — Τῷ κόσμῳ κόσμον ἐνταῦθι λέγει τὸν οὐρανὸν ἐκ τῶν κατ' αὐτὸν φυσιολογησάντων λαζῶν τὸ δόνομα (Ξεν. Ἀπομ. Α'. α', 11). Κατὰ Πλούταρχον δὲ (Ἀρέσ. Φιλοσ. 2). Πυθαγόρας πρῶτος ὠνόμασε τὴν τῶν δλῶν περιοχὴν κόσμον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως. — Διγα] ἵδ. ἐν § 35. — Βίς δύο μέρη κεχωρισμένης διηρημένης. Τὴν γὰρ Λιθύην οἱ ἀρχαῖοι οὐ τρίτον μέρος τῆς οἰκουμένης ἐνόμιζον, ἀλλὰ τῇ Εύρωπῃ προσένεμον οἱ πλεῖστοι. Κορ. — "Ωσπερ ... νεμόμενος] αἰνίττεται τὸν παρὰ Διὸς μῆθον, δν ἵδ. παρ' Απολλοδ. (Α', α', 1). Οὕτω νέμεσθαι πρὸς τινα πρ. Λυσ. 16, 10, Ισοκ. 7, 5 Πλούτ. Κιν. 66, Τιμ. 9. Οὕτω λέγεται καὶ ισομοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλους (Ισοκρ. 4, 17 καὶ 5, 39) καὶ διαιρεῖσθαι πρὸς τινα (Ισοκρ. 42, 42, 255), καὶ μερίζεσθαι πρὸς τινα (Δημοσθ. 47, 34) κτλ.

180) 'Ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ιερῶν] τοῖς ἅπασι τοῖς "Ελλησι κοινοῖς, οἷον ἦν τὸ Ὀλυμπιάσι (Θουκ. ε' 47) ἐν δὲ τῷ Παναθ. 107 λέγει τὰς συνθήκας (τὰς Ἀνταλκιδείους) αὐτοὶ τε (Λακεδαιμόνιοι) ἐν τοῖς ιεροῖς τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τοὺς συμμάχους ἡνάγκασαν (δηλ. ταῦτὸν ποιῆσαι). — 'Ἐν ταῖς μάχαις] ἐν τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν. — 'Υπὲρ μιᾶς τύχης] = ύπερ ἐνὸς εὐτυχοῦς συμβεβηκότος, διὰ μίαν εὐτυχίαν (νίκην).

Τηρέρ ὡν ἄξιον ὄργιζεσθαι καὶ σκοπεῖν, ὅπως τῶν τε γεγενημένων δίκην ληψόμεθα καὶ τὰ μέλλοντα διορθωσόμεθα. Καὶ γὰρ αἰσχυρὸν ιδίᾳ μὲν τοῖς βαρβάροις οἰκέταις ἄξιον χρῆσθαι, δημοσίᾳ δὲ τοσούτους τῶν συμμάχων περιορᾶν αὐτοῖς δουλεύοντας, καὶ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ γενομένους μιᾶς γυναικὸς ἀρπασθείσης οὕτως ἀπαντας συνοργισθῆναι τοῖς ἀδικηθεῖσιν ὥστε μὴ πρότερον παύσασθαι πολεμοῦντας, πρὶν τὴν πόλιν ἀνάστατον ἐποίησαν τοῦ τολμήσαντος ἔξαμαρτεῖν, ἡμᾶς δ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος ὑθριζομένης μηδεμίαν ποιήσασθαι κοινὴν τιμωρίαν, ἔχον ἡμῖν εὐχῆς ἄξια διαπράξασθαι. Μόνος γὰρ οὗτος ὁ πόλεμος εἰρήνης κρείττων ἐστί, θεωρίᾳ μὲν μᾶλλον ἢ στρατείᾳ προσεοικώς, ἀμφοτέροις δὲ συμφέρων, καὶ τοῖς ἡσυχίαν ἀγενὶς καὶ τοῖς πολεμεῖν ἐπιθυμοῦσιν. Εἴη γὰρ ἀν τοῖς μὲν ἀδεῶς τὰ σφέτερ' αὐτῶν καρποῦσθαι, τοῖς δ' ἐκ τῶν ἀλλοτρίων μεγάλους πλούτους κατακτήσασθαι.

(μθ.) Πολλαγῇ δ' ἀν τις λογιζόμενος εὔροι ταύτας τὰς πράξεις μᾶλιστα λυσιτελούσας ἡμῖν. Φέρε γὰρ, πρὸς τίνας χρὴ πολεμεῖν τοὺς μηδεμιᾶς πλεονεξίας ἐπιθυμοῦντας ἀλλ' αὐτὸ τὸ δίκαιον σκοποῦντας; οὐ πρὸς τοὺς καὶ πρότερον κακῶς τὴν Ἑλλάδα ποιήσαντας καὶ νῦν ἐπιθουλεύοντας καὶ πάντα τὸν χρόνον οὕτω πρὸς ἡμᾶς διακειμένους; τίσι δὲ φίλονεν εἰκός ἐστι τοὺς μὴ παντάπασιν ἀνάνδρως διακειμένους ἀλλὰ μετρίως τούτῳ τῷ πράγματι γρωμένους; οὐ τοῖς μείζους μὲν τὰς δύναστείας ἢ κατ' ἀνθρώπους περιβεβλημένοις, ἐλάττονος δ' ἄξιοις τῶν παρ' ἡμῖν δυστυχούντων;

181) Δίκην ληψόμεν θα] ἐνεργ. οὐ τὸ παθ. δίκην δώσομεν δίκην λαμβάνω παρά τενος (=τιμωρῶ τενα), δίκην δίδωμι τινι (ἢ ὑπό τενος)=τιμωροῦμαι ύπό τενος. — Ιδίᾳ] ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ. — Δουλεύοντας.—Περιορᾶν] δούλους δύντας. — Γενομένοις] υπάρξαντας, ζήσαντας.—Περιορᾶν] id. ἐν § 142. — Τοῦ τολμ. ἔξαμαρτεῖν] τοῦ τολμήσαντος ἀρπάσαι τὴν γυναικα (τοῦ Πάριδος) ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ τὴν πόλιν.

182) Εὐχῆς ἄξια πρ.] Ηρθ. 5, 19 ἐκεῖνος οὐκ ἐλάττω τὴν βασιλείσιν πεποίηκεν ἀλλ' εὐχῆς ἄξια διαπέπρακται. — Θεωρίᾳ] πανηγυρικῇ πομπῇ. — Εἴη] =έξειν.

μθ. 183) Πολλαγῇ δὲ Schneider συνδέει τὸ πολλαγῇ μετὰ τοῦ μᾶλιστα λυσιτελούσας=κατὰ πολλοὺς τρόπους λυσιτελεστάτας, ἀφελιμωτάτας, συμφωρώτατας, δὲ Κοραῆς συνάπτει αὐτὸ τῷ λογιζόμενος, ἐρμηνεύων κατὰ πολλοὺς τρόπους διανοούμενος καὶ σκοπῶν. — Μηδεμιᾶς] οὐχὶ οὐδεμιᾶς, διότι λέγεται ἀορίστως πρ. § 184 τοὺς μὴ . διακειμένους. — Αὐτὸ] τ. ἔ. μόνον — Οὕτω] ὥστε ὅσα ἀν δύνωνται κακὰ ποιῆσαι ἡμᾶς.

184) Τῷ πράγματι] ήτοι τῇ ἀνδρίᾳ, ὅπερ ἐκ τοῦ προηγησαμένου ἀνάνδρως ἔξαγεται. — Περιβεβλημένοις] id. ἐν § 36 πρὸ ὄμμάτων

ἐπὶ τίνας δὲ στρατεύειν προσήκει τοὺς ἄμα μὲν εὐσεβεῖν βουλομένους, ἄμα δὲ τοῦ συμφέροντος ἐνθυμουμένους; οὐκ ἐπὶ τοὺς καὶ φύσει πολεμίους καὶ πατρικοὺς ἔχθρούς, καὶ πλεῖστα μὲν ἀγαθὰ κεκτημένους, ἦκιστα δ' ὑπὲρ αὐτῶν ἀμύνεσθαι δυναμένους; οὐκοῦν ἐκεῖνοι πᾶσι τούτοις ἔνοχοι τυγχάνουσιν ὅντες.

185 (γ'.) Καὶ μὴν οὐδὲ τὰς πόλεις λυπήσομεν στρατιώτας ἐξ αὐτῶν καταλέγοντες, διὸν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς ἀλλήλους ὄχληρότατόν ἐστιν αὐταῖς πολὺ γάρ οἷμαι σπανιωτέρους ἐσεσθαι τοὺς μένειν ἐθελήσοντας τῶν συνακολουθεῖν ἐπιθυμησόντων. Τις γάρ οὕτως ἡ νέος ἡ παλαιὸς ῥάθυμος ἐστιν, ὅστις οὐ μετασχεῖν βουλήσεται ταῦτης τῆς στρατιᾶς τῆς ὑπ' Ἀθηναίων μὲν καὶ Λακεδαιμονίων στρατηγουμένης, ὑπὲρ δὲ τῆς τῶν συμμάχων ἐλευθερίας ἀθροιζομένης ὑπὸ δὲ τῆς Ἐλλαδὸς ἀπάσης ἐκπευπομένης, ἐπὶ δὲ τὴν τῶν βαρ-
186 βάρων τιμωρίαν πορευομένης; Φήμην δὲ καὶ μνήμην καὶ δόξαν πόστην τινὰ χρὴ νομίζειν ἡ ζῶντας ἔξειν ἡ τελευτήσαντας καταλείψειν τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις ἔργοις ἀριστεύσαντας; ὅπου γάρ οἱ πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμήσαντες καὶ μίαν πόλιν ἐλόντες τοιούτων ἐπαίνων

ποιεῖ τὸ λεγόμενον ἡ μεταφορὰ οὐχ ἀπλῶς κεκτημένοις, ἀλλ' ὡς ἐσθῆτα ἡμιφιεσμένοις τὴν δυναστείαν, καὶ πανταχόθεν ὑπ' αὐτῆς σκεπομένοις. Κορ. πρᾶ 5, 26 τηλικαύτην δὲ δύναμιν περιεβάλετο δῆσην οὐδεὶς ἀνῆρ τῶν πρὸ ἐκείνου γεγενημένων. — Διαστυχούντων πενομένων, ἐν πενίᾳ ζώντων. Οὕτω καὶ τὸ ὄνομα δυστυχῆς κεῖται πολλάκις ἀντὶ τοῦ πτωχός, πένης, ἀπορος καὶ τούναντίον τὸ εὐδαίμων ἀντὶ τοῦ πλούσιος. — Εὖσεθεῖν τ. ἐ. δικαίους εἶναι, ὡς ἐν § 183. — 'Ἐνθυμουμένοις, λογιζομένοις, φροντίζοντας. — Φύσει πολεμούσοις πρᾶ. 12, 163 τῶν πολέμων ὑπελάμβανον ἀναγκαιότατον μὲν εἶναι — τὸν μετά τῶν Ἐλλήνων πρὸς τοὺς βαρ-βάρους τοὺς καὶ φύσει πολεμίους ὅντας καὶ πάντα τὸν γρόνον ἐπιθουλεύοντας ἡμῖν. — 'Εκεῖνοι δηλ. οἱ Πέρσαι. — 'Ἐνοχοὶ πρᾶ. 2, 47 λέγω δ' οὐ καθ' ἀπάντων ἀλλὰ κατὰ τῶν ἐνόχων τοῖς εἰρημένοις ὅντων.

v. 185) "Ο] δηλ. τὸ καταλέγειν στρατιώτας ἐξ αὐτοῦ. — Μένειν οἱ-χοι, ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσιν. — Οὕτως] συναπτέον τῷ ῥάθυμος. — Ηλαῖας εἰς] =έφ' ἡλικίας γέρων, πρεσβύτερος. Πρᾶ. Όμ. Σ. 108 ἡ νέος ἡ παλαιός. 'Οδ. α 395. 6 293, δ 720 Τυρτ. 9. 3 7. Πλάτ. Συμποσ. σλ. 182 Β αὐτὸν ἀν τις εἴποι οὕτε νέος οὕτε παλαιός.' Αλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παλαιός κεῖται ἐπὶ ἀρχαῖον πράγματος ἡ προσώπου. — Συμμάχων] τῶν ἐν Ἀσίᾳ.

186) Φήμην — δόξαν] σημειώσαι δ καὶ δ ἀριστος τῶν τοιούτων κριτῆς 'Αριστοτέλης ἐσημειώσατο τὸ πομπικὸν καὶ ἐναγώνιον τῆς λέξεως, τῇ τῶν συνδέσμων ἐπαλληλίᾳ ἀριστα τῷ ῥήτορι κατασκευασθέν. Κορ. — "Οπου γάρ] διότι ἀφ' οὐ πρᾶ. 1, 49. — 'Αλέξανδρον] τὸν Πριάμου, τὸν καὶ Πάριν λεγόμενον. — Μίαν πόλιν] δηλ. τὸ Ἰλιον.

ἡξιώθησαν, ποίων τινῶν χρὴ προσδοκᾶν ἐγκωμίων τεύξεσθαι τοὺς δόλης τῆς Ἀσίας κρατήσαντας; τίς γάρ ἡ τῶν ποιεῖν δυναμένων ἢ τῶν λέγειν ἐπισταμένων οὐ πονήσει καὶ φιλοσοφήσει βουλόμενος ἀμα τῆς θ' αὐτοῦ διανοίας καὶ τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μνημεῖον εἰς ἀπαντα τὸν χρόνον καταλιπεῖν;

(να'). Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ τυγχάνω γνώμην ἔχων ἐν τε τῷ πα- 187
ρόντι καὶρῷ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ λόγου. Τότε μὲν γὰρ φμην ἀ-
ξίως δυνήσεσθαι τῶν πραγμάτων εἴπειν· νῦν δ' οὐκ ἐφικνοῦμαι τοῦ
μεγέθους αὐτῶν, ἀλλὰ πολλάκις διαπέφευγεν ὃν διενοήθην. Αὐτοὺς
οὖν χρὴ συνδιορᾶν, ὅστις ἂν εὔδαιμονίας τύχοιμεν, εἰ τὸν μὲν πό-
λεμον τὸν νῦν ὄντα περὶ ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἡπειρώτας ποιησαίμεθα,
τὴν δ' εὔδαιμονίαν τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην διακομί-
σαιμεν, καὶ μὴ μόνον ἀκροατὰς γενομένους ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τοὺς 188
μὲν πράττειν δυναμένους παρακαλοῦντας ἀλλήλους πειρᾶσθαι διαλ-
λάττειν τὴν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, τοὺς
δὲ τῶν λόγων ἀμφισβητοῦντας πρὸς μὲν τὴν παρακαταθήκην καὶ

Τῶν ποιεῖν] τῶν δυναμένων νὰ ποιῶσι νὰ κάμνωσι ποιήματα τῶν ποι-
ητῶν. — Τῶν λ. ἐπισταμένων] = τῶν λογογράφων. — Πονήσει καὶ
φιλοσοφήσει] τὸ μὲν πονήσει ἀναφέρεται εἰς τοὺς ποιητάς, τὸ δὲ φιλοσο-
φήσει εἰς τοὺς λογογράφους.

να'. 187) Ἐντεῦθεν ἄρχεται δὲ πίλογος. — Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ] δὲ
κεῖται ἐν τῇ δ'. Θέσει, ὡς ἐν 3, 42 οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔσχον 12, 260
οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔχω, π. Ἀντιδ. 69 διὰ τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην πρό-
φασιν καὶ Ξεν. Ἀπομ., 4, 1, 3 οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον κτλ. Ἡ θέσις δ' αὐτῇ
τοῦ δὲ καθιστᾶ τὴν ἀντίθεσιν ἴσχυροτέραν. — Οὐκ ἐφικνοῦμαι — αὐ-
τῶν] Πρό. 10, 13 τὰ μὲν μικρὰ ῥάσιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι τῶν δὲ
γαλεπὸν τοῦ μεγέθους ἐφικέσθαι. — Αὐτοὺς] δηλ. τοὺς ἀκροατάς.

188) Τὴν δὲ εὐδαιμονίαν] = τὸν δὲ πλοῦτον, τὰ δ' ἀγαθά. — Δια-
κομίσαι μεν] πορθήσαντες μετακομίσαιμεν τὸν πλοῦτον τῆς Ἀσίας εἰς
τὴν Εὐρώπην. Κορ. — 'Αμφισβητοῦντας] = ἀντιποιουμένους. Ηρό. 6,
91 τοῖς ἀρετῆς ἀμφισβητοῦσιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω σπουδαστέον καὶ 10, 9 ἀμ-
φισβητεῖν τοῦ φρονεῖν. — Παρακαταθήκην] εὐστόχως ἐμοὶ δοκεῖν, ἔξη-
γήσαιτο δὲ οὐδέλφιος τὸ ἀσφές τοῦ χωρίου τούτου, λέγειν ἐνταῦθα βούλεσθαι
τὸν Ἰσ. ἡγούμενος περὶ Ἀντισθένους, δι' καθά φησι Διογένης δὲ Λαέρτιος ἔ-
γραψε κατὰ τοῦ ἐπιγραφούμενου Ἀμαρτύρου λόγου τοῦ Ἰσοκράτους οὕτος δ' δὲ
οὐδέλφιος (λόγ. 21) οὕτω κληθεὶς διὰ τὸ κατ' Εὐθύνου τινὸς λελέγχαι, πα-
ρακαταθήκην ἀνεύ μαρτύρων εἰλημμένην στερήσαντος, οὐδέν θαυμασμὸν εἰ
καὶ περὶ παρακαταθήκης δευτέραν ταύτην κληθεῖν (καθά καὶ ἔτεροι οὐκ ὀλί-
γοι τῶν Ἰσοκρατείων λόγων) ἐκχαλεῖτο τε καὶ ἐπεγράφετο. Οἱ γράψαντες οὖν
πρὸς τὴν παρακαταθήκην οὐδένες ἀν εἰεν ἀλλοι πλὴν οἱ καθαψάμενοι τοῦ περὶ
παρακαταθήκης λόγου, τουτέστιν δὲ πρὸς Ἀμάρτυρον Ἰσοκράτους γράψας; Ἀν-

περὶ τῶν ἄλλων ὡν νῦν φλυαροῦσι παύεσθαι: γράφοντας, πρὸς δὲ τοῦτον τὸν λόγον ποιεῖσθαι τὴν ἀμιλλαν καὶ σκοπεῖν, ὅπως ἔμεινον
189 ἐμοῦ περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐροῦσιν, ἐνθυμουμένους, ὅτι τοῖς μεγάλῳ ὑπισχνουμένοις οὐ πρέπει περὶ μικρὰ διατρίβειν, οὐδὲ τοις αὐταῖς λέγειν, ἔξ ὧν διος μηδὲν ἐπιδώσει τῶν πεισθέντων, ἀλλ' ὧν ἐπιτελεσθέντων αὐτοὶ τ' ἀπαλλαγήσονται τῆς παρούσης ἀπορίας καὶ τοῖς ἄλλοις μεγάλων ἀγαθῶν αἰτιοὶ δόξουσιν εἶναι.

τισθένης καὶ ἔτεροι ἵσως σοφισταὶ καὶ ὥγτορες τῶν κατ' αὐτὸν ἀκαταστάντων.
Κορ. — [Ων] = περὶ ὧν πρᾶ. 12, 105 εἰς τοσαύτας ταραχὰς κατέστησαν,
ὅσας εἴκος τοῖς ἐξημαρτηκόσιν ἀντὶ εἰς ὅσας. — Ποιεῖσθαι τὴν ἄμιλλασθαι,
ἀμιλλᾶσθαι, διαγωνίζεσθαι.

189) Τοῖς μεγάλᾳ ὑπισχ.] δῆλον τοῖς σοφισταῖς, οἵτινες ὑπισχγοῦντο νὰ καταστήσωσι τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μεγάλους ὥγτορας. — Απορίας] περὶ τῆς ἀπορίας τῶν σοφιστῶν πρᾶ. 11, 1 καὶ 13, 7.

Eἰς σύνταξιν τῷ σημειώσεων ὑπὸ δύνειν εἰχον τὴν ἔκδοσιν τοῦ Sphon (1831), Schneider καὶ Rauchenstein καὶ Korañ.

Κείμενον δὲ ἡκολούθησα τὸ τῆς στερεότύπου ἔκδοσιν τοῦ G. E. Benseler.

'Er Ἀθήναις κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1888.

E. K. K.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ»

ΕΥΑΓ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΟΥ.

Γραμματική τῶν Διαλέκτων τῆς Ἑλλην. γλώσσης.

Ἐλλην. Χρηστομάθεια τόμ. Α'. μετὰ σημειώσεων.

» » B'. » »

» » Γ'. » »

Ακτινική Χρηστομάθεια μετὰ σημειώσ. καὶ λεξιλογίου

Ακτινική Γραμματική μέρος Α'. τὸ τεχνολογικὸν

» » μέρος Β'. τὸ συντακτικὸν

Παράτημα, Ακτινικά Θέματα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ συντακτικοῦ

Κικέρωνος Ἐπιστόλων κατ' ἐκλογὴν μετὰ σημειώσεων.

» δ' Α'. καὶ Δ'. κατὰ Κατιλίνα μετὰ σημειώσεων.

Καίσαρος Ἀπομνημονεύματα τοῦ Γαλατ. πολέμου. μετὰ σημειώσ. γεω-

γραφικοῦ χάρτου καὶ πίνακος κυρίων ὄνομάτων.

Κορνήλιος Νέπως μετὰ σημειώσεων.

Ισοκράτους λόγοι, Εὐαγόρας, Νικοκλῆς, πρὸς Νικοκλέα, Ἀρχίδαμος, Πλα-

τίκος, περὶ Εἰρήνης μετὰ σημειώσεων διὰ τὴν Α'. τάξιν τοῦ Γυμν.

Ἀναγγήσματα Ἡροδότου μετὰ εἰσαγωγῆς περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δια-

λέκτου αὐτοῦ διὰ τὴν Γ'. τάξιν τοῦ Γυμν.

Ομηρικὴ Γεωγραφία μετὰ εἰκόνων καὶ γεωγραφικῶν πινάκων, κτλ.

Ομηρικὸν Λεξικὸν μετὰ εἰκόνων καὶ παραρτήματος περιέχοντος ὄνομα-

στικὸν (φυσιογνωστικόν, ἀρχαιολογικόν κτλ.) τῶν τοῦ Ομήρου λέξεων.

Γραμματική τῆς Ομηρικῆς Διαλέκτου μετὰ παραρτημάτων περὶ Ομή-

ρου καὶ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ, περὶ ποιήσεως καὶ ἐποποίας.

Ξενοφῶντος Ἀνάβασις (βιβ. Α'. Β'. Γ') μετὰ εἰκόνων καὶ σημειώσεων.

Στοιχεῖα μετρικῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων.

Ἐγκόλπιον λειτουργικόν τοῦ ὅρθιοδόξου χριστιανοῦ μετὰ ἔρμηνείας.

ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΦΙΝΙΩΤΟΥ

Βεργίλιου Λίνειας τεῦχ. Α'. (βιβ. II, IV) μετὰ σημειώσεων.

» » B'. (βιβ. VI, IX) μετὰ σημειώσεων.

Οενίδιου μεταμορφώσεων τεῦχος Α'. (βιβ. Y, XI, XII) μετὰ σημειώσεων.

ΦΩΚ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Γαλλική Χρηστομάθεια μετὰ λεξιλογίου διὰ σχολεῖα τόμ. Α'.

» » διὰ τὴν Α'. τάξ. τοῦ Γυμνασ. τόμ. Β'.

ΙΑΚΩΒ. ΔΡΑΓΑΤΣΗ

Ῥωμαϊκὴ Ιστορία καὶ τὰ κυριώτατα τῶν μεσαίωνος.

ΣΩΚΡ. ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Λεξικὸν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων μετὰ εἰκόνων εἰς σχῆμα. 8 μέγα (ὑπὸ τὰ πιεστήρια.)

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

